

Úvodní stránka>Finance a finanční nároky>Zajištění majetku při nároku v jiné zemi EU**Zajištění majetku při nároku v jiné zemi EU**

Může se stát, že budete chtít, aby byla v jiném státě, než ve kterém je Vaše věc projednávána, provedena určitá opatření, a to rychle a aniž byste museli čekat na vydání konečného rozsudku.

Může dojít k situaci, že jste podali návrh na zahájení soudního řízení, to se však vleče a Vy se cítíte být jakoby odstaveni na vedlejší kolej. Obáváte se, že Váš dlužník před vydáním rozsudku tohoto protahujícího se postupu soudu a různých dalších prostředků využije k útěku před svými věřiteli. Takový dlužník může například uvažovat o podání insolvenčního návrhu nebo o převedení svého majetku na jinou osobu. Pokud je tomu skutečně tak, je ve Vašem zájmu požádat soud o vydání předběžného opatření.

Evropským příkazem k obstarání účtů může soud v určité zemi EU zmrazit finanční prostředky na bankovním účtu dlužníka v jiné zemi EU. Řízení může být zahájeno výhradně v přeshraničních věcech, kdy se soud vedoucí dané řízení nebo místo bydliště věřitele musí nacházet v jiném členském státě, než je stát, ve kterém je veden bankovní účet dlužníka.

Soud může nařídit předběžné nebo zajišťovací opatření proti majetku dlužníka. Účelem veškerých takových opatření je zajištění možnosti po určitou dobu předvídat konečné rozhodnutí ve věci tak, aby bylo možné zaručit jeho následný výkon.

Podmínky, které se na vydávání těchto opatření vztahují, se však v různých členských státech relativně podstatně liší.

Chcete-li získat podrobné informace o právu některého členského státu, zvolte si jeho vlajčku.

Poslední aktualizace: 12/08/2022

Tyto stránky spravuje Evropská komise. Informace na této stránce nemusí nezbytně vyjadřovat oficiální stanovisko Evropské komise. Komise neodpovídá ani neručí za informace nebo údaje, které tento dokument obsahuje či na které odkazuje. Pokud jde o předpisy v oblasti autorských práv pro webové stránky EU, viz právní upozornění.

Zajištění majetku při nároku v jiné zemi EU - Belgie**1 Jaké druhy opatření existují?**

Účelem zajišťovacích (ochranných) opatření je zaručit zachování práv. Konkrétně umožňují věřiteli, aby se předem zabezpečil proti riziku, že od svého dlužníka nedostane zaplacení.

Pokud čistě zajišťovací opatření nepostačují, může soudce nařídit předběžná opatření, jejichž důsledky jsou srovnatelné s důsledky očekávaného rozhodnutí ve věci samé. Konečné rozhodnutí může tato předběžná opatření potvrdit nebo zrušit.

Soud může nařídit předběžná a zajišťovací opatření, která se vztahují na majetek věřitele. Úhrada dluhů podléhá zásadě, podle níž dlužník odpovídá za své závazky do výše veškerého svého movitého majetku (peněžní hotovost, nábytek, šperky, cenné papíry) i nemovitého majetku (pozemky, budovy, obytný dům). Věřitel může také uplatnit práva v držení svého dlužníka namísto dlužníka (pohledávky na účtech, mzdu).

1.1. Zajišťovací opatření**A. Zajišťovací zabavení**

Kterýkoli věřitel může v případech vyžadujících rychlé jednání požádat soud, aby povolil zajišťovací zabavení (*saisie conservatoire*) zabavitelného majetku, který patří jeho dlužníkovi (článek 1413 soudního řádu (*Code judiciaire*)). Dlužník tedy už nemůže volně nakládat s majetkem, který je předmětem zajišťovacího zabavení. Nemůže jej tudíž už prodat, ani darovat, ani jej zatížit hypotékou. Skutečnost, že s ním nemůže nakládat, má pouze relativní důsledek: platí jen ve prospěch věřitele navrhujícího zabavení. Dlužník zůstává vlastníkem majetku a ponechává si poživací právo na tento majetek.

B. Zajišťovací správa

Zajišťovací správa (*séquestre*) je úschova sporné věci, která musí být zajištěna až do definitivního rozhodnutí (článek 1955 a násl. občanského zákoníku (*Code civil*)). Zajišťovací správa může být buď dohodnuta mezi stranami (smluvní správa), nebo nařízena soudem (soudní správa). Oproti běžné úschově se zajištění může také vztahovat na nemovitosti (článek 1959 občanského zákoníku).

C. Soupis majetku

Účelem soupisu majetku (*inventaire/inventaris*) je určit obsah dědictví nebo společného jmění manželů či spoluvlastnictví (článek 1175 soudního řádu) na žádost věřitelů, jednoho z manželů nebo ze spoludědiců. Osoby, které požadují soupis majetku, mají právo si zvolit notáře, který vyhotoví soupis majetku v notářské listině. V případě neshody na notáři je notář jmenován smírčím soudem (článek 1178 soudního řádu). V případě sporu ohledně notáře je příslušný o něm rozhodnout smírčí soud.

D. Zapečetění

Účelem zapečetění (*aposition des scellés*) je zabránit tomu, aby majetek byl v praxi využíván. Pokud to vyžaduje vážný zájem, může věřitel, manžel či dědic požádat o zapečetění předmětů, které náležejí do společného jmění manželů, dědictví nebo spoluvlastnictví (článek 1148 soudního řádu). Návrh na zapečetění se podává k smírčímu soudu. Smírčí soud může odstranit zapečetění na návrh osoby, které nechala věci zapečetit, nebo věřitelů, manžela či dědiců. V případě námitek proti odstranění zapečetění musí rovněž rozhodnout smírčí soud.

1.2. Předběžná opatření

Předběžná opatření jsou opatření, jež jsou odvolatelná a nejsou nezvratná. Uplatňují se v rámci řízení o předběžném opatření nebo v rámci řízení ve věci samé.

1.3. Předběžný výkon rozhodnutí

Předběžný výkon rozhodnutí je možný za určitých specifických podmínek po vyhlášení rozsudku, který dosud nenabyl právní moci.

Kromě výjimek stanovených zákonem, nebo nerozhodne-li o tom soud jinak prostřednictvím zvlášť odůvodněného rozhodnutí, a aniž tím je dotčen článek 1414, pozastaví jeho výkon opravný prostředek (*opposition*) podaný proti konečnému rozsudku.

Kromě výjimek stanovených zákonem, nebo nerozhodne-li o tom soud jinak prostřednictvím zvlášť odůvodněného rozhodnutí, aniž tím je dotčen článek 1414, jsou konečné rozsudky předběžně vykonatelné bez ohledu na opravný prostředek (*appel*) a bez nutnosti skládat jistotu, pokud soud nenařídil, aby byla zřízena (článek 1397 soudního řádu).

2 Za jakých podmínek lze tato opatření vydat?**2.1 Postup****A. Zajišťovací zabavení**

Osoba, která obdržela soudní rozhodnutí ve svůj prospěch, a to i v zahraničí, může pověřit soudního vykonavatele (*huissier de justice*), aby přistoupil k zajišťovacímu zabavení majetku osoby, proti níž bylo vydáno rozhodnutí. Není-li žádné soudní rozhodnutí, je nezbytné, aby zajišťovací zabavení bylo nařízeno soudem.

Návrhy jsou předkládány exekučnímu soudu (*juge des saisies*) a jsou přezkoumávány obdobně jako návrhy na nařízení předběžných opatření (článek 1395 soudního řádu). Lhůta k předvolání činí přinejmenším dva dny, ale lze ji v naléhavém případě zkrátit.

Jednostranný návrh (*requête unilatérale*) na zajišťovací zabavení podává advokát k exekučnímu soudci, který může povolit zabavení. Exekuční soud rozhodne ve lhůtě osmi dnů usnesením. Toto usnesení musí být doručeno prostřednictvím exekučního příkazu soudním vykonavatelem povinné osobě, a informovat ji tak o řízení, které proti ní bylo zahájeno.

Usnesení je ze zákona předem vykonatelné, ale je závazné pouze mezi stranami řízení. Exekuční soud je může kdykoliv změnit nebo zrušit z důvodu změny okolností. Ceník soudního vykonavatele je stanoven královským dekretem ze dne 30. listopadu 1976 (*Moniteur belge* /belgický úřední věstník/ ze dne 8. února 1977).

B. Zajišťovací správa

Smluvní zajišťovací správa vyžaduje pouze platnou dohodu mezi stranami bez zásahu soudu, zatímco jeho zásah je povinný u soudní zajišťovací správy.

V obou případech je ustanoven soudní správce buď dohodou, nebo soudem. Tento správce musí jednat s péčí řádného hospodáře, pokud jde o věc, která mu je svěřena. Má, kromě jiného, povinnost věc vrátit, jakmile správa zajištěného majetku skončí. Má právo na odměnu stanovenou zákonem (čl. 1962 třetí pododstavec občanského zákoníku).

C. Předběžná opatření

O předběžná opatření je vždy nutné požádat soud v rámci řízení o předběžném opatření nebo v rámci řízení ve věci samé. Mohou být také nařízena rozhodcem (článek 1696 soudního řádu).

Předseda soudu prvního stupně rozhoduje předběžně v případech, které uzná za naléhavé, ve všech věcech kromě těch, které zákon vyjímá ze soudní moci (čl. 584 první pododstavec soudního řádu). „Předběžně“ znamená, že rozhodnutí je jen předběžného charakteru a nemůže mít konečné a nezvratné důsledky. Předseda pracovního soudu a předseda obchodního soudu mohou rovněž předběžně rozhodovat v případech, které uznají za naléhavé, ve všech věcech, které spadají do pravomoci těchto soudů.

Rozhodnutí o předběžném opatření nemůže ohrozit věc samu (meritum věci), což má za následek, že se jedná pouze o relativní rozhodnutí. Protože soud ve věci samé nemůže být žádným způsobem vázán tímto rozhodnutím, soud v řízení o předběžných opatřeních může nařídít pouze předběžná opatření.

Tedy v rámci řízení o rozvodu předseda soudu pro rodinné věci rozhoduje o předběžných opatřeních týkajících se osoby, výživného a majetku jak manželů, tak dětí (čl. 1280 první pododstavec soudního řádu).

Protistrana obdrží rozhodnutí o nařízených opatřeních prostřednictvím soudního vykonavatele a je vyzvána, aby je dodržovala v případě potřeby prostřednictvím veřejného donucení a/nebo pod trestem pokuty. Ceník soudního vykonavatele je stanoven královským dekretem ze dne 30. listopadu 1976 (*Moniteur belge* /belgický úřední věstník/ ze dne 8. února 1977).

Pokud se rozhoduje v prvním stupni, může smířící soud nařídít naléhavá předběžná opatření pro dobu trvání soužití manželů nebo partnerů podle zákona, kteří se už nedohodnou, například, co se týče rodinného bytu nebo osoby a majetku dětí. Tato opatření jsou předběžná a zanikají v případě ukončení soužití. Nemohou natrvalo upravovat rozvod v případě sezdaného páru. O konečném vypořádání rozvodu přísluší rozhodnout soudu prvního stupně.

D. Předběžný výkon rozhodnutí

Rozsudek obsahuje vykonatelný výrok. Dokud není pravomocný, nemůže být vykonán. Kromě výjimek stanovených zákonem, nebo nerozhodne-li o tom soud jinak prostřednictvím zvlášť odůvodněného rozhodnutí, je totiž výkon rozhodnutí pozastaven možností vznést námitky (*opposition*), ale nikoliv možností podat odvolání nebo dovolání (článek 1397 soudního řádu).

Soud, který vydal konečný rozsudek, mu může přiznat předběžný výkon rozhodnutí kromě případů vyloučených zákonem (článek 1399 soudního řádu), zejména u konečných rozsudků týkajících se stavu osob.

Jestliže dojde k předběžnému výkonu rozhodnutí, jedná se o vlastní nebezpečí účastníka, který o něj usiluje. Soud může podmínit předběžný výkon rozhodnutí tím, že tento účastník složí jistotu (článek 1400 soudního řádu). Účastník může přistoupit k výkonu rozhodnutí, ale musí složit peněžní částku nebo poskytnout bankovní záruku finančnímu ústavu *Caisse des dépôts et consignations*. Je totiž možné, že rozsudek bude změněn při odvolání a že žalovaný bude mít nárok na náhradu škody.

2.2 Hlavní podmínky

A. Zajišťovací zabavení

zajišťovací zabavení může být nařízeno jen, pokud je věc naléhavá a pokud je pohledávka určitá, likvidní a vymahatelná.

Naléhavost předpokládá, že platební schopnost dlužníka je ohrožena tak, že jsou ohroženy nároky věřitele vůči jmění dlužníka. Zajišťovací zabavení nemůže sloužit jako prostředek nátlaku, ale je oprávněné, pokud je na základě objektivních kritérií dlužníkova finanční situace ohrožena. Naléhavost musí existovat jak ve chvíli zabavení, tak v době, kdy soud musí rozhodovat o jeho zachování.

Pohledávka věřitele musí být určitá, to znamená, že se musí jevit dostatečně opodstatněná a nemůže vést k rozumnému zpochybnění. Dále musí být likvidní. Její výše musí být totiž určena nebo může být přinejmenším předběžně odhadnuta. Pokud není dluh ještě přesně určen, odhadne ho soud. Konečně pohledávka musí být vymahatelná, to znamená, že věřitel musí mít nárok vymáhat její splacení. Článek 1415 soudního řádu upřesňuje tuto podmínku, aby pohledávky z pravidelných příjmů splatných v budoucnosti (výživné, nájemné, úroky), a dokonce i podmíněné a potenciální pohledávky, mohly být vzaty v úvahu pro zajišťovací zabavení.

B. Zajišťovací správa

Soudce může nařídít soudní zajišťovací správu movitých věcí zabavených u dlužníka, nemovitě věci nebo movité věci, jejichž vlastnictví nebo držba je předmětem sporu mezi dvěma či více osobami, a věcí, které dlužník nabízí za účelem splnění svého závazku (článek 1961 občanského zákoníku). Obecně toto pravidlo platí vždy, kdy okolnosti věci odůvodňují zajišťovací správu jako způsob zajišťovacího opatření určeného k tomu, aby věci byly zachovány ve svém stavu, aniž by tak bylo ohroženo konečné řešení. Naléhavost se nebere v úvahu. Soud se však bude uchýlovat k zajišťovací správě obezřetně, neboť se jedná o vážné a výjimečné opatření, které může být povoleno jen, pokud existují dostatečně důležité důvody.

C. Předběžná opatření

Předběžné opatření lze nařídít pouze v případě, že věc je-li tak naléhavá a pokud by opatření nebyla ihned nařízena, žalobce by utrpěl škodu značného rozsahu nebo byl závažně znevýhodněn. Naléhavost je tudíž základním kritériem, pokud jde o možnost zahájit řízení o předběžném opatření.

Předběžná opatření nařízená v rámci řízení o věci samé musí rovněž vykazovat naléhavost. Proto se mluví o „naléhavých předběžných opatřeních“, která mohou být navržena smířčímu soudu.

D. Předběžný výkon rozhodnutí

Kritérium uplatňované soudem, pokud jde o zamítnutí předběžného výkonu rozhodnutí či o jeho povolení, je riziko žalobce, že žalovaný zbytečně zpozdí výkon rozhodnutí v rozsudku nebo ho znemožní. Pokud žalovaný podá odpor/námítku nebo odvolání pouze za účelem vyhnout se výkonu rozhodnutí v rozsudku, bude mít soud, který vynesl rozsudek, podnět, aby nařídil předběžný výkon rozhodnutí. V určitých věcech (viz výše) to však zákon zakazuje.

3 Účel a povaha opatření

3.1 Jaké druhy majetku mohou být předmětem takových opatření?

A. Zajišťovací zabavení

Předmětem zajišťovacího zabavení může být veškerý druh majetku (movitý, nemovitý, nehmotný). Některý majetek ale nemůže být (nebo jen zčásti) zabaven. Nezabavitelnost vyplývá ze zákona či z charakteru majetku nebo i ze vztahu mezi majetkem a osobou dlužníka.

Majetek, který nelze postihnout zabavením, je vyjmenován v článku 1408 soudního řádu. Souhrnně se jedná o majetek pro dlužníka nezbytný, věci nutné ke studiu nebo k profesnímu vzdělávání povinného či jeho dětí, majetek nezbytný k výkonu profese povinného, věci sloužící k provádění náboženských úkonů a potraviny a pohonné hmoty. Čl. 1410 odst. 2 stejného zákoníku upřesňuje pohledávky, které v žádném případě nemohou být postiženy zabavením, zejména rodinné přídatky a minimální mzdu.

Mzda a podobné příjmy povinného mohou být zabaveny jen částečně. Částky jsou určeny v čl. 1409 odst. 1 soudního řádu a jsou ročně přezkoumány královským dekretem s ohledem na index spotřebitelských cen. Čl. 1410 odst. 1 soudního řádu rozšiřuje rozsah působnost částečného zabavení na zálohy a výživné, důchody, podporu v nezaměstnanosti, nemocenské dávky a dávky v invaliditě.

Majetek, který je předmětem zabavení, je označen soudním vykonavatelem v protokolu pro účely svého eventuálního pozdějšího prodeje, ledaže by prostřednictvím vykonavatele mohla být uzavřena dohoda s věřitelem. Je přísně zakázáno pod pohrůzkou trestního stíhání, aby majetek označený soudním vykonavatelem byl skryt či jinak odstraněn.

B. Zajišťovací správa

Soudce může nařídit soudní zajišťovací správu movitých věcí zabavených u dlužníka, nemovité věci nebo movité věci, jejichž vlastnictví nebo držba je předmětem sporu mezi dvěma či více osobami, a věcí, které dlužník nabízí za účelem splnění svého závazku (článek 1961 občanského zákoníku).

C. Předběžná opatření

Předběžná opatření lze nařídit ve všech druzích věcí. Předseda soudu prvního stupně je příslušný k rozhodnutí o všech občanskoprávních sporech obecného práva. Věci spojené s pracovním právem nebo obchodním právem spadají do příslušnosti předsedy pracovního soudu nebo obchodního soudu.

Soud v rodinných věcech může nařídit naléhavá předběžná opatření pro dobu trvání společného soužití, například, co se týče bydlení rodiny nebo osoby a majetku dětí. To však platí jen pro manžele (čl. 223 odst. 1 občanského zákoníku) a partnery ze zákona (čl. 1479 odst. 1 občanského zákoníku), nikoliv pro faktické partnery.

D. Předběžný výkon rozhodnutí

V zásadě mohou být všechny rozsudky předmětem předběžného výkonu rozhodnutí, pokud to soud povolí, s výjimkou případů, kdy to zakazuje zákon (článek 1399 soudního řádu).

3.2 Jaké jsou účinky těchto opatření?

A. Zajišťovací zabavení

Povinný nepřichází o vlastnictví ani o poživací právo (užívání, pronajímání, příjmy, zisky) ze zabaveného majetku. Nemůže jej pouze zcizit ani zatížit hypotékou. Vzhledem k tomu, že povinný není způsobilý nakládat s majetkem, by sice každá transakce, kterou by přesto uzavřel, byla platná, ale neměla by účinky vůči zabavujícímu věřiteli. Tento věřitel by k ní tedy nemusel přihlížet a mohl by jednat, jako by taková transakce neexistovala.

B. Zajišťovací správa

Zajišťovací správa, stejně jako při běžné úschově, nese s sebou převod držby majetku na depozitáře. Ten může provádět pouze úkony na zachování majetku.

C. Předběžná opatření

Nepoužije se

D. Předběžný výkon rozhodnutí

Následkem předběžného výkonu rozhodnutí je, že dojde k výkonu rozsudku, přestože existuje možnost jeho změny při odvolání nebo v případě podání námitek (*opposition*). Žalobce nese riziko spojené s výkonem rozhodnutí (viz výše).

3.3 Jaká je platnost těchto opatření?

A. Zajišťovací zabavení

Zajišťovací zabavení je časově omezené, v zásadě na tři roky. Exekuční soud může stanovit kratší dobu trvání. Zabavení lze obnovit, dokud neuplynula tříletá lhůta. Obnovení, což je ve skutečnosti prodloužení stávající lhůty, se přiznává, pokud existují opodstatněné důvody a opatření je stále naléhavé.

B. Zajišťovací správa

Zákon nestanoví žádné omezení doby trvání u zajišťovací správy. Pokud už neexistuje riziko, že by věci nemohly být zachovány ve svém stavu a že by konečné řešení bylo ohroženo, zajišťovací správa se zruší.

C. Předběžná opatření

U předběžných opatření zákon nestanoví žádnou dobu trvání platnosti. Konečné rozhodnutí vydané ohledně sporu může předběžná opatření zrušit nebo potvrdit.

D. Předběžný výkon rozhodnutí

Nepoužije se.

4 Je možné podat proti těmto opatřením opravný prostředek?

A. Zajišťovací zabavení

Povinný může podat opravný prostředek proti usnesení exekučního soudu, jímž se zamítá zajišťovací zabavení, ve lhůtě jednoho měsíce počítáno od doručení usnesení (čl. 1419 první pododstavec a článek 1031 soudního řádu). Věc se projednává stejným způsobem jako v původním případě; rozsudek je vynesen na neveřejném zasedání. Pokud je zabavení přiznáno ve druhém stupni řízení, musí povinný, který si přeje podat námitky, předložit námitky třetí osoby (*terce opposition*).

Povinný nebo kterákoli jiná dotčená osoba může podat námitky třetí osoby proti usnesení exekučního soudu, který povoluje realizaci zajišťovacího zabavení (článek 1419 soudního řádu). Námitky třetí osoby je třeba předložit ve lhůtě jednoho měsíce počítáno od doručení usnesení, jež zabavení povoluje, k soudu, který vydal dotčené rozhodnutí (článek 1125 soudního řádu). Nepřízná-li exekuční soud odklad vykonatelnosti, nemají námitky třetí osoby odkladný účinek.

B. Zajišťovací správa

Nelze použít v případě zajišťovací správy dohodnuté mezi stranami.

Soudní zajišťovací správa je soudní rozhodnutí, proti kterému je možné podat opravné prostředky podle ustanovení soudního řádu.

C. Předběžná opatření

Kterýkoli účastník, který se cítí poškozen usnesením vydaným v řízení o předběžném opatření, má možnost podat odvolání nebo námitky. Odvolací soud rozhoduje o odvoláních proti usnesením vyneseným předsedou soudu prvního stupně nebo obchodního soudu. Odvolání proti usnesením vyneseným předsedou pracovního soudu projednává pracovní soud.

Lhůta k podání odvolání nebo námitek je jeden měsíc počítáno od doručení rozhodnutí, pokud bylo řízení zahájeno předvoláním (*assignment*) nebo dobrovolným dostavením se k soudu (*comparution volontaire*), a jeden měsíc od doručení usnesení úředním dopisem od soudu, pokud bylo usnesení vyneseno na základě návrhu *ex parte*.

D. Předběžný výkon rozhodnutí

Proti předběžnému výkonu rozhodnutí nelze podat opravný prostředek. Odvolací soud totiž nemůže v žádném případě zakázat výkon rozsudku nebo jej odložit (článek 1402 soudního řádu).

Poslední aktualizace: 24/10/2019

Za originální verzi stránky (v jazyce daného členského státu) odpovídá příslušné kontaktní místo Evropské soudní sítě. Příklad pořídily útvary Evropské komise. Je možné, že změny, které v originální verzi případně provedly orgány daného členského státu, nebyly ještě do překladů zapracovány. ESS-O ani Evropská komise neodpovídá ani neručí za informace a data, které tento dokument obsahuje či na které odkazuje. Předpisy v oblasti autorských práv členských států odpovědných za tuto stránku naleznete v právním oznámení.

Zajištění majetku při nároku v jiné zemi EU - Bulharsko

1 Jaké druhy opatření existují?

Soudní řízení je zpravidla charakterizováno delší nebo kratší dobou trvání. Doba trvání vyplývající z jednotlivých fází a stupňů, jimiž soudní řízení prochází, může někdy vést k neúčinnosti právní ochrany, která měla být jeho účelem, neboť způsobuje opožděné vydání soudního rozhodnutí nebo pozdější nabytí jeho účinnosti. Legislativce zavedl v tomto ohledu soubor opatření, jejichž cílem je zajistit účinnost požadované soudní ochrany, a to omezením výkonu určitých vlastnických práv ze strany žalovaného.

Otázky související se zajištěním nároku se řídí ustanoveními § 389–§ 404 občanského soudního řádu (OSŘ).

Podle § 391 OSŘ je zajištění nároku přípustné v případech, kdy by bez takového předběžného opatření bylo pro žalobce nemožné nebo velmi obtížné uplatnit práva vyplývající ze soudního rozhodnutí a pokud: a) je nárok doložen průkaznými listinnými důkazy, nebo b) je poskytnuta jistota ve výši stanovené soudem podle § 180 a § 181 zákona o závazcích a smlouvách. Jistota může být dle uvážení soudu vyžadována i v případech, že existují průkazné listinné důkazy.

Základním předpokladem a nutnou podmínkou pro nařízení předběžných opatření je nebezpečí, že žalobce nebude schopen uplatnit svá práva vyplývající ze soudního rozhodnutí, které bude potenciálně vydáno ve věci odůvodněného nároku.

Aby bylo možno nárok zajistit, soud posoudí, zda jsou splněny následující předpoklady: nutnost zajištění nároku, pravděpodobná oprávněnost nároku a to, zda je předběžné opatření navrhované žalobcem vhodné a přiměřené z hlediska potřeb daného konkrétního případu a právní ochrany, o kterou se výslovně žádá.

Zákon stanoví v § 397 odst. 1 OSŘ následující předběžná opatření:

zajištění nemovitého majetku,

obstavení movitého majetku a pohledávek včetně obstavení podílů ve společnosti,

jiná přiměřená opatření stanovená soudem včetně zabavení motorového vozidla a přerušení výkonu soudního rozhodnutí.

Soud může nařídit i několik zajišťovacích opatření až do výše dotyčného nároku (není nutné zajistit více, než kolik činí dotyčná částka).

2 Za jakých podmínek lze tato opatření vydat?

2.1 Postup

Podle ustanovení kapitoly 34 OSŘ lze nárok zajistit:

v souladu s § 389 OSŘ u všech typů nároků v jakékoli fázi řízení před uzavřením soudního projednávání v průběhu odvolacího řízení,

v souladu s § 390 OSŘ lze všechny nároky zajistit předběžným opatřením ještě před podáním žaloby (zajištění budoucího nároku).

Návrh na předběžné opatření v probíhajícím řízení:

Tento návrh podává žalobce u soudu příslušného k řízení ve věci samé. Aby bylo možné předběžné opatření nařídit, musí být splněny podmínky stanovené v § 391 OSŘ: pravděpodobná oprávněnost nároku, nutnost zajištění nároku, tj. hrozba, že účinky soudního rozhodnutí přiznávajícího nárok (je-li toto rozhodnutí vydáno) budou zmařeny, neboť žalovaný nakládá s postižitelným majetkem, jakož i přiměřenost daného opatření. Podle § 391 odst. 2 a 3 OSŘ si může soud dle vlastního uvážení při nedostatku důkazů k prokázání pravděpodobné oprávněnosti nároku vyžádat složení peněžní jistoty, jejíž výši sám stanoví.

Zajišťovat lze i nároky v řízeních, která jsou přerušena.

Návrh na předběžné opatření ve věci budoucího nároku:

Návrh se podává v místě, kde má žalobce trvalé bydliště nebo kde se nachází majetek, který bude sloužit pro zajištění nároku. V případě návrhu na předběžné opatření ve formě přerušení výkonu soudního rozhodnutí musí být návrh podán u místně příslušného soudu dle místa výkonu soudního rozhodnutí.

Jsou-li povolena předběžná opatření ohledně budoucího nároku, soud stanoví lhůtu pro podání žaloby uplatňující tento nárok, která nesmí být delší jednoho měsíce. Základní předpoklady pro nařízení těchto předběžných opatření jsou stejné jako předpoklady týkající se nařízení předběžných opatření v probíhajícím řízení.

Návrh musí konkretizovat požadované předběžné opatření a hodnotu nároku. Musí být podán příslušnému krajskému soudu nebo příslušnému okresnímu soudu v závislosti na místní a věcné příslušnosti podle § 104 OSŘ.

Návrh může podat dotčená osoba nebo její procesní (právní) zástupce. Kopie návrhu není nutná, neboť se nedoručuje protistraně, jelikož řízení o předběžném opatření je řízení *ex parte*: řízení se koná bez účasti druhé strany (jejíhož majetku se bude nařízené opatření týkat).

Předběžná opatření nařízená soudem vykonává v případě:

zajištění nemovitého majetku – rejstříkový úřad,

obstavení movitého majetku a pohledávek dlužníka – státní nebo soukromý soudní vykonavatel, který vyrozumí i třetí strany, jako například banky a jiné úvěrové instituce,

předběžných opatření týkajících se automobilů – příslušné oddělení dopravní policie,

předběžného opatření ve formě „přerušení výkonu soudního rozhodnutí“ – je nutno předložit kopii rozhodnutí soudu o nařízení tohoto opatření příslušnému soudnímu vykonavateli, který zahájil řízení o výkonu rozhodnutí,

jiných opatření stanovených zákonem – příslušný státní nebo soukromý soudní vykonavatel, kterého si daná osoba zvolí.

Zákon o insolvenční banky (*Zákon za bankovata nesastojatelnost*) (ZBN), jakožto zvláštní zákon, výslovně umožňuje zajištění nároků k doplnění konkurzní podstaty banky. Podle § 53 odst. 2 zákona o insolvenční banky je zajištění nároku nařízeno tehdy, je-li návrh doložen dostatečnými důkazy, které potvrzují předpoklad, že nárok je oprávněný. Je-li nárok pravděpodobně neoprávněný, obecné právní předpisy umožňují zajišťovací opatření nařídit v případech, je-li

složena jistota, zatímco ve zvláštním zákoně se pravděpodobná oprávněnost považuje za podmínku *sine qua non* pro nařízení zajištění nároku. Zajištění nároku se proto nařídí, pokud předložená tvrzení a důkazy odůvodňují závěr, že nárok je pravděpodobně oprávněný. To je pochopitelné, jelikož podle § 403 OSŘ odpovídá strana, která o zajištění žádá, za škodu způsobenou zajišťovacími opatřeními protistraně. Zákodárce uznává, že by povinnosti týkající se náhrady takovéto škody neměly existovat s ohledem na majetek insolventní banky (jelikož to by narušilo majetkovou podstatu a poškodilo věřitele), a stanoví tudíž požadavek, aby zajištění nároku bylo nařízeno pouze tehdy, jsou-li předloženy dostatečné důkazy k prokázání jeho pravděpodobné oprávněnosti. Podle § 629a odst. 1 bodu 2 obchodního zákoníku (*Targovskij zakon*) lze opatření uvedená v § 630 odst. 1 bodu 4 obchodního zákoníku v insolvenčním řízení nařídit jako zajišťovací opatření *ex ante*, je-li to nezbytné pro ochranu majetku dlužníka. Tato opatření zahrnují nařízení obstavení, ustanovení předběžného insolvenčního správce, nařízení přerušení výkonu soudního rozhodnutí, zapečetění prostor, zařízení atd. Dotyčné pravidlo předpokládá, že by návrh podle § 625 obchodního zákoníku mělo být vyhověno, je-li doložen listinnými důkazy prokazujícími pravděpodobnost toho, že nastanou skutečnosti, na nichž se nárok zakládá, a pokud není takovýmito důkazy doložen, měl by žalobce složit jistotu ve výši stanovené soudem za účelem odškodnění dlužníka za škody způsobené v případě, neprokáže-li se, že dlužník je insolventní resp. předlužený (§ 629a odst. 2 obchodního zákoníku), a že na zajištění by měl existovat zájem (pokud dlužník promrhá, zničí nebo a/nebo zatají svůj majetek, a tím ohrozí zájmy věřitelů, a pokud by v případě, že by opatření uložena nebyla, mohla věřitelům vzniknout škoda, jelikož by považovali za nemožné dosáhnout uspokojení svých pohledávek v případě zpeněžení majetku dlužníka). Zákon rovněž vyžaduje, aby požadované zajišťovací opatření bylo vhodné a přiměřené z hlediska potřeby zajištění daného nároku.

Z pravidla stanoveného v § 629a odst. 1 obchodního zákoníku vyplývá, že zajištění *ex ante* v řízení o zahájení insolvenčního řízení je nařízeno pouze tehdy, hrozí-li skutečné riziko, že dlužník bude se svým majetkem nakládat tak, aby poškodil věřitele. Pouze v případě tohoto předpokladu musí soud uvážit, zda jsou splněny i další předpoklady stanovené v § 629a odst. 2 obchodního zákoníku.

2.2 Hlavní podmínky

Podstatné náležitosti pro nařízení předběžných opatření (jak je popsáno výše) jsou uvedeny v § 391 OSŘ.

Předběžné opatření ve věci výživného je přípustné i v případě, že nejsou splněny požadavky § 391 OSŘ, a v takovém případě může soud přijmout předběžná opatření z úřední pravomoci.

Je rovněž přípustné částečné zajištění nároku předběžným opatřením, avšak pouze ve vztahu k těm jeho částem, které jsou podloženy dostatečnými důkazy.

3 Účel a povaha opatření?

3.1 Jaké druhy majetku mohou být předmětem takových opatření?

Obecně platí, že předmětem předběžného opatření může být jakýkoli majetek dlužníka. Zajištění peněžitého nároku obstavením pohledávek, které nemohou být předmětem exekuce, není přípustné.

V souladu s § 393 odst. 1 OSŘ nelze obstavit peněžité pohledávky vůči státu, státním institucím a zdravotnickým zařízením dle § 5 odst. 1 zákona o zdravotnických zařízeních.

V rámci předběžného opatření lze postihnout tyto druhy majetku a jednání:

pohledávky žalovaného u úvěrových institucí na bankovních účtech, které jsou u nich vedeny,

movitý majetek,

nemovitý majetek,

automobily, pokud jde o jejich zabavení,

činnosti směřující k výkonu rozhodnutí,

zvláštní majetek budoucího dlužníka, který spadá do ostatních případů výslovně stanovených zákonem.

3.2 Jaké jsou účinky těchto opatření?

Jakékoli nakládání s předmětem zajišťovacího opatření ze strany dlužníka je ve vztahu k osobě, na jejíž žádost byla zajišťovací opatření uložena, neplatné.

Pokud jde o nemovitý majetek, tato neplatnost se týká pouze nakládání s majetkem poté, co je do rejstříku zapsáno příslušné omezení (plomba) podle § 452 OSŘ. Kromě této relativní neúčinnosti (nespoléhání) je nakládání s majetkem zcela platné a má právní účinky.

Ustanovení § 453 OSŘ upravuje domněnky nevymahatelnosti práv nabytých po zápisu omezení (plomby) do rejstříku a přijetí oznámení o obstavení na straně věřitele a vedlejších věřitelů.

Podle § 401 OSŘ se může zajištěný věřitel žalobou domáhat vůči odpovědným třetím stranám vydání částek nebo majetku, které tyto strany odmítnou vydat dobrovolně.

Náklady řízení týkajícího se zajištění nároku nese osoba, na jejíž návrh byla předběžná opatření nařízena, jak je uvedeno v § 514 OSŘ s odkazem na § 401 OSŘ, který upravuje předběžná opatření.

3.3 Jaká je platnost těchto opatření?

Souhlas se zajištěním nároku se uděluje podle zásady, že v případě probíhajícího řízení se příslušné předběžné opatření ukládá před uzavřením řízení vynesením odpovídajícího rozhodnutí, které nabývá právní moci.

Jsou-li povolena předběžná opatření ohledně budoucího nároku, soud stanoví lhůtu pro podání žaloby uplatňující tento nárok, která nesmí být delší jednoho měsíce. Není-li podání žaloby doloženo ve stanovené lhůtě, soud předběžná opatření zruší z úřední pravomoci podle § 390 odst. 3 OSŘ.

V případě podání žaloby u nároku, pro který bylo nařízeno předběžné opatření, což je nejobvyklejší situace, zůstává předběžné opatření v platnosti a je účinné až do konečného rozhodnutí ve věci samé.

Ustanovení § 402 OSŘ upravují postup zrušení nařízených předběžných opatření. Stanoví, že zúčastněná strana musí podat návrh, jehož kopie musí být předána osobě, která o nařízení předběžného opatření požádala. Ta může do tří dnů podat námitku proti návrhu na zrušení předběžného opatření. Soud na neveřejném zasedání předběžné opatření zruší, pokud se plně přesvědčí o tom, že důvody, pro které bylo nařízeno, již pominuly, nebo pokud žalovaný složil ve stanovené lhůtě jistotu představující celou částku požadovanou žalobcem (§ 398 odst. 2 OSŘ). Proti rozhodnutí soudu o zrušení předběžného opatření se lze do jednoho týdne odvolat podáním občanskoprávní stížnosti.

Změnu nařízených předběžných opatření podle § 398 OSŘ lze povolit v těchto dvou situacích:

podle odstavce 1 – soud může na žádost jedné ze stran poté, co vyrozumí druhou stranu a s přihlédnutím k jejím námitkám předloženým do tří dnů po tomto vyrozumění, nahradit jeden typ předběžného opatření jiným,

podle odstavce 2 – v případě zajištění nároku, který lze odhadnout v penězích, může žalovaný kdykoli bez souhlasu druhé strany nahradit nařízené předběžné opatření složením peněžní částky či jiných cenných papírů, jak je stanoveno v § 180 a § 181 zákona o závazcích a smlouvách.

V případech stanovených v § 398 odst. 1 a 2 OSŘ se obstavení nebo zajištění majetku ruší.

Zákon nebrání tomu, aby žalovaný žaloval žalobce o náhradu škody, kterou mu předběžné opatření způsobilo, pokud nárok, který byl předmětem nařízení předběžného opatření, zanikl nebo nebyl žalobou uplatněn ve stanovené lhůtě, případně řízení ve věci samé bylo zastaveno (§ 403 OSŘ).

4 Je možné podat proti těmto opatřením opravný prostředek?

Podle § 396 OSŘ se lze proti rozhodnutí soudu o zajištění nároku odvolat podáním občanskoprávní stížnosti ve lhůtě jednoho týdne. Pro žalobce začíná běh této týdenní lhůty dnem, kdy mu je doručeno rozhodnutí, zatímco pro žalovaného (osobu, proti níž bylo předběžné opatření nařízeno) začíná běh lhůty dnem,

kdy mu soudní vykonavatel, rejstříkový úřad nebo soud doručí oznámení o nařízení předběžného opatření. Kopie občanskoprávní stížnosti musí být doručena druhé straně, která na ni musí do jednoho týdne odpovědět.

Uznává se, že i třetí osoby mají zájem na podání opravného prostředku, pakliže se zajišťovací opatření týká jejich majetku. V řízení *ex parte* o předběžném opatření soud nezkontroluje, zda má žalovaný práva, s ohledem na něž se požaduje omezení jeho možnosti nakládat s majetkem. Z tohoto důvodu může být nařízeno obstavení nemovitého majetku, který dlužník nevlastní. Skutečný vlastník by v tomto případě byl oprávněn odvolat se proti rozhodnutí, kterým se obstavení nařizuje, ačkoli je v řízení třetí osobou.

V případě odvolání proti rozhodnutí o zamítnutí předběžného opatření se kopie podaného opravného prostředku v této fázi žalovanému rovněž nedoručuje, jelikož se i nadále jedná o řízení *ex parte*.

Pokud odvolací soud potvrdil rozhodnutí o nařízení či zamítnutí předběžného opatření, nelze proti tomuto rozhodnutí podat kasační stížnost. V případě, že odvolací soud nařídil předběžná opatření, která soud prvního stupně zamítl, lze proti rozhodnutí odvolacího soudu podat opravný prostředek na základě občanskoprávní stížnosti u Nejvyššího kasačního soudu, jsou-li splněny podmínky stanovené v § 280 OSŘ.

Podle platného OSŘ se právo na odvolání vztahuje jak na nařízení předběžného opatření, tak i na výši jistoty, kterou stanoví soud jako podmínku pro nařízení předběžných opatření. Odvolání k odvolacímu soudu však nemá odkladný účinek na předběžná opatření, dokud nebude vydáno rozhodnutí vyššího soudu ve věci odvolání a nebude rozhodnuto o zrušení nařízeného předběžného opatření.

Poslední aktualizace: 22/09/2021

Za originální verzi stránky (v jazyce daného členského státu) odpovídá příslušné kontaktní místo Evropské soudní sítě. Překlad pořídily útvary Evropské komise. Je možné, že změny, které v originální verzi případně provedly orgány daného členského státu, nebyly ještě do překladů zapracovány. ESS-O ani Evropská komise neodpovídá ani neručí za informace a data, které tento dokument obsahuje či na které odkazuje. Předpisy v oblasti autorských práv členských států odpovědných za tuto stránku naleznete v právním oznámení.

Zajištění majetku při nároku v jiné zemi EU - Česko

1 Jaké druhy opatření existují?

Předběžná opatření:

Předběžná opatření slouží k tomu, aby byly předběžně, tj. prozatímně upraveny poměry účastníků nebo pro případ, že je zde obava z ohrožení výkonu soudního rozhodnutí.

Obecně jsou předběžná opatření vydávána před zahájením řízení ve věci samé upravena v § 74 a násl. občanského soudního řádu (zákon č. 99/1963 Sb. ve znění pozdějších předpisů) a předběžná opatření vydávaná po zahájení řízení ve věci samé jsou upravena v § 102 zákona č. 99/1963 Sb. ve znění pozdějších předpisů. Zvláštní předběžná opatření pro určité specifické situace jsou upravena v zákoně o zvláštních řízeních soudních (zákon č. 292/2013 Sb.), a to předběžné opatření upravující poměry nezletilého dítěte, které se ocitlo ve stavu nedostatku řádné péče (§ 452 a násl.), a dále předběžné opatření ve věci ochrany proti domácímu násilí (§ 400 a násl.). Zároveň § 12 zákona č. 292/2013 Sb. stanoví některá speciální pravidla doplňující obecnou úpravu předběžných opatření pro typy řízení, která spadají do působnosti tohoto zákona.

Zajištění důkazů:

K zajištění důkazů dochází tehdy, je-li tu obava, že důkaz nebude možné později provést vůbec nebo by jej bylo možné provést jen s velkými obtížemi (např. vadné plnění z kupní smlouvy, kdy předmět smlouvy tvoří zboží podléhající zkáze či výslech svědka, který je vážně nemocen a je v ohrožení života).

2 Za jakých podmínek lze tato opatření vydat?

2.1 Postup

Předběžná opatření:

Dle § 74 zákona č. 99/1963 Sb. ve znění pozdějších předpisů se řízení o vydání předběžného opatření zahajuje na návrh.

Dle § 12 zákona č. 292/2013 však lze nařídit předběžné opatření bez návrhu, lze-li i bez návrhu zahájit řízení samotné (tedy např. řízení ve věcech péče o nezletilé, řízení o svéprávnosti, řízení opatrovnícké, řízení ve věcech nezvěstnosti a smrti). Soud v takových případech vydání předběžného opatření nařídí sám, z úřední povinnosti.

Příslušný soud pro vydání předběžného opatření je soud, který je příslušný ve věci samé; výjimky z tohoto pravidla jsou stanoveny v §§ 400 a 453 zákona č. 292/2013 Sb.

Zajištění důkazů lze provést:

Před zahájením řízení ve věci samé, na návrh. Příslušný je soud, který by byl příslušný ve věci, nebo soud, v jehož obvodu se nachází ohrožený důkazní prostředek.

K zajištění důkazů může dojít v průběhu řízení, a to i bez návrhu.

V případě, že nehrozí nebezpečí z prodlení, mají účastníci ve věci samé právo být přítomni u zajištění důkazů.

Důkaz může být zajištěn také notářským zápisem nebo exekutorským zápisem, jestliže se daná skutečnost odehrála v přítomnosti notáře nebo soudního exekutora nebo jestliže notář nebo soudní exekutor osvědčil stav věci.

2.2 Hlavní podmínky

Předběžné opatření lze nařídit:

Je-li třeba, aby zatímně byly upraveny poměry účastníků;

je-li tu obava, že by výkon soudního rozhodnutí byl ohrožen.

Zatímní úprava poměrů

Posouzení, zda je dána potřeba zatímní úpravy poměrů účastníků, závisí na okolnostech konkrétního případu. Předběžné opatření bude nařízeno jen, pokud bude potřeba zatímní úpravy právních poměrů účastníků dostatečně prokázána. U ostatních okolností významných pro nařízení tohoto předběžného opatření postačí, že budou alespoň osvědčeny skutečnosti, které jsou rozhodující pro uložení povinnosti předběžným opatřením.

Ohrožení výkonu rozhodnutí

Nařízení předběžného opatření pro obavu, že by výkon soudního rozhodnutí byl ohrožen, vyžaduje, aby oprávněnému svědčilo rozhodnutí, popřípadě listina, která je titulem pro výkon rozhodnutí. Předběžné opatření lze nařídit jen, dokud se rozhodnutí nestalo vykonatelným, nebo jsou-li tu vážné důvody, pro které oprávněný dosud (dočasně) nemohl přistoupit k vymáhání splnění uložené povinnosti cestou výkonu rozhodnutí. Současně musí být prokázány skutečnosti, které odůvodňují obavu, že by výkon rozhodnutí byl ohrožen (zejména v důsledku chování dlužníka).

Návrh na nařízení předběžného opatření musí obsahovat náležitosti dle § 42 odst. 4 a dle § 75 zákona č. 99/1963 Sb., mimo jiné:

údaj o tom, kterému soudu je návrh určen

kdo návrh činí a jaké věci se týká, tj. vyličení skutečností, které odůvodňují takové předběžné opatření, jaké je navrhováno

co se návrhem sleduje, tj. jakého předběžného opatření se navrhuje domáhat

podání musí obsahovat označení dne, v němž bylo vyhotoveno a podpis podatele nebo jeho zástupce

vyličení skutečností o tom, že je třeba zatímně upravit poměry účastníků nebo že je tu obava, že by výkon soudního rozhodnutí byl ohrožen.

K návrhu je nutné připojit listiny, jichž se navrhovatel dovolává.

Navrhovatel je povinen, bez výzvy soudu z vlastní iniciativy, složit nejpozději v den podání návrhu soudu peněžní jistotu ve výši 10.000 Kč, a ve věcech týkajících se vztahů mezi podnikateli vyplývajících z podnikatelské činnosti ve výši 50.000 Kč. Z povinnosti složit jistotu jsou vyňaty návrhy z důvodů sociálních (např. ve věci výživného, věci pracovní, náhrada újmy na zdraví). Nesložení jistoty je důvodem pro odmítnutí návrhu.

Stanovená jistota slouží k zajištění nároku na náhradu škody nebo jiné újmy, která může vzniknout následkem nařízení předběžného opatření účastníku řízení nebo třetí osobě (osobám, které nebyly účastníky řízení o předběžné opatření).

V § 12 odst. 3 zákona č. 292/2013 Sb. je stanovena výjimka pro složení jistoty dle tohoto zákona.

Zajištění důkazů:

Před zahájením řízení ve věci samé lze na návrh zajistit důkaz, je-li obava, že později jej nebude možno provést vůbec nebo jen s velkými obtížemi. Zajištění důkazu se neprovede, jestliže je nepochybné, že takový důkaz nemůže mít v řízení o věci žádný význam. Soud odmítne provést navrhované zajištění, pokud má pochyby, že navrhovatel svým návrhem ve skutečnosti sleduje zajištění důkazu, ale jiné cíle (např. získat jinak nepřístupné informace o činnosti jiné osoby apod.).

Návrh na zajištění důkazu musí kromě obecných náležitostí obsahovat popis skutečností tvořící předmět dokazování. Dále je nutné přesně označit důkazní prostředek, jenž má být zajištěn.

3 Účel a povaha opatření?

3.1 Jaké druhy majetku mohou být předmětem takových opatření?

Předběžná opatření:

Dle § 76 občanského soudního řádu předběžným opatřením může být účastníku například uloženo, aby platil výživné, aby složil peněžitou částku nebo věc do úschovy u soudu, nenakládal s určitými věcmi nebo právy nebo něco vykonal, něčeho se zdržel nebo něco snášel. Opatření se může týkat jakékoliv věci ve vlastnictví dotčeného účastníka.

Soud může předběžným opatřením uložit povinnost někomu jinému než účastníku, pokud to lze spravedlivě žádat (např. když někdo kupuje nemovitost s plným vědomím, že ji kupuje od vlastníka, který řádně neplní své platební povinnosti vůči svým věřitelům).

Zvláštní předběžná opatření dle zákona č. 292/2013 Sb.:

Zvláštní předběžné opatření upravující poměry dítěte dle § 452 a násl. se použije, ocitlo-li se nezletilé dítě ve stavu nedostatku řádné péče bez ohledu na to, zda tu je či není osoba, která má právo o dítě pečovat, nebo je-li život dítěte, jeho normální vývoj nebo jiný důležitý zájem vážně ohrožen nebo byl-li narušen. Soud upraví předběžným opatřením poměry dítěte na nezbytně nutnou dobu tak, že nařídí, aby dítě bylo umístěno ve vhodném prostředí, které v usnesení označí.

Zvláštním předběžným opatřením dle § 400 a násl. lze uložit odpůrci, aby opustil společné obydlí, i jeho bezprostřední okolí, nezdržoval se ve společném obydlí nebo do něj nevstupoval; zdržel se setkávání s navrhovatelem či se zdržel nežádoucího sledování a obtěžování navrhovatele jakýmkoliv způsobem. Návrh musí obsahovat vylíčení skutečností, které osvědčují, že je společné bydlení navrhovatele a odpůrce v domě nebo bytě, ve kterém se nachází společná domácnost, pro navrhovatele nesnesitelné z důvodu tělesného nebo duševního násilí vůči navrhovateli nebo jinému, kdo ve společné domácnosti žije, anebo vylíčení skutečností, které osvědčují nežádoucí sledování nebo obtěžování navrhovatele.

Zajištění důkazů:

Návrh by měl rovněž obsahovat odůvodnění, kterým navrhovatel vysvětluje, proč navrhuje zajištění důkazu. Za důkaz mohou sloužit všechny prostředky, jimiž lze zjistit stav věci, zejména výslech svědků, znalecký posudek, zprávy a vyjádření orgánů a právnických osob atd.

Zvláštním zajištěním důkazů je zajištění předmětu důkazního prostředku ve věci týkající se práv z duševního vlastnictví (§ 78b zákona č. 99/1963 Sb.).

Aktivní věcnou legitimaci má ten, kdo osvědčil porušení práva z duševního vlastnictví. Příslušný je krajský soud, v jehož obvodu je zajišťovaný předmět. Lze zajistit: předmětné zboží; materiál a nástroje; dokumenty týkající se předmětného zboží.

3.2 Jaké jsou účinky těchto opatření?

Předběžná opatření:

Předběžné opatření je rozhodnutí prozatímního charakteru, které má ochránit navrhovatele. Jde o ochranu jeho porušeného nebo ohroženého práva.

Navrhovatel vydáním předběžného opatření nezískává práva, o kterých má být rozhodnuto teprve v budoucnu. Nejde též o řešení prejudiciální otázky.

Rovněž samotná existence vydaného předběžného opatření nesmí ovlivnit rozhodování soudu ve věci samé. Dlužník může i po vydání předběžného opatření dále nakládat se svým majetkem, musí se však chovat v souladu s vydaným opatřením.

Tomu, kdo hrubě ztěžuje postup řízení zejména tím, že se nedostaví bez vážného důvodu k soudu nebo neuposlechne příkazu soudu, může soud uložit pořádkovou pokutu do výše 50 000 Kč. Nesplní-li povinný dobrovolně to, co mu ukládá rozhodnutí o předběžném opatření, je toto rozhodnutí vynutitelné soudem. Sankce za maření výkonu úředního rozhodnutí a vykázání je stanovena také v trestním zákoníku, jedná se o § 337 odst. 2 zákona č. 40/2009 Sb. a přečin maření výkonu úředního rozhodnutí a vykázání.

3.3 Jaká je platnost těchto opatření?

Předběžná opatření:

Předběžné opatření na určitou dobu

Soud může v usnesení o nařízení předběžného opatření stanovit, že bude trvat jen po určitou dobu, i když se toho žalobce (navrhovatel) nedomáhal.

Uložení povinnosti podat žalobu nebo jiný návrh na zahájení řízení

Nařídí-li soud předběžné opatření, uloží také navrhovateli (žalobci), aby podal u soudu návrh na zahájení řízení (žalobu) ve věci samé, a to ve lhůtě, kterou současně stanoví.

Předběžné opatření zůstává v platnosti až do svého zániku nebo do zrušení soudem.

Předběžné opatření zanikne, jestliže navrhovatel nepodal ve lhůtě soudem určené návrh na zahájení řízení; jestliže nebylo návrhu ve věci samé vyhověno; jestliže bylo návrhu ve věci samé vyhověno a uplynulo patnáct dní od vykonatelnosti rozhodnutí o věci; nebo pokud uplynula určená doba trvání předběžného opatření.

Předběžné opatření soud zruší, jestliže pominou důvody, pro které bylo nařízeno.

Předběžné opatření dle § 400 a násl. zákona č. 292/2013 Sb. bude trvat měsíc od jeho vykonatelnosti (§ 408) a jeho trvání může být, v závislosti na zahájení ve věci samé, prodlouženo.

Předběžné opatření dle § 452 a násl. zákona č. 292/2013 Sb. bude trvat měsíc od jeho vykonatelnosti (§ 459) a jeho trvání může být prodlouženo.

Zajištění důkazů:

Zajištění důkazu se provede v době stanovené soudem nebo v nejbližším možném termínu. Účastníci řízení mohou být přítomni u zajištění důkazu, nemají však právo tam být, existuje-li nebezpečí z prodloužení. Po zahájení řízení ve věci samé mají účastníci právo vyjádřit se k návrhům na důkazy a ke všem důkazům, které byly provedeny. Může rovněž dojít k výslechu účastníků.

4 Je možné podat proti těmto opatřením opravný prostředek?

Předběžná opatření:

O předběžném opatření se rozhoduje usnesením. Usnesení, kterým bylo nařízeno předběžné opatření, je vykonatelné vyhlášením. Nedošlo-li k vyhlášení, je vykonatelné, jakmile bylo doručeno tomu, komu ukládá povinnost. Písemné vyhotovení předběžného opatření se vedle účastníků doručuje též třetí osobě (pokud ji byla uložena povinnost), a jde-li o povinnost nenakládat s nemovitostí, doručuje se příslušnému katastrálnímu úřadu. Usnesení o předběžném opatření je vykonatelné vyhlášením, popř. doručením (§ 76d občanského soudního řádu) a je titulem pro výkon rozhodnutí.

Odvolační proti usnesení o předběžném opatření je přípustné. Odvolání se podává u soudu, který vydal napadané rozhodnutí, o odvolání však rozhodují soudy druhého stupně, tj. soudy krajské nebo soudy vrchní. Odvolání se podává do patnácti dnů od doručení písemného vyhotovení rozhodnutí.

Přípustné odvolání podané včas oprávněnou osobou způsobuje, že rozhodnutí nenabývá právní moci, dokud o odvolání pravomocně nerozhodne odvolací soud. Usnesení o předběžném opatření je však vykonatelné (tj. postupuje se podle něj) uplynutím lhůty k plnění, která počíná běžet od jeho doručení, popř. je vykonatelné doručením, nebyla-li v něm uložena povinnost k plnění. Soud může rozhodnout, že usnesení o nařízení předběžného opatření je vykonatelné až po právní moci rozhodnutí, jestliže tomu nebrání povaha předběžného opatření nebo jestliže tím nebude zmařen jeho účel.

Zákon č. 292/20013 obsahuje v § 409, respektive v § 463, ustanovení o odvolání pro zvláštní předběžná opatření dle tohoto zákona.

Poslední aktualizace: 09/11/2020

Za originální verzi stránky (v jazyce daného členského státu) odpovídá příslušné kontaktní místo Evropské soudní sítě. Příklad pořídily útvary Evropské komise. Je možné, že změny, které v originální verzi případně provedly orgány daného členského státu, nebyly ještě do překladů zapracovány. ESS-O ani Evropská komise neodpovídá ani neručí za informace a data, které tento dokument obsahuje či na které odkazuje. Předpisy v oblasti autorských práv členských států odpovědných za tuto stránku naleznete v právním oznámení.

Upozorňujeme, že výchozí [de](#) verze této stránky byla v nedávné době aktualizována. Na překladu do jazyka, ve kterém se vám stránka právě zobrazuje, zatím pracujeme.

K dispozici jsou již tyto aktualizované překlady: [en](#)

Zajištění majetku při nároku v jiné zemi EU - Německo

1 Jaké druhy opatření existují?

Tato opatření mají zajistit nucený výkon rozhodnutí ve formě prozatímního zabavení majetku dlužníka nebo předběžnou úpravou stavu. Tato opatření sama o sobě obvykle pohledávku neuspokojí.

V úvahu připadají tato opatření:

1.1 Preventivní zabavení majetku a zadržení dlužníka (*dinglicher und persönlicher Arrest*) (§ 916 a násl. občanského soudního řádu (*Zivilprozessordnung – ZPO*))

Zabavení majetku má zajistit nucený výkon rozhodnutí týkajícího se peněžité pohledávky, obvykle na movitém či nemovitém majetku dlužníka. Zabavení majetku nařídí na návrh příslušný soud. Až na několik málo výjimek se na následné zabavení majetku vztahují ustanovení o nuceném výkonu rozhodnutí. Zabavení majetku lze provést například ve formě obstavení (*Pfändung*) (movitý majetek), zřízení zástavního práva (*Arresthypothek*) (nemovitý majetek) nebo zadržení (*Haft*) (zadržení osoby dlužníka).

1.2 Předběžné opatření (*einstweilige Verfügung*) (§ 935 a násl. občanského soudního řádu)

Předběžné opatření slouží k prozatímnímu zajištění nepeněžité pohledávky. Předběžné opatření ve formě zajištění budoucího vymáhání nepeněžité pohledávky (*Sicherungsverfügung*) (§ 935 občanského soudního řádu) nebo dočasné soudní úpravy právního vztahu (*Regelungsverfügung*) (§ 940 občanského soudního řádu) nařídí na návrh příslušný soud. V případě ztížených podmínek mimoto existuje rovněž opatření k zajištění povinného plnění (*Leistungsverfügung*). Na následný výkon rozhodnutí se v zásadě vztahují ustanovení o nuceném výkonu (§ 936 ve spojení s § 928 občanského soudního řádu).

1.3 Příkaz k obstavení účtů podle práva EU

Ustanovení § 946 a násl. občanského soudního řádu provádějí nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 655/2014 ze dne 15. května 2014, kterým se zavádí řízení o evropském příkazu k obstavení účtů k usnadnění vymáhání přeshraničních pohledávek v občanských a obchodních věcech (Úř. věst. L 189, 27.6.2014, s. 59). Příkaz k obstavení účtů představuje zvláštní formu předběžného opatření.

1.4 Oznámení o předběžném obstavení (*Vorpfändung*) (§ 845 občanského soudního řádu)

Mimoto existuje oznámení o předběžném obstavení, což pro věřitele představuje zvláštní formu zajištění. Jedná se o soukromé opatření věřitele za účelem výkonu rozhodnutí ve vztahu mezi dlužníkem a poddlužníkem, které má účinek zabavení (§ 845 odst. 2 občanského soudního řádu).

2 Za jakých podmínek lze toto opatření vydat?

2.1 Postup

Preventivní zabavení majetku a zadržení dlužníka a předběžná opatření (body 1.1 a 1.2) jsou nařízeny usnesením příslušného soudu na návrh oprávněného. Návrh musí obsahovat informace o zajišťované pohledávce a neodkladnosti příkazu nebo o riziku zmaření výkonu rozhodnutí. Obojí je nutné prokázat ke spokojenosti soudu, například prostřednictvím čestného prohlášení.

Návrh může být podán písemně nebo ústně do protokolu. Příslušným soudem je soud, který je příslušný rozhodovat o žalobě ve věci samé, nebo okresní soud (*Amtsgericht*), v jehož obvodu se nachází věc, jež má být zajištěna, předmět sporu, nebo osoba, která má být zadržena. V případě ústního jednání je rozhodnutí soudu vydáno ve formě rozsudku, v opačném případě ve formě usnesení.

Zastupování advokátem je v řízení o předběžném opatření nutné pouze v případě ústního jednání u zemského soudu (*Landgericht*).

Příkaz k obstavení účtů (bod 1.3) se řídí nařízením (EU) č. 655/2014. V § 946 a násl. občanského soudního řádu jsou obsažena nezbytná ustanovení týkající se podávání návrhu a řízení, výkonu usnesení a opravných prostředků.

Oznámení o předběžném obstavení (bod 1.4) nevydává soud (nejdříve, viz výše). V tomto případě se ujímá iniciativy sám věřitel (zpravidla pověřil soudního vykonavatele, aby jednal jeho jménem). Nárok, který je obsažen ve vykonatelné právní listině, vymáhá věřitel tak, že nechá obstavit pohledávku nebo jiná práva a doručí dlužníkovi nebo poddlužníkovi písemné oznámení, že uplatňuje svůj nárok nebo pohledávku vyplývající z tohoto vztahu formou předběžného obstavení (§ 845 odst. 1 občanského soudního řádu). Oznámení poddlužníkovi má podle ustanovení § 930 občanského soudního řádu právní účinnost usnesení o obstavení pouze tehdy, dojde-li k účinnému zajištění dluhu do jednoho měsíce (§ 845 odst. 2 občanského soudního řádu).

Zákon o nákladech soudního řízení (*Gerichtskostengesetz*, GKG) stanoví, že za návrh na zadržení dlužníka nebo zabavení jeho majetku nebo návrh na vydání předběžného opatření se platí poplatek ve výši 150 % obecného poplatku. Výše poplatku se určuje podle hodnoty předmětu sporu. Tuto hodnotu odhaduje soud v každém jednotlivém případě s ohledem na zájem navrhovatele na realizaci majetku dlužníka. Sazebník pro spory, jejichž hodnota nepřesahuje částku 500 000 EUR, je uveden níže:

Příloha 2 zákona o nákladech soudního řízení (týkající se § 34 odst. 1 třetí věty)

--	--	--	--	--	--

Hodnota sporu do výše ... EUR	Poplatek ... EUR	Hodnota sporu do výše ... EUR	Poplatek ... EUR
500	35,00	50 000	546,00
1 000	53,00	65 000	666,00
1 500	71,00	80 000	786,00
2 000	89,00	95 000	906,00
3 000	108,00	110 000	1 026,00
4 000	127,00	125 000	1 146,00
5 000	146,00	140 000	1 266,00
6 000	165,00	155 000	1 386,00
7 000	184,00	170 000	1 506,00
8 000	203,00	185 000	1 626,00
9 000	222,00	200 000	1 746,00
10 000	241,00	230 000	1 925,00
13 000	267,00	260 000	2 104,00
16 000	293,00	290 000	2 283,00
19 000	319,00	320 000	2 462,00
22 000	345,00	350 000	2 641,00
25 000	371,00	380 000	2 820,00
30 000	406,00	410 000	2 999,00
35 000	441,00	440 000	3 178,00
40 000	476,00	470 000	3 357,00
45 000	511,00	500 000	3 536,00

Jestliže je návrh projednáván během ústního jednání a řízení neskončí zpětvzetím návrhu na ochranu před skončením ústního jednání, nebo uznáním dluhu, vzdáním se nároku nebo smírem (v těchto případech se poplatek snižuje o 50 %), zvyšuje se poplatek na trojnásobek obecného poplatku. Náklady nese především účastník, kterému soud ve svém rozhodnutí uloží náhradu nákladů; náklady nese jakožto iniciátor řízení také navrhovatel coby celkový dlužník. Soudní vykonavatel účtuje poplatek ve výši 3 EUR za každé doručení oznámení o předběžném obstarání majetku dlužníkovi nebo poddlužníkovi uvedenému v oznámení. Kromě toho se účtují poštovní poplatky a výdaje za případné potřebné legalizace. Poplatek soudního vykonavatele za osobní doručení oznámení činí 10 EUR, přičemž se hradí také jeho cestovní výlohy. V závislosti na ujeté vzdálenosti do bydliště adresáta tyto výlohy činí 3,25 EUR až 16,25 EUR. Vyhotoví-li oznámení jménem věřitele sám soudní vykonavatel (§ 845 odst. 1 druhá věta občanského soudního řádu), účtuje se za tento úřední úkon zvláštní poplatek ve výši 16 EUR.

Provedení soudního příkazu je vyhrazeno především soudnímu vykonavateli a provádí se prostřednictvím nástrojů státu (výkon rozhodnutí). Provádí se v souladu s platnými předpisy pro výkon soudních rozsudků.

Exkurs: Výkon předběžně vykonatelného rozsudku, jímž je napadeno předběžné opatření, se v zásadě neliší od výkonu pravomocného rozhodnutí. V závislosti na povaze přiznaného nároku však zákon stanoví různé způsoby výkonu:

Je-li uznán nárok na určitou peněžní částku, věřitel často pověří výkonem soudního rozhodnutí soudního vykonavatele. Provádí-li soudní vykonavatel výkon rozhodnutí na movitém majetku, účtuje si odměnu ve výši 26,00 EUR. Vyžádá-li si tento úřední úkon soudního vykonavatele více než tři hodiny, zvyšuje se tento poplatek s každou další započatou hodinou o 20,00 EUR. K tomu se navíc účtují také nezbytné výlohy soudního vykonavatele. Platební rozkaz může věřitele opravňovat rovněž k přikázání pohledávek dlužníka (např. nárok na vyplacení mezd) (§ 829 občanského soudního řádu). Za řízení o návrhu se účtuje poplatek ve výši 20,00 EUR; výlohy (zejména náklady na doručení usnesení soudu) jsou zpoplatněny zvlášť.

Je-li předmětem výkonu rovněž nemovitý majetek dlužníka, provádí se prostřednictvím zapsání zástavy k zajištění dluhu, nuceným prodejem v dražbě nebo nucenou správou nemovitosti. Zákon o úhradě nákladů v nesporných řízeních u soudů a notářů (zákon o úhradě nákladů soudů a notářů, GNotKG) (*Gesetz über Kosten der freiwilligen Gerichtsbarkeit für Gerichte und Notare (Gerichts- und Notarkostengesetz, GNotKG)*) stanoví, že za vklad zástavy do katastru nemovitostí se hradí poplatek v plné výši, který odpovídá hodnotě zajišťované pohledávky. Sazebník poplatků pro hodnoty sporu do výše 3 milionů EUR je uveden níže:

Zákon o úhradě nákladů v nesporných řízeních u soudů a notářů (zákon o náhradě nákladů soudů a notářů, GNotKG)

Příloha 2 (týkající se § 34 odst. 3)

Hodnota transakce do výše ... EUR	Poplatek Tabulka A ... EUR	Poplatek Tabulka B ... EUR	Hodnota transakce do výše... EUR	Poplatek Tabulka A ... EUR	Poplatek Tabulka B ... EUR	Hodnota transakce do výše... EUR	Poplatek Tabulka A ... EUR	Poplatek Tabulka B ... EUR
500	35,00	15,00	200 000	1 746,00	435,00	1 550 000	7 316,00	2 615,00
1 000	53,00	19,00	230 000	1 925,00	485,00	1 600 000	7 496,00	2 695,00
1 500	71,00	23,00	260 000	2 104,00	535,00	1 650 000	7 676,00	2 775,00
2 000	89,00	27,00	290 000	2 283,00	585,00	1 700 000	7 856,00	2 855,00
3 000	108,00	33,00	320 000	2 462,00	635,00	1 750 000	8 036,00	2 935,00
4 000	127,00	39,00	350 000	2 641,00	685,00	1 800 000	8 216,00	3 015,00
5 000	146,00	45,00	380 000	2 820,00	735,00	1 850 000	8 396,00	3 095,00
6 000	165,00	51,00	410 000	2 999,00	785,00	1 900 000	8 576,00	3 175,00
7 000	184,00	57,00	440 000	3 178,00	835,00	1 950 000	8 756,00	3 255,00
8 000	203,00	63,00	470 000	3 357,00	885,00	2 000 000	8 936,00	3 335,00
9 000	222,00	69,00	500 000	3 536,00	935,00	2 050 000	9 116,00	3 415,00
10 000	241,00	75,00	550 000	3 716,00	1 015,00	2 100 000	9 296,00	3 495,00

13 000	267,00	83,00	600 000	3 896,00	1 095,00	2 150 000	9 476,00	3 575,00
16 000	293,00	91,00	650 000	4 076,00	1 175,00	2 200 000	9 656,00	3 655,00
19 000	319,00	99,00	700 000	4 256,00	1 255,00	2 250 000	9 836,00	3 735,00
22 000	345,00	107,00	750 000	4 436,00	1 335,00	2 300 000	10 016,00	3 815,00
25 000	371,00	115,00	800 000	4 616,00	1 415,00	2 350 000	10 196,00	3 895,00
30 000	406,00	125,00	850 000	4 796,00	1 495,00	2 400 000	10 376,00	3 975,00
35 000	441,00	135,00	900 000	4 976,00	1 575,00	2 450 000	10 556,00	4 055,00
40 000	476,00	145,00	950 000	5 156,00	1 655,00	2 500 000	10 736,00	4 135,00
45 000	511,00	155,00	1 000 000	5 336,00	1 735,00	2 550 000	10 916,00	4 215,00
50 000	546,00	165,00	1 050 000	5 516,00	1 815,00	2 600 000	11 096,00	4 295,00
65 000	666,00	192,00	1 100 000	5 696,00	1 895,00	2 650 000	11 276,00	4 375,00
80 000	786,00	219,00	1 150 000	5 876,00	1 975,00	2 700 000	11 456,00	4 455,00
95 000	906,00	246,00	1 200 000	6 056,00	2 055,00	2 750 000	11 636,00	4 535,00
110 000	1 026,00	273,00	1 250 000	6 236,00	2 135,00	2 800 000	11 816,00	4 615,00
125 000	1 146,00	300,00	1 300 000	6 416,00	2 215,00	2 850 000	11 996,00	4 695,00
140 000	1 266,00	327,00	1 350 000	6 596,00	2 295,00	2 900 000	12 176,00	4 775,00
155 000	1 386,00	354,00	1 400 000	6 776,00	2 375,00	2 950 000	12 356,00	4 855,00
170 000	1 506,00	381,00	1 450 000	6 956,00	2 455,00	3 000 000	12 536,00	4 935,00
185 000	1 626,00	408,00	1 500 000	7 136,00	2 535,00			

Za návrh na nařízení nuceného prodeje v dražbě nebo nucené správy nemovitosti se účtuje poplatek ve výši 100,00 EUR.

Jestliže rozsudek stanoví, že dlužník je povinen vydat určitý movitý majetek, vykoná toto rozhodnutí soudu na návrh věřitele soudní vykonavatel. Za tento úřední výkon se účtuje poplatek ve výši 26,00 EUR. Stanoví-li rozsudek, že dlužník musí vydat určitý pozemek nebo obytnou nemovitost, hradí se v souvislosti s vyklizením tohoto nemovitého majetku poplatek ve výši 98,00 EUR. Kromě toho se hradí také výlohy soudního vykonavatele, zejména nezbytné výdaje na činnosti třetích stran (např. náklady na dopravu, výdaje na zámečníka atd.). Vyžádá-li si tento úřední úkon soudního vykonavatele více než tři hodiny, zvyšuje se tento poplatek s každou další započatou hodinou o 20,00 EUR.

2.2 Hlavní podmínky

Příkaz k zabavení majetku nebo zadržení dlužníka předpokládá, že existuje pohledávka a důvod k zadržení dlužníka nebo zabavení jeho majetku. V případě zabavení veškerého majetku dlužníka, který lze zabavit, existuje důvod k zabavení majetku tehdy, panuje-li obava, že dlužník svým nepoctivým jednáním, například převedením svého majetku nebo jeho zatajením, buď zmaří budoucí výkon soudního rozhodnutí, nebo jej podstatně ztíží. Zadržení dotyčné osoby, tj. zadržení samotného dlužníka, má také obzvláště intenzivním způsobem zabránit tomu, aby dlužník převedl existující movitý majetek, který může být zabaven v rámci výkonu rozhodnutí. Zadržení dlužníka však lze nařídit pouze tehdy, nemůže-li být požadovaného zajištění dosaženo zabavením majetku dlužníka.

Předběžné opatření (v jakékoli formě) má zabránit změně daného stavu, čímž by bylo zmařeno nebo podstatně ztíženo uplatnění práv některého účastníka řízení nebo právního vztahu. Předmětem předběžného opatření mohou být nároky vyžadující (předběžné) vydání věcí nebo (předběžné) strpění určitého jednání či provedení určitého úkonu (§ 935, § 938 a § 940 občanského soudního řádu). Pro předběžná opatření platí v zásadě stejné právní předpisy jako pro zadržení dlužníka a zabavení jeho majetku (§ 936 občanského soudního řádu). Ve velmi výjimečných případech může soud nařídit rovněž provedení předběžné platby. Nárok a důvody pro vydání příkazu k zabavení je nutno prokázat ke spokojenosti soudu například prostřednictvím čestného prohlášení nebo předložením příslušných listin (§ 920 odst. 2 občanského soudního řádu). V tomto ohledu záleží na tom, zda je soud na základě návrhu schopen nárok a bezodkladnost vyhodnotit jako „velmi pravděpodobné“. Totéž platí v případě nařízení předběžného opatření (§ 936 občanského soudního řádu).

V rámci řízení o zabavení majetku dlužníka či jeho zadržení je možný předchozí výslech účastníků řízení, nevyžaduje se však (§ 922 občanského soudního řádu). Následné projednání je nutné, pokud dlužník, jemuž musí být usnesení o zabavení majetku nebo zadržení doručeno nejpozději jeden týden po výkonu, vznese proti tomuto usnesení námitku (§ 924). V řízení o vydání předběžného opatření je ústní jednání zpravidla nezbytné; nemusí se konat pouze v naléhavých případech nebo v případě zamítnutí návrhu (§ 937 odst. 2 občanského soudního řádu). Pro výslech účastníků řízení nejsou stanoveny žádné lhůty.

3 Účel a povaha opatření?

3.1 Jaké druhy majetku mohou být předmětem takových opatření?

Tato opatření se mohou vztahovat na veškerý majetek, který může být předmětem výkonu rozhodnutí.

3.2 Jaké jsou účinky těchto opatření?

Zabavením majetku dochází ke ztrátě dispozičních práv; dlužníci i poddlužníci pozbývají práva se zabaveným majetkem nakládat.

Zabavení majetku je chráněno ustanovením § 136 trestního zákoníku (*Strafgesetzbuch* StGB), jež se týká zničení zabavených věcí. Porušení povinností v této souvislosti může mimoto vést také k občanskoprávním nárokům na náhradu škody.

Pro předběžné opatření platí níže uvedená pravidla. Příkaz k odebrání určité věci provede soudní vykonavatel v souladu s § 883 občanského soudního řádu. Při vymáhání určitého požadavku nebo upuštění od určitých úkonů postupuje soud v souladu s § 887 občanského soudního řádu (soudní zmocnění věřitele k provedení zastupitelného úkonu) nebo podle § 888 a § 890 občanského soudního řádu (uložení penále / vazby nebo pořádkové pokuty / pořádkové vazby za účelem vymáhání nezastupitelných úkonů, případně upuštění od jejich provedení a strpění určitého jednání).

V případě obstavení prostředků na bankovních účtech se použije zvláštní postup podle § 835 odst. 3 občanského soudního řádu. Zajištěné prostředky na účtu dlužníka, který je fyzickou osobou, mohou být z tohoto účtu věřiteli vyplaceny teprve čtyři týdny poté, co bylo poddlužníkovi doručeno příkaz k převedení prostředků. Tento postup ponechává dlužníkovi možnost podat žádost o ochranu proti obstavení účtů dříve, než jsou prostředky z jeho účtu vyplaceny oprávněnému.

3.3 Jaká je platnost těchto opatření?

Příkaz k zabavení majetku nebo zadržení dlužníka či předběžné opatření je třeba provést do jednoho měsíce ode dne vyhlášení rozhodnutí nebo jeho doručení.

Opatření jsou platná do doby, dokud existuje důvod pro ochranná nebo předběžná opatření. Končí rovněž v případě vynesení rozhodnutí v hlavní věci.

4 Je možné podat proti těmto opatřením opravný prostředek?

Jak již bylo popsáno, soud může nařídit zadržení dlužníka či zabavení jeho majetku a předběžné opatření formou pravomocného rozsudku (*Urteil*) (po ústním jednání) nebo formou usnesení (*Beschluss*) (§ 922 a § 936 občanského soudního řádu).

Proti rozsudku mohou účastníci řízení podat opravný prostředek v případě, je-li hodnota předmětu, jehož se odvolání týká, vyšší než 600 EUR.

V případě vydání usnesení platí níže uvedená pravidla.

Proti usnesení nařizujícímu zabavení majetku či zadržení dlužníka nebo usnesení, kterým se provádí předběžné opatření, může dlužník podat odpor (§ 924 občanského soudního řádu). O pravoplatnosti opatření se pak musí rozhodnout formou pravomocného rozsudku na základě ústního jednání. Opravný prostředek proti rozsudku lze podat za popsanych okolností.

Je-li návrh zamítnut formou usnesení, může věřitel podat do dvou týdnů od doručení okamžitou stížnost (*sofortige Beschwerde*). Totéž platí pro případ, kdy usnesení sice stanoví zabavení majetku či zadržení dlužníka nebo předběžné opatření, zároveň však věřiteli nařídí složení jistoty.

Dlužník může mimoto podat návrh na zrušení příkazu k zabavení jeho majetku či zadržení nebo předběžného opatření z důvodu zmeškání lhůty pro podání žaloby, která byla věřiteli uložena (§ 926 občanského soudního řádu), nebo z důvodu změny okolností (§ 927 občanského soudního řádu).

V případě nařízení (EU) č. 655/2014 obsahuje ustanovení § 953 občanského soudního řádu opravné prostředky proti rozsudkům v souvislosti s příkazem k obstavení účtů.

V § 945 občanského soudního řádu je účastníkovi řízení, jenž získal předběžný příkaz, uložena povinnost nahradit škodu, pakliže se prokáže, že příkaz k zabavení majetku nebo předběžné opatření byly od počátku neodůvodněné, nebo je-li nařízené opatření zrušeno podle § 926 odst. 2 nebo § 942 odst. 3 občanského soudního řádu.

Věřitel může do jednoho měsíce požádat o provedení příkazu k zadržení dlužníka nebo zabavení jeho majetku nebo předběžného opatření. V zásadě platí obecná pravidla týkající se výkonu rozhodnutí (§ 928 a § 936 občanského soudního řádu). Příkaz k zabavení majetku se provádí jeho obstavením (§ 930 občanského soudního řádu), za účelem zadržení osoby dlužníka je zpravidla vydán zatykač (§ 933 občanského soudního řádu).

Poslední aktualizace: 02/11/2023

Za originální verzi stránky (v jazyce daného členského státu) odpovídá příslušné kontaktní místo Evropské soudní sítě. Překlad pořídily útvary Evropské komise. Je možné, že změny, které v originální verzi případně provedly orgány daného členského státu, nebyly ještě do překladů zapracovány. ESS-O ani Evropská komise neodpovídá ani neručí za informace a data, které tento dokument obsahuje či na které odkazuje. Předpisy v oblasti autorských práv členských států odpovědných za tuto stránku naleznete v právním oznámení.

Zajištění majetku při nároku v jiné zemi EU - Estonsko

1 Jaké druhy opatření existují?

Mezi opatření k zajištění nároku patří:

zřízení soudcovského zástavní práva k nemovitosti, plavidlu nebo letadlu žalovaného;

obstavení majetku žalovaného, který je v držení žalovaného nebo jiné osoby, a zapsání poznámky o zákazu zcizení do katastru nemovitostí nebo provedení záznamu o zákazu zcizení v jiném registru majetku;

uložení zákazu žalovanému provádět určité transakce nebo úkony, včetně vydání soudního příkazu;

uložení zákazu jiným osobám převést na žalovaného majetek nebo splnit vůči žalovanému jiné povinnosti, což může zahrnovat rovněž povinnost převést majetek na exekutora nebo vložit peněžní prostředky na bankovní účet určený k tomuto účelu;

uložení povinnosti žalovanému uložit určitou věc do úschovy u exekutora;

pozastavení vykonávacího řízení, povolení pokračovat ve vykonávacím řízení až po složení jistoty nebo zrušení exekučního opatření, pokud byl exekuční titul napaden žalobou nebo pokud třetí strana podala žalobu na uvolnění obstaveného majetku nebo na prohlášení o nepřipustnosti výkonu rozhodnutí z jiného důvodu;

uložení zákazu žalovanému opustit místo bydliště, zadržení žalovaného a uvalení vazby na žalovaného;

uložení povinnosti žalovanému a především pojistiteli zaplatit minimální částku, která bude pravděpodobně splatná v průběhu řízení týkajícího se škody způsobené testním činem nebo pojistné smlouvy;

uložení povinnosti žalovanému, aby přestal používat nespravedlivou standardní smluvní podmínku, nebo uložení povinnosti osobě, která používání této podmínky doporučila, aby doporučení týkající se dané podmínky zrušila nebo stáhla, v řízení o ukončení uplatňování nespravedlivé standardní smluvní podmínky nebo o zrušení a stažení doporučení týkajícího se dané podmínky ze strany osoby, která používání této podmínky doporučila;

jiné opatření, které soud pokládá za nezbytné.

K zajištění nároku v případě porušení autorského práva nebo práv s ním souvisejících či práv průmyslového vlastnictví může soud kromě jiného zabavit zboží, existuje-li podezření, že mohlo dojít k porušení práv duševního vlastnictví, nebo uložit povinnost vydat toto zboží s cílem zabránit jeho uvedení na trh nebo distribuci. Pokud se k zajištění nároku v případě porušení autorského práva nebo práv s ním souvisejících či práv průmyslového vlastnictví pro obchodní účely požaduje obstavení bankovního účtu žalovaného nebo zabavení jiného majetku, může soud uložit povinnost vydat bankovní, finanční nebo obchodní doklady nebo umožnit jejich kontrolu.

K zajištění nároku v případě neoprávněného získání, využití nebo zpřístupnění obchodního tajemství může soud, kromě jiných opatření, zajistit zboží, existuje-li podezření, že zboží, jehož návrh, vlastnosti, funkce, výrobní proces nebo uvedení na trh mají významný prospěch z obchodního tajemství, které bylo získáno, využito nebo zpřístupněno neoprávněně, nebo uložit povinnost vydat toto zboží, aby se zabránilo jeho uvedení na trh nebo distribuci.

Ve věcech manželských, ve věcech výživného či v jiných rodinných věcech může soud v průběhu řízení upravit rovněž tyto záležitosti:

rodičovská práva s ohledem na společné dítě;

styk rodiče s dítětem;

předání dítěte druhému rodiči;

plnění zákonných vyživovacích povinností, mimo jiné uložení povinnosti odpůrci poskytovat během řízení finanční podporu nebo složit jistotu;

užívání věcí ze společné domácnosti a sdílení společné domácnosti manželů;

vydání nebo užívání věcí určených pro osobní potřebu manžela nebo dítěte;

ostatní záležitosti týkající se manželství nebo rodiny, jež je nutno vzhledem k okolnostem nutně upravit urychleně.

2 Za jakých podmínek lze tato opatření vydat?

2.1 Postup

O návrzích na přijetí opatření k zajištění nároku rozhodne soud nejpozději následující pracovní den po podání návrhu. Soud může o návrhu na přijetí těchto opatření rozhodnout později, chce-li předem vyslechnout žalovaného.

Žalovaný a ostatní účastníci řízení nejsou o projednání návrhu na přijetí opatření k zajištění nároku informováni. Je-li to zjevně přiměřené a především v případě, požaduje-li se v návrhu předběžná úprava sporného právního vztahu, může soud nejprve vyslechnout žalovaného.

Soud může opatření k zajištění nároku nařídit rovněž na základě návrhu před podáním žaloby. V návrhu je třeba uvést důvody, proč nebyla ihned podána žaloba. Návrh je třeba podat příslušnému soudu v souladu s ustanoveními o soudní příslušnosti. Pokud soud přijme opatření k zajištění nároku před podáním žaloby, stanoví lhůtu, v níž musí navrhovatel žalobu podat. Lhůta by neměla být delší než jeden měsíc. Není-li žaloba podána včas, soud opatření zruší.

V případě potřeby může soud opatření k zajištění nároku nařídit, nachází-li se dotýčný majetek v jeho územní působnosti, a to i tehdy, pokud žaloba byla nebo měla být podána u jiného estonského soudu, zahraničního soudu nebo rozhodčího soudu. Pokud jde o majetek zapsaný ve veřejném registru, předběžné či zajišťovací opatření může přijmout soud, který je příslušný podle místa registru, a v případě plavidla soud, který je příslušný podle místa domovského přístavu plavidla.

Soud může nařízení nebo zachování opatření k zajištění nároku podmínit složením jistoty za účelem náhrady případné škody způsobené protistraně a třetí straně.

Soud nařídí opatření k zajištění peněžní pohledávky pouze v případě složení jistoty ve výši nejméně 5 % částky pohledávky, nejméně však 32 EUR a nejvýše 32 000 EUR. Požaduje-li se jako zajišťovací opatření zadržení žalovaného nebo uložení zákazu žalovanému opustit místo bydliště, musí výše jistoty činit nejméně 3 200 EUR a nejvýše 32 000 EUR.

I v případě splnění podmínek pro požadování jistoty může soud žádost o složení jistoty zcela nebo částečně zamítnout, nebo může nařídit, aby byla uhrazena ve splátkách, pokud od navrhovatele nelze z ekonomických či jiných důvodů přiměřeně očekávat složení jistoty a pokud nesložení jistoty může mít pro navrhovatele závažné důsledky nebo pokud by požadování jistoty bylo pro navrhovatele nespravedlivé z jiného důvodu.

2.2 Hlavní podmínky

Soud může na žádost navrhovatele přijmout opatření k zajištění nároku, existuje-li důvod domnívat se, že pokud by tak neučinil, mohlo by to ztížit či znemožnit následný výkon soudního rozhodnutí. Je-li zřejmé, že k výkonu soudního rozhodnutí má dojít mimo Evropskou unii a že výkon není zaručen na základě mezinárodní dohody, předpokládá se, že nepřijetí opatření k zajištění nároku může ztížit nebo znemožnit výkon soudního rozhodnutí.

Za účelem zajištění jiného nároku než peněžní pohledávky vůči žalovanému může soud předběžně upravit sporný právní vztah a především způsob užívání určité věci, je-li to nezbytné, aby se zabránilo značné škodě či svévolnému jednání nebo z jiného důvodu. To lze učinit bez ohledu na to, zda existuje důvod domnívat se, že by nepřijetí opatření mohlo ztížit nebo znemožnit výkon soudního rozhodnutí. Ve věcech manželských, ve věcech výživného či v jiných rodinných věcech může soud uložit opatření rovněž z vlastního podnětu.

Opatření k zajištění nároku lze přijmout rovněž v případě žaloby, která se týká budoucího nebo podmíněného nároku, nebo žaloby na určení. Podmíněný nárok není zajištěn, pokud se předpokládá, že dotýčná podmínka nebude během řízení splněna.

Soud může nařídit opatření k zajištění nároku rovněž v souvislosti se soudním řízením nebo rozhodčím řízením probíhajícím v cizině.

Opatření k zajištění nároku lze nařídit i tehdy, když chce žalobce zajistit několik nároků vůči stejnému žalovanému.

Opatření je třeba zvolit tak, aby v případě, že bude použito, zatížilo žalovaného pouze v míře považované za přiměřenou s ohledem na oprávněné zájmy žalobce a příslušné okolnosti. Při zajištění peněžní pohledávky je nutno vzít v úvahu hodnotu předmětu žaloby. Soud může přijmout současně několik předběžných opatření.

Zadržení určité osoby nebo uložení zákazu určité osobě opustit místo bydliště lze jako opatření k zajištění nároku uplatnit pouze tehdy, je-li to nezbytné k splnění soudního rozhodnutí a jestliže by jiná opatření k zajištění nároku zjevně nepostačovala, zejména v případě, existuje-li důvod pro domněnku, že by dotýčná osoba pravděpodobně odcestovala do cizího státu nebo že by svůj majetek přemístila do cizího státu. Zadržení určité osoby zajišťuje policie na základě soudního příkazu.

Zadržení určité osoby nebo uložení zákazu určité osobě opustit místo bydliště lze k zajištění majetkového nároku použít pouze v případě, pokud hodnota předmětu žaloby přesahuje 32 000 EUR.

Jestliže soud v rozhodnutí o zajištění peněžní pohledávky nebo v rozhodnutí o opatření k zajištění nároku nařídí zadržení určité osoby nebo zakáže určitě osobě opustit místo bydliště, určí peněžní částku, kterou je nutno uhradit na bankovní účet určený k tomuto účelu nebo s ohledem na niž je nutno poskytnout bankovní záruku. Jakmile je dotýčná částka uhrazena nebo je poskytnuta záruka, je výkon rozhodnutí o zajišťovacím opatření ukončen. V těchto případech soud na žádost žalovaného opatření k zajištění nároku zruší a nahradí je peněžní částkou nebo bankovní zárukou.

V řízení lze požádat o nařízení předběžného opatření pouze v případech stanovených v zákoně. Jestliže je podle zákona možné ve věci návrhu nařídit předběžné opatření, lze tak učinit pouze tehdy, je-li to nezbytné k zachování nebo k dočasné úpravě současné situace nebo stavu, nestanoví-li zákon jinak. Není-li v zákoně stanoveno jinak, vztahují se na předběžná opatření ustanovení týkající se opatření zajišťujících nárok. Pokud lze řízení zahájit pouze na základě návrhu, může soud předběžné opatření nařídit a rozhodnutí o něm zrušit nebo pozměnit pouze na základě návrhu účastníka řízení, nestanoví-li zákon jinak.

3 Účel a povaha opatření?

3.1 Jaké druhy majetku mohou být předmětem takových opatření?

Podle povahy a účelu opatření může být předmětem opatření movitý i nemovitý majetek, včetně peněžních prostředků, a rovněž plavidla a letadla.

3.2 Jaké jsou účinky těchto opatření?

Obstavení majetku

V případě obstavení majetku nesmí žalovaný s majetkem nakládat. Vedle obstavení jiného movitého majetku vzniká, s výjimkou plavidla zapsaného v lodním registru nebo letadla zapsaného v rejstříku civilních letadel, při obstavení zástavní právo k obstavené věci.

V případě obstavení nemovitého majetku nebo zapsaného movitého majetku či jiné věci je nutno na základě návrhu žalobce a rozhodnutí o zajišťovacím opatření zapsat ve prospěch žalobce do katastru nemovitostí či do jiného registru poznámku o zákazu zcizení. Na žádost žalobce zašle soud rozhodnutí za účelem zapsání poznámky o zákazu do registru.

Na žádost žalobce nebo žalovaného může soud nařídit prodej obstavené věci a výtěžek z prodeje vložit na bankovní účet určený k tomuto účelu, pokud se hodnota dané věci může významně snížit nebo pokud by její úschova znamenala nepřiměřené náklady.

Obstavení majetku zajišťuje exekutor. Na žádost osoby, která podala návrh na opatření k zajištění nároku, převezme exekutor obstavenou věc pod svou kontrolu. V těchto případech exekutor zakáže používat danou věc, a to zcela nebo částečně, a může s ohledem na danou věc vydat příkazy, včetně zajištění její úschovy.

Soudcovské zástavní právo

Nestanoví-li zákon jinak, soudcovské zástavní právo zatěžující nemovitost, plavidlo zapsané v lodním registru nebo letadlo zapsané v rejstříku civilních letadel přiznává osobě, která o něj požádala, stejná práva ve vztahu k ostatním právům, jimiž je daná věc zatížena, jako jsou práva, která přiznává zástavnímu věřiteli zástavní právo nebo námořní zástavní právo, nebo práva, která přiznává zástavnímu věřiteli zapsané zástavní právo.

Výši zástavy je částka zajištěného nároku, která je zapsána v katastru nemovitostí, lodním registru nebo rejstříku civilních letadel. Je-li hlavní jistina nižší než 640 EUR, nebude soudní zástavní právo zřízeno, jestliže lze použít jiná zajišťovací opatření, která žalovanému způsobí menší újmu.

Na návrh žalobce je soudcovské zástavní právo zaneseno ve prospěch žalobce do katastru nemovitostí, lodního registru nebo rejstříku civilních letadel. Na žádost žalobce předá soud rozhodnutí o zřízení soudcovského zástavního práva pro účely jeho zanesení do registru. Zástavní právo je zřízeno, jakmile je zapsáno v registru.

Při zřízení soudcovského zástavního práva na plavidlo nebo letadlo převezme exekutor plavidlo nebo letadlo pod svou kontrolu, a to na žádost osoby, která o zajišťovací opatření požádala. V těchto případech exekutor zakáže používat plavidlo, a to zcela nebo částečně, případně ohledně plavidla vydat jiné příkazy.

Zákaz opustit místo bydliště

Zákaz opustit místo bydliště ukládá dotyčné osobě povinnost neopouštět bez svolení soudu místo bydliště na dobu delší než 24 hodin. Soud při ukládání zákazu opustit místo bydliště předvolá žalovaného, je-li žalovaným fyzická osoba, nebo člena statutárního orgánu, je-li žalovaným právnický subjekt, a vyžádá si jejich podpis.

3.3 Jaká je platnost těchto opatření?

Jestliže soud v rozhodnutí o zajištění peněžní pohledávky nebo v rozhodnutí o opatření k zajištění nároku nařídí zadržení určité osoby nebo zakáže určité osobě opustit místo bydliště, určí peněžní částku, kterou je nutno uhradit na bankovní účet určený k tomuto účelu nebo s ohledem na niž je nutno poskytnout bankovní záruku. Jakmile je dotyčná částka uhrazena nebo je poskytnuta záruka, je výkon rozhodnutí o zajišťovacím opatření ukončen.

Na žádost jedné ze stran může soud rozhodnutím nahradit jedno zajišťovací opatření jiným.

Je-li soudcovské zástavní právo zřízeno na několik nemovitostí, plavidel nebo letadel, uvede soud v rozhodnutí o zajišťovacím opatření příslušnou peněžní částku pro každou věc, na niž se soudcovské zástavní právo vztahuje, a tuto částku je třeba uhradit na bankovní účet určený k tomuto účelu, nebo v její výši poskytnout bankovní záruku. Jakmile je dotyčná částka uhrazena nebo je poskytnuta záruka, je zajišťovací opatření zrušeno. Je-li zajišťovací opatření zrušeno nebo nahrazeno jiným opatřením, stává se vlastník nemovitosti, plavidla nebo letadla oprávněným ze zástavního práva. Na jeho žádost je záznam o soudcovském zástavním právu z katastru nemovitostí, lodního registru nebo rejstříku civilních letadel na základě rozhodnutí o zrušení zajišťovacího opatření vymazána.

Změní-li se okolnosti, zejména pokud pomine důvod pro zajišťovací opatření nebo je-li nabídnuta jistota či nastane-li jiný důvod stanovený zákonem, může soud zajišťovací opatření na žádost kterékoli strany zrušit. Nepeněžní zajišťovací opatření může být zrušeno nebo pozměněno peněžní platbou pouze se souhlasem žalobce nebo z oprávněného důvodu.

Soud zajišťovací opatření zruší v rozsudku, pokud není žalobě vyhověno, nebo usnesením, není-li žaloba přípustná nebo je-li řízení v dané věci zastaveno.

Soud zajišťovací opatření zruší i tehdy, pokud rozhodnutí o zajišťovacím opatření vydal již jiný soud, nestanoví-li zákon jinak.

Ve věcech manželských, ve věci výživného nebo v jiných rodinných věcech může soud rozhodnutí o zajišťovacích opatřeních pozměnit nebo zrušit z vlastního podnětu.

4 Je možné podat proti těmto opatřením opravný prostředek?

Proti rozhodnutí okresního nebo oblastního soudu o opatřeních na zajištění nároku, o nahrazení jednoho zajišťovacího opatření jiným nebo o jeho zrušení může kterýkoliv účastník řízení podat opravný prostředek. Rozhodnutí oblastního soudu o opravném prostředku podaném proti rozhodnutí okresního soudu lze napadnout u Nejvyššího soudu (*Riigikohus*) pouze tehdy, pokud zajišťovaný nárok přesahuje 100 000 EUR nebo pokud byla jako zajišťovací opatření zadržena určitá osoba nebo určité osobě byl uložen zákaz opustit místo bydliště.

Proti rozhodnutí o prozatímní právní ochraně lze podat opravný prostředek. Rozhodnutí oblastního soudu o těchto opravných prostředcích nelze napadnout u Nejvyššího soudu, není-li zákonem stanoveno jinak.

Poslední aktualizace: 22/02/2024

Za originální verzi stránky (v jazyce daného členského státu) odpovídá příslušné kontaktní místo Evropské soudní sítě. Překlad pořídily útvary Evropské komise. Je možné, že změny, které v originální verzi případně provedly orgány daného členského státu, nebyly ještě do překladů zapracovány. ESS-O ani Evropská komise neodpovídá ani neručí za informace a data, které tento dokument obsahuje či na které odkazuje. Předpisy v oblasti autorských práv členských států odpovědných za tuto stránku naleznete v právním oznámení.

Zajištění majetku při nároku v jiné zemi EU - Irsko

1 Jaké druhy opatření existují?

Předběžným opatřením dostupným u irských soudů jsou různé druhy soudních příkazů (*injunction*). Soudní příkaz je příkaz, kterým se straně řízení soudem nařizuje konat nebo se něčeho zdržet. Porušení soudního příkazu představuje pohrdání soudem a osoba, která takovýto příkaz poruší, může být odsouzena k trestu odnětí svobody. Soudní příkaz může být:

- i) trvalý;
- ii) na stanovenou dobu nebo
- iii) vydán dočasně na dobu soudního řízení.

Pokud se žalobce domnívá, že žalovaný může přemístit nebo zničit zásadní věci nebo dokumenty, pak může soud požádat *ex parte* o vydání příkazu k prohlídce (tzv. příkaz „Anton Piller“), což je forma soudního příkazu, která vyžaduje, aby žalovaný umožnil žalobci vstup do svých prostor za účelem kontroly dokumentů nebo jiných věcí a přemístění všech věcí, které patří žalobci. Pokud se žalobce obává, že se žalovaný může zbavit svého majetku a nemusí být schopen uspokojit nárok žalobce, pokud žalobce v soudním řízení nakonec uspěje, pak může žalobce požádat soud o vydání příkazu k obstarání (tzv. příkaz „Mareva“), který žalovanému zabrání po dobu platnosti příkazu nakládat se svým majetkem. Obecně platí, že příkaz k obstarání zabrání žalovanému, který se nenachází v dané jurisdikci, avšak má v této jurisdikci majetek, aby tento majetek po dobu probíhajícího řízení vyvedl. Pokud žalobce uplatňuje peněžitou pohledávku, může soud požádat o vydání příkazu, kterým se žalovanému nařídí, aby na účet soudu předběžně složil žalovanou částku, a to z části nebo v plné výši. Naopak žalovaný, který se obává, že pokud žalobce se svou žalobou neuspěje, nemusí být schopen uhradit právní náklady žalovaného na úspěšnou obranu v řízení, může soud požádat, aby žalobci nařídil složení jistoty na náklady řízení na účet soudu. Pokud je vydán příkaz ke složení jistoty na úhradu nákladů žalovaného, pak žalobce nemůže v žalobě pokračovat, dokud soud neuhradí finanční částku nařízenou soudním příkazem.

Vrchní soud (*High Court*) může rovněž nařídít předběžné opatření na podporu řízení v jiné jurisdikci, pokud je to účelné. Může vydat „celosvětově platný příkaz k obstarání“ (*worldwide freezing injunction*), který se vztahuje na majetek v jiných jurisdikcích, pokud panuje strach nebo obavy, že žalovaný se může pokusit svůj majetek ukrýt, aby unikl soudnímu rozhodnutí proti své osobě.

2 Za jakých podmínek lze tato opatření vydat?

2.1 Postup

Většinu návrhů na vydání soudního příkazu lze podat buď k obvodnímu soudu (*Circuit Court*) nebo k vrchnímu soudu (*High Court*). Některých předběžných opatření však lze dosáhnout pouze u vrchního soudu, např. příkazy k obstarání, příkazy k prohlídce a příkazy týkající se řízení v jiném státě.

Navrhovatel předběžného opatření musí podat návrh doplnit o místopřísežné prohlášení. Navrhovatel musí v plném rozsahu uvést všechny relevantní skutečnosti, zejména zda návrh podává, aniž by to oznámil druhé straně. K místopřísežnému prohlášení by měl být přiložen i návrh příkazu přesně uvádějící, co se od soudu požaduje. Více informací o nezbytných soudních formulářích je k dispozici na internetové stránce [Soudní služby](#).

Pokud navrhovatel uspěje a příkaz je vydán, bude muset obvykle poskytnout tzv. „závazek k odškodnění“ pro případ, že při soudním řízení nakonec nebude úspěšný, aby druhá strana, proti které příkaz směřuje, mohla získat náhradu nákladů, které jí vznikly v důsledku nařízení příkazu.

Návrhy na vydání soudního příkazu mohou být podány *ex parte* neboli bez předchozího upozornění druhé strany, pokud pro tento postup existují dobré důvody. Tyto návrhy lze podat i před zahájením řízení, pokud existují naléhavé okolnosti na straně žalobce. [Předběžná a prozatímní opatření u obchodního soudu viz příkaz 63A pravidlo 6 odst. 3 [Pravidel vyšších soudů](#) z roku 1986]

2.2 Hlavní podmínky

Soudy mohou dle vlastního uvážení rozhodnout, zda předběžné opatření nařídí či nikoliv, a toto opatření nařídí, pokud je spravedlivé a výhodné tak učinit [příkaz 50 pravidlo 6 odst. 1 [Pravidel vyšších soudů](#) z roku 1986]. Při posuzování toho, zda je vhodné předběžné opatření nařídít, by soud měl určit:

- i) zda existuje důvodný nárok, o kterém je třeba rozhodnout;
- ii) zda by přiznání náhrady škody nebo odškodnění bylo vhodnou nápravou, pokud by návrh na vydání soudního příkazu byl zamítnut a navrhovatel následně v soudním řízení uspěl;
- iii) pokud rovnováha zájmů spočívá v rozhodnutí soudu.

První požadavek znamená, že navrhovatel musí prokázat, že existuje oprávněný nárok, o kterém má soud rozhodnout. Toto je relativně malá překážka, kterou musí navrhovatel překonat, ale v posledních letech je stále obtížnější tento požadavek splnit, pokud navrhovatel v předběžné fázi usiluje o soudní příkaz, jenž má druhou stranu donutit něco udělat. V takovém případě dávají orgány jasně najevo, že žadatel musí prokázat, že má pádné důkazy a je pravděpodobné, že v soudním řízení uspěje.

3 Účel a povaha opatření?

3.1 Jaké druhy majetku mohou být předmětem takových opatření?

O soudní příkaz lze požádat z celé řady důvodů, včetně snahy zabránit straně v zástavbě nebo používání pozemku v rozporu s podmínkami územních rozhodnutí nebo omezení, umožnit prohledat nemovitost kvůli konkrétní věci, donutit zaměstnavatele, aby zaměstnanci i nadále vyplácel mzdu nebo zabránit zaměstnavateli, aby najal nové zaměstnance, dokud nebude spor rozhodnut. Pokud je vydán příkaz k obstavení neboli příkaz typu „Mareva“, pak strana, proti které příkaz směřuje, nemůže se svým majetkem disponovat způsobem, který by byl neslučitelný s příkazem soudu. Straně může být například pouze umožněno vybírat stanovené částky hotovosti z bankovního účtu a nesmí snížit hodnotu svého majetku pod určitou částku, dokud nebude řízení v plném rozsahu ukončeno.

3.2 Jaké jsou účinky těchto opatření?

Pokud strana poruší předběžné opatření, může to být považováno za pohrdání soudem a tato osoba může být odsouzena k trestu odnětí svobody, může jí být uložena pokuta nebo zabaven majetek. Přední strana příkazu by měla obsahovat „trestní příkaz“ (*penal order*) informující příjemce o možných důsledcích porušení podmínek soudního příkazu. Obdobně pokud třetí strana vědomě pomáhá žalovanému převádět majetek, na který se vztahuje příkaz k obstavení, pak tato osoba může být obviněna z pohrdání soudem. Z tohoto důvodu budou kopie jakýchkoli příkazů k obstavení vydaných soudem obvykle doručeny všem zúčastněným třetím stranám, jako jsou vedoucí pracovníci bank, účetní a advokáti najatí stranou, proti které je příkaz namířen, nebo této straně poskytující služby.

Jakákoli smlouva uzavřená v rozporu se soudním příkazem je nezákonná a bude stranou, která o existenci příkazu věděla, nevykonatelná. Vlastnictví však může být na základě nezákonné smlouvy převedeno, a proto jakmile je takováto smlouva uzavřena, je obvykle nemožné získat zpět převedený majetek a jediným prostředkem nápravy pro žalobce je v této situaci přiznání náhrady škody.

3.3 Jaká je platnost těchto opatření?

Soudní příkaz je obvykle platný až do ukončení soudního řízení (předběžné opatření). Pokud se předběžné opatření vydá bez upozornění druhé strany, pak bude obvykle platit pouze po omezenou dobu, po jejímž uplynutí bude vyžadováno vydání dalšího předběžného opatření.

4 Je možné podat proti těmto opatřením opravný prostředek?

Ano. Žalovaný nebo jakákoli strana dotčená nařízením předběžného opatření může soud kdykoli požádat o jeho změnu nebo zrušení. Strana, která hodlá napadnout předběžné opatření, musí své podání oznámit právnímu zástupci druhé strany. Soud může předběžné opatření zrušit, pokud je žalovaný schopen prokázat, že předběžné opatření nemělo být vůbec nařízeno, pokud od jeho nařízení došlo k podstatné změně okolností nebo pokud je zrušení oprávněné a spravedlivé. Jak již bylo uvedeno výše, soud může vyžadovat, aby strana žádající o nařízení předběžného opatření poskytla tzv. „závazek odškodnění“, tj., že v případě neúspěchu v soudním řízení měla strana, proti které předběžné opatření směřuje, určitou ochranu, pokud jde o náklady, které jí nařízením předběžného opatření vzniknou.

Poslední aktualizace: 16/04/2024

Za originální verzi stránky (v jazyce daného členského státu) odpovídá příslušné kontaktní místo Evropské soudní sítě. Překlad pořídily útvary Evropské komise. Je možné, že změny, které v originální verzi případně provedly orgány daného členského státu, nebyly ještě do překladů zapracovány. ESS-O ani Evropská komise neodpovídá ani neručí za informace a data, které tento dokument obsahuje či na které odkazuje. Předpisy v oblasti autorských práv členských států odpovědných za tuto stránku naleznete v právním oznámení.

Zajištění majetku při nároku v jiné zemi EU - Řecko

1 Jaké druhy opatření existují?

Předběžná a ochranná opatření, obecněji nazývaná „předběžná opatření“ (*asfalistiká métra*), jsou opatření nařízená soudem v případě, kdy řízení ve věci samé dosud nebylo v plném rozsahu ukončeno nebo má být teprve zahájeno a existuje nárok, který v mezidobí potřebuje soudní ochranu. Předběžná soudní ochrana tohoto druhu má zajistit, že bude fakticky možné uspokojit tento nárok, jehož opodstatněnost má být teprve posouzena. Opatření, která mohou být nařízena, zahrnují: složení jistoty (*engyodosía*), zápis oznámení o zástavním právu na majetek dlužníka (*engrafí prosímelosis ypothíkis*), zajišťovací obstavení (*syntiritikí katáschesi*), soudní nucená správa (*dikastikí mesengýisi*), dočasné přiznání nároků (*prosoriní epidíkasi apaitíseon*), soudní příkaz prozatímně upravující dané záležitosti (*prosoriní rýthmisi katástasis*), zapečetění (*sfrágisi*), odpečetění (*aposfrágisi*), soupis (*apografí*) a veřejný vklad (*dimósia katáthesi*) majetku a dále pak opatření na ochranu držby (*asfalistiká métra nomís*).

2 Za jakých podmínek lze tato opatření vydat?

2.1 Postup

Opatření tohoto typu musí vždy nařídít soud.

Obecnou pravomoc nařizovat tato opatření má samosoudce soudu prvního stupně (*monomelés protodikeío*). Samosoudce soudu prvního stupně však může obecnou pravomoc pozbýt ve prospěch okresního civilního soudu (*eirinodikeío*) v případech předběžné ochrany práva držby nebo užívání a v případech, kdy je podle obecných ustanovení občanského soudního řádu okresní civilní soud příslušný k řízení ve věci samé. Okresní civilní soud má výlučnou pravomoc v případech, kdy je nutno zapsat nebo zrušit oznámení o zástavním právu na základě dohody mezi stranami. Předběžné opatření může také nařídít soudní senát prvního stupně (*polymelés protodikeío*), pokud projednává řízení ve věci samé; v takových případech jde o souběh příslušnosti se samosoudcem soudu prvního stupně. Místně příslušným soudem je zpravidla soud, který je místně příslušný k projednání řízení ve věci samé, předběžná opatření však může nařídít také soud nejbližší místu, kde se mají tato opatření vykonat. Rozhodnutí soudu, kterým se tato opatření nařizují, se doručuje osobě, která je

povinná je realizovat, a vykonává je soudní vykonavatel (*dikastikós epimelitís*). Pokud je výkonu rozhodnutí bráněno, je soudní vykonavatel oprávněn vyžádat si asistenci policie. Náklady je obtížné stanovit vzhledem k tomu, že odměny právních zástupců a soudních vykonavatelů jsou různé. Orientační náklady by činily přibližně 250,00 EUR.

2.2 Hlavní podmínky

Soud nařídí předběžná opatření:

- a) existuje-li naléhavá potřeba nebo bezprostředně hrozící nebezpečí s cílem ochránit nebo zachovat oprávněný zájem nebo upravit určitou stav a
- b) existují přiměřené důvody domnívat se, že právo, v souvislosti se kterým se o předběžné opatření žádá, skutečně existuje.

Je nutno předložit předběžné důkazy, z nichž vyplývá, že existují přiměřené důvody pro dané opatření; úplný důkaz není potřeba a za dostačující se považuje neúplný důkaz, který poskytuje nižší míru jistoty ohledně skutečností, které je třeba určit. Soud může nařídit ochranu, pokud se domnívá, že uváděné skutečnosti jsou pravděpodobné. Soud nařídí ochranu pouze v případě naléhavé potřeby nebo bezprostředně hrozícího nebezpečí, že by dlužník mohl přijít o majetek, na které se vztahuje předběžné opatření, způsobem, že nebude možné následně uspokojit nárok věřitele, je-li mu v hlavním řízení přiznán exekuční titul.

3 Účel a povaha opatření?

3.1 Jaké druhy majetku mohou být předmětem takových opatření?

Předmětem těchto opatření mohou být všechna aktiva dlužníka jakéhokoli druhu bez ohledu na to, zda se nachází v jeho držení nebo v držení třetí strany, pokud jsou ze zákona převoditelná a nejsou zákonem vyloučena z výkonu rozhodnutí. Konkrétně mohou být tato opatření zejména na nemovitě a movité věci, které se nepovažují za věci, které nesmí být předmětem výkonu rozhodnutí, včetně lodí, letadel, silničních vozidel, bankovních vkladů a zaknihovaných akcií.

3.2 Jaké jsou účinky těchto opatření?

Jakmile je vydáno předběžné soudní rozhodnutí týkající se daného majetku, např. příkaz na předběžné zablokování nebo příkaz k zápisu oznámení o zástavním právu k nemovitosti, nemůže dlužník tento majetek převádět na třetí osoby. Porušení soudního příkazu se trestá podle dle § 232A trestního zákoníku trestem odnětí svobody v délce nejméně šesti měsíců.

Legislativní nařízení (*nomothetikó díatagma*) č. 1059/1971 zavedlo povinnost zachovávat mlčenlivost v souvislosti s bankovními vklady a stanovilo trest odnětí svobody v minimální délce šesti měsíců pro členy představenstva, vedoucí pracovníky či zaměstnance bank, kteří tuto povinnost poruší. V tomto případě nejde o překážku pro předběžné zablokování vzhledem k tomu, že soudní rozhodnutí, kterým se toto obstarání nařizuje, nemusí specifikovat, které vklady nebo zaknihované akcie mají být obstarány. Tento příkaz brání bankám v převodu těchto aktiv, ale neporušuje však povinnost mlčenlivosti, protože na banky není vznašen požadavek na poskytování informací o existenci jakýchkoli vkladů. Každá další třetí strana, která má v držení obstaraný majetek, je povinná oznámit, zda skutečně existují obstarané pohledávky nebo práva, a zda ve vztahu k majetku v jejich držbě došlo k jinému obstarání majetku, a pokud ano, v jaké výši.

3.3 Jaká je platnost těchto opatření?

Podle zákona tato opatření platí:

- a) do vynesení pravomocného rozsudku v hlavním řízení proti straně, která požádala o jeho nařízení;
 - b) do vynesení pravomocného rozsudku ve prospěch strany, která požádala o nařízení předběžného opatření, a do vykonání tohoto rozsudku;
 - c) do dosažení smíru mezi stranami hlavního řízení;
 - d) po dobu 30 dní ode dne zastavení nebo jiného skončení soudního řízení;
 - e) do zrušení nebo změny soudního usnesení, kterým se opatření zavádí, na základě nových důkazů, nebo soudem, který projednává hlavní žalobu, u něhož nejsou nové důkazy nutné; nebo
 - f) pokud je příkazu uvedena lhůta, v níž má navrhovatel podat hlavní žalobu, a navrhovatel tak v této lhůtě neučiní.
- Pokud se kterákoli ze stran nedostaví na jednání o návrhu, ačkoliv byla řádně a včas předvolána, bude jednání probíhat v nepřítomnosti této strany. Soud však věc projedná, jako by byly přítomny všechny strany, protože nedostavení se k řízení o předběžných opatřeních se nepovažuje za přiznání skutečností uvedených v návrhu. Soud může znovu otevřít projednávání případu pouze v případě, že strana, která se k řízení nedostavila, požádá, aby své rozhodnutí zrušil nebo přehodnotil, a má k dispozici nové důkazy, které by vedly soud k jinému závěru, kdyby je byl měl k dispozici dříve.

4 Je možné podat proti těmto opatřením opravný prostředek?

Proti usnesení o nařízení předběžných opatření se zpravidla nelze odvolat. Jedinou výjimkou jsou opatření, kterými se ukládá předběžná úprava práv držby a užívání, u nichž zákon výslovně umožňuje odvolání k příslušnému soudnímu senátu prvního stupně do 10 dnů od jejich doručení. Státní zástupce u Nejvyššího soudu (*Áreios Págos*) může podat kasační opravný prostředek proti jakémukoli rozhodnutí soudu z důvodů veřejného zájmu. Nejvyšší soud pak případ posoudí a napadený příkaz (usnesení) buď potvrdí, nebo zruší. Toto rozhodnutí má pouze prozatímní účinek. Jak již bylo uvedeno, může kterákoli strana řízení požádat soud, který daný příkaz vydal, aby své rozhodnutí zrušil nebo přehodnotil. Žádost v tomto smyslu může podat i kterákoli třetí strana, která nebyla předvolána a která se nezúčastnila řízení, pokud má na věci oprávněný zájem.

Poslední aktualizace: 04/01/2018

Za originální verzi stránky (v jazyce daného členského státu) odpovídá příslušné kontaktní místo Evropské soudní sítě. Překlad pořídily útvary Evropské komise. Je možné, že změny, které v originální verzi případně provedly orgány daného členského státu, nebyly ještě do překladů zapracovány. ESS-O ani Evropská komise neodpovídá ani neručí za informace a data, které tento dokument obsahuje či na které odkazuje. Předpisy v oblasti autorských práv členských států odpovědných za tuto stránku naleznete v právním oznámení.

Upozorňujeme, že výchozí [es](#) verze této stránky byla v nedávné době aktualizována. Na překladu do jazyka, ve kterém se vám stránka právě zobrazuje, zatím pracujeme.

K dispozici jsou již tyto aktualizované překlady: [en](#)

Zajištění majetku při nároku v jiné zemi EU - Španělsko

1 Jaké druhy opatření existují?

Primárním zdrojem předběžných (ochranných) opatření je občanské právo procesní (občanský soudní řád (*Ley de Enjuiciamiento Civil*) – LEC), další opatření však upravují zvláštní hmotněprávní normy.

LEC (§ 727) stanoví například následující opatření:

Ochranné obstarvení (*el embargo preventivo de bienes*), jehož cílem je zajištění vykonatelnosti soudních rozhodnutí nařizujících vydání finančních částek nebo výnosů, nájemného a spotřebního zboží, u nichž lze odhadnout finanční hodnotu na základě pevných cen.

Soudní dohled nebo soudem nařízená nucená správa výrobních prostředků (*la intervención o la administración de bienes productivos*), směřující k vydání soudního rozhodnutí, které nařizuje jejich vydání z titulu vlastníka, uživatele nebo z jakéhokoli jiného titulu, jenž předpokládá oprávněný zájem na udržení nebo zlepšení produktivity nebo v případě, kdy má zajištění produktivity zásadní význam pro účinnost soudního rozhodnutí, které má být vyneseno.

Zadržení movité věci (*el depósito de cosa mueble*), když je podán návrh na příkaz k vydání dotčené věci, která je v držení žalovaného.

Vypracování soupisu majetku (*la formación de inventarios de bienes*) v souladu s podmínkami stanovenými soudem.

Zajišťovací zápis nároků (*la anotación preventiva de demanda*), pokud se týká majetku nebo práv, které podléhají zápisu do veřejných rejstříků.

Jiné zápisy do rejstříků (*otras anotaciones registrales*) v případech, kdy může veřejná povaha rejstříku přispět k dosažení uspokojivého výsledku.

Soudní příkaz nařizující dočasné ukončení činnosti (*la orden judicial de cesar provisionalmente en una actividad*), tj. příkaz dočasně se zdržet určitého způsobu chování nebo přechodný zákaz pozastavující nebo ukončující poskytování určité služby.

Zabavení a konfiskace výnosů (*la intervención y depósito de ingresos*) získaných z činnosti považované za nezákonnou, jejíž zákaz nebo ukončení jsou v žalobě požadovány, jakož i zadržení nebo zabavení částek vymáhaných jako náhrada za duševní vlastnictví.

Dočasná konfiskace děl nebo předmětů (*el depósito temporal de ejemplares de las obras u objetos*), které byly údajně vytvořeny v rozporu s právní úpravou duševního a průmyslového vlastnictví, jakož i zabavení materiálu použitého pro jejich výrobu.

Pozastavení sporných podnikových rozhodnutí (*la suspensión de acuerdos sociales*), kdy žalobce nebo žalobci představují nejméně 1 nebo 5 % základního kapitálu v závislosti na tom, zda žalovaná společnost vydala cenné papíry, které byly v okamžiku vzniku sporu přijaty k obchodování na oficiálním sekundárním trhu, či nikoli.

Společně s výše uvedenými opatřeními umožňuje poslední odstavec § 727 LEC, aby soud odsouhlasil i jiná než výše uvedená opatření, což znamená, že tento seznam není taxativní (např. opatření stanovená v § 762 LEC):

Jakákoli **jiná opatření** výslovně stanovená zákonem, která mají sloužit k ochraně určitých práv nebo která jsou považována za nezbytná pro zajištění účinnosti soudní ochrany, o níž může být rozhodnuto v rozsudku, který bude případně vyneseno v daném soudním řízení.

Mimo tento obecný systém existují i jiné právní předpisy upravující předběžnou ochranu, mezi které patří například:

Řízení o **způsobilosti osob k právním úkonům**: § 762 LEC umožňuje soudu oficiálně přijímat opatření, která považuje za nezbytná pro ochranu osoby, u níž předpokládá, že není způsobilá k právním úkonům, případně jejího majetku.

Řízení týkající se **rodčovství, otcovství a mateřství**: § 768 LEC stanoví opatření, jejichž cílem je ochrana osob a majetku v péči osoby, která má postavení rodiče, a poskytování prozatímního výživného žalobci, a to v naléhavých případech i bez předchozího projednání.

Ochrana **pozůstalosti po zemřelé osobě**: kromě jiných opatření může být nezbytné zajistit majetek v pozůstalosti a dokumenty zemřelého, spravovat pozůstalost nebo zjistit příbuzné zemřelého (§ 790 až 796 LEC).

Existují rovněž specifická předběžná opatření stanovená zvláštními předpisy, k nimž mimo jiné patří:

Zákon o duševním vlastnictví (*Ley Propiedad Intelectual*), královské legislativní nařízení 1/1996 ze dne 12. dubna 1996, § 138 a 141 (zabavení a konfiskace výnosů z nezákonné činnosti, pozastavení činností týkajících se rozmnožování, šíření a zveřejňování, konfiskace vyprodukovaných předmětů, zajištění vybavení, přístrojů a hmotných nosičů atd.).

Zákon o ochranných známkách (*Ley de Marcas*), zákon 17/2001 ze dne 7. prosince 2001, § 61 (zajišťovací zápis nároku v rejstříku ochranných známek).

Zákon o patentech (*Ley de Patentes*), zákon 24/2015 ze dne 24. července 2015, § 11 (pozastavení řízení o udělení patentu) a § 117 a 127 a násl. (ukončení jednání, které by mohlo porušovat práva navrhovatele, zajištění a zabavení zboží, které údajně porušuje práva držitele patentu, záruka případné náhrady za škody a zápis do rejstříku).

Insolvenční zákon (*Ley Concursal*), zákon 22/2003 ze dne 9. července 2003, § 48b (zajištění majetku členů řídicího orgánu společnosti) a § 17 (mimo jiné záruka nezczizitelnosti majetku).

Zákon o námořní plavbě (*Ley de Navegación Marítima*), zákon 14/2014 ze dne 24. července 2014, § 43 a 470 a násl. (zadržení námořních plavidel).

Zákon o společném vlastnictví (*Ley de Propiedad Horizontal*), zákon 49/1960 ze dne 21. července 1960, § 7 (ukončení zakázaného jednání) a § 18 (pozastavení dohod přijatých sdruženími vlastníků).

2 Za jakých podmínek lze tato opatření vydat?

2.1 Postup

Tato opatření může vydat věcně nebo místně příslušný soudce nebo soud. Jedná se o soudce nebo soud, který vede řízení ve věci samé, nebo pokud nebylo toto řízení dosud zahájeno, o soudce nebo soud, který by byl k tomuto řízení příslušný.

Návrh na nařízení předběžných opatření lze podat před podáním žaloby, pokud to povaha těchto opatření nevylučuje (například v případě prozatímního zápisu nároku), a za předpokladu, že zákon nevyžaduje, aby byl návrh podán současně se žalobou (například v případě ukončení zakázaných činností, případně pozastavení dohod společenství vlastníků v případech sporů týkajících se majetku společenství vlastníků). Vzhledem k jejich výjimečné povaze (obvykle by byla řešena pouze žaloba jako taková) musí být současně splněna podmínka nezbytnosti a naléhavosti. Mohou být přijata bez vyslechnutí protistrany v řízení (aniž by bylo dotčeno její právo vznést námitku proti těmto opatřením poté, co budou nařízena), avšak zaniknou, pokud nebude příslušná žaloba podána do 20 dnů od jejich nařízení.

Jak je nicméně uvedeno výše, obvyklejší je podat návrh na tato opatření současně s podáním žaloby. V takovém případě nařídí soudce nebo soud založení samostatného spisu pro předběžné opatření, který se bude projednávat zároveň s řízením ve věci samé a u něhož lze navrhopat a předkládat důkazy s cílem prokázat, že byly splněny podmínky pro poskytnutí předběžné ochrany. Před přijetím předběžných opatření bývají strany sporu zpravidla předvolány k jednání. Při tomto jednání jsou předneseny argumenty a je možno předložit důkazy ohledně otázky, zda mají být předběžná opatření přijata, či nikoli. Pokud je to vhodné, zvažuje se, zda má být od strany, která podala návrh na předběžné opatření, požadováno složení jistoty pro případ zamítnutí žaloby. Bez ohledu na výše uvedené skutečnosti může strana, která podala návrh na vydání tohoto opatření, požadovat jeho přijetí bez vyslechnutí druhé strany, pokud předloží důkazy o jeho naléhavosti nebo o tom, že by slyšení mohlo ohrozit úspěšnost tohoto opatření, například pokud existuje nebezpečí zatažení majetku dlužníka nebo jeho prodej pod cenou. V takovém případě může poškozená strana po přijetí daného opatření vznést námitky.

Návrh na přijetí opatření lze podat rovněž po podání žaloby nebo v průběhu odvolání, tento návrh však musí být podložen skutečnostmi nebo okolnostmi, které odůvodňují jeho načasování.

V případech, kdy je vyžadována účast právního zástupce a státního zástupce, je jejich účast nutná i při podání návrhu na přijetí předběžných opatření. V případě naléhavých opatření, která je nutno přijmout před podáním žaloby, není právní zastoupení nutné (§ 23 a 31 LEC).

2.2 Hlavní podmínky

K tomu, aby soud nařídil kterékoli z výše uvedených opatření, musí být splněny následující požadavky:

Nebezpečí z prodlení neboli *periculum in mora*: jedná se o riziko újmy, kterou by žalobce mohl utrpět v důsledku časových průtahů v průběhu řízení, které by mohly zmařit výkon soudního rozhodnutí nebo rozhodnutí, kterým se uzavírá řízení. Strana, která podává návrh na toto opatření, musí prokázat, že pokud nebudou navrhovaná opatření přijata, mohlo by v průběhu řízení dojít k situacím, které by bránily účinnosti ochrany, která by mohla být poskytnuta v případě kladného soudního rozhodnutí, případně by ji omezovaly. V každém případě není vhodné naříditi toto opatření v případě, že navrhovatel podstupuje dané riziko již po dlouhou dobu, ledaže by předložil důkazy objasňující, proč o toto opatření nepožádal již dříve.

Zjevná opodstatněnost nároku neboli *fumus boni iuris*: Navrhovatel musí soudu předložit důvody, které mu umožní vytvořit si předběžný úsudek týkající se právní odůvodněnosti žaloby. Tento požadavek znamená, že navrhovatel musí předložit veškeré údaje, argumenty a listinné důkazy, na jejichž

základě si může soud, aniž by předem posuzoval skutkovou podstatu věci (protože ve Španělsku přijímá předběžná opatření tentýž soud, který je příslušný k řízení ve věci samé) utvořit předběžný a orientační úsudek o tom, že jeho rozhodnutí ve věci samé bude kladné, viz § 728 odst. 2 LEC. Vedle listinných důkazů jsou přípustné i jiné druhy důkazů (výpovědi svědků a znalců, prohlášení stran).

Jistota: není-li výslovně stanoveno jinak, musí navrhovatel, který podává návrh na dané opatření, složit jistotu (kauci), jejíž výše postačuje na zajištění rychlé a účinné náhrady škody, která by v důsledku nařízení předběžného opatření mohla vzniknout na majetku žalovaného (odpůrce). Soud musí určit její výši s přihlédnutím k: a) povaze a obsahu nároku, b) vlastnímu posouzení podloženosti návrhu na dané opatření, c) důvodům její vhodnosti nebo přiměřenosti s ohledem na vyčíslení škody, kterou by daná opatření mohla způsobit.

Proporcionálnost: tento požadavek není v LEC výslovně uveden, ale obecně se má za to, že ostatní požadavky doplňuje vzhledem k tomu, že soud by nařídil pouze opatření nezbytně nutná k dosažení účelu, tj. zajištění řízení, v jehož rámci je předběžné opatření vydáváno. Vychází z principů právního státu a minimálních zásahů do svobody jednotlivce. Těmito zásadami se prostřednictvím ústavy řídí celý právní systém.

Doplňkovost: předběžná opatření jsou závislá na povaze původního řízení, s nímž souvisejí.

Variabilita: předběžná opatření lze pozměnit, pokud jsou namítnuty a prokázány skutečnosti nebo okolnosti, které nebylo možné zohlednit v době, kdy byla tato opatření nařízena, nebo ve lhůtě pro podání opravného prostředku proti nim.

3 Účel a povaha opatření?

Záměrem předběžných opatření je řešit nebo zohlednit možnost, že během stávajícího nebo budoucího řízení žalovanému nastane povinnost buď zdržet se provádění některých úkonů se svým majetkem, nebo s ním naopak provádět úkony jiné. Cílem je zabránit žalovanému v provádění úkonů, které by vedly k zamezení přístupu k jeho majetku a právům, způsobily nebo umožnily poškození tohoto majetku, případně odstranily některý majetek z dosahu práva tím, že by způsobily platební neschopnost s cílem zabránit vykonatelnosti případného soudního rozhodnutí.

Podle španělských právních předpisů může předběžná opatření přijímat pouze soud. Nemohou je přijímat rozhodci ani mediátoři, není stanoven jejich konkrétní neměnný počet, jsou dispozitivní povahy (mohou být přijata pouze na základě návrhu jedné strany), týkají se majetku, protože mají vliv na majetek a práva žalovaného (odpůrce), jejich účelem je zajistit vymahatelnost případného kladného soudního rozhodnutí a mají zásadní význam pro rozhodnutí, které má být vyneseno v původním řízení.

Mohou být přijímána ve vztahu jak ke hmotnému, tak k nehmotnému majetku. Nejsou jen hospodářské povahy – předběžná opatření lze přijmout i za účelem omezení osobních práv.

Umožňují přijímat příkazy a zákazy, takže mohou přikazovat, aby daná osoba něco vykonala nebo se něčeho zdržela.

3.1 Jaké druhy majetku mohou být předmětem takových opatření?

Předběžná opatření mohou být uložena ve vztahu ke konkrétnímu a určitému majetku a mohou se týkat veškerého majetku, jehož hodnotu lze vyčíslit v penězích, jako jsou například výrobky, nájemné a výnosy z věcí.

Lze požádat o obstarání tohoto zboží s cílem získat právo na vymáhání dluhu z obecné povinnosti, v rámci kterého se dlužné věci neřeší individuálně, ale nahrazují se prostřednictvím jednoduchých matematických operací určitou hodnotou, kterou lze vyjádřit v penězích.

Zvláštní movitý majetek je uložen u vhodného depozitáře, kterého určí soud.

Existuje také možnost zabavení, zajištění a konfiskace peněžních částek. Existuje rozdíl mezi zabavením a konfiskací výnosů z trestné činnosti a zabavením a konfiskací výnosů z legální činnosti, například z duševního vlastnictví.

Další skupinu opatření, která lze přijmout, tvoří úkony, jež může soud nařídít ohledně nároku uvedeného v návrhu, který nemá vliv na konkrétní aktivum.

Existuje proto možnost zabavení nebo soudem nařízené nucené správy výrobních prostředků, kdy je cílem dosáhnout soudního rozhodnutí, které nařídí jejich vydání majiteli, pachtýři nebo jakékoli jiné osobě z jiného titulu zahrnujícího oprávněný zájem.

Lze rovněž požádat o soupis majetku v souladu s podmínkami stanovenými soudem.

Zajišťovací zápis nároků je přípustný, pokud se týká majetku nebo práva podléhajícího zápisu do veřejných rejstříků, případně jiných zápisů do rejstříků v případech, kdy veřejná povaha tohoto rejstříku může přispět k dosažení uspokojivého výsledku.

A konečně může soud nařídít dočasné ukončení činnosti, tj. vydat příkaz dočasně se zdržet určitého způsobu chování nebo dočasný zákaz pozastavující nebo ukončující poskytování určité služby.

Poslední skupina věcí, na kterou se tato opatření mohou vztahovat, jsou materiály a předměty spojené s výlučným režimem (*de facto* se jedná o soudem nařízenou nucenou správu nebo zabavení majetku používaného při vytváření práv průmyslového a duševního vlastnictví).

U jakéhokoli typu obchodní společnosti lze rovněž pozastavit korporátní rozhodnutí.

A konečně španělské právo umožňuje přijmout soubor nespécifikovaných opatření na ochranu určitých práv, která stanoví zákon nebo která jsou považována za nezbytná pro zajištění účinnosti soudní ochrany. Není specifikováno, čeho se mohou týkat, a mohou být jakékoli povahy za předpokladu, že budou nezbytná.

3.2 Jaké jsou účinky těchto opatření?

Ochranné obstarání majetku, peněz, příjmů a výrobků, jejichž hodnotu lze vyčíslit, se používá pro zajištění zůstatku, který by umožnil žalovanému nést náklady jakéhokoli rozhodnutí, jež bude vydáno, a to zejména v případech, kdy soudní rozhodnutí nebude splněno dobrovolně.

O zadržení movitého majetku může být rozhodnuto pouze tehdy, pokud se návrh týká vydání konkrétního předmětu, který je v držení žalovaného.

Při stanovení soudního dohledu nebo nucené správy je záměrem zabezpečit zejména výrobní prostředky s cílem zabránit tomu, aby došlo ke snížení nebo zániku jejich produktivních výnosů v důsledku špatné správy.

Uvalení soudního dohledu na investiční majetek předpokládá kontrolu soudu, ale nezabavuje žalovaného možnosti majetek spravovat, na rozdíl od nucené správy, která s sebou přináší další krok, kdy nucený správce nahradí žalovaného i při správě daného majetku.

Žádosti o soupis majetku lze vyhovět v jakémkoli řízení bez ohledu na jeho účel – jediným požadavkem je, aby byl tento soupis nezbytný pro zajištění kladného soudního rozhodnutí. Soud musí jednoznačně stanovit údaje, které musí tento soupis obsahovat, a způsob, jakým by měly být získány.

Účinky zajišťovacího zápisu nároků se vztahují i na procesní oblast související s řízením, v rámci kterého byl přiznán. Jejich cílem je pozastavit ochranu poskytovanou veřejnou povahou rejstříků a důvěru, kterou by mohly vzbudit vůči držiteli daného aktiva nebo práva, aby třetí strana nemohla namítat neznalost, pokud jde o dopad této žaloby na tuto třetí stranu. Tento zajišťovací zápis může být nařízen u všech typů řízení, která poskytují ochranu v jakémkoli veřejném rejstříku, jako je například katastr nemovitostí nebo obchodní rejstřík.

Dočasné omezení jednání žalovaného: tuto oblast upravují samostatné zvláštní právní předpisy. Měla by proto být přijímána v souladu s ustanoveními příslušných zákonů. Jejich účinky se vztahují i na vydání příkazu k dočasnému ukončení činnosti žalovaného, příkazu dočasně se zdržet určitého způsobu chování nebo dočasného zákazu, který pozastavuje nebo ukončuje poskytování určité služby, jež byla až doposud poskytována.

Zabavení, zadržení a konfiskace finančních částek: jedná se jednoznačně o ochranné opatření, které představuje zajišťovací obstavení vzhledem k tomu, že zabezpečuje plnění nároku s konkrétním ekonomickým obsahem. Toto opatření umožňuje nařídit zabavení a konfiskaci výnosů z trestné činnosti. Nelze přijmout jen jedno z těchto opatření samostatně, a proto je nezbytné nařídit jak zabavení, tak konfiskaci. Pokud je záměrem nařídit pouze jedno z nich, je nutno uplatnit obecná opatření popsaná výše. Toto opatření lze přijmout i v případě zadržení nebo konfiskace peněžních částek nárokováných jako protihodnota za duševní vlastnictví. Jedná se o právo autorů získat určitou finanční částku za své dílo, která spočívá v poměrném podílu z příjmů za různé veřejné prezentace, jež jsou stanoveny zákonem o duševním vlastnictví.

Zabavení materiálu nebo předmětů obstavených ve výlučném režimu: jedná se o zajišťovací opatření, které má původ v oblasti ochrany práv na výlučné užívání, jež podle zvláštních právních předpisů týkajících se duševního a průmyslového vlastnictví náleží držitelům práv. Jedná se o soudem nařízenou nucenou správu speciálně pro předmět, k němuž se příkaz vztahuje, předměty nebo materiály potřebné pro výrobu.

Pozastavení podnikových rozhodnutí: specifikace tohoto opatření závisí na požadavcích nezbytných pro podání návrhu na dané opatření: 1 % základního kapitálu v případě, že společnost vydala akcie, které jsou v době podání žaloby přijaty k obchodování na oficiálním sekundárním trhu, nebo 5 % základního kapitálu v ostatních případech. Lze je uplatnit u všech typů obchodních společností.

3.3 Jaká je platnost těchto opatření?

Zajišťovací opatření jsou obvykle přijata po vyslechnutí žalovaného (odpůrce). Pokud o to navrhovatel požádá a doloží, že se jedná o naléhavý případ, může je soud nařídit bez dalších formalit, přičemž do pěti dnů musí uvést důvody, proč žalovaného (odpůrce) nevyslechl. Již přijatá opatření lze pozměnit, pokud jsou namítnuty a prokázány skutečnosti nebo okolnosti, které nebylo možné zohlednit v době, kdy byla tato opatření nařízena, nebo ve lhůtě pro podání námitek vůči jejich přijetí.

Pokud soud žalobu navrhovatele zamítne, musí okamžitě nařídit zrušení tohoto opatření, pokud není podán návrh proti tomuto kroku s přihlédnutím k okolnostem případu a po předchozím navýšení jistoty.

Pokud je ve věci samé částečně vyhověno, musí soud po vyslechnutí namítající strany rozhodnout, zda toto opatření zruší nebo zachová.

Je-li žaloba pravomocným rozsudkem zamítnuta, musí soud tato opatření zrušit z moci úřední a strana, která jimi byla dotčena, může uplatnit nárok na náhradu vzniklé škody (to platí i v případě nepodání žaloby nebo jejím zpětvzetí ze strany žalobce).

Dalším případem, kdy lze předběžná opatření změnit, je situace, kdy byl návrh na toto opatření vznesen před podáním žaloby a přijat bez vyslechnutí žalovaného. V takovém případě platí, že pokud navrhovatel nepodá žalobu v zákonem stanovené lhůtě 20 dnů a tato lhůta marně uplyne, je třeba toto opatření okamžitě zrušit a nahradit žalovanému škodu, přičemž navrhovatel je povinen uhradit náklady řízení.

Obdobně není možné ponechat opatření v platnosti, pokud je případ pozastaven na dobu delší než šest měsíců z důvodů na straně navrhovatele.

Pokud je vydán příkaz k předběžnému výkonu soudního rozhodnutí, musí být veškerá nařízená předběžná opatření, která mají vztah k tomuto výkonu, zrušena a nahrazena opatřeními výkonu, a to takovým způsobem, že dojde ke změně povahy opatření, která byla původně přijata jako předběžná.

A konečně žalovaný může požádat soud, aby nahradil dané předběžné opatření dostatečnou jistotou, která zajistí účinné plnění rozsudku. K tomu je příslušný soud, který dané opatření přijal, a může stanovit jistotu buď v hotovosti, nebo ve formě záruky.

4 Je možné podat proti těmto opatřením opravný prostředek?

Procesní pravidla umožňují odvolání k vyššímu soudu.

Existuje tedy možnost odvolat se proti rozhodnutí, které nařizuje daná opatření, odvolání však nemá opatřením odkladný účinek. Odvolat se lze i proti rozhodnutí o zamítnutí opatření.

Společně s touto možností odvolání však navrhovatel může každopádně podat návrh znovu, pokud se změně okolnosti, které panovaly v době podání původního návrhu.

Neexistuje právo na odvolání vůči rozhodnutí nařizujícímu předběžné opatření bez předchozího vyslechnutí žalovaného (odpůrce), protože správný postup v tomto případě je podání námítky soudci, jenž dané předběžné opatření přijal. Žalovaný může podat proti příkazu, kterým se tato námitka zamítá, odvolání, to však nemá odkladný účinek. Navrhovatel, který podal návrh na předběžné opatření, má rovněž právo podat odvolání, pokud je námitce žalovaného (odpůrce) vyhověno, a to buď zcela, nebo částečně.

Na rozdíl od výše uvedených možností neexistuje právo na odvolání v případě, že je nařízena nebo zamítnuta jistota.

Příprava a zdůvodnění odvolání se řídí obecnými pravidly (§ 458). Pokud se odvolává více osob, lhůty pro každou z nich jsou stanoveny individuálně.

Jak již bylo uvedeno výše, odvolání nemá v řízení o předběžném opatření odkladný účinek: soudce bude i nadále vydávat veškeré příkazy, které bude považovat za nezbytné pro přijetí daného předběžného opatření.

Rozhodnutí, kterým se opatření zamítají, mají u odvolacího soudu přednost; termíny k projednání, hlasování a vyhlášení soudního rozhodnutí musí být stanoveny co nejdříve.

NÁKLADY NA PŘEDBĚŽNÉ OPATŘENÍ

Náklady se obecně řídí pravidlem, podle kterého strana, která měla ve věci úspěch, může požadovat náhradu nákladů, jež vynaložila, od protistrany, jejíž návrhové žádání (směřující na zachování či odmítnutí opatření) je uvedeno v rozhodnutí o předběžném opatření. V § 736 LEC se konkrétně stanoví, že navrhovatel je povinen nahradit náklady řízení, je-li věc zamítnuta (zásada „kdo prohrál, platí“). Neexistuje však obdobné ustanovení, které by uložilo náhradu nákladů řízení žalovanému, jestliže předběžné opatření uloženo je. Na to, jak postupovat u náhrady nákladů v takovém případě, existují v právní literatuře a judikatuře různé názory.

Poslední aktualizace: 02/04/2024

Za originální verzi stránky (v jazyce daného členského státu) odpovídá příslušné kontaktní místo Evropské soudní sítě. Překlad pořídily útvary Evropské komise. Je možné, že změny, které v originální verzi případně provedly orgány daného členského státu, nebyly ještě do překladů zapracovány. ESS-O ani Evropská komise neodpovídá ani neručí za informace a data, které tento dokument obsahuje či na které odkazuje. Předpisy v oblasti autorských práv členských států odpovědných za tuto stránku naleznete v právním oznámení.

Zajištění majetku při nároku v jiné zemi EU - Francie

1 Jaké druhy opatření existují?

Soudce, který rozhoduje o návrzích na předběžná opatření (naléhavá řízení, průběžné platby, vystěhování, zákaz určitého jednání pod hrozbou sankcí, uchování důkazního prostředku), je v naléhavých situacích vždy oprávněn tato opatření nařídit.

Neexistuje žádný omezený seznam předběžných opatření; u soudu se lze domáhat všech naléhavých předběžných opatření, pokud proti nim není závažné námitky nebo jsou-li odůvodněna existencí sporu (průběžná platba, vystěhování neoprávněných uživatel, znalecký posudek nebo oznámení škod atd.). Soud kromě toho může v naléhavé situaci nařídit všechna předběžná opatření, která jsou považována za nezbytná buď k zamezení bezprostředně hrozící újme (mimo jiné konsolidační práce), nebo k ukončení zjevně protiprávního narušování.

Existuje zvláštní režim pro zajišťovací opatření (preventivní obstavení majetku a soudcovské zástavní právo), která umožňují věřiteli, obvykle s povolením soudu, zabránit dlužníkovi v přístupu ke všemu svému majetku či jeho části nebo uplatnit na tento majetek zvláštní zajišťovací právo za účelem zajištění splacení dluhu, jež zatím nebyl uznán rozsudkem, avšak jeho vymahatelnost se jeví jako ohrožená.

Tato zajišťovací opatření mohou mít některou z těchto dvou forem:

preventivní obstavení majetku, umožňující zajišťovací zabavení hmotných věcí (nábytek, vozidla atd.), nehmotných věcí (peněžní částka, práva v obchodní společnosti, akcie nebo podíly atd.) nebo jiných nároků (bankovní účty, platby nájemného atd.),

soudcovské zástavní právo k nemovité věci, dobrému jménu, obchodním podílům nebo cenným papírům (dočasná hypotéka, zástava podílů nebo cenných papírů).

2 Za jakých podmínek lze tato opatření vydat?

2.1 Postup

Předběžná opatření: návrh musí být předložen soudu prostřednictvím předvolání (doručeného soudním exekutorem (*huissier de justice*)). Toto se týká naléhavých sporných řízení. Za určitých podmínek lze předběžná opatření nařídit na návrh bez jakéhokoli předchozího jednání ve sporu.

Zajišťovací opatření: v zásadě se vyžaduje předchozí schválení soudem. Věřitel je však osvobozen od povinnosti tohoto schválení, pokud se dovolává vykonatelného titulu nebo soudního rozhodnutí, které dosud není vykonatelné. Stejně tak je tomu v případě neproplacení přijaté směny cizí či vlastní, šeku nebo neuhrazeného nájemného za nájem nemovitého majetku (existuje-li písemná smlouva).

V případě předběžných opatření závisí určení příslušného soudu na povaze daného nároku. Obecnou pravomoc vykonává předseda soudu (*Tribunal judiciaire*). V mezích své příslušnosti může o předběžných opatřeních rozhodnout také okresní soud (*Tribunal de proximité*) a předsedové obchodního soudu (*Tribunal de commerce*), soudu pro pracovní věci (*Conseil des prud'hommes*) a soudu pro pronájem zemědělské půdy (*Tribunal paritaire des baux ruraux*).

V případě zajišťovacích opatření je příslušným soudce předsedající soudu místa výkonu nebo předseda obchodního soudu, pokud návrh předchází jakémukoli soudnímu řízení a domáhá se zachování dluhu patřícího do příslušnosti obchodního soudu.

Příslušným soudem je soud v místě bydliště dlužníka, má-li bydliště ve Francii. Jinak je příslušným soudem místo výkonu.

V zásadě je zastoupení právním zástupcem povinné u soudu projednávajícího návrh na předběžná opatření a u soudu, který odpovídá za výkon, s výjimkou případů určitých návrhů, zejména pokud se týkají částky nižší než 10 000 EUR. Zajišťovací zabavení majetku musí provést soudní exekutor. Tato nutnost odpadá u registrace soudcovského zástavního práva. Nicméně vzhledem k právní složitosti registrace zástavního práva jsou věřitelům vždy nápomocni právníci.

Náklady na zajišťovací opatření v konečném výsledku hradí dlužník, třebaže věřiteli může být uloženo, aby složil zálohu. Náklady výkonu podléhají tarifu, který stanoví pevnou odměnu soudních exekutorů za každý úkon v rámci výkonu a provedení zajišťovacích opatření.

Podle vyhlášky č. 96-1080 ze dne 12. prosince 1996 zahrnuje sazebník odměn pro soudní exekutora paušální částku vyjádřenou dle konkrétního případu kumulativně nebo alternativně v pevných nebo poměrných částkách, a případně i správních poplatků.

Pokud jde o zajišťovací opatření, poměrné poplatky za vymáhání vypočtené na základě vymožených částek se hradí pouze v případě, že je soudním exekutorem nařízeno vymoci dlužné částky. Kromě toho sazebník, který je přílohou výše uvedené vyhlášky, vylučuje možnost dodatečné, volně sjednané odměny, s výjimkou zajišťovacího zabavení práv v obchodní společnosti, podílů a akcií.

2.2 Hlavní podmínky

Soud opatření neprovádí, pouze jej povoluje. Opatření provádí soudní exekutor na žádost osoby, v jejíž prospěch je opatření povoleno.

Je-li vyžadováno předběžné povolení soudu, musí být pohledávka „dostatečně důvodná ve své podstatě“.

Pokud jde o zajišťovací opatření, není stanovena výslovná podmínka naléhavosti.

Věřitel musí prokázat, že existují „okolnosti pravděpodobně ohrožující vymožení“ dluhu (například neexistence dobré víry dlužníka, který zatajuje svůj majetek, větší počet věřitelů atd.).

3 Účel a povaha opatření?

3.1 Jaké druhy majetku mohou být předmětem takových opatření?

Předmětem zajišťovacího zabavení může být všechn majetek dlužníka, který zákon neprohlašuje za „nezabavitelný“ (například majetek nezbytný pro každodenní život nebo k výkonu povolání). Stejně pravidlo platí pro pohledávky; předmětem zajišťovacích opatření však nemůže být mzda (a to ani tehdy, když ji lze zabavit podle rozhodnutí soudu nebo jiného vykonatelného titulu, v souladu s postupem pro obstavení mzdy).

3.2 Jaké jsou účinky těchto opatření?

Majetek zabavený v důsledku zajišťovacího opatření se stává nepřístupným. Tento majetek zůstává ve vlastnictví dlužníka, který za něj dále nese odpovědnost, nesmí s ním však nakládat. Pokud dlužník s majetkem nakládá v rozporu s podmínkami obstavení, dopouští se trestného činu, za který lze uložit peněžitý trest nebo trest odnětí svobody.

Zabavené peněžní částky jsou uloženy na vázaném účtu.

Majetek, na nějž se vztahuje soudcovské zástavní právo, může dlužník prodat, věřitel má však právo být o tom informován a obdržet platbu z prodejní ceny dotčeného majetku.

Za majetek zabavený v důsledku zajišťovacího opatření nese odpovědnost dlužník, který je ustaven jeho „správcem“. Uvedené zabavení není vymahatelné vůči třetím stranám. Naproti tomu soudcovská zástavní práva, jejichž existence musí být zveřejněna (v obchodních či majetkových rejstřících), jsou vymahatelná vůči všem osobám.

Bankéř (a každý poddlužník), který obdrží žádost o zajišťovací zabavení ohledně některého ze svých klientů, je povinen neprodleně informovat soudního exekutora o veškerých svých závazcích vůči dlužníkovi (tj. o všech účtech vedených na jméno dlužníka a částkách uložených na účtech dlužníka). Pokud bankéř tuto informaci bez řádného důvodu odmítne poskytnout, může mu být uložena povinnost uhradit dluh namísto dlužníka.

3.3 Jaká je platnost těchto opatření?

Zajišťovací opatření musí být provedeno do tří měsíců od vydání nařízení soudem, který opatření povoluje. V opačném případě povolení pozbývá platnosti.

Pokud věřitel dosud nezačal postup směřující k uznání svého nároku, musí tak učinit v měsíci, ve kterém je opatření přijato. V opačném případě opatření pozbývá platnosti.

Zajišťovací opatření musí být dlužníkovi doručeno nejpozději do osmi dnů. Dlužník má právo podat odvolání k soudu příslušnému k výkonu, v němž napadne dané opatření nebo povolení. Soud je navíc oprávněn předem stanovit datum jednání, ke kterému budou strany předvolány za účelem projednání opatření. Opravný prostředek ze strany dlužníka je v zásadě přijatelný, pokud zajišťovací zabavení nebylo vykonáno poté, co věřitel získal soudní rozhodnutí ve věci svého nároku.

4 Je možné podat proti těmto opatřením opravný prostředek?

Nařízení opatření může dlužník napadnout současně se samotným opatřením.

Soud příslušný k výkonu, kterému přísluší udělit povolení pro zajišťovací opatření, rozhoduje rovněž o opravných prostředcích proti jejich nařízení. Proti jeho rozhodnutím se lze odvolat k odvolacímu soudu.

Vzhledem k tomu, že se dlužník dozví o povolení opatření ve stejnou dobu jako o opatření samotném, platí pro napadení nařízení stejná pravidla jako pro napadení daného opatření, tj. je přípustné pouze, pokud se opatření dosud neprovádí.

Odvolání nezastaví účinek zajišťovacího opatření, které je vymáháno, dokud soud nenařídí jeho uvolnění nebo ho neshledá neplatným.

Nařízení předběžných opatření lze napadnout odvoláním, jestliže jsou opatření důsledkem sporného řízení, anebo prostřednictvím předběžného zpětvzetí, jestliže vycházejí z nesporného řízení.

Související odkazy

 [Internetové stránky Legifrance](#)

 [Internetové stránky Ministerstva spravedlnosti \(Ministère de la Justice\)](#)

 [Internetové stránky francouzské vnitrostátní komory soudních exekutorů \(Chambre Nationale des Huissiers de Justice\)](#)

Poslední aktualizace: 05/04/2022

Za originální verzi stránky (v jazyce daného členského státu) odpovídá příslušné kontaktní místo Evropské soudní sítě. Překlad pořídily útvary Evropské komise. Je možné, že změny, které v originální verzi případně provedly orgány daného členského státu, nebyly ještě do překladů zapracovány. ESS-O ani Evropská komise neodpovídá ani neručí za informace a data, které tento dokument obsahuje či na které odkazuje. Předpisy v oblasti autorských práv členských států odpovědných za tuto stránku naleznete v právním oznámení.

Upozorňujeme, že výchozí verze této stránky byla v nedávné době aktualizována. Na překladu do jazyka, ve kterém se vám stránka právě zobrazuje, zatím pracujeme.

Zajištění majetku při nároku v jiné zemi EU - Chorvatsko

1 Jaké druhy opatření existují?

Exekuční zákon (*Ovršni zakon*) (*Narodne Novine* (NN; Úřední věstník Chorvatské republiky), č. 112/12, 25/13, 93/14, 55/16 a 73/17; dále jen OZ) ve třetí části nazvané: Zajištění předběžnými opatřeními (*Osiguranje*) stanoví následující opatření:

- zajištění povinným zřízením zástavního práva k nemovitosti – hlava 28,
- soudní a notářské zajištění zástavním právem na základě dohod mezi stranami – hlava 29,
- soudní a notářské zajištění převodem vlastnictví statků a převodem práv – hlava 30,
- zajištění předběžnou vykonatelností – hlava 31,
- zajištění předběžnými opatřeními – hlava 32,
- prozatímní opatření – hlava 33.

Podle OZ mohou být jako ochranná opatření použita pouze opatření, která jsou definovaná v tomto nebo jiném zákoně. Ochranná opatření nejsou povolena u statků a práv, která podle OZ nemohou být předmětem exekuce, nestanoví-li daný zákon jinak.

2 Za jakých podmínek lze tato opatření vydat?

2.1 Postup

Jako (dlouhodobé) opatření ve smyslu nuceného zajištění pohledávek umožňuje OZ zajištění povinným zřízením zástavního práva na nemovité a movité věci (např. peněžní pohledávky, příjem – plat, důchod atd., bankovní účet, cenné papíry a akcie) a zajištění převodem vlastnictví věci a převodem práv. Zajištění zřízením zástavního práva může být dobrovolné nebo povinné, zatímco zajištění převodem vlastnického práva ke statkům a převodem práv může být pouze dobrovolné, a to v řízení před soudem nebo notářem.

Ostatní opatření, která jsou upravena v OZ, jsou zajištění prostřednictvím předběžného výkonu, předběžnými opatřeními a prozatímními opatřeními. Tato opatření ve formě nucených opatření může uložit pouze soud, a to buď na žádost strany, nebo z moci úřední.

Městské soudy mají pravomoc nařídit a vykonat zajištění, pokud tato pravomoc nebyla zákonem svěřena jinému soudu, přičemž obchodní soudy mají pravomoc nařídit a vykonat zajištění v případech, kdy mají pravomoc nařídit exekuci.

Příslušnost nařídit a vykonat zajištění z moci úřední přísluší soudu, který je příslušný rozhodovat o návrhu zajištěného věřitele, nestanoví-li zákon jinak.

Příslušnost rozhodovat o návrzích na zajištění peněžních pohledávek nuceným zřízením zástavních práv k nemovitostem přísluší soudu, který vede katastr nemovitostí, do něž se má provést zápis na základě exekučního titulu určujícího peněžní pohledávku. Účelem nařízení tohoto opatření je zajištění peněžní pohledávky zřízením zástavního práva k nemovitosti jeho zápisem. Účinek zápisu zástavního práva je takový, že exekuci této nemovitosti lze vykonat také vůči třetím osobám, které tuto nemovitost následně nabydou.

Soud může na základě dohody mezi stranami v společném návrhu zajištěného věřitele a zajištěného dlužníka nařídit soudní zajištění peněžní pohledávky zřízením zástavního práva ke konkrétní věci za účelem zajištění peněžní pohledávky. Místní příslušnost rozhodovat o návrzích na zajištění peněžních pohledávek zajištěného věřitele na věci a práva zajištěného dlužníka a na vykonání zajištění se určuje přiměřeným uplatněním ustanovení OZ o místní příslušnosti soudu v exekučním řízení na vymáhání peněžních pohledávek u jednotlivých druhů předmětů exekuce. Zápis ze soudního jednání se zaeviduje dohoda stran o existenci pohledávky a době její splatnosti, jakož i dohoda stran o zajištění této pohledávky zřízením zástavního práva. Podepsaná dohoda má účinky soudního smíru.

Notářské zajištění peněžní pohledávky zřízením zástavního práva na základě souhlasu stran je možné na základě dohody věřitele a dlužníka uzavřené v podobě notářského zápisu nebo ověřené soukromé listiny, která také obsahuje prohlášení dlužníka, v němž souhlasí se zřízením zástavního práva k některé z jeho věcí.

Soudní zajištění převodem vlastnictví věcí a převodem práv je možné na základě souhlasu stran s tím, že v zápisu z jednání uvede dohoda stran o převodu vlastnictví (některých věcí zajištěného dlužníka na zajištěného věřitele pro účely zajištění konkrétní peněžní pohledávky zajištěného věřitele) nebo na převodu některých práv zajištěného dlužníka (na zajištěného věřitele pro ty samé účely). Lze zajistit i budoucí pohledávky. Taková dohoda má účinky soudního smíru. Místně příslušný soud, který rozhoduje o návrzích na zajištění peněžních pohledávek převodem vlastnictví věcí a převodem práv, se určí přiměřeným uplatněním ustanovení OZ o místní příslušnosti soudu v exekučním řízení na vymáhání peněžních pohledávek u jednotlivých druhů předmětů exekuce.

Notářské zajištění převodem vlastnictví věcí a převodem práv, tj. převodem akcií, podílů a účastí, je možné na základě dohody mezi věřitelem a dlužníkem vyhotovené v podobě notářského zápisu nebo ověřené soukromé listiny. Oprávněný notář vykonat jednotlivé úkony při zajištění se určuje v souladu s pravidly pro sídlo a územní působnost notářů.

Místní příslušnost rozhodovat o návrzích na předběžnou vykonatelnost a vykonání exekuce náleží soudu, který by byl příslušný ve věci exekuce na základě exekučního titulu. Zajištění předběžnou vykonatelností nařizuje a vykonává soud. Na základě rozsudku v občanskoprávním řízení nařizuje soud předběžnou vykonatelnost s cílem zajistit nepeněžní pohledávku, kterou nelze zajistit předběžným zápisem do veřejného rejstříku, pokud oprávněný věřitel prokáže, že existuje pravděpodobné riziko vyplývající z odložení výkonu až do nabytí právní moci rozsudku, přičemž se výkon stane nemožným nebo podstatně složitější, a pokud věřitel složí jistotu za škodu, která může dlužníkovi v důsledku exekuce vzniknout.

Místní příslušnost rozhodovat o návrzích na zajištění předběžnými opatřeními a jejich vykonání náleží soudu, který by byl příslušný ve věci exekuce na základě exekučního titulu, ve smyslu kterého bylo zajištění nařízeno. Předpokladem pro nařízení předběžných opatření je, aby zajištěný věřitel prokázal, že existuje pravděpodobné riziko, že bez těchto opatření bude splnění pohledávky nemožné nebo podstatně složitější. V určitých případech může soud podmínit předběžné opatření složením jistoty na zajištění škod, které mohou zajištěnému dlužníkovi vzniknout v důsledku nařízení opatření. Odůvodnění

usnesení nařizující předběžné opatření musí zahrnovat informaci o hodnotě zajišťované pohledávky, včetně úroku a nákladů, o opatření použitém k zajištění pohledávky a dobu, na kterou je nařízeno (nejdéle 15 dnů od splnění podmínek pro exekuci).

Před zahájením soudního sporu nebo jakéhokoli jiného soudního řízení týkajícího se pohledávky, která je zajišťována, náleží místní příslušnost rozhodovat o návrzích na zajištění prozatímními opatřeními soudu, který by jinak měl příslušnost rozhodovat o návrzích na exekuci. Pro vykonání prozatímních opatření je místně příslušný soud, který by jinak příslušný vykonat exekuci. Po zahájení řízení náleží příslušnost rozhodovat o návrzích na zajištění prozatímními opatřeními soudu, u nějž bylo řízení zahájeno. Pokud to odůvodňují okolnosti konkrétní věci, návrh lze rovněž podat u soudu s místní příslušností vykonat exekuci. Soud, který by byl příslušný rozhodovat o návrhu na nařízení exekuce na základě exekučního titulu předloženého ve správním řízení, bude rovněž příslušný rozhodovat o návrzích na nařízení prozatímních opatření po ukončení takového řízení. Prozatímní opatření nařizuje soud na základě návrhu podaného před zahájením nebo v průběhu soudního nebo správního řízení a po ukončení těchto řízení až do provedení exekuce. Usnesení o nařízení prozatímních opatření mají právní sílu exekučního příkazu. Druhy prozatímních opatření závisí na skutečnosti, zda dané prozatímní opatření zajišťuje peněžní nebo nepeněžní pohledávku. Soud může v případě nutnosti v závislosti na okolnostech věci nařídít několik prozatímních opatření.

Zatížení, práva či zákazy týkající se movitého majetku, akcií, podílů či účastí se zapisují na základě usnesení soudu, tj. notářského zápisu nebo ověřené soukromé listiny, do rejstříku pohledávek věřitelů, které jsou předmětem soudního a notářského zajištění (Rejstřík zástavních práv) (*Upisnik založnih prava*), který vede Finanční agentura a který je jedinou databází zapsaných zatížení, práv či zakázů, přičemž zástavní práva nebo změny vlastnických práv k nemovitostem se zapisují do katastru nemovitostí.

2.2 Hlavní podmínky

Při nařízení zajištění nuceným zřízením zástavního práva k nemovitosti soud rozhodne o návrhu na zajištění peněžních pohledávek na základě exekučního titulu, kterým byla pohledávka stanovena. Pro nařízení zajištění neexistují žádné zvláštní požadavky a soud na základě návrhu nařídí zajištění, запиše zástavní právo zajištěného věřitele k nemovitosti zapsané v katastru nemovitostí a uvede, že pohledávka je vykonatelná. V případě, že zajištěný dlužník není v katastru nemovitostí uveden jako vlastník nemovitosti, zajištěný věřitel předloží společně s návrhem příslušný dokument nutný k zápisu vlastnického práva zajištěného dlužníka.

Zajištěný věřitel a zajištěný dlužník mohou pro účely zajištění peněžní pohledávky zajištěného věřitele zřízením zástavního práva ke konkrétním věcem společně požádat soud o nařízení a provedení zápisu zástavního práva k nemovitosti, movitým věcem, peněžní pohledávce a jiným statkům a právům zajištěného dlužníka ve prospěch zajištěného věřitele, nebo se mohou dohodnout ve formě notářského zápisu nebo soukromé listiny obsahující prohlášení dlužníka o souhlasu s vytvořením zástavního práva k jeho věcem či právům.

Podpsaný soudní záznam, tj. notářský zápis nebo ověřená soukromá listina, má také účinek soudního smíru vůči osobě, která souhlasila s tím, že bude k jeho věci nebo právu zřízeno zástavní právo, a na základě těchto dokumentů se může přímo navrhnout exekuce proti této osobě na věc či právo, k nimž bylo zřízeno zástavní právo za účelem zajištění pohledávky.

Strany mohou společně požádat soud, aby stanovil jednání a uvedl v zápisu z tohoto jednání jejich dohodu o převodu vlastnického práva k některým věcem zajištěného dlužníka na zajištěného věřitele pro účely zajištění konkrétní peněžní pohledávky zajištěného věřitele nebo s převodem některého práva zajištěného dlužníka na zajištěného věřitele pro stejné účely. Lze zajistit i budoucí pohledávky. Tuto dohodu lze podepsat jako notářský zápis nebo ověřenou soukromou listinu. Tato dohoda by měla obsahovat ustanovení o splatnosti zajištěné pohledávky a o tom, jak se splatnost stanoví. Zajištěným dlužníkem může být také osoba, která není dlužníkem zajišťované pohledávky zajištěného věřitele, tj. třetí strana, která souhlasí se zajištěním daného druhu pohledávek. Tato dohoda se může vztahovat rovněž na zajištění nepeněžních pohledávek, avšak v takovém případě musí dohoda uvádět peněžní hodnotu pohledávky. Pohledávka musí být určená nebo určitelná. Do takové dohody lze přidat prohlášení o souhlasu zajištěného dlužníka, kterým povolí zajištěnému věřiteli, aby přímo dle zápisu navrhnul exekuci vůči dlužníkovi s cílem odevzdat předmět zajištění splatnosti zajišťované pohledávky. Zápis obsahující takové prohlášení je exekučním titulem. Pokud bude na základě dohody převedeno vlastnické právo k nemovitosti zapsané do katastru nemovitostí, měla by tato dohoda obsahovat prohlášení zajištěného dlužníka o jeho souhlasu, že se převod může vykonat přímo na základě dohody a že zápisem do katastru nemovitostí se převede vlastnické právo k nemovitosti na zajištěného věřitele, s poznámkou, že se převod vykonal pro účely zajištění konkrétní pohledávky zajištěného věřitele. Není-li ujednáno jinak, je zajištěný dlužník oprávněn i nadále používat věc, jejíž vlastnictví bylo převedeno na zajištěného věřitele, respektive vykonávat právo převedené na zajištěného věřitele, zatímco zajištěný věřitel je oprávněn prodat převedený majetek nebo právo po uplynutí splatnosti jeho pohledávky nebo zatížit nemovitost hypotékou.

Zajištění předběžnými opatřeními se může nařídít na zajištění peněžních pohledávek na základě rozhodnutí soudu nebo správního orgánu, které ještě nenabylo právní moci, a to na základě smíru dosaženého před soudem nebo správním orgánem, pokud pohledávka v něm určená ještě není splatná, nebo na základě notářského rozhodnutí nebo notářského zápisu, pokud pohledávka v něm uvedená ještě není splatná. Soud na základě těchto dokumentů nařídí předběžné opatření, pokud zajištěný věřitel prokáže pravděpodobné riziko, že bez zajištění pohledávky by se znemožnila nebo podstatně ztížila realizace pohledávky. Riziko se považuje za pravděpodobné, pokud bylo nařízení předběžného opatření navrženo na základě platebního příkazu nebo exekučního příkazu založeného na veřejné listině nebo notářsky ověřené listiny, směnky nebo šeku, vůči němuž byla včas vznesena námitka, na základě rozsudku vyneseného v trestním řízení v případě majetkoprávních nároků, kde je možná obnova řízení, na základě rozhodnutí, který se má vykonat v zahraničí, na základě rozsudku na základě uznání, proti kterému bylo podáno odvolání, na základě smíru, který je napaden zákonem stanoveným způsobem, na základě notářského rozhodnutí nebo zápisu, pokud v něm uvedená pohledávka není dosud splatná, který je napaden zákonem stanoveným způsobem. Soud zamítne návrh na zajištění předběžným opatřením, respektive zruší předběžné opatření a řízení pozastaví, pokud zajištěný dlužník prokáže, že riziko pravděpodobně neexistuje nebo již bylo odstraněno.

Zajištění prozatímními opatřeními lze navrhnout před zahájením nebo v průběhu soudního nebo správního řízení a po ukončení těchto řízení až do provedení exekuce. V návrhu na nařízení prozatímního opatření musí zajištěný věřitel uvést žádost, v níž přesně uvede pohledávku, kterou si přeje zajistit, určí druh opatření, kterého se domáhá, a dobu jeho trvání a v případě potřeby zajišťovací prostředky, jimiž bude prozatímní opatření povinně vykonáno, a předmět zajištění. V návrhu se musí uvést skutečnosti, na nichž je žádost o nařízení prozatímního opatření založena, a poskytnout důkazy, které tato prohlášení dokládají. Je-li to možné, zajištěný věřitel je povinen tyto důkazy k návrhu přiložit. Prozatímní opatření lze nařídít pro účely zajištění pohledávek, které nejsou dosud splatné nebo jsou podmíněné, přičemž není přípustné v případě, že byly splněny podmínky pro nařízení předběžného opatření, pomoci něž lze dosáhnout stejného účinku zajištění. Prozatímní opatření pro účely zajištění peněžní pohledávky lze nařídít, pokud zajištěný věřitel prokáže pravděpodobnou existenci pohledávky a rizika, že bez daného opatření by zajištěný dlužník bránil nebo podstatně ztížil vymáhání pohledávky tím, že by svůj majetek zcizil, ukryl nebo s ním naložil nějakým jiným způsobem. Zajištěný věřitel nemusí prokázat riziko, pokud ukáže, že je pravděpodobné, že by navrhované opatření způsobilo zajištěnému dlužníkovi pouze zanedbatelnou škodu, a má se za to, že riziko bylo prokázáno, pokud se má pohledávka vykonat v zahraničí. Pro účely zajištění nepeněžní pohledávky lze nařídít prozatímní opatření, prokáže-li zajištěný věřitel, že existence jeho pohledávky je pravděpodobná, a prokáže-li pravděpodobné riziko, že zajištěný dlužník by bez tohoto opatření bránil nebo podstatně ztížil vymáhání pohledávky, a to zejména změnou současných poměrů, nebo prokáže-li, že dané opatření je pravděpodobně nezbytné k zabránění násilí nebo vzniku nenapravitelné škody. Zajištěný věřitel dále nemusí prokázat, že existuje riziko, pokud ukáže, že je pravděpodobné, že by navrhované opatření způsobilo zajištěnému dlužníkovi pouze zanedbatelnou škodu, a má se za to, že riziko bylo prokázáno, pokud se má pohledávka vykonat v zahraničí. Soud může nařídít prozatímní opatření na návrh zajištěného dlužníka i v

případě, že neprokázal pravděpodobnost existence pohledávky a rizika, pokud již dříve ve lhůtě stanovené soudem složil jistotu na škodu, která by zajištěnému dlužníkovi mohla vzniknout v případě nařízení a vykonání prozatímního opatření. Pokud zajištěný věřitel nesložil jistotu ve stanovené lhůtě, soud zamítne návrh na zajištění. Soud může v případě potřeby s přihlédnutím k okolnostem věci nařídít několik prozatímních opatření. Pokud je v daném případě možné nařídít několik prozatímních opatření, soud nařídí opatření, které je nejvhodnější k dosažení účelu zajištění (a pokud jsou všechna stejně vhodná, soud nařídí opatření, které zajištěného dlužníka nejméně omezí).

3 Účel a povaha opatření?

3.1 Jaké druhy majetku mohou být předmětem takových opatření?

Předmětem zajišťovacích opatření a prozatímních opatření může být jakákoliv věc nebo právo zajištěného dlužníka, např. nemovitosti, movité věci, peněžní pohledávky, důchody, dávky v invaliditě, hotovostní vklady na bankovních účtech nebo spořicíh účtech a jiná majetková práva, pokud se nejedná o položky nepostihnutelné exekucí ze zákona nebo pokud neexistuje žádné právní omezení na výkon u těchto věcí či práv (např. věci, které nejsou v oběhu, zemědělské pozemky a hospodářské budovy zemědělců v rozsahu nezbytném k zajištění živobytí a živobytí členů nejbližší rodiny a jiných osob, které mají zákonnou vyživovací povinnost atd.).

3.2 Jaké jsou účinky těchto opatření?

Zajištění nemovitosti zřízením zástavního práva (dobrovolné nebo nucené, soudní nebo notářské) vzniká zápisem zástavního práva do katastru nemovitostí, v němž je nemovitost zapsána.

Prostřednictvím soudního a notářského zajištění, které zahrnuje převod vlastnictví věcí a převod práv, se zajištěný věřitel stává majitelem věci nebo práva na základě zápisu do zákonem požadovaných veřejných knih a rejstříků. Zajištěný věřitel a zajištěný dlužník mohou pro účely poskytnutí zajištění získáním zástavního práva k určitým věcem souhlasně požádat soud, aby nařídil a vykonal ve prospěch zajištěného věřitele:

1. registraci zástavního práva k nemovitosti zajištěného dlužníka;
2. uložení dohody stran o zřízení zástavního práva k nemovitosti, která není zapsaná v katastru nemovitostí, na katastrálním soudu;
3. zápis zástavního práva k movitým věcem zajištěného dlužníka;
4. zápis zástavního práva k peněžní pohledávce zajištěného dlužníka;
5. zápis zástavního práva k části příjmu zajištěného dlužníka na základě pracovní smlouvy nebo služby;
6. zápis zástavního práva k důchodu, dávkám v invaliditě nebo náhradě ušlého výdělku;
7. zápis zástavního práva k pohledávce zajištěného dlužníka vůči bankovnímu účtu nebo spořicí knížce;
8. zápis zástavního práva k nároku na odevzdání nebo dodání movitých věcí nebo odevzdání nemovitostí;
9. zápis zástavního práva k jinému majetku nebo majetkovým právům;
10. zápis zástavního práva k podílovým listům a jiným cenným papírům a jejich předání do úschovy;
11. zápis zástavního práva k akciím, pro které nebyly emitovány podílové listy, a k podílům a účastem ve společnostech;
12. zápis zástavního práva k cenným papírům uloženým u depozitáře (*Depozitno društvo*).

Zajištění předběžnou vykonatelností: Za účelem zajištění nepeněžního výkonu, který nemůže být zajištěn podmíněným zápisem do veřejné knihy, může soud na základě rozsudku vyneseného v občanskoprávním řízení nařídít předběžnou vykonatelnost a exekuci.

Zajištění předběžnými opatřeními: soud může nařídít tato předběžná opatření:

1. registrace zástavního práva k nemovitosti zajištěného dlužníka nebo k právu k nemovitosti;
 2. uložení dohody stran o zřízení zástavního práva k nemovitosti, která není zapsaná do katastru nemovitostí, na katastrálním soudu;
- zápis zástavního práva k movitým věcem zajištěného dlužníka;
4. zápis zástavního práva k peněžní pohledávce zajištěného dlužníka;
 5. zápis zástavního práva k části příjmu zajištěného dlužníka na základě pracovní smlouvy nebo služby;
 6. zápis zástavního práva k důchodu, dávkám v invaliditě nebo náhradě ušlého výdělku;
 7. zápis zástavního práva k pohledávce zajištěného dlužníka vůči bankovnímu účtu nebo spořicí knížce;
 8. zápis zástavního práva k nároku na odevzdání nebo dodání movitých věcí nebo odevzdání nemovitostí;
 9. zápis zástavního práva k jinému majetku nebo majetkovým právům;
 10. zápis zástavního práva k podílovým listům a jiným cenným papírům a jejich předání do úschovy;
 11. zápis zástavního práva k akciím, pro které nebyly emitovány podílové listy, a k podílům a účastem ve společnostech;
 12. zápis zástavního práva k cenným papírům uloženým u depozitáře (*Depozitno društvo*);
 13. zákaz, aby banka vyplatila z účtu zajištěného dlužníka nebo třetí strany částku, na kterou bylo nařízeno předběžné opatření.

Zajištěný věřitel si může získat zástavní právo na předmět zajištění na základě předběžného opatření. Byl-li nařízen zákaz plateb na částku peněžních prostředků zajištěného dlužníka uložených v bance, danou částku nelze převést z účtu po dobu trvání zákazu s výjimkou uhrazení zajištěné pohledávky.

Prozatímní opatření

– Pro účely zajištění peněžní pohledávky lze nařídít jakékoli opatření, které daného účelu dosáhne, a to zejména tato:

1. zakázat zajištěnému dlužníkovi zcizit nebo zatížit movité věci, zabavit tyto předměty a svěřit je zajištěnému věřiteli nebo třetí straně do úschovy;
2. zabavit a uložit hotovost, cenné papíry apod. u soudu nebo notáře;
3. zakázat zajištěnému dlužníkovi zcizit nebo zatížit nemovitosti nebo věcná práva, která jsou k nemovitostem zapsána v jeho prospěch, s uvedením poznámky o tomto zákazu v katastru nemovitostí;
4. zakázat dlužníkovi zajištěného dlužníka dobrovolně svůj závazek vůči zajištěnému dlužníkovi a zakázat zajištěnému dlužníkovi přijmout plnění této povinnosti, tj. vyloučení jeho pohledávek;
5. nařídít bance odmítnout platbu z účtu zajištěného dlužníka zajištěnému dlužníkovi nebo třetí straně na žádost zajištěného dlužníka v částce, na kterou bylo prozatímní opatření nařízeno.

– Pro účely zajištění nepeněžní pohledávky lze nařídít jakékoli opatření, které daného účelu tohoto zajištění dosáhne, a to zejména tato:

1. zákaz zcizit a zatížit movité věci, vůči nimž se pohledávka uplatňuje, jejich zabavení a svěření zajištěnému věřiteli nebo třetí straně do úschovy;
2. zákaz zcizit a zatížit akcie, podíly nebo účasti, vůči nimž se pohledávka uplatňuje, s vyznačením zákazu do registru akcií a v případě potřeby do zápisu ze soudního jednání, zakázat užívat nebo vykonávat práva na základě těchto akcií nebo podílů, účastí, svěřit akcie, podíly nebo účasti do správy třetí strany, zřídit prozatímní správní radu ve společnosti;
3. zákaz zcizit a zatížit jiná práva, vůči nimž se pohledávka uplatňuje, a svěřit správu těchto práv třetí straně;
4. zákaz zcizit a zatížit nemovitostí, vůči nimž se pohledávka uplatňuje, nebo věcných práv k nemovitostem, vůči nimž se pohledávka uplatňuje, s vyznačením zákazu do katastru nemovitostí, zabavit nemovitost a svěřit ji zajištěnému věřiteli nebo třetí straně do úschovy;
5. zakázat dlužníkovi zajištěného dlužníka, aby odevzdal předmět, převedl právo nebo splnil vůči zajištěnému dlužníkovi jakýkoli jiný nepeněžitý závazek, vůči nimž se pohledávka uplatňuje;

6. zakázat zajištěnému dlužníkovi podniknout jakékoli kroky, které by mohly zajištěnému věřiteli způsobit škodu, a zakázat jakékoli změny předmětu, vůči nimž se pohledávka uplatňuje;
7. nařídít zajištěnému dlužníkovi podniknout určité kroky nezbytné k ochraně movitých věcí nebo nemovitostí nebo k zachování současný stav věcí;
8. povolit zajištěnému věřiteli, aby si ponechal věci zajištěného dlužníka, které má v úschově a vůči nimž se pohledávka uplatňuje, dokud nebude spor vyřešen;
9. povolit zajištěnému věřiteli, aby podnikl určité kroky nebo získal určité statky sám nebo prostřednictvím zástupce, a to zejména pro účely obnovení předchozího stavu věcí;
10. dočasně vrátit zaměstnance do práce, uhradit náhradu mzdy v průběhu pracovního sporu, pokud je to nezbytné pro jeho živobytí a živobytí osob, vůči kterým má zákonnou vyživovací povinnost.

3.3 Jaká je platnost těchto opatření?

Soudní a notářské zajištění zástavním právem nebo převodem vlastnictví věcí nebo převodem práv jsou zpravidla platná až do pravomocného ukončení řízení.

Rozhodnutí nařizující předběžné opatření musí obsahovat informaci o hodnotě zajišťované pohledávky, včetně úroku a nákladů, opatření, kterým bude pohledávka zajištěna a době, na níž se nařizuje. Doba, na níž se předběžné opatření nařizuje, nesmí překročit 15 dnů od splnění podmínek pro exekuci. Pokud tato lhůta uplyne před tím, než se rozhodnutí, na základě kterého bylo předběžné opatření nařízeno, se právně vykonatelným, soud na žádost zajištěného věřitele předloženou soudu před uplynutím lhůty, na níž bylo předběžné opatření nařízeno, tuto lhůtu prodlouží, pakliže se nezměnily okolnosti, za nichž bylo původní opatření nařízeno.

Rozhodnutí nařizující prozatímní opatření také stanoví dobu trvání tohoto opatření a v případě, že bude opatření nařízeno před podáním žaloby nebo zahájením nějakého jiného řízení, taktéž stanoví lhůtu, během níž musí zajištěný věřitel podat žalobu, tj. návrh na zahájení jiného řízení, za účelem zdůvodnění opatření. Soud na návrh zajištěného věřitele prodlouží dobu trvání prozatímního opatření za předpokladu, že se nezměnily okolnosti, za nichž bylo toto opatření nařízeno.

4 Je možné podat proti těmto opatřením opravný prostředek?

Proti rozhodnutí soudu prvního stupně lze podat odvolání do osmi dnů ode dne jeho doručení, nestanoví-li OZ jinak. Odvolání zpravidla nemá odkladný účinek na vykonatelnost rozhodnutí. O odvolání rozhoduje odvolací soud.

Odvolání proti rozhodnutí o návrhu na nařízení prozatímního opatření se neodesílá protistraně na vyjádření a odvolací soud doručí své rozhodnutí o odvolání do třiceti dnů od jeho přijetí.

Neexistuje dostupný soudní opravný prostředek proti notářskému zápisu nebo ověřené soukromé listině, dlužník však může uplatnit své námitky vůči notářskému zajištění ve zvláštním sporu, v němž dohody napadne. Třetí strany mohou uplatnit své námitky vůči notářskému zajištění v řízení před soudem v souladu s pravidly, která se uplatňují na námitky vůči soudnímu zajištění.

V zajišťovacím řízení je přezkum přípustný pouze tehdy, pokud rozsudek vydaný na druhém stupni závisí na vyřešení hmotněprávní nebo procesní otázky, která je zásadní pro zajištění jednotného uplatňování práva a rovnosti všech stran při jeho uplatňování, v souladu s pravidly soudního řízení. Obnova řízení není povolena a obnovení předchozího stavu je povoleno pouze z důvodu zmeškání lhůty pro podání odvolání nebo námitek.

Poslední aktualizace: 06/02/2023

Za originální verzi stránky (v jazyce daného členského státu) odpovídá příslušné kontaktní místo Evropské soudní sítě. Překlad pořídily útvary Evropské komise. Je možné, že změny, které v originální verzi případně provedly orgány daného členského státu, nebyly ještě do překladů zapracovány. ESS-O ani Evropská komise neodpovídá ani neručí za informace a data, které tento dokument obsahuje či na které odkazuje. Předpisy v oblasti autorských práv členských států odpovědných za tuto stránku naleznete v právním oznámení.

Zajištění majetku při nároku v jiné zemi EU - Itálie

1 Jaké druhy opatření existují?

Italský právní řád stanoví předběžná opatření, která svou povahou předjímají účinky pravomocného rozhodnutí a jsou v zásadě preventivní. Předběžná opatření mohou být nařízena „před“ zahájením řízení (opatření *ante causam*) nebo během řízení. Mohou být rovněž požadována při zahájení sporu. Obecná pravidla, kterými se řídí řízení o předběžných opatřeních, jsou stanovena v článku 669-bis a násl. občanského soudního řádu. Existují různé druhy předběžných opatření: a) „ochranná“ opatření mají zachovat stávající stav nebo chránit majetek. Jedním z příkladů opatření, která spadají do této kategorie, je ochranné obstavení. Předběžná ochranná opatření mají v zásadě za cíl zajistit, aby trvání řízení nevedlo k tomu, že uplatnění následně získaného exekučního titulu bude v podstatě bezcenné, například z důvodu ztráty nebo zničení nárokováného majetku; b) „preventivní“ opatření jsou ta, která předjímají, předtím, než bude znám výsledek řízení, účinky pravomocného rozhodnutí. Předběžná preventivní opatření mají tedy za cíl zajistit, aby osoba, která má určité právo, nezůstala ve stavu nespokojenosti, který by jinak vedl ke vzniku škody, která by následně nemohla být nahrazena.

Predběžná opatření jsou většinou „obvyklá“ a jsou upravena rovněž ve zvláštních předpisech, jako například v předpisech týkajících se rodinných záležitostí, výživného, patentů atd. Je však také možné požadovat „neobvyklá“ předběžná opatření: ta jsou známa jako naléhavá opatření a jsou upravena v článku 700 občanského soudního řádu. Toto ustanovení zajišťuje, že kdokoli se oprávněně obává, že doba nezbytná k uplatnění jeho práv běžným způsobem by potenciálně mohla způsobit bezprostřední a nenapravitelnou újmu, může požádat, aby soud nařídil naléhavá opatření, která se budou podle okolností jevit jako vhodnější pro předběžné zajištění účinků rozhodnutí ve věci samé.

2 Za jakých podmínek lze tato opatření vydat?

Na přijetí předběžného opatření se vztahují dva požadavky:

A) *periculum in mora*, tj. opodstatněná obava, že by do doby vydání rozsudku ve věci samé mohlo být právo, jež má předběžné opatření zajistit, nenapravitelně poškozeno;

B) *fumus boni iuris*, tj. důvěryhodný důkaz dokládající nárok.

2.1 Postup

Procesní pravidla jsou stanovena v článku 669-bis a násl. občanského soudního řádu. Žádost se předkládá formou návrhu, který se podává na podatelnu příslušného soudu. Před zahájením hlavního řízení se návrh podává k soudu, který bude rozhodovat ve věci samé. Pokud již hlavní řízení probíhá, návrh musí být podán k soudu, u kterého řízení probíhá. Soud strany vyslechně a upustí od jakýchkoli formalit, které nejsou zásadní pro sporné řízení. Následně začne způsobem, který považuje za nejvhodnější, zkoumat požadavky nezbytné pro účely požadovaného opatření a teprve poté svým usnesením návrhu vyhověti nebo jej zamítnout. Pokud by předvolání protistrany mohlo ohrozit výkon opatření, může soud vydat odůvodněné rozhodnutí v podobě usnesení, které může podle potřeby zahrnovat souhrnné informace. V tomto případě soud tímž usnesením stanoví datum, kdy budou strany vyslechnuty, nejpozději však do patnácti dnů, a poskytne navrhovateli pevně danou lhůtu nejvýše osmi dnů pro oznámení návrhu a usnesení. Při soudním jednání může soud, formou usnesení, opatření obsažená v prvotním usnesení potvrdit, změnit nebo odvolat.

Soud může řízení rovněž ukončit tak, že vydá usnesení, kterým návrh zamítne nebo mu částečně či v plném rozsahu vyhová. Pokud je návrhu vyhověno a byl předložen před zahájením hlavního řízení, usnesení, kterým se návrhu vyhovuje, musí stanovit pevně danou lhůtu nejvýše 60 dní pro zahájení hlavního řízení: toto pravidlo se nevztahuje na preventivní a naléhavá opatření podle článku 700 občanského soudního řádu.

2.2 Hlavní podmínky

Na přijetí předběžného opatření se vztahují dva výše uvedené požadavky: *periculum in mora* a *fumus boni juris*.

3 Účel a povaha opatření?

Jedná se v podstatě o prozatímní opatření, která platí do doby vynesení rozsudku v hlavním řízení. Ačkoli to platí vždy u ochranných opatření, která vyžadují řízení v hlavním sporu, u preventivních opatření to platí pouze částečně, jelikož ta mohou být účinná bez ohledu na to, zda probíhá řízení, či nikoli, i když nemají stejnou právní sílu jako pravomocný rozsudek ve sporu.

Obsah předběžných opatření se liší podle druhu nebezpečí, jež mají odvrátit. Obstavení se například vztahuje na majetek dlužníka. Příkaz k opětovnému přijetí neoprávněně propuštěného pracovníka představuje na druhou stranu povinnost provést určitý úkon.

3.1 Jaké druhy majetku mohou být předmětem takových opatření?

Opatření se mohou podle potřeby vztahovat na movitý nebo nemovitý majetek, avšak rovněž na duševní vlastnictví a díla chráněná autorským právem.

3.2 Jaké jsou účinky těchto opatření?

Ochranná opatření mají zachovat právní a skutkovou situaci, která existuje v době podání návrhu, s cílem zajistit, aby doba potřebná k dokončení hlavního řízení nepoškodila práva žalobce. Preventivní opatření mají na druhou stranu předjímat účinky pravomocného rozsudku v hlavním řízení.

3.3 Jaká je platnost těchto opatření?

Předběžná opatření zůstávají v platnosti do vynesení rozsudku v hlavním řízení, který je poté nahradí. Ochranná opatření, u nichž se vyžaduje zahájení hlavního řízení (např. schválení soudního obstavení podle článku 670 občanského soudního řádu nebo ochranného obstavení podle článku 671 občanského soudního řádu), pozbývají účinku, není-li hlavní řízení zahájeno, nebo jsou zachována po dobu, kterou stanoví zákon nebo soud, nebo pozbývají účinku, nebyla-li složena jistota požadovaná soudem. Preventivní opatření, včetně neobvyklých opatření (jejichž obsah nestanoví zákon, nýbrž soud, a to podle článku 700 občanského soudního řádu), třebaže se nemohou stát součástí pravomocného rozsudku, zůstávají v platnosti i v případě, že hlavní řízení nebylo zahájeno, nebo bylo zahájeno, poté však bylo zastaveno.

4 Je možné podat proti těmto opatřením opravný prostředek?

Proti rozhodnutím o předběžných opatřeních lze bez ohledu na to, zda bylo návrhu vyhověno, nebo zda byl zamítnut, podat opravný prostředek (článek 669-terdecies), a to z toho důvodu, že jsou postižena vadou, nebo na základě předložení dodatečných okolností a důvodů odvolacímu soudu, které nebyly v původním návrhu uvedeny.

Související odkazy

► [Italská Ústava](#) (EN)

► https://www.senato.it/sites/default/files/media-documents/COST_INGLESE.pdf

► [Italské právní předpisy](#) (IT)

► <https://www.normattiva.it/?language=en>

► [Italský občanský soudní řád](#) (IT)

► <http://www.altalex.com/documents/codici-altalex/2015/01/02/codice-di-procedura-civile>

► [Správní řád](#) (EN)

► https://www.giustizia-amministrativa.it/cdsintra/wcm/idc/groups/public/documents/document/mday/mzk3/~edisp/nsiga_4276977.pdf

► [Code de justice administrative](#) (FR)

► https://www.giustizia-amministrativa.it/cdsintra/wcm/idc/groups/public/documents/document/mday/njiz/~edisp/nsiga_4506451.pdf

► [Italienische Verwaltungsprozessordnung](#) (DE)

► https://www.giustizia-amministrativa.it/cdsintra/wcm/idc/groups/public/documents/document/mday/nda5/~edisp/nsiga_4289867.pdf

► [Systém soudní moci Itálie](#) (EN)

► https://www.csm.it/web/csm-international-corner/consiglio-superiore-della-magistratura/sistema-giudiziario-italiano?show=true&title=&show_bcrumb=

► [Daňový řád](#) (IT)

► <http://def.finanze.it/DocTribFrontend/getAttoNormativoDetail.do?id=%7bECD81E71-D37B-4722-AA36-116B5BCB2232%7d>

► [Ministerstvo spravedlnosti](#) (IT)

► <https://www.giustizia.it/giustizia>

Poslední aktualizace: 28/12/2023

Za originální verzi stránky (v jazyce daného členského státu) odpovídá příslušné kontaktní místo Evropské soudní sítě. Překlad pořídily útvary Evropské komise. Je možné, že změny, které v originální verzi případně provedly orgány daného členského státu, nebyly ještě do překladů zapracovány. ESS-O ani Evropská komise neodpovídá ani neručí za informace a data, které tento dokument obsahuje či na které odkazuje. Předpisy v oblasti autorských práv členských států odpovědných za tuto stránku naleznete v právním oznámení.

Zajištění majetku při nároku v jiné zemi EU - Kypr

1 Jaké druhy opatření existují?

A. Každý soud, který má příslušnost v občanských věcech, může nařídit předběžné opatření (prozatímní, trvalé nebo povinné) nebo jmenovat správce ve všech případech, kdy se to soudu jeví jako odůvodněné nebo vhodné, a to i tehdy, není-li žádána nebo přiznána náhrada škody či jiná nápravná opatření. Prozatímní předběžné opatření je nařízení, pouze pokud je soud přesvědčen, že se jedná o vážnou záležitost, která má být urovnána během veřejného jednání, že existuje možnost, že navrhovatel má nárok na nápravu a že bez nařízení prozatímního předběžného opatření by bylo později obtížné či nemožné dosáhnout spravedlnosti (§ 32 odst. 1 zákona č. 14/1960 o soudech v platném znění).

B. Soud může kdykoli během doby projednávání občanskoprávní žaloby nařídit předběžným opatřením zabavení, ochranu, správu, prodej, zajištění nebo kontrolu majetku, který je předmětem žaloby, nebo nařídit, aby bylo zabráněno ztrátám nebo škodě či jiným nepříznivým účinkům, které by bez nařízení opatření vznikly určité osobě nebo na majetku do vynesení pravomocného rozsudku soudu ve věci týkající se této osoby nebo majetku či do doby výkonu rozsudku soudu (§ 4 odst. 1 kapitola 6 zákona o občanském soudním řízení). Účelem předběžného opatření podle tohoto ustanovení je chránit (pomocí zvláštních opatření) majetek, který je předmětem žaloby, během doby projednávání žaloby nebo do doby výkonu rozsudku.

C. Každý soud, který projednává občanskoprávní žalobu týkající se pohledávek nebo náhrady škody, může kdykoli po podání žaloby nařídit, aby se žalovaný zdržel zcizení takového nemovitého majetku, který je zaregistrován na jeho jméno nebo který je oprávněn zaregistrovat na své jméno, jež podle uvážení soudu postačuje k uspokojení nároku žalobce a uhrazení nákladů řízení. Zákaz zcizit se vydá, pouze pokud se soud domnívá, že žalobní důvody jsou věrohodné a že by na základě prodeje nebo převodu majetku třetí straně mohl být žalobci znemožněn výkon rozsudku soudu, který může být vynesen (§ 5 odst. 1 a 2 kapitola 6). Toto ustanovení se vztahuje na žaloby týkající se pohledávek nebo náhrady škody a umožňuje, aby se soudní zákaz týkal nemovitého

majetku, který je zaregistrován jménem žalovaného nebo který může být na jméno žalovaného zaregistrován. Cílem je zmrazit nakládání s nemovitým majetkem do vynesení budoucího rozsudku ve prospěch žalobce.

Pravomoc soudu popsaná v písmenu A je jednoznačně širší než pravomoc popsaná v písmenech B a C a jde o obecnou pravomoc soudů vydávat prozatímní předběžná opatření. Písmena B a C uvádějí zvláštní druhy předběžných opatření, která mohou soudy nařídit.

Podle judikatury Nejvyššího soudu je obecná pravomoc uvedená v písmenu A (§ 32 zákona o soudech) rozsáhlá a umožňuje vydat prozatímní předběžné opatření vztahující se na majetek, který není předmětem žaloby ve věci samé. Podle judikatury mají kyperské soudy podle § 32 zákona o soudech pravomoc vydávat předběžná opatření „Mareva“ [nařídit zmrazení aktiv (peněz nebo movitého majetku), jež spadají do pravomoci soudu s cílem zabránit přesunu majetku mimo příslušnost soudu nebo jeho utracení].

2 Za jakých podmínek lze tato opatření vydat?

2.1 Postup

Návrhy na vydání prozatímního soudního příkazu lze podat v kterékoli fázi řízení o občanskoprávní žalobě. Řízení o návrhu se řídí procesními pravidly občanského soudního řízení. Faktorem, který by měl soud vzít v úvahu, je prodlení na straně žalobce při podávání návrhu na předběžná opatření. Podle kyperského práva je možné vydat předběžné opatření bez vyrozumění druhého účastníka (*ex parte*, viz § 9 kapitola 6 zákona o občanském soudním řízení). Tato řízení představují mimořádné opatření a procesní podmínkou, která musí být splněna, aby mohl soud využít svou posuzovací pravomoc bez vyslechnutí druhé strany, je naléhavost předmětné záležitosti. Soudy tuto zásadu uplatňují striktně. Rovněž skutečnost, že žalobce nesdělil zásadní fakt má pro jednostranný (*ex parte*) návrh na vydání předběžného opatření závažné důsledky.

Předběžné opatření vydané *ex parte* nabývá účinků doručením žalovanému, usnesení je však možné ihned napadnout. Rovněž třetí strana, již se předběžné opatření týká, může soud požádat, aby ji v této záležitosti vyslechl. Pokud žalovaný předběžné opatření napadne, soud nařídí jednání, aby mohl rozhodnout o tom, zda opatření zachová v platnosti, nebo zda jej zruší či pozmění. Je-li předběžné zrušeno, má žalobce právo obrátit se na soud znovu, pokud se změnila zásadní skutečnosti daného věci. Ve všech případech, kdy je nařízeno předběžné opatření na základě jednostranného (*ex parte*) návrhu, soud žalobci nařídí, aby složil jistotu ve výši stanovené soudem jako záruku za případné ztráty, které mohou vzniknout žalovanému. V souladu s judikaturou soud nemůže předběžné opatření vydat, pokud žalobce jistotu nesloží.

Je samozřejmě možné navrhnout vydání předběžného opatření nikoliv návrhem *ex parte* (tj. s vyrozuměním druhého účastníka). V tomto případě však soud nebude posuzovat naléhavost.

2.2 Hlavní podmínky

Vydání předběžného opatření je na úvaze soudu. Existují tři hlavní podmínky, které musí být splněny, než se soud rozhodne využít svou diskreční pravomoc a po zvážení zájmů požadovaný opatření nařídí či nikoliv:

jedná se o závažnou záležitost, která má být projednána (postačuje uvedení sporné domněnky ohledně dané věci);

zdá se, že je pravděpodobný úspěch (zjevná možnost úspěchu / zjevná vyhlídka, že žalobci svědčí nárok);

pokud by předběžné opatření nebylo nařízeno, bylo by později obtížné či nemožné dosáhnout spravedlnosti (pokud přiznání náhrady škody žalobci v konečné fázi nepostačuje k zajištění jeho nároků).

Jak bylo uvedeno výše, otázka, zda předběžné opatření nařídí či nikoliv je ponechána zcela na úvaze soudu. Jsou-li splněny výše uvedené tři podmínky, soud nenafizuje opatření automaticky. Soud musí zvážit, zda je na základě všech skutečností a okolností odůvodněné a vhodné nařídit požadované opatření.

3 Účel a povaha opatření?

3.1 Jaké druhy majetku mohou být předmětem takových opatření?

Podle judikatury není povaha/druh majetku faktorem, kterým může být omezena pravomoc soudu. Povaha majetku však může být důležitým faktorem, když soud zvažuje zájmy v rámci diskreční pravomoci při nařizování předběžného opatření. Pro žalobce je snadnější prokázat nebezpečí ztráty peněžních prostředků z bankovního účtu než nebezpečí zcizení nemovitého majetku.

3.2 Jaké jsou účinky těchto opatření?

Po nařízení předběžného opatření má osoba, již je příkaz určen, právní povinnost opatření dodržovat. Porušení předběžného opatření představuje pohrdání soudem a je trestné. Osoba, která navádí k porušení předběžného opatření nařízeného soudem nebo při jeho porušení pomáhá, může být obviněna z pohrdání soudem (§ 42 zákona č. 14/1960 o soudech v platném znění).

3.3 Jaká je platnost těchto opatření?

Předběžné opatření nařízené soudem obsahuje zvláštní doložku, která stanoví dobu jeho účinnosti. Obvykle platí do doby vynesení pravomocného rozsudku v hlavním řízení nebo do doby jeho zrušení či pozměnění jiným předběžným opatřením. Při vynesení pravomocného rozsudku v hlavním řízení může soud zahrnout do rozsudku zvláštní doložku, která zachovává účinnost předběžného opatření po určitou dobu od vynesení rozsudku v zájmu usnadnění jeho výkonu.

4 Je možné podat proti těmto opatřením opravný prostředek?

Proti rozhodnutí soudu, jímž se nařizuje předběžné opatření, lze podat opravný prostředek k Nejvyššímu soudu. Opravný prostředek lze podat rovněž proti rozhodnutí soudu, kterým se návrh na nařízení předběžného opatření zamítá.

Nejvyšší soud má při rozhodování o předběžném opatření široké pravomoci. Může nařídit předběžné opatření, které soud prvního stupně zamítl, nebo může zrušit či pozměnit předběžné opatření vydané soudem nižšího stupně. Odvolací řízení však nepředstavuje nové jednání v dané věci. Rozhodnutí soudu prvního stupně nebude změněno jen proto, že Nejvyšší soud použil svou diskreční pravomoc odlišně. Nejvyšší soud zasáhne pouze tehdy, pokud rozhodne, že soud prvního stupně použil svou diskreční pravomoc *chybně*.

Poslední aktualizace: 07/12/2023

Za originální verzi stránky (v jazyce daného členského státu) odpovídá příslušné kontaktní místo Evropské soudní sítě. Příklad pořídily útvary Evropské komise. Je možné, že změny, které v originální verzi případně provedly orgány daného členského státu, nebyly ještě do překladů zapracovány. ESS-O ani Evropská komise neodpovídá ani neručí za informace a data, které tento dokument obsahuje či na které odkazuje. Předpisy v oblasti autorských práv členských států odpovědných za tuto stránku naleznete v právním oznámení.

Zajištění majetku při nároku v jiné zemi EU - Lotyšsko

1 Jaké druhy opatření existují?

Podle lotyšských právních předpisů může cílem předběžných a ochranných opatření před vydáním konečného rozhodnutí být zajištění skutečného nebo potenciálního nároku nebo zajištění ochrany práv duševního vlastnictví, která jsou předmětem sporu, nebo zajištění důkazů. Tato opatření může nařídit pouze soud na návrh účastníka řízení. Řízení upravuje občanský soudní řád (*Civilprocesa likums*).

V okamžiku podání žaloby nebo před podáním žaloby jsou k zajištění nároku k dispozici tato opatření:

zajištění movitého majetku nebo peněžních prostředků náležejících žalovanému;

zápis doložky o zákazu (*aizlieguma atzime*) do rejstříku příslušného movitého majetku nebo jiného veřejného rejstříku;

zápis doložky o zajištění pohledávky v katastru nemovitostí nebo rejstříku plavidel;

zajištění pravidla v souvislosti s nárokem podle námořního práva;

zákaz bránící žalovanému ve výkonu určitých úkonů;

obstavení plateb splatných od třetích stran, a to včetně peněžních prostředků u úvěrových a jiných finančních institucí;

odklad výkonu rozhodnutí (včetně zákazu pro soudního exekutora převést peníze nebo majetek věřiteli nebo dlužníkovi podle rozsudku, nebo pozastavení prodeje majetku).

Nárok lze zajistit pouze v případech, že je majetkové povahy.

Má-li být nárok zajištěn zápisem doložky o zákazu do rejstříku movitého majetku nebo jiného veřejného rejstříku, musí rozhodnutí uvádět druh zákazu, který má být zapsán.

Je-li předmětem žaloby vlastnické právo k movitému nebo nemovitému majetku nebo usiluje-li žaloba o určení vlastnických práv, lze nárok zajistit zajištěním movitých věcí, jež jsou předmětem sporu, nebo zapsáním doložky o zákazu v příslušné části katastru nemovitostí týkající se dotčené nemovitosti.

Je-li předmětem žaloby peněžní pohledávka, lze tuto pohledávku zajistit nemovitým majetkem prostřednictvím zápisu doložky o zástavním právu (*kīlas tiesības atzīme*) u příslušného katastrálního úřadu.

Je-li předmětem žaloby věcné právo k nemovitému majetku, lze nárok zajistit zápisem doložky o věcném břemenu (*apgrūtinājuma atzīme*) u příslušného katastrálního úřadu.

Plavidlo lze zabavit pouze v souvislosti s nároky podle námořního práva.

Pozastavení prodeje majetku není povoleno v případech, kdy se nárok týká vymáhání finančních prostředků.

Obstavení dlužných plateb od třetích stran, včetně finančních prostředků v držení úvěrových institucí a dalších finančních institucí není povoleno v případě, že se nárok týká odškodnění, které stanoví soud dle vlastního uvážení.

Ve sporech týkajících se práv duševního vlastnictví jsou možná tato předběžná ochranná opatření:

zajištění movitého majetku, kterým jsou údajně porušována práva duševního vlastnictví,

povinnost stáhnout z trhu zboží, kterým jsou údajně porušována práva duševního vlastnictví,

zákaz výkonu určitých úkonů uložený žalovanému nebo osobám, které poskytují služby, jež jsou využívány k porušování práv duševního vlastnictví, nebo osobám, které taková porušování práv k duševnímu vlastnictví umožňují.

Zajištění důkazů

Má-li určitá osoba důvod se domnívat, že předložení důkazu, který bude potřebovat, by mohlo být v budoucnu nemožné nebo problematické, může požádat o zajištění takového důkazu.

Návrhy na zajištění důkazů lze podat v kterékoli fázi řízení, dokonce i před podáním žaloby k soudu.

Před podáním žaloby může důkaz zajistit okresní (*rajona tiesa*) nebo městský soud (*rajona pilsētas*), v jehož obvodu se nachází důkazní prostředek, který má být zajištěn. Jakmile je žaloba podána, může důkaz zajistit soud, který danou věc projednává.

2 Za jakých podmínek lze toto opatření vydat?

2.1 Postup

Zajištění nároku

Existuje-li důvodná domněnka, že výkon rozhodnutí soudu ve věci, kterou tento soud projednává, by mohl být v budoucnu ohrožen, může soud nebo soudce na odůvodněný návrh žalobce rozhodnout o zajištění nároku. Nárok lze zajistit pouze v případech, že je majetkové povahy. Návrh na zajištění nároku může být projednán v kterékoli fázi řízení, dokonce i před podáním žaloby k soudu.

Návrh na zajištění nároku musí obsahovat:

jméno soudu, u něž se návrh podává;

jméno a příjmení navrhovatele, rodné číslo, adresu trvalého bydliště, pokud neexistuje, pak adresu skutečného bydliště; u právnických osob pak jméno, identifikační číslo a adresu sídla společnosti. Souhlasí-li navrhovatel, že bude se soudem komunikovat elektronicky, a pokud patří mezi osoby či subjekty uvedené v čl. 56 odst. 23) občanského soudního řádu, je třeba rovněž uvést emailovou adresu a registrační číslo, pokud je zaregistrován v systému elektronické komunikace se soudem. Navrhovatel může navíc poskytnout další adresu pro korespondenci se soudem;

jméno a příjmení žalovaného a jakékoli třetí strany, jeho rodné číslo, adresu trvalého bydliště, pokud neexistuje, pak adresu skutečného bydliště; u právnických osob pak jméno, identifikační číslo a adresu sídla společnosti. Pokud je rodné nebo identifikační číslo žalovaného známo, je třeba ho uvést; jméno a příjmení zástupce navrhovatele (pokud žalobu předkládá zástupce), jeho rodné číslo a korespondenční adresu; u právnických osob pak jméno, identifikační číslo a adresu sídla společnosti. Pokud zástupce navrhovatele, který má trvalé bydliště nebo korespondenční adresu v Lotyšsku, souhlasí s tím, že bude se soudem komunikovat elektronicky, je třeba rovněž uvést emailovou adresu a registrační číslo, pokud je zaregistrován v systému elektronické komunikace se soudem. Pokud má zástupce navrhovatele trvalé bydliště nebo korespondenční adresu mimo území Lotyšska, je třeba rovněž uvést jeho emailovou adresu a účast v systému elektronické komunikace se soudem. Zastupuje-li navrhovatele advokát, je rovněž třeba uvést emailovou adresu jeho komory;

předmět nároku;

výši nároku;

způsob zajištění nároku, jehož vymožení navrhovatel požaduje;

okolnosti, jimiž navrhovatel odůvodňuje nutnost zajištění nároku.

Návrh na zajištění nároku před podáním žaloby k soudu se musí podat u soudu, který má rozhodovat ve věci samé. Jestliže se strany sporu dohodly, že spor předloží rozhodčímu soudu, musí být návrh předložen soudu, v jehož obvodu se nachází dlužník nebo jeho majetek.

Pozastavení prodeje majetku není povoleno v případech, kdy se nárok týká vymáhání finančních prostředků.

Obstavení plateb splatných od třetích stran, a to včetně peněžních prostředků u úvěrových a jiných finančních institucí není povoleno v případě, že se nárok týká odškodnění, které stanoví soud dle vlastního uvážení.

Po vyslechnutí návrhu jedné strany může soud nahradit prostředek k zajištění požadovaného nároku jinými prostředky.

Potenciální žalobce může navrhnout zajištění nároku ještě před podáním žaloby, a to dokonce dříve, než se závazek stane splatným, jestliže dlužník s cílem vyhnout se splnění závazku odstraní nebo zcizí svůj majetek, opustí své místo bydliště, aniž by o tom věřitele vyrozuměl, nebo provede jiné kroky, které naznačují, že dlužník nejedná v dobré víře. Při podávání návrhu na zajištění nároku před podáním žaloby musí potenciální žalobce předložit důkazy na podporu svých práv a nutnosti daný nárok zajistit.

Rozhodnutí o návrhu na zajištění nároku přijme soud nebo soudce nejpozději následující den, aniž by předem informoval žalovaného nebo jiné účastníky řízení. Při svém rozhodování soud nebo soudce posuzuje *prima facie* formální právní základ. Jestliže je návrh na zajištění nároku přijat, může soud nebo soudce požadovat, aby žalobce poskytl jistotu na náhradu případných škod, které mohou žalovanému vzniknout v souvislosti s opatřením zajišťujícím nárok, a to složením určené peněžní částky na vkladový účet soudního exekutora.

Je-li přijato rozhodnutí o zajištění skutečného nebo potenciálního nároku, soud vydá exekuční příkaz (*izpildu raksts*), který je předán k výkonu soudnímu exekutorovi (*zvērināts tiesu izpildītājs*).

Nárok je zajištěn až do dne, kdy konečný rozsudek nabude právní moci. Jestliže o nároku není rozhodnuto, nebo je řízení ukončeno, rozhodnutí soudu zruší opatření zajišťující nárok. Nárok je zajištěn až do dne, kdy rozhodnutí nabude právní moci. Pokud je nárok zamítnut, je soudním rozhodnutím zrušeno opatření zajišťující daný nárok.

Je-li rozhodnutí o zajištění nároku vydáno před podáním samotné žaloby k soudu a žaloba není podána ve lhůtě stanovené soudem, může soudce na návrh potenciálního žalobce nebo potenciálního žalovaného rozhodnout o zrušení opatření o zajištění nároku.

Předběžná ochranná opatření

Existuje-li důvodná domněnka, že práva držitele práv duševního vlastnictví jsou porušována nebo mohou být porušena, může soud na základě odůvodněného návrhu žalobce vydat rozhodnutí o nařízení předběžných ochranných opatření. Návrh na nařízení předběžných ochranných opatření musí uvádět předběžná opatření, která mají být nařízena (§ 250.10 občanského soudního řádu).

Návrh na nařízení předběžných ochranných opatření lze podat v kterékoli fázi řízení, dokonce i před podáním žaloby k soudu.

O návrhu na nařízení předběžných ochranných opatření rozhodne soud nebo soudce do 10 dnů od doručení návrhu nebo od zahájení řízení, byl-li návrh na nařízení předběžných ochranných opatření podán současně s vlastní žalobou.

Jestliže může prodlení způsobit držiteli práv duševního vlastnictví nevratnou újmu, soud nebo soudce musí rozhodnout o návrhu na nařízení předběžných ochranných opatření nejpozději následující den po doručení návrhu, aniž by předem informoval žalovaného nebo jiné účastníky řízení. Pokud bylo rozhodnutí o nařízení předběžných ochranných opatření vydáno v nepřítomnosti žalovaného či jiných účastníků řízení, musí být tyto osoby o rozhodnutí vyrozuměny nejpozději při jeho výkonu.

Jestliže soud nebo soudce přijme návrh na zajištění nároku před podáním vlastní žaloby, může požadovat, aby žalobce poskytl záruku na náhradu případných škod, které mohou žalovanému vzniknout v souvislosti s nařízením opatření, a to složením určené peněžní částky na vkladový účet soudního exekutora nebo poskytnutím rovnocenné záruky.

Na návrh žalobce může soud nahradit dříve nařízená předběžná ochranná opatření jinými opatřeními.

Tentýž soud může předběžná ochranná opatření na návrh účastníka řízení zrušit.

Jestliže soud žalobu zamítne, zruší předběžná ochranná opatření svým rozhodnutím. Předběžná ochranná opatření zůstávají v platnosti až do dne, kdy rozsudek nabude právní moci.

Jestliže o nároku není rozhodnuto, nebo je řízení ukončeno, rozhodnutí soudu zruší předběžná ochranná opatření. Předběžná ochranná opatření zůstávají v platnosti až do dne, kdy rozsudek nabude právní moci.

Je-li rozhodnutí, kterým se nařizují předběžná ochranná opatření, vydáno před podáním samotné žaloby u soudu a žaloba není podána ve lhůtě stanovené soudem, může soudce na návrh potenciálního žalobce nebo jiného účastníka nebo potenciálního žalovaného rozhodnout o zrušení předběžného ochranného opatření.

Je-li návrh na vydání předběžných ochranných opatření podán současně se žalobou, musí být rozhodnutí nařizující předběžná ochranná opatření vykonáno do 30 dnů od data přijetí rozhodnutí. Podání dodatečné námítky (*blakus sūdzība*) proti rozhodnutí nebrání výkonu daného rozhodnutí.

Rozhodnutí, kterým se nařizují předběžná ochranná opatření, vydaná na základě toho, že případné prodlení by mohlo držiteli práv duševního vlastnictví způsobit nevratnou újmu, musí být vykonáno poté, co žalobce složí částku stanovenou soudem nebo soudcem na vkladový účet soudního exekutora nebo poskytne rovnocennou záruku. Exekuční příkaz je doručen po obdržení částky stanovené soudem nebo přijetí rovnocenné záruky.

Rozhodnutí, jímž se ukládá ochranné opatření formou zajištění movitého majetku, kterým jsou údajně porušována práva duševního vlastnictví, se vykonává postupem stanoveným v občanském soudním řádu pro výkon exekucí movitých věcí.

Rozhodnutí, kterým se ukládá předběžné ochranné opatření formou zákazu výkonu určitých úkonů nebo povinnosti stáhnout z trhu zboží, jímž jsou údajně porušována práva duševního vlastnictví, vykonává soudní exekutor. Rozhodnutí je žalovanému nebo jinému účastníkovi řízení oznámeno proti podpisu doručanky nebo doporučeným dopisem.

Je-li předběžné ochranné opatření zrušeno, provádí výkon rozhodnutí o zrušení soudní exekutor, který provedl výkon původního rozhodnutí o nařízení daného opatření.

Je-li předběžné ochranné opatření zrušeno, provádí výkon rozhodnutí o zrušení soudní exekutor, který provedl výkon původního rozhodnutí o nařízení daného opatření.

Hlava 305 občanského soudního řádu navíc obsahuje opatření ve formě předběžné ochrany před násilím.

Předběžnou ochranu před násilím lze nařídit v souvislosti s návrhy na rozvod nebo zrušení manželství, se žalobami týkajícími se újmy na zdraví, žalobami na vymáhání výživného, žalobami na rozdělení společného obydlí nebo specifikaci užívání společného obydlí, jestliže strany žijí ve stejné domácnosti, a v souvislosti s věcmi týkajícími se opatrovnictví a práv na styk.

Návrh na předběžnou ochranu před násilím mohou podat manželé nebo bývalí manželé, osoby, které jsou ve vztahu rodiče a dítěte, osoby, mezi nimiž existuje nebo existoval vztah opatrovnictví nebo jiný vztah v rámci mimorodinné péče, osoby, mezi nimiž existuje vztah pokrevního příbuzenství nebo příbuzenství sňatkem, osoby, které žijí nebo žily ve společné domácnosti, osoby, které mají společné dítě nebo očekávají jeho narození, osoby, které očekávají narození společného dítěte, a to bez ohledu na to, zda uzavřely sňatek nebo žijí společně, nebo osoby, mezi nimiž existuje nebo existoval úzký osobní nebo intimní vztah.

Několik opatření předběžné ochrany před násilím lze uložit souběžně.

Jestliže je osoba obětí fyzického, sexuálního, psychického nebo ekonomického útaku, k němuž dochází mezi bývalými nebo současnými manželi či jinak vzájemně spřízněnými osobami, bez ohledu na to, zda osoba, která se útaku dopouští, žije nebo žila ve stejné domácnosti s obětí, může soud nebo soudce nařídit předběžnou ochranu před násilím na základě odůvodněného návrhu dané osoby nebo návrhu, který podá policejní orgán.

Podobná opatření jsou k dispozici, jestliže je osoba obětí zneužívání ze strany jiné osoby, tj. jednání nebo souboru jednání zahrnujícího sexuální obtěžování, vynucování sexu, vyhrožování, ponižování, zastrašování či jiné zneužívání, jehož cílem je způsobit oběti újmu, potrestat ji nebo zastrašit.

O nařízení opatření předběžné ochrany lze žádat v kterékoli fázi řízení, dokonce i před podáním žaloby k soudu.

Zajištění důkazů

Má-li určitá osoba důvod se domnívat, že předložení důkazu, který bude potřebovat, by mohlo být v budoucnu nemožné nebo problematické, může požádat o zajištění takového důkazu. Návrhy na zajištění důkazů lze podat v kterékoli fázi řízení, dokonce i před podáním žaloby k soudu.

Návrh na zajištění důkazu se projednává v soudním jednání, k němuž je přizván navrhovatel a účastníci řízení. Soud může návrh projednat, i když se nedostaví žádná z výše uvedených osob.

Je-li návrh na zajištění důkazu podán před podáním žaloby, soud nebo soudce o návrhu rozhodne do 10 dnů od jeho podání.

Bez předvolání případných účastníků řízení mohou být důkazy zajištěny pouze v neodkladných případech, k nimž patří porušování nebo potenciální porušování práv duševního vlastnictví nebo případy, v nichž nelze případné účastníky řízení určit.

Pokud bylo rozhodnutí o zajištění důkazů vydáno v nepřítomnosti žalovaného či jiných účastníků řízení, musí být tyto osoby o rozhodnutí vyrozuměny nejpozději při jeho výkonu.

Jestliže soudce přijme návrh na zajištění důkazu před podáním žaloby k soudu, stanoví lhůtu pro podání žaloby, která nesmí překročit 30 dnů.

Jestliže soudce přijme návrh na zajištění důkazu před podáním vlastní žaloby, může požadovat, aby žalobce poskytl záruku náhrady všech škod, které mohou žalovanému vzniknout v souvislosti s opatřeními zajišťujícími dané důkazy, a to složením určené peněžní částky na vkladový účet soudního exekutora nebo poskytnutím rovnocenné záruky.

Protokol ze soudního jednání a veškeré písemnosti shromážděné během zajišťování důkazů budou uchovány, než si je vyžádá soud, který rozhoduje ve věci hlavní žaloby.

Není-li soud projednávající věc schopen shromáždit důkazy nacházející se v jiném městě či okrese, soud nebo soudce požádá odpovídající soud o provedení určených procesních úkonů v zastoupení prvního soudu.

2.2 Hlavní podmínky

Předběžná ochranná opatření lze uložit pouze v případě, že existuje důvodná domněnka, že výkon rozhodnutí soudu ve sporu majetkové povahy by mohl být v budoucnu ohrožen nebo vyloučen, nebo že práva držitele práv duševního vlastnictví jsou porušována nebo mohou být porušena, nebo že předložení potřebných důkazů by mohlo být v budoucnu nemožné nebo problematické.

3 Účel a povaha opatření?

Návrh na předběžnou ochranu práv duševního vlastnictví musí uvádět předběžné ochranné opatření, které má být nařízeno.

Jsou k dispozici tato předběžná ochranná opatření:

zajištění movitého majetku, kterým jsou údajně porušována práva duševního vlastnictví,

povinnost stáhnout z trhu zboží, kterým jsou údajně porušována práva duševního vlastnictví,

zákaz výkonu určitých úkonů uložený žalovanému nebo osobám, které poskytují služby, jež jsou využívány k porušování práv duševního vlastnictví, nebo osobám, které taková porušování práv k duševnímu vlastnictví umožňují.

Návrh na zajištění nároku musí uvádět opatření požadované k zajištění nároku.

K zajištění nároku jsou k dispozici tato opatření:

zajištění movitého majetku nebo peněžních prostředků náležejících žalovanému;

zápis doložky o zákazu (*aizlieguma atzīme*) do rejstříku příslušného movitého majetku nebo jiného veřejného rejstříku;

zápis doložky o zajištění pohledávky v katastru nemovitostí nebo rejstříku plavidel;

zajištění plavidla v souvislosti s nárokem podle námořního práva;

zákaz bránící žalovanému ve výkonu určitých úkonů;

obstavení plateb splatných od třetích stran, a to včetně peněžních prostředků u úvěrových a jiných finančních institucí;

odklad výkonu rozhodnutí (včetně zákazu pro soudního exekutora převést peníze nebo majetek věřiteli nebo dlužníkovi podle rozsudku, nebo pozastavení prodeje majetku).

Návrh na vydání předběžného ochranného opatření proti násilí musí uvádět opatření, které má být uloženo.

Pro zajištění předběžné ochrany před násilím jsou k dispozici tato opatření:

účastníkovi řízení, proti němuž návrh směřuje, lze nařídit opuštění obydlí, kde má navrhovatel obvyklé bydliště, a může mu být zakázáno vrátit se či pobývat v tomto obydlí;

účastníkovi řízení, proti němuž návrh směřuje, lze zakázat přiblížení se do určené vzdálenosti k obydlí, kde má navrhovatel obvyklé bydliště;

účastníkovi řízení, proti němuž návrh směřuje, lze zakázat návštěvy určitých míst;

účastníkovi řízení, proti němuž návrh směřuje, lze zakázat setkávání se s navrhovatelem a fyzický a vizuální kontakt s navrhovatelem;

účastníkovi řízení, proti němuž návrh směřuje, lze zakázat zahájení jakékoli komunikace s navrhovatelem;

účastníkovi řízení, proti němuž návrh směřuje, lze zakázat, aby prostřednictvím jiných osob zařizoval setkání nebo komunikaci s navrhovatelem;

účastníkovi řízení, proti němuž návrh směřuje, lze zakázat požívání osobních údajů navrhovatele;

soud nebo soudce může účastníkovi řízení, proti němuž návrh směřuje, uložit další zákazy a povinnosti s cílem poskytnout navrhovateli předběžnou ochranu před násilím.

3.1 Jaké druhy majetku mohou být předmětem takových opatření?

Movitý a nemovitý majetek včetně lodí, hotovosti a peněžních prostředků u úvěrových a jiných finančních institucí.

3.2 Jaké jsou účinky těchto opatření?

Zajištění movitého majetku dlužníka probíhá tak, že je pořízen soupis majetku, na majetek se umístí plomba (s uvedením osoby, která zajištění provedla, a způsobu zajištění) a je dán pod ochranu. Majetek není třeba opatrovat plombou, jestliže by to mohlo majetek poškodit nebo významně ovlivnit jeho hodnotu.

Soudní exekutor doručí zajištěný majetek dlužníka do úschovy fyzické osoby, která podpisem stvrdí převzetí majetku. Dlužník nebo jeho rodinní příslušníci mohou majetek stále užívat, pokud jeho užívání nemůže vzhledem k vlastnostem majetku tento majetek zničit nebo podstatně snížit jeho hodnotu.

Jestliže soud nebo soudce přijme návrh na zajištění nároku před podáním vlastní žaloby k soudu, může požadovat, aby potenciální žalobce poskytl záruku náhrady veškerých škod, které mohou žalovanému vzniknout v souvislosti s opatřením zajišťujícím nárok, a to složením určené peněžní částky na vkladový účet soudního exekutora. Vklady a ostatní cenné papíry náležející dlužníkovi a držené v úvěrových institucích či jinde lze zajistit pouze na základě písemného exekučního příkazu vydaného soudem nebo zajišťovacího příkazu soudního exekutora či státního zástupce.

Doložka v rejstříku nemovitostí informující o probíhajícím výkonu rozhodnutí nebo o zajištění nároku brání jakémukoli dobrovolnému zápisu ze strany vlastníka.

Jestliže soudce přijme návrh na zajištění důkazu před podáním vlastní žaloby k soudu, může požadovat, aby potenciální žalobce poskytl záruku náhrady veškerých škod, které mohou žalovanému vzniknout v souvislosti s opatřením zajišťujícím nárok, a to složením určené peněžní částky na vkladový účet soudního exekutora nebo poskytnutím rovnocenné záruky.

Předběžná ochranná opatření umožňují autorovi požádat soud o zajištění občanskoprávního nároku, i pokud tento nárok není majetkové povahy, a tak snížit počet možných porušení práv duševního vlastnictví a rozsah škod vzniklých danému autorovi. Tato opatření umožňují předejít porušením práv duševního vlastnictví a obnovit oprávněné zájmy a práva autora, které byly porušením práv dotčeny.

3.3 Jaká je platnost těchto opatření?

Opatření zajišťující nárok zůstávají v platnosti až do dne, kdy rozsudek nabude právní moci, kdy je řízení ukončeno, nebo kdy soudce opatření zajišťující nárok zruší či je nahradí jiným opatřením.

Předběžná ochranná opatření zůstávají v platnosti až do dne, kdy rozsudek nabude právní moci.

Tentýž soud může předběžná ochranná opatření na návrh účastníka řízení zrušit. Jestliže soud žalobu zamítne, zruší předběžná ochranná opatření svým rozhodnutím. Jestliže o nároku není rozhodnuto, nebo je řízení ukončeno, rozhodnutí soudu zruší předběžná ochranná opatření. Předběžná ochranná opatření zůstávají v platnosti až do dne, kdy rozsudek nabude právní moci.

Je-li rozhodnutí, kterým se ukládají předběžná ochranná opatření, vydáno před podáním samotné žaloby k soudu a žaloba není podána ve lhůtě stanovené soudem, může soudce na návrh potenciálního žalobce nebo jiného účastníka nebo potenciálního žalovaného rozhodnout o zrušení opatření zajišťujícího důkazu.

Je-li rozhodnutí nařizující opatření k zajištění důkazu vydáno před podáním žaloby k soudu a žaloba není podána ve lhůtě stanovené soudem, může soudce na návrh potenciálního žalobce nebo potenciálního žalovaného rozhodnout o zrušení opatření zajišťujícího důkaz.

Předběžná ochrana před násilím zůstává v platnosti až do dne, kdy konečný rozsudek v dané věci nabude právní moci. V určitých případech může soud ve svém rozsudku upřesnit, že opatření předběžné ochrany před násilím mají zůstat v platnosti i poté, co rozsudek nabude právní moci, nejdéle však po dobu jednoho roku po tomto datu. Je-li předběžná ochrana před násilím nařízena vůči žalovanému, který měl obvyklé bydliště v témže obydlí jako žalobce, například pokud byl žalovaný vykázán z místa obvyklého bydliště žalobce a byl mu zakázán návrat nebo pobyt v daném obydlí, nebo pokud bylo žalovanému zakázáno přiblížit se do určité vzdálenosti k obydlí, kde má žalobce obvyklé bydliště, může soud upřesnit, že předběžná ochrana před násilím má zůstat účinná nejdéle 30 dnů poté, co rozsudek nabude právní moci.

Opatření zajišťující předběžnou ochranu před násilím zůstávají v platnosti do dne, kdy nabude právní moci rozhodnutí soudce, kterým se dané opatření zrušuje, nebo kdy soudce vydá nové rozhodnutí, kterým nahradí předběžné ochranné opatření jiným opatřením.

4 Je možné podat proti těmto opatřením opravný prostředek?

Zajištění nároku

Na odůvodněný návrh strany může opatření zajišťující nárok zrušit tentýž soud, který opatření nařídil, nebo soud, který má rozhodovat ve věci samé.

Do 10 dnů lze podat dodatečnou námitku (*blakus sūdžība*) proti rozhodnutí soudu o nahrazení opatření zajišťující nárok jiným opatřením, proti rozhodnutí o zamítnutí návrhu na zajištění nároku nebo proti rozhodnutí o zamítnutí návrhu na zrušení opatření zajišťujícího nárok.

Je-li návrh na zajištění nároku přijat, může žalobce podat dodatečnou námitku proti části rozhodnutí soudu, která požaduje, aby žalobce poskytl záruku náhrady veškerých škod, které mohou vzniknout v souvislosti s opatřením zajišťujícím nárok žalobce.

Pokud je rozhodnutí o zajištění nároku vydáno v nepřítomnosti účastníka řízení, běží desetidenní lhůta pro podání dodatečné námítky ode dne doručení rozhodnutí účastníkovi.

Předběžná ochranná opatření

Tentýž soud může předběžná ochranná opatření na návrh účastníka řízení zrušit.

Lze podat dodatečnou námitku proti rozhodnutí o návrhu žalobce na nahrazení dříve nařízeného předběžného ochranného opatření jiným opatřením, proti rozhodnutí o zamítnutí návrhu na nařízení předběžného ochranného opatření nebo proti rozhodnutí o zamítnutí návrhu na zrušení předběžného ochranného opatření.

Pokud je rozhodnutí o vydání předběžných ochranných opatření vydáno v nepřítomnosti účastníka řízení, běží 10denní lhůta pro podání dodatečné námítky ode dne doručení rozhodnutí.

Zajištění důkazů

Rozhodnutí o přijetí návrhu na zajištění důkazů nelze napadnout. Žalovaný však může žádat náhradu škody, kterou utrpěl v důsledku opatření zajišťujícího důkazy, jestliže:

důkazy jsou zajištěny před podáním žaloby a žaloba není skutečně podána ve lhůtě povolené soudem;

žaloba vůči žalovanému je zamítnuta;

soud ve věci žaloby nevydává rozhodnutí;

řízení je ukončeno, neboť žalobu podala osoba, která k tomu nebyla oprávněna, nebo žalobce vzal žalobu zpět.

Lze podat dodatečnou námitku proti rozhodnutí soudce zamítnout návrh na zajištění důkazu nebo proti rozhodnutí přijatému bez předvolání případných účastníků řízení. Pokud je rozhodnutí o zajištění důkazů vydáno v nepřítomnosti účastníka řízení, běží 10denní lhůta pro podání dodatečné námítky ode dne doručení nebo odeslání rozhodnutí.

Předběžná ochrana před násilím

Na odůvodněný návrh účastníka řízení může opatření předběžné ochrany před násilím nahradit jiným opatřením tentýž soud, který opatření nařídil, nebo soud, který má případ projednat po věcné stránce.

Na odůvodněný návrh účastníka řízení může opatření předběžné ochrany před násilím zrušit tentýž soud, který opatření nařídil, nebo soud, který má rozhodovat ve věci samé.

Do 10 dnů lze podat dodatečnou námitku proti rozhodnutí o nahrazení opatření zajišťujícího předběžnou ochranu před násilím jiným opatřením, proti rozhodnutí o zamítnutí návrhu na předběžnou ochranu před násilím nebo proti rozhodnutí o zamítnutí návrhu na zrušení opatření zajišťujícího předběžnou ochranu před násilím. Pokud je rozhodnutí vydáno v nepřítomnosti účastníka řízení, běží 10denní lhůta pro podání dodatečné námítky ode dne doručení rozhodnutí.

Poslední aktualizace: 05/04/2024

Za originální verzi stránky (v jazyce daného členského státu) odpovídá příslušné kontaktní místo Evropské soudní sítě. Překlad pořídily útvary Evropské komise. Je možné, že změny, které v originální verzi případně provedly orgány daného členského státu, nebyly ještě do překladů zapracovány. ESS-O ani Evropská komise neodpovídá ani neručí za informace a data, které tento dokument obsahuje či na které odkazuje. Předpisy v oblasti autorských práv členských států odpovědných za tuto stránku naleznete v prvním oznámení.

Zajištění majetku při nároku v jiné zemi EU - Litva

1 Jaké druhy opatření existují?

§ 145 občanského soudního řádu (*Civilinio proceso kodeksas*) stanoví různé typy předběžných opatření. Předběžná opatření mohou být následující:

obstavení nemovitého majetku žalovaného (odpůrce);

zápis zákazu převodu vlastnictví do veřejného rejstříku;

obstavení movitého majetku, peněz nebo vlastnických práv ve vlastnictví žalovaného a v držení žalovaného nebo třetích osob;

zadržení majetku ve vlastnictví žalovaného;

jmenování správce majetku žalovaného;

zákaz bránící žalovanému účastnit se některých transakcí nebo provádět některé úkony;

zákaz bránící jiným osobám převádět majetek na žalovaného nebo plnit jiné závazky;

ve výjimečných případech zákaz bránící žalovanému opustit místo trvalého pobytu anebo zákaz bránící odvézt dítě z místa jeho trvalého pobytu bez souhlasu soudu;

pozastavení zpeněžování aktiv v případě, že byl podán návrh na zrušení obstavení daného majetku;
odklad výkonu soudního rozhodnutí;
rozhodnutí o dočasném výživném nebo uložení dočasných omezení;
příkaz přijmout takové kroky, které zabrání vzniku nebo zvýšení škody;
jiná opatření stanovená zákonem nebo nařízená soudem, bez nichž by mohlo být plnění soudního rozhodnutí ztíženo nebo znemožněno.

2 Za jakých podmínek lze tato opatření vydat?

Na žádost účastníků řízení, případně jiných dotčených osob může soud uložit předběžná opatření, pokud dané osoby přesvědčivě zdůvodní svůj návrh na jejich nařízení a pokud by nepřijetí těchto opatření mohlo ztížit nebo zcela znemožnit plnění soudního rozhodnutí.

Soud může uplatnit předběžná opatření z moci úřední pouze tehdy, je-li to nevyhnutelné z hlediska ochrany veřejného zájmu, a pokud by v případě nepřijetí takových opatření došlo k porušení práv a oprávněného zájmu určité osoby, společnosti či státu.

Předběžná opatření lze uplatnit jak v případě, že není podána žaloba, tak v jakékoli fázi občanského řízení.

2.1 Postup

Návrhy na předběžná opatření zkoumá soud prvního stupně, nebo v případech uvedených v [§ 203a zákona o obchodní arbitráži](#) (*Komercinio arbitražo įstatymas*) Krajský soud ve Vilniusu (*Vilniaus apygardos teismas*). Pokud je v podané žalobě uvedena žádost o předběžná opatření, rozhodne se o otázce předběžných opatření až poté, co bude vyřešena otázka přípustnosti žaloby, v němž je uvedeno. Soud písemně rozhodne o návrhu na předběžná opatření v co nejkratší době, nesmí to však být později než tři pracovní dny po obdržení návrhu. Pokud to soud považuje za nezbytné, je žalovaný (odpůrce) informován o přezkoumání návrhu na předběžná opatření.

Účastníci řízení mají právo podat návrh na předběžné opatření u odvolacího nebo kasačního soudu, u kterého probíhá řízení ve věci samé.

Soud může nařídit předběžné opatření na základě odůvodněného písemného návrhu, který podá dotčená osoba před datem podání žaloby u soudu. V tomto návrhu musí navrhovatel uvést důvody, proč nebyla podána žaloba zároveň s uvedeným návrhem, předložit důkazy o nebezpečí, které ohrožuje zájmy navrhovatele, a složit jistotu ve výši poloviny soudního poplatku účtovaného za návrh na předběžné opatření, tj. 100 LTL. V případě návrhu na předběžné opatření ve věci projednávané u vnitrostátního či zahraničního rozhodčího soudu nebo u zahraničního soudu se skládá jistota ve výši 1 000 LTL. Soud může snížit výši jistoty s přihlédnutím k obtížné finanční situaci navrhovatele, pokud navrhovatel podá odůvodněnou žádost v tomto smyslu včetně příslušných důkazů. Při nařizování předběžných opatření stanoví soud lhůtu pro podání žaloby. Tato lhůta nesmí překročit 14 dní. Pokud má být žaloba podána u zahraničního soudu nebo u rozhodčího soudu, nesmí tato lhůta překročit 30 dní. V případě, že není žaloba podána ve stanovené lhůtě, jsou předběžná opatření zrušena. V případě, že nebyla podána v důsledku chyby na straně dotčené osoby, jistota se nevrací.

Návrh na předběžné opatření musí být podán u soudu, který je příslušný k řízení v dané věci v souladu s pravidly soudní příslušnosti. Návrh na nařízení předběžných opatření ve vztahu k případu projednávanému u zahraničního soudu nebo u zahraničního či vnitrostátního rozhodčího soudu musí být podán u krajského soudu ve Vilniusu.

Soud může na základě odůvodněné žádosti účastníků nebo jiných dotčených osob nahradit jedno předběžné opatření jiným. Soud musí informovat účastníky nebo jiné dotčené osoby o jakékoli takové žádosti, přičemž tyto osoby jsou oprávněny proti tomu vznést námitku.

Soud může rozhodnout, že neuloží předběžná opatření, pokud žalovaný uhradí požadovanou částku na účet soudu nebo pokud bude za žalovaného vydána záruka. Žalovaný může navíc zastavit svůj majetek ve prospěch navrhovatele.

2.2 Hlavní podmínky

(viz oddíl 2)

3 Účel a povaha opatření?

3.1 Jaké druhy majetku mohou být předmětem takových opatření?

Předběžná opatření mohou být uplatněna na nemovitý i movitý majetek, finanční prostředky i vlastnická práva.

3.2 Jaké jsou účinky těchto opatření?

Předběžná opatření jsou opatření, bez nichž by mohlo být splnění soudního rozhodnutí ztíženo nebo znemožněno. V případech týkajících se dočasného omezení vlastnických práv k předmětu ve společném vlastnictví lze nařídit zabavení pouze toho podílu na tomto majetku, který náleží osobě, na niž se tato předběžná opatření vztahují. Pokud nebyl určen podíl této osoby na společném vlastnictví, lze zabavit celý majetek, dokud nebude tento podíl identifikován. Při obstavení finančních prostředků na účtech u bank a jiných úvěrových institucí je využití těchto prostředků povoleno pouze pro operace uvedené v soudním příkazu.

V případech, kdy je zajištěno zboží ve volném oběhu, suroviny, polotovary nebo hotové výrobky, může držitel tohoto majetku změnit složení a formu takového majetku pouze v případě, že jeho celková hodnota se nesníží, nestanoví-li soudní rozhodnutí jinak.

Osoba, jejíž majetek byl obstaven, odpovídá za veškerá porušení uložených omezení od okamžiku, kdy byla vyrozuměna o obstavení majetku, a pokud toto vyrozumění není možné nebo v případě, že je příkaz k provedení předběžných opatření přijat v nepřítomnosti této osoby, od okamžiku, kdy je tento příkaz zaevidován v rejstříku obstaveného majetku.

3.3 Jaká je platnost těchto opatření?

V případě, že soud žalobu zamítne, budou veškerá předchozí předběžná opatření zachována až do doby, kdy toto soudní rozhodnutí nabude právní moci. O zrušení předběžných opatření musí rozhodnout soud.

Pokud je žalobě vyhověno, zůstávají všechna předchozí předběžná opatření v platnosti, dokud není vykonáno soudní rozhodnutí. Soudní vykonavatel vykonávající soudní rozhodnutí informuje subjekt, který vede příslušný veřejný rejstřík, o ukončení předběžných opatření v dané věci.

V případě obstavení movitého majetku, který se neeviduje v katastru nemovitostí, případně pokud v den vydání příkazu není soudu známa hodnota a povaha majetku žalovaného, musí osoba, která podala návrh na předběžné opatření, předložit soudnímu vykonavateli žádost o lokalizaci a popis majetku žalovaného. Pokud soudní vykonavatel takovou žádost neobdrží a nebudou objasněny podrobnosti o obstavovaném majetku, zůstávají předběžná opatření v platnosti 14 dnů ode dne vydání příkazu, který je nařizuje. Na návrh účastníků nebo jiných dotčených osob lze předběžná opatření zrušit nařízením soudu, který je příslušný k řízení ve věci samé.

Soud zruší předběžná opatření z vlastního podnětu, pokud osoba žádající o předběžná opatření nepodá žalobu ve lhůtě stanovené soudem. Proti takovému usnesení o zrušení se nelze samostatně odvolat. Soud může rovněž zrušit předběžná opatření z vlastního podnětu, je-li to nezbytné pro ochranu veřejného zájmu a pokud by v důsledku jejich neodvolání došlo k porušení práv a oprávněných zájmů určité osoby, společnosti či státu.

Pokud předběžná opatření uložená soudem omezují nebo porušují práva osob, které nejsou účastníky v dané věci, mají tyto osoby nárok požádat soud příslušný k řízení ve věci o zrušení předběžných opatření, která jim byla uložena.

4 Je možné podat proti těmto opatřením opravný prostředek?

Proti každému rozhodnutí o předběžném opatření, které přijme soud prvního stupně, se mohou účastníci odvolat prostřednictvím samostatného odvolání k vyššímu soudu, s výjimkou několika případů stanovených v občanském soudním řádu. Osoby, které nejsou účastníky řízení v dané věci, mohou podat samostatné odvolání pouze ve vztahu k těm rozhodnutím soudu prvního stupně, kterými se zamítaly jejich návrhy na zrušení předběžného opatření jim uloženého. Podání samostatného odvolání nemá za následek přerušování řízení.

Proti soudním rozhodnutím ve věci předběžných opatření nelze podat kasační stížnost.

Poslední aktualizace: 21/10/2019

Za originální verzi stránky (v jazyce daného členského státu) odpovídá příslušné kontaktní místo Evropské soudní sítě. Překlad pořídily útvary Evropské komise. Je možné, že změny, které v originální verzi případně provedly orgány daného členského státu, nebyly ještě do překladů zapracovány. ESS-O ani Evropská komise neodpovídá ani neručí za informace a data, které tento dokument obsahuje či na které odkazuje. Předpisy v oblasti autorských práv členských států odpovědných za tuto stránku naleznete v právním oznámení.

Zajištění majetku při nároku v jiné zemi EU - Lucembursko

1 Jaké druhy opatření existují?

Lucemburský právní řád zná několik různých opatření, kterými lze chránit práva účastníků řízení v době, než skončí řízení ve věci samé, jímž bude definitivně rozhodnuto o jejich návrhových žádáních.

Mezi tato opatření patří:

Opatření, jež přijímá soud bez předchozího kontradiktorního projednání. V takovémto případě zasedá soud na jednostranný návrh účastníka řízení, který se domáhá přijetí předběžného a zajišťovacího opatření, a vyjádří se pouze na základě informací poskytnutých jediným účastníkem řízení;

Opatření, jež přijímá soud po předchozím kontradiktorním projednání. V takovémto případě přijme soud rozhodnutí až po veřejném jednání (nebo, v některých případech, po neveřejném jednání), během něhož mají účastníci řízení příležitost přednést svá stanoviska. V závislosti na zákonem stanovených procesních náležitostech je jednání svoláváno prostřednictvím obsílky (doručené soudním vykonavatelem) nebo prostřednictvím soudní kanceláře.

2 Za jakých podmínek lze tato opatření vydat?

V naléhavých případech může soud, který rozhoduje o přijetí předběžných řízení, nařídít veškerá předběžná opatření, jejichž nařízení není závažným způsobem zpochybněno nebo jejichž důvodnost vyplývá z existence sporu.

Kromě toho může soud pomocí těchto opatření řešit veškeré problémy vyvstávající v souvislosti s výkonem rozhodnutí.

Stejně tak může kdykoliv v rámci řízení o předběžných opatřeních nařídít přijetí nezbytných ochranných opatření nebo opatření k obnovení předchozího stavu, a to buď s cílem předejít bezprostředně hrozícímu vzniku škody, nebo ukončit zjevně neoprávněný stav.

2.1 Postup

Návrh má formu předvolání k jednání, které se za tímto účelem koná v den a hodinu, jež jsou vymezeny pro řízení o předběžných opatřeních.

Vyžadují-li okolnosti rychlejší postup, může předseda, nebo soudce, který jej zastupuje, povolit, aby byly osoby předvolány na určenou hodinu buď k jednání, nebo do jeho kanceláře, a to i ve svátky a v neúřední dny.

V naléhavých případech může předseda obvodního soudu, nebo soudce, který jej zastupuje, nařídít přijetí nezbytných předběžných opatření, jejichž nařízení není závažným způsobem zpochybněno nebo jejichž důvodnost vyplývá z existence sporu. Kromě toho může soud pomocí těchto opatření řešit veškeré problémy vyvstávající v souvislosti s výkonem rozhodnutí nebo jiného exekučního titulu. Pokud jsou předmětem předběžných opatření problémy, jež vyvstaly v souvislosti s výkonem exekučního titulu nebo soudního rozhodnutí, příslušným soudem je soud v místě výkonu.

Předseda, nebo soudce, který jej zastupuje, mohou v rámci řízení o předběžných opatřeních kdykoliv nařídít přijetí nezbytných zajišťovacích (ochranných) opatření nebo opatření k obnovení předchozího stavu, a to buď s cílem předejít bezprostředně hrozícímu vzniku škody, nebo ukončit zjevně protiprávní stav. Aby se předešlo možnému zmaření důkazů, lze nařídít veškerá vhodná dokazování, včetně výslechu svědků.

Existuje mnoho zvláštních právních ustanovení, jimiž jsou upravena předběžná či zajišťující opatření použitelná v konkrétních oblastech (např. v oblasti nájemních smluv, spoluvlastnictví nemovitostí či majetku, dědictví, majetkových poměrů v manželství atd.). Pravidla příslušnosti lze zpravidla vyvodit z konkrétního textu právního předpisu, který opravňuje soud k přijetí předběžného opatření. Pro určení příslušnosti neexistuje obecné pravidlo, s výjimkou pravidla, podle něhož pravomoc k přijímání předběžných opatření zpravidla přísluší předsedovi soudu, který má rozhodnout ve věci samé.

Pokud není stanoveno žádné zvláštní řízení, účastník řízení, který se domáhá nařízení předběžného opatření, se musí obrátit na soud rozhodující o předběžných opatřeních. Podle hodnoty sporu se musí obrátit buď na smírčí soud (do výše 15 000 EUR) nebo na soudce rozhodujícího o předběžných opatřeních u obvodního soudu. Tyto soudy mají obecnou pravomoc nařizovat nezbytná zajišťující opatření nebo opatření k obnovení předchozího stavu, a to buď za účelem vyloučení vzniku bezprostředně hrozící škody, nebo ukončit zjevně protiprávní stav.

Zastoupení advokátem není zpravidla nutné.

2.2 Hlavní podmínky

Výše uvedená opatření může soud přijímat obvykle jen v případech nezbytnosti či naléhavosti, přičemž splnění této podmínky posuzuje soud.

Pokud se věitel domáhá vydání povolení k obstavení majetku, soud musí na základě předložených důkazů a informací ověřit, zda lze pohledávku alespoň v zásadě považovat za opodstatněnou.

3 Účel a povaha opatření?

3.1 Jaké druhy majetku mohou být předmětem takových opatření?

Předběžná opatření se mohou týkat veškerého movitého majetku dané osoby. Podle zákona se za nezabavitelné považují pouze některé předměty nezbytné k běžnému životu. Viz rovněž informativní přehled [Výkon soudních rozhodnutí – Lucembursko](#).

Lucemburské právo umožňuje nejen obstavení mezd a příjmů osob, ale i náhrad příjmů (důchodů, rent atd.). Vždy však zůstává určitá část příjmu na pokrytí nezbytných životních nákladů, kterou obstavit nelze.

Obstavení se naopak nemůže týkat nemovitého majetku. Obstavení nemovitého majetku je možné pouze na základě pravomocného soudního rozhodnutí.

3.2 Jaké jsou účinky těchto opatření?

Ve většině oblastí náleží přímo soudu, aby určil, jaké účinky bude mít opatření, které nařizuje. Soud může rovněž omezit účinky svého opatření na určitou dobu nebo z něj vyloučit určitý majetek či určité akty.

V případě obstavení, jež povolil soud na návrh jednoho z účastníků řízení bez vyslechnutí protistrany, stanoví zákon lhůty, v nichž musí být soudy podán návrh na potvrzení. Pokud není tento návrh na potvrzení v dané lhůtě podán, obstavení se automaticky stává neplatným.

3.3 Jaká je platnost těchto opatření?

O předběžných opatřeních hovoříme v případech, kdy zákon umožňuje soudy zatímně upravit poměry účastníků řízení, než bude v řízení v dané věci přijato definitivní řešení.

Podle definice, kterou poskytl Soudní dvůr Evropské unie, se jedná o „opatření, která jsou přijímána s cílem chránit práva, jejichž uznání je požadováno od soudu rozhodujícího ve věci samé, přičemž je po skutkové i právní stránce zachován *status quo*“.

Jedná se rovněž o opatření přijímaná za účelem zabránění zhoršení situace.

V praxi tato opatření umožňují věřiteli předejít riziku, že jeho pohledávka bude neuhrazena, přičemž může využít dvou možností: buď lze omezit dlužníka při nakládání s jeho majetkem, nebo lze majetek dlužníka zatížit břemeny, jež věřiteli umožní uplatnit jeho práva i v případě, že tento majetek změní vlastníka.

4 Je možné podat proti těmto opatřením opravný prostředek?

Proti předběžným opatřením, jež přijme soud na základě kontradiktorního projednání, lze podat odvolání. Lhůta pro podání odvolání však činí pouze 15 dnů ode dne, kdy bylo rozhodnutí doručeno.

Proti rozhodnutím, jež přijme soud na základě návrhu bez vyslechnutí protistrany, nelze podat odvolání. Účastník řízení, který má za to, že dané opatření bylo přijato neprávem, se musí obrátit na soud rozhodující o předběžných opatřeních a domáhat se toho, aby tento soud přijal nové zajišťovací opatření, jímž budou zrušeny účinky opatření, jež přijal soud pouze na základě informací jednoho z účastníků řízení.

Související odkazy

 <http://www.legilux.lu/>

Poslední aktualizace: 11/01/2024

Za originální verzi stránky (v jazyce daného členského státu) odpovídá příslušné kontaktní místo Evropské soudní sítě. Příklad pořídily útvary Evropské komise. Je možné, že změny, které v originální verzi případně provedly orgány daného členského státu, nebyly ještě do překladů zapracovány. ESS-O ani Evropská komise neodpovídá ani neručí za informace a data, které tento dokument obsahuje či na které odkazuje. Předpisy v oblasti autorských práv členských států odpovědných za tuto stránku naleznete v právním oznámení.

Zajištění majetku při nároku v jiné zemi EU - Maďarsko

1 Jaké druhy opatření existují?

Zákon CXXX z roku 2016 o občanském soudním řádu stanoví dva druhy právních opatření, jež mají zajistit vymození sporného nároku: nařízení předběžného opatření ve formě soudního příkazu a předběžný výkon rozhodnutí, jež zajišťují ochranu před vynesením pravomocného soudního rozhodnutí. Dostupná jsou rovněž ochranná opatření stanovená v zákoně LIII z roku 1994 o výkonu rozhodnutí.

2 Za jakých podmínek lze tato opatření vydat?

2.1 Postup

O nařízení předběžného opatření ve formě soudního příkazu lze požádat během řízení a před podáním návrhu na zahájení řízení. Soud návrh na nařízení předběžného opatření ve formě soudního příkazu posoudí, lze-li na základě návrhu na zahájení řízení provést přípravnou fázi řízení. Soud musí o návrhu na nařízení předběžného opatření formou soudního příkazu rozhodnout bezodkladně a opatření přijmout neprodleně, nejpozději do osmi dnů. Při rozhodování musí soud uvážit, zda opatření nezpůsobí protistraně větší újmu, než jaká by byla jinak způsobena straně žádající o nařízení předběžného opatření, a musí uvážit rovněž možnost požádat o složení jistoty. Soud umožní protistraně reagovat na návrh na nařízení předběžného opatření ve formě soudního příkazu. Soud strany vyzve, aby se k návrhu vyjádřily, způsobem, který pokládá za nejvhodnější. Může nařídit výslech stran, považuje-li to za nutné za účelem posouzení návrhu, zejména v případě, kdy musí rozhodnout o složení jistoty. Strany, které nedodrží lhůtu stanovenou pro výslech, nemohou požádat o prodloužení lhůty. Při rozhodování o nařízení předběžného opatření ve formě soudního příkazu je dokazování přípustné pouze tehdy, není-li možné posoudit bez těchto důkazů podstatu návrhu. Soud může provést potřebné dokazování rovněž během přípravné fáze řízení. Soud rozhodne o návrhu na nařízení předběžného opatření formou usnesení, proti němuž lze podat samostatný opravný prostředek. Na návrh může soud sám usnesení změnit. Usnesení o nařízení předběžného opatření ve formě soudního příkazu je předběžně vykonatelné. Nenařídí-li soud jinak, začíná lhůta pro splnění usnesení běžet dnem následujícím po dni, k němuž bylo usnesení písemně oznámeno. Usnesení je platné, dokud není soudem zrušeno formou usnesení přijatého na návrh některé ze stran, po vyslechnutí druhé strany, nebo v rozsudku či jiném rozhodnutí, kterým řízení končí. Pokud soud rozhodnutí o nařízení předběžného opatření ve formě soudního příkazu nezruší ve svém rozsudku či jiném rozhodnutí, kterým řízení končí, pozbývá tato platnost, jakmile se rozsudek v prvním stupni stane pravomocným. Předběžné opatření pozbývá platnosti, je-li řízení ukončeno nebo po přerušení zastaveno. Soud musí uvést tuto skutečnost v usnesení, kterým se řízení ukončuje nebo konstatuje ukončení řízení. Přerušením nebo pozastavením řízení není dotčen účinek předběžného opatření. Návrh na nařízení předběžného opatření ve formě soudního příkazu lze předložit před podáním návrhu na zahájení řízení, pokud navrhovatel prokáže, že prodleva způsobená podáním návrhu po zahájení řízení pravděpodobně zmaří účel nařízeného předběžného opatření. Návrh na nařízení předběžného opatření ve formě soudního příkazu je nutno podat příslušnému soudu, který danou věc projednává. Je-li pro dané řízení místně příslušný více než jeden soud, je možné návrh podat u kteréhokoli z těchto soudů. Zvolený soud bude mít s ohledem na řízení, které bude zahájeno, výlučnou příslušnost. Na povinné právní zastoupení v řízení se vztahují obecná pravidla občanskoprávního řízení. Soud projedná návrh na nařízení předběžného opatření ve formě soudního příkazu přednostně. V rozhodnutí o nařízení předběžného opatření stanoví soud lhůtu pro zahájení řízení, která nesmí být delší než čtyřicet pět dnů od oznámení rozhodnutí. Není-li řízení zahájeno ve lhůtě stanovené soudem, nebo pokud do osmi dnů od uplynutí lhůty navrhovatel soudu nařizujícímu předběžné opatření neprokáže, že řízení bylo zahájeno, platnost předběžného opatření na základě usnesení soudu skončí dnem následujícím po dni, k němuž uplynula lhůta pro zahájení řízení. Je-li řízení zahájeno, je předběžné opatření ve formě soudního příkazu nařízené před podáním návrhu na zahájení řízení i nadále platné, dokud není zrušeno nebo případně dokud nenabude právní moci rozsudek vynesený v prvním stupni. Je-li ve stanovené lhůtě podán návrh na zahájení řízení, soud jej však odmítne, bude předběžné opatření platné do doby skončení platnosti právních účinků zahájení řízení.

Soud rozhodne o předběžném výkonu svého rozhodnutí v prvním stupni.

Soud musí rozhodnout o ochranných opatřeních přednostně – nejpozději do osmi dnů – a zaslat usnesení o nařízení ochranného opatření neprodleně soudnímu vykonavateli, který bezodkladně zahájí výkon rozhodnutí. Podání opravného prostředku proti usnesení soudu o nařízení ochranného opatření nemá odkladný účinek.

Požádat lze rovněž o evropský příkaz k obstarání účtů jako o ochranné opatření, a to ještě dříve, než věřitel zahájí řízení ve věci samé. V tomto případě musí být řízení ve věci samé zahájeno co nejdříve.

2.2 Hlavní podmínky

Soud může na návrh nařídit předběžné opatření ve formě soudního příkazu, aby se zabránilo změně stávající situace, pokud by posléze nebylo možno obnovit původní stav, nebo aby se zabránilo zmaření následného výkonu práv navrhovatele nebo odvrátila bezprostřední újma hrozící navrhovateli, či z jiného důvodu, který si zasluhuje zvláštní pozornost. Nařízení předběžného opatření ve formě soudního příkazu může zahrnovat uložení povinnosti provést určitý úkon, který by mohl navrhovatel požadovat na základě práva, jež má být v řízení vymáháno. V případech, kdy jsou splněny výše uvedené podmínky, lze návrh na nařízení předběžného opatření podat před návrhem na zahájení řízení, pokud navrhovatel prokáže, že prodleva způsobená podáním návrhu po zahájení řízení pravděpodobně zmaří účel nařízeného předběžného opatření. Návrh na nařízení předběžného opatření ve formě soudního příkazu musí obsahovat odkaz na splnění podmínky, na níž se usnesení o nařízení předběžného opatření ve formě soudního příkazu zakládá, a musí uvádět a dokladat skutečnosti potvrzující splnění této podmínky. Navrhovatel musí uvést konkrétní obsah požadovaných opatření. Je-li návrh na nařízení předběžného opatření podán před návrhem na zahájení řízení, musí navrhovatel poskytnout rovněž údaje nezbytné pro určení příslušného soudu pro řízení, které má být zahájeno. Je také nutné upřesnit právo, které má být v řízení vymáháno. Soud podmíní nařízení předběžného opatření ve formě soudního příkazu složením jistoty, pokud protistrana prokáže pravděpodobnost vzniku újmy v důsledku požadovaných opatření, jako je vznik nároku na náhradu škody nebo odškodnění proti žadateli v případě, bude-li mít protistrana v řízení úspěch. Při rozhodování o složení jistoty musí soud vzít v úvahu pravděpodobnost skutečností

uvedených na podporu návrhu. Není-li újma významná, neměl by soud složení jistoty nařídit. Soud nařídí složení jistoty ve dvou případech. Prvním z nich je situace, kdy o to protistrana požádá a je schopna prokázat pravděpodobnost vzniku újmy, která odpovídá požadované jistotě. Druhým případem je situace, kdy to nabídne navrhovatel a protistrana s tím souhlasí. V prvním případě odpovídá výše jistoty pravděpodobné újmě, jak ji uvedla protistrana. Ve druhém případě se jedná o částku, kterou nabídl navrhovatel a s níž protistrana souhlasila. Pokud navrhovatel nabídne jako jistotu konkrétní částku, vyzve soud bezodkladně protistranu, aby tuto částku přijala. Schválení částky jistoty nepředstavuje uznání skutečností, které byly předloženy jako důvody pro nařízení předběžného opatření ve formě soudního příkazu. Složení jistoty zahrnuje uložení konkrétní peněžní částky, cenných papírů, peněžních substitutů nebo v případě bankovní záruky prohlášení o záruce u soudu. Rozsudek musí být prohlášen za vykonatelný bez ohledu na opravný prostředek, pokud ukládá tyto povinnosti: poskytnutí výživného, příspěvků nebo jiných pravidelných dávek za týmž účelem; ukončení nedovoleného vstupu; úhradu pohledávky uznané žalovaným; uhrazení peněžní částky na základě závazku přijatého ve veřejné listině nebo v soukromé listině s plnou důkazní hodnotou, jsou-li těmito dokumenty prokázány příslušné skutečnosti, a splnění jiných nepeněžních závazků, kdy by odložený výkon rozhodnutí způsobil žalobci nepřiměřeně vážnou újmu nebo újmu, kterou lze obtížně určit, a žalobce složil odpovídající jistotu. Soud může rozhodnout, že předběžný výkon rozhodnutí nenařídí, pokud by byla zátěž uložená dotyčné straně výkonem rozhodnutí neúměrně větší než zátěž uložená druhé straně v případě nenařízení předběžného výkonu rozhodnutí. Žádost za tímto účelem musí žalovaný podat před ukončením soudního jednání. Soud může prohlásit rozsudek za částečně vykonatelný, je-li to za daných okolností možné. Ve výjimečných a řádně odůvodněných případech může soud odmítnout prohlásit rozsudek předběžně vykonatelným s ohledem na prvky, které v době vynesení rozsudku již pozbyly význam. V rámci předběžného výkonu rozhodnutí nejsou uhrazeny náklady řízení, nezaplacené poplatky za řízení a náklady uhrazené předem státem.

Nelze-li vydat dokument provádějící rozhodnutí o vymáhání pohledávky, strana, která o výkon rozhodnutí žádá, však věrohodně prokáže riziko toho, že později nemusí být pohledávka uspokojena, může soud na žádost této strany zajistit požadované finanční prostředky nebo určitý majetek ve formě ochranného opatření. Soud může uložit ochranné opatření například tehdy, zakládá-li se nárok na rozhodnutí, na jehož základě lze vydat exekuční titul, rozhodnutí však dosud nenabylo právní moci nebo není předběžně vykonatelné, nebo je pravomocné, dosud však neuplynula lhůta stanovená pro jeho výkon. Ochranná opatření lze uložit rovněž v souvislosti s pohledávkami předloženými vnitrostátnímu soudu prostřednictvím návrhu podle právních předpisů vztahujících se na společné jmění manželů nebo ochranu patentů, užitičných vzorů, typografií polovodičových výrobků, odrůd rostlin, ochranných známek, zeměpisných označení a průmyslových vzorů, nebo ochranu autorských práv, nebo podle § 4 a § 6 zákona LVII z roku 1996 o zákazu nekalých a omezujících obchodních praktik, v souladu s kritérii stanovenými v platných právních předpisech, nebo prostřednictvím jiných návrhů dokládajících původ, hodnotu a vypršení lhůty splatnosti pohledávky prostřednictvím veřejné listiny nebo soukromé listiny s plnou důkazní hodnotou, která byla předložena současně.

O evropský příkaz k obstavení účtů jako o ochranné opatření lze požádat s použitím formuláře stanoveného v prováděcím nařízení Komise.

3 Účel a povaha opatření?

3.1 Jaké druhy majetku mohou být předmětem takových opatření?

V případě předběžného opatření nařídí soud provedení úkonů uvedených v žalobě nebo v návrhu na nařízení předběžného opatření ve formě soudního příkazu. To se může týkat nároků nebo majetku uvedeného v návrhu. Není-li usnesení o nařízení předběžného opatření splněno dobrovolně, bude proveden jeho výkon. Od tohoto okamžiku se podle právních předpisů o výkonu rozhodnutí určí majetek, který je z výkonu rozhodnutí vyloučen.

Předběžný výkon rozhodnutí znamená výkon ustanovení nepravomocného rozsudku vynesného soudem prvního stupně. Výkon rozhodnutí se může vztahovat na jakýkoli majetek žalovaného, není-li udělena výjimka podle právních předpisů o výkonu rozhodnutí.

V rámci ochranného opatření mohou být na základě usnesení soudu zajištěny některé věci nebo finanční prostředky. V případě soudního usnesení o zajištění finančních prostředků k uspokojení nároku předá soudní vykonavatel usnesení dlužníkovi a současně mu nařídí, aby příslušnou částku neprodleně uhradil přímo soudnímu vykonavateli. Pokud mu dlužník nevyhoví, je soudní vykonavatel oprávněn zabavit jakýkoli majetek dlužníka a obstatit jeho účet; mzdy a požitky dlužníka však lze obstatit pouze tehdy, nevlastní-li dlužník jiný majetek, který by bylo možno použít na úhradu dlužné částky. Příkazy k zajištění určitých věcí se mohou vztahovat na veškerý movitý majetek nebo majetek, který lze zpeněžit.

V řízení o vydání evropského příkazu k obstavení účtů lze podat žádost za účelem získání informací o účtu, na jejímž základě se příslušný orgán pokusí získat údaje o účtech dlužníka od poskytovatelů platebních služeb, kteří tyto účty spravují.

3.2 Jaké jsou účinky těchto opatření?

V případě nařízení předběžného opatření ve formě soudního příkazu nebo předběžného výkonu rozhodnutí musí dlužník vyhovět usnesení soudu. Na základě tohoto usnesení lze zahájit řízení o výkonu rozhodnutí proti dlužníkovi.

Existují dva typy ochranných opatření s různými účinky. V případě opatření k zajištění finančních prostředků pro uspokojení nároku musí dlužník soudnímu vykonavateli předat konkrétní částku. Pokud tak neučiní, provede soudní vykonavatel opatření zabavením majetku dlužníka nebo obstavením jeho účtu do výše, která odpovídá hodnotě nárokové částky. Finanční prostředky získané od dlužníka nebo v průběhu řízení nemusí být nutně předány osobě, která podala návrh na výkon rozhodnutí. Místo toho budou uloženy na účet orgánu příslušného pro výkon rozhodnutí. Zajištěný předmět může dlužník v zásadě i nadále používat, nesmí s ním však volně nakládat. Předměty je možno rovněž vložit do úřední úschovy. V takovém případě soudní vykonavatel tyto věci fyzicky uschová, případně s nimi nakládá správce.

3.3 Jaká je platnost těchto opatření?

Usnesení soudu o nařízení předběžného opatření ve formě soudního příkazu zůstává v platnosti až do jeho zrušení, nebo případně do doby, než nabude právní moci rozsudek v prvním stupni. Předběžné opatření pozbude platnosti, je-li řízení ukončeno nebo po přerušení zastaveno. Soud musí uvést tuto skutečnost v usnesení, kterým se řízení ukončuje nebo konstatuje ukončení řízení. Přerušením nebo pozastavením řízení není dotčen účinek předběžného opatření.

Předběžný výkon rozhodnutí znamená výkon povinnosti stanovené v rozsudku soudu dříve, než nabude právní moci, a to bez ohledu na opravné prostředky. Toto opatření proto není časově omezeno.

Ochranná opatření zůstávají v platnosti, dokud není vydáno usnesení o vymáhání pohledávky nebo dokud soud ochranné opatření nezruší.

4 Je možné podat proti těmto opatřením opravný prostředek?

Proti usnesení o nařízení předběžného opatření je možné podat samostatný opravný prostředek. Použijí se obecná pravidla pro podávání těchto opravných prostředků. Lhůta pro podání odvolání činí patnáct dnů. Odvolání se podává u soudu, který příslušné rozhodnutí vynesl. Je-li odvolání odůvodněné, soud usnesení o nařízení předběžného opatření zruší. Jinak může soud toto usnesení změnit buď na návrh, nebo z vlastního podnětu v případě, že žalobce svůj nárok snížil.

V případech stanovených zákonem je soud povinen nařídit předběžný výkon rozhodnutí. Dotyčná strana může soud požádat o nenařízení předběžného výkonu rozhodnutí, pokud by to pro ni znamenalo nepřiměřenou zátěž. Žádost je nutno podat soudu, který danou věc projednává.

Proti usnesení o nařízení ochranného opatření lze podat odvolání soudu, který danou věc projednává. To však nemá odkladný účinek na výkon rozhodnutí. Strany mohou podat odvolání do patnácti dnů od oznámení usnesení.

Opravný prostředek proti evropskému příkazu k obstavení účtů je nutno podat soudu, který danou věc projednává. Použijí se obecná pravidla týkající se odvolání proti rozhodnutí o opravném prostředku.

Poslední aktualizace: 15/01/2024

Za originální verzi stránky (v jazyce daného členského státu) odpovídá příslušné kontaktní místo Evropské soudní sítě. Překlad pořídily útvary Evropské komise. Je možné, že změny, které v originální verzi případně provedly orgány daného členského státu, nebyly ještě do překladů zapracovány. ESS-O ani Evropská komise neodpovídá ani neručí za informace a data, které tento dokument obsahuje či na které odkazuje. Předpisy v oblasti autorských práv členských států odpovědných za tuto stránku naleznete v právním oznámení.

Zajištění majetku při nároku v jiné zemi EU - Malta

1 Jaké druhy opatření existují?

Existují tyto typy zajišťovacích opatření:

příkaz k popisu (*warrant of description*),

příkaz k zabavení majetku (*warrant of seizure*),

příkaz k zabavení podniku (*warrant of seizure of a commercial going concern*),

příkaz k zajišťovacímu zabavení pohledávky (*garnishee order*),

příkaz k zabránění odjezdu (*warrant of impediment of departure*),

příkaz k zabavení námořních lodí (*warrant of arrest of sea vessels*),

příkaz k zabavení letadla (*warrant of arrest of aircraft*),

příkaz ke zdržení se jednání (*warrant of prohibitory injunction*).

2 Za jakých podmínek lze tato opatření vydat?

Opatření jsou regulována prostřednictvím oddílu 829 a následujících oddílů kapitoly 12 Sbírky zákonů Malty. V některých případech se mohou použít také ustanovení zvláštních právních předpisů.

2.1 Postup

O vydání jednoho ze zmíněných opatření se musí požádat pomocí návrhu s místopřísežným prohlášením, který připraví žalobce a který musí obsahovat původ a druh dluhu nebo nároku, o jehož zajištění se žádá: pokud má být zajištěn dluh nebo nárok, které je možné splnit uhrazením peněžité částky, musí být tato částka v návrhu uvedena.

2.2 Hlavní podmínky

Tyto příkazy vydává soud. Příkaz k popisu nebo zabránění odjezdu s odkazem na přísahu žalovaného nemůže vydat smírčí soud na ostrově Malta ani smírčí soud na ostrově Gozo ve své nižší příslušnosti. Dále není možné k zajištění práv nebo nároků vydat příkaz k zabavení majetku ani zajišťovacímu zabavení pohledávky vůči vládě. Příkaz k zabavení majetku nebo zajišťovacímu zabavení pohledávky není možné vydat ani za účelem zajištění práv nebo nároků vůči členům ozbrojených sil nebo vůči lodi, která je plně pronajata maltskou vládou, pokud je dotyčná osoba na Maltě s ozbrojenými silami nebo lodí, k nimž patří. Není možné vydat příkaz k zabránění odjezdu za účelem zajištění práva nebo nároku vůči kapitánovi nebo námořníkovi nebo jiné řádně zaregistrované osobě, pokud loď, ke které patří, získala příslušné povolení, ani vůči technikovi v jakémkoli postavení, který je zaměstnán na jakékoli parní lodi.

Odkazujeme na oddíl 829 a následující oddíly kapitoly 12 Sbírky zákonů Malty. V některých případech se mohou použít také ustanovení zvláštních právních předpisů.

3 Účel a povaha opatření?

3.1 Jaké druhy majetku mohou být předmětem takových opatření?

Těmito opatřeními lze zajistit movitý i nemovitý majetek. Může se vydat také příkaz k zabavení podniku. Příkazem k zajišťovacímu zabavení lze rovněž zajistit námořní loď, jejíž délka přesahuje deset metrů, a letadlo.

3.2 Jaké jsou účinky těchto opatření?

Jejich účinek se liší podle povahy opatření, ale obecně není možné movitý ani nemovitý majetek prodat ani převést na třetí stranu.

Příkaz k popisu může být vydán za účelem zajištění práva na movitou věc: v tomto případě může být v zájmu žalobce, aby za účelem výkonu zmíněného práva na danou movitou věc zůstala věc na svém momentálním místě nebo ve svém momentálním stavu. Pokud jde o příkaz k zabavení movitého majetku, zabaví vedoucí soudní kanceláře dlužníkovi věc uvedenou v návrhu. Účinkem příkazu k zabavení podniku je zachovat celistvost podniku s veškerým majetkem, včetně povolení a dobrého jména, a nařídí, aby tento podnik nebyl prodán po částech ani jako celek, a současně zachovat jeho fungování: soud nevyhoví žádosti o vydání příkazu, pokud je přesvědčen, že existují jiné způsoby, jak zajistit dlužnou částku. Naopak příkaz k zabavení námořních lodí nebo letadla zabaví dlužníkovi námořní loď s délkou přesahující deset metrů nebo letadlo a svěří je orgánu v místě, kde se nachází, s tím že zmíněný orgán tuto námořní loď nebo letadlo nesmí vydat, ani dlužníkovi umožnil je jakkoliv zcizit nebo zatížit jako celek nebo po částech. Cílem příkazu ke zdržení se jednání je zakázat určité osobě jednání, které by mohlo poškodit osobu, jež požádala o vydání příkazu.

3.3 Jaká je platnost těchto opatření?

Zajišťovací příkazy zůstávají v platnosti po patnáct dnů ode dne, kdy byla meritorní věc pravomocně rozhodnuta, pokud je nezruší soud, respektive žalobce nevezme zpět návrh na jejich vydání.

4 Je možné podat proti těmto opatřením opravný prostředek?

Proti těmto opatřením není možné podat opravný prostředek. Je však možné zažádat o vydání protipříkazu. V tomto případě žalovaný, proti němuž je vydán zajišťovací příkaz, může podat protinávrh u soudu, který tento příkaz vydal, případně, pokud byla již podána žaloba, může podat protinávrh u soudu, jenž se touto věcí zabývá, a požadovat, aby byl zajišťovací příkaz úplně nebo částečně zrušen z jednoho z těchto důvodů:

platnost zajišťovacího příkazu zanikla,

některá ze zákonných podmínek pro vydání zajišťovacího příkazu fakticky neexistuje,

je k dispozici jiné náležité zajištění, které splní nárok osoby, na jejíž žádost byl zajišťovací příkaz vydán, přičemž jde buď o vydání jiného zajišťovacího příkazu, nebo toto jiné zajištění může náležitě zajistit nárok ke spokojenosti soudu, nebo

je prokázáno, že nárokováná částka není odůvodněna *prima facie* nebo je nadhodnocena, nebo

soud považuje poskytnuté zajištění za dostatečné, nebo

je prokázáno, že za daných okolností by nebylo přiměřené zachovávat zajišťovací příkaz v platnosti celý nebo jeho část nebo že zajišťovací příkaz jako celek nebo jeho část již nejsou nezbytné či odůvodnitelné.

Poslední aktualizace: 22/03/2017

Za originální verzi stránky (v jazyce daného členského státu) odpovídá příslušné kontaktní místo Evropské soudní sítě. Překlad pořídily útvary Evropské komise. Je možné, že změny, které v originální verzi případně provedly orgány daného členského státu, nebyly ještě do překladů zapracovány. ESS-O ani Evropská komise neodpovídá ani neručí za informace a data, které tento dokument obsahuje či na které odkazuje. Předpisy v oblasti autorských práv členských států odpovědných za tuto stránku naleznete v právním oznámení.

Zajištění majetku při nároku v jiné zemi EU - Nizozemsko

1 Jaké druhy opatření existují?

Jaké druhy opatření existují?

Existují dva druhy opatření: předběžná opatření a zajišťovací (ochranná) opatření.

Předběžná opatření jsou opatření předcházející soudním rozhodnutím v řízení ve věci samé. Rozsudek vynesený soudem v řízení ve věci samé může předběžné opatření potvrdit nebo zrušit.

Zajišťovací opatření jsou opatření, jejichž cílem je zajistit, aby dlužník splnil své povinnosti. Tato opatření umožňují věřitelům zajistit se proti riziku, že jim nebude poskytnuto to, co jim náleží.

Soud může uložit předběžná a zajišťovací opatření na majetek dlužníka. Věřitel je ze zákona oprávněn podat návrh na některá opatření před vynesením soudního rozhodnutí, a dokonce ještě před zahájením řízení, což slouží k zachování práv, která mohou být vykonána až po vynesení soudního rozhodnutí. Je tomu tak proto, aby druhá strana nezmařila právo věřitele na vymožení prostředků, například tak, že by daný majetek prodala, zatajila, darovala nebo zatížila zástavním právem či hypotékou.

1.1. Předběžná opatření

Předběžná opatření lze nařídit ve zvláštním řízení nebo v řízení ve věci samé, které je projednáváno před soudem.

Na předběžné soudní příkazy v rozvodovém řízení se vztahují zvláštní pravidla.

1.2 Zajišťovací opatření

A. Obstavení (*conservatoir beslag*)

Soud může věřiteli povolit obstavení majetku dlužníka s cílem zachovat tento majetek až do doby, než bude určeno právo, na které vznesla nárok osoba, jež navrhla obstavení.

Existují čtyři typy obstavení:

Obstavení za účelem vymáhání pohledávek (*conservatoire verhaalsbeslagen*). Majetek je obstaven poté, co soud rozhodl, že je nutno uspokojit peněžitý nárok.

Obstavení za účelem vydání movitého majetku nebo dodání zboží (*conservatoir beslag tot afgifte van roerende zaken of levering van goederen*). V takovém případě je dlužníkovi nařízeno obstavení s cílem zajistit zachování práv vlastníka nebo příjemce, který má nárok na plnění.

Předběžné obstavení majetku manželů (*conservatoir marital beslag*). Toto obstavení může provést ten z manželů, který usiluje o rozvod, rozluky nebo zrušení společného jmění manželů, s cílem zabránit tomu, aby byl majetek ze společného jmění manželů vyveden dříve, než dojde k jeho rozdělení.

Obstavení za účelem zajištění důkazů (*conservatoir bewijsbeslag*). Cílem tohoto obstavení je zajistit důkazy.

B. Svěření do úschovy

Toto opatření se týká zejména případů, kdy existuje riziko, že dojde ke ztrátě obstaveného majetku. Na žádost osoby, která obstavení navrhuje, soud nařídí, aby předměty, jež jsou nebo mají být obstaveny, byly předány opatrovníkovi, kterého určí soud.

Svěření do úschovy lze nařídit i nezávisle na obstavení.

C. Uvalení nucené správy

Na majetek, který je předmětem sporu o vlastnictví, může soud uvalit nucenou správu. Například: je veden spor o právo společnosti dodávat zboží.

Obstavení nebo zadržení zboží této společnosti by jí mohlo bránit v provozování činnosti. Po dobu trvání soudního řízení může společnost řídit správce.

D. Zapečetění a soupis

Notář může se svolením místního soudu (*kantonrechter*) zapečetit majetek spadající do dědictví nebo určitý majetek ve společném vlastnictví. Není nutná asistence právníka. Toto opatření se používá jen zřídka. Mohou si ho vyžádat například dědicové, pozůstalý manžel nebo registrovaný partner, exekutoři a osoby s (omezeným) nárokem na podíl majetku ve společném vlastnictví.

Návrh na odpečetění se podává rovněž u místního soudu.

Místní soud může na žádost výše uvedených osob mimo jiné nařídit vypracování soupisu u notáře. Není nutná asistence právníka. Toto opatření slouží k určení rozsahu (a hodnoty) daného majetku. Tento návrh lze podat společně s návrhem na zapečetění nebo odpečetění. Toto opatření zahrnuje stručný popis všech aktiv a pasiv daného majetku a na žádost jedné ze stran i odhad hodnoty movitého majetku. Pokud se strany nejsou schopny dohodnout na jmenování certifikovaného odhadce (odhadců), jmenuje tyto odhadce notář.

D. Předběžná vykonatelnost

V případě potřeby může soud prohlásit své rozhodnutí za předběžně vykonatelné ve všech případech, pokud není ze zákona nebo z povahy věci stanoveno jinak. Pokud to nevyplývá ze zákona, musí návrh na nařízení předběžné vykonatelnosti rozhodnutí podat navrhovatel. Soud jej nemůže nařídit z vlastního podnětu.

Rozhodnutí, které je prohlášeno za předběžně vykonatelné, lze vykonat okamžitě, i když proti němu byl podán opravný prostředek. Předběžná vykonatelnost rozhodnutí se může vztahovat na celé toto rozhodnutí nebo jen na jeho část. Toto rozhodnutí lze vykonat i v případě, že není prohlášeno za předběžně vykonatelné, avšak jeho vykonatelnost by byla podáním odvolání pozastavena. Je-li soudní rozhodnutí prohlášeno za předběžně vykonatelné, lze v jeho výkonu pokračovat nebo jej dokonce zahájit i poté, co bylo proti tomuto soudnímu rozhodnutí podáno odvolání.

2 Za jakých podmínek lze tato opatření vydat?

2.1 Postup

A. Obstavení

Obstavení je prováděno s povolením soudce okresního soudu, který projednává návrhy na předběžné opatření. Návrh na obstavení podává advokát. Soud se může v zásadě spolehnout na tvrzení navrhovatele. Obvykle platí, že dlužník není vyslechnut. Soudní rozhodnutí se zpravidla vydává ještě též den. V případě peněžitého nároku stanoví soudce částku, pro kterou se toto povolení uděluje. Soud může nařídit složení jistoty za případné škody způsobené obstavením.

Obstavení se provádí usnesením soudu, které doručuje soudní vykonavatel. Pokud později vyjde najevo, že osoba, která obstavení provedla, jej provedla neoprávněně, může odpovídat za náhradu škody.

Při podání návrhu na obstavení vznikají náklady, jako jsou například registrační poplatek soudu (<http://www.rechtspraak.nl/>), náklady na právního zástupce (<http://www.advocatenorde.nl/>) a odměna soudního vykonavatele (<http://www.kbvg.nl/>).

B. Svěření do úschovy

Svěření do úschovy nařizuje na návrh osoby, jež navrhla obstavení, soudce okresního soudu, který projednává návrhy na předběžné opatření. Je vyslechnuta jak strana, které se obstavení týká, tak jiné zúčastněné strany, pokud tomu nebrání naléhavé okolnosti. Proti tomuto usnesení se nelze odvolat. Soudce může nařídit složení jistoty.

Soudce okresního soudu, který projednává návrhy na předběžné opatření, může nařídit svření do úschovy nezávisle na obstavení.

Při podání návrhu na svěřeni do úschovy vznikají náklady, jako jsou například registrační poplatek soudu (<http://www.rechtspraak.nl/>), náklady na právního zástupce (<http://www.advocatenorde.nl/>) a odměna soudního vykonavatele.

C. Uvalení nucené správy

Na žádost zúčastněné strany umístí soudce okresního soudu, který projednává návrhy na předběžné opatření, sporný majetek pod nucenou správu. Toto opatření nemá žádný vztah k provedeným obstavením. Obstavení majetku neomezuje pravomoci správce. Toto opatření se může vztahovat na jakýkoli druh zboží, movitého a nemovitého majetku či vlastnických práv. Nucená správa má význam především z hlediska zajištění nepřetržitého hospodaření s majetkem společností nezávislou třetí stranou, například v průběhu řízení.

Při podání návrhu na uvalení nucené správy vznikají náklady, jako jsou například registrační poplatek soudu (<http://www.rechtspraak.nl/>), náklady na právního zástupce (<http://www.advocatenorde.nl/>) a plat správce.

D. Předběžná opatření

Předběžné opatření může být nařízeno zcela nezávisle na řízení ve věci samé a toto řízení po něm nemusí ani následovat.

Soudce okresního soudu, který projednává návrhy na předběžné opatření, má pravomoc nařídit předběžné opatření ve všech záležitostech, pokud je to vhodné. Příslušný je i soudce místního soudu v případech, kdy má rozhodnout v řízení ve věci samé. Kromě běžné územní příslušnosti má soud, který je místně příslušný k přijetí daného opatření, navíc ještě zvláštní příslušnost. O každý příkaz nebo zákaz, o nějž by bylo možno požádat v řízení ve věci samé, lze požádat i v řízení o předběžném opatření. Peněžní nároky mohou být přípustné za určitých podmínek (viz 2.2).

V řízení před soudcem, který projednává návrhy na předběžné opatření, musí mít žalobce právního zástupce. Žalovaný (odpůrce) může mít právního zástupce. V řízení u soudu nižší instance (místní soud) nemusí mít právního zástupce žádná ze stran. Slyšení je ústní a neformální. Soudní rozhodnutí se vydává zpravidla za několik týdnů. Soud může z vlastního podnětu prohlásit, že dané předběžné opatření je předběžně vykonatelné. „Předběžným“ se rozumí, že soudní rozhodnutí je právně reverzibilní. V řízení ve věci samé může být vždy vydáno odlišné rozhodnutí.

Při tomto postupu vznikají tyto náklady: registrační poplatek soudu (<http://www.rechtspraak.nl/>), odměna soudního vykonavatele (<http://www.kbvg.nl/>) a v případě žalobce i náklady na právního zástupce (<http://www.advocatenorde.nl/>).

Předběžná opatření mohou být nařízena rovněž u probíhajících soudních řízení ve věci samé, a pak platí po celou dobu trvání sporu. Předběžné opatření, jehož se návrh týká, musí mít vztah k žalobě v původním řízení. Tento postup je využíván jen minimálně.

V případě rozvodu se podává návrh na předběžný soudní příkaz na dobu trvání řízení a na určitou dobu po jeho skončení. Jedná se například o společné bydliště manželů, předměty denní potřeby, děti a výživné, které má jeden z manželů vyplácet druhému.

O tato opatření se žádá samostatným návrhem, který se podává před zahájením rozvodového řízení, během něho, a dokonce i po jeho skončení až do doby, kdy přestanou být účinná. Ústní jednání musí být zahájeno nejpozději třetí týden po podání a soudce rozhodne co nejdříve.

Při tomto postupu vznikají tyto náklady: registrační poplatek soudu (<http://www.rechtspraak.nl/>) a náklady na právního zástupce (<http://www.advocatenorde.nl/>).

E. Předběžná vykonatelnost

V běžných řízeních na základě předvolání může soud na návrh žalobce prohlásit celé své rozhodnutí nebo jeho část za předběžně vykonatelné, není-li ze zákona nebo z povahy věci stanoveno jinak. Soud může předběžnou vykonatelnost podmínit poskytnutím jistoty. Může rovněž nařídit předběžnou vykonatelnost z vlastního podnětu v předběžném řízení. Totéž platí v řízení na základě návrhu.

2.2 Hlavní podmínky

A. Obstavení

Návrh musí obsahovat určité informace: povahu obstavení, které má být provedeno, právo, jehož se předkladatel dovolává, a v případě peněžitého nároku i jeho (maximální) výši. Kromě toho je v závislosti na tom, jaké obstavení má být provedeno, nutno prokázat, zda jsou obavy ze zneužití finančních prostředků podložené či nikoli. Naléhavý zájem se nevyžaduje.

B. Svěřeni do úschovy

Pokud podává návrh osoba provádějící obstavení, není splnění podmínky naléhavosti nutné. Při řízení o předběžném opatření se však naléhavý zájem žalobce vyžaduje. Není nutno prokazovat obavy ze zneužití finančních prostředků.

C. Uvalení nucené správy

To opatření se týká předběžného řízení, takže je vyžadován naléhavý zájem žalobce. Není nutno prokazovat obavy ze zneužití finančních prostředků.

D. Předběžná opatření

V řízení o předběžném opatření musí mít navrhovatel naléhavý zájem, soud posoudí zájmy stran a rozhodne o předběžném opatření. Naléhavý zájem žalobce nemusí spočívat v okolnostech souvisejících s žalovaným. Pohledávka může být popřená nebo sporná. V řízeních o předběžném opatření platí přísnější požadavky pro přípustnost peněžních pohledávek. Naléhavý zájem žalobce je podroben důkladnému přezkoumání, při němž je při posuzování zájmů nutno zohlednit rovněž riziko nemožnosti splácení, které může vést k zamítnutí tohoto opatření. U všech okresních soudů je možné nařídit předběžné opatření u vymáhání pohledávek v případě nesporných nároků nebo nároků, které nelze podloženě napadnout a které vyplývají ze smlouvy o dodávkách zboží a/nebo poskytování služeb.

Na návrh na předběžné opatření v rozvodovém řízení a v jiných řízeních o věci samé se nevztahují požadavky týkající se spornosti nebo naléhavosti případu. Nevztahují se na ně ani obavy ze zneužití finančních prostředků.

E. Předběžná vykonatelnost

Nepoužije se.

3 Účel a povaha opatření

Účelem zajišťovacích opatření je zachování stavu *de facto* nebo *de iure* za účelem zachování práv (na náhradu škody). Účelem předběžných opatření je vytvoření určitého stavu *de facto* nebo *de iure* před vynesením rozhodnutí v řízení ve věci samé.

3.1 Jaké druhy majetku mohou být předmětem takových opatření?

A. Obstavení

V zásadě platí, že obstavení je možné u všech typů majetku s výjimkou majetku určeného pro poskytování veřejných služeb a položek uvedených v § 447, 448 a 712 občanského soudního řádu (*Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering*). Určitou část mzdy a dalších nároků na pravidelné platby nelze postihnout obstavením. Obstaveno může být rovněž omezené právo nebo podíl na majetku. V takovém případě se použijí obdobná pravidla pro obstavení tohoto majetku (§ 707 občanského soudního řádu).

B. Svěřeni do úschovy

Movité majetek, který není zapsán do rejstříku.

C. Uvalení nucené správy

Veškeré zboží, na které je nárok předmětem sporu.

D. Předběžná opatření

Všechny druhy majetku mohou být předmětem předběžného opatření nařízeného v samostatném řízení o předběžném opatření nebo řízení ve věci samé.

E. Předběžná vykonatelnost

Nepoužije se.

3.2 Jaké jsou účinky těchto opatření?

A. Obstavení

Důsledkem obstavení je zmrazení obstavených aktiv. Strana, jejíž majetek byl obstaven, nesmí tento majetek dále prodat, darovat, zatížit ani pronajmout atd. Tato nemožnost nakládat s majetkem je relativní: má účinky pouze ve vztahu k osobě, která obstavení provádí. V případě obstavení formou zajištění pohledávek soudem nesmí osoba, jejíž majetek byl obstavený, uskutečňovat žádné další platby ani majetek odevzdat. Třetí strana, která nabývá majetek v dobré víře, je však za určitých podmínek chráněna. V případě obstavení formou zajištění pohledávek je osoba, jejíž majetek byl obstavený, povinna uvést, co má v držbě jménem oprávněného. Zcizení obstaveného majetku je trestné.

B. Svěření do úschovy

Zcizení majetku, který byl svěřen do úschovy, se trestá.

C. Uvalení nucené správy

Správa majetku přechází na správce.

D. Předběžná opatření

Jejich dodržování je často vymáháno na základě pravidelných plateb penále.

3.3 Jaká je platnost těchto opatření?

A. Obstavení

Při udělování povolení k obstavení musí soud vždy určit lhůtu, ve které je nutné podat žalobu v hlavním řízení. Pokud nebyla žaloba v hlavním řízení dosud podána, určí soud v povolení obstavení lhůtu v trvání nejméně osmi dnů po obstavení, v níž je nutno podat žalobu v hlavním řízení. Za hlavní řízení lze považovat pouze řízení za účelem získání vykonatelného příkazu k úhradě nároku, pro jehož zajištění bylo obstavení provedeno. Obstavení může být mezitím zrušeno soudem na žádost osoby, jejíž majetek byl obstaven, případně na žádost jiné zúčastněné strany. Při nedodržení soudem stanovené lhůty obstavení zaniká.

Obstavení se mění na exekuční opatření, když osoba, která jej navrhla, získá vykonatelný exekuční titul a ten byl doručen straně, jejíž majetek byl obstaven (a v případě zajišťovacího obstavení pohledávky i příslušné třetí straně).

V případě, že je žaloba v hlavním řízení pravomocně zamítnuta, obstavení zaniká. Obstavení lze zrušit na žádost strany, jejíž majetek byl obstaven.

B. Svěření do úschovy

Svěření do úschovy může zrušit soudce, který rozhoduje o návrzích na předběžné opatření, na žádost kteréhokoli účastníka řízení o předběžném opatření.

Tento soudce v případě potřeby určí, komu musí opatrovník daný majetek předat. Zrušení obstavení, na němž je svěření do úschovy založeno, má za následek i zrušení tohoto opatření. Opatrovník pak doručí daný majetek straně, jíž se obstavení týkalo. Poté, co bylo určeno, která strana má na majetek nárok, soudním rozhodnutím, jež bylo prohlášeno za pravomocné nebo předběžně vykonatelné, předá opatrovník majetek této osobě.

C. Uvalení nucené správy

V případě, že žaloba v hlavním řízení dosud nebyla předložena soudu, je nutno tak učinit ve lhůtě, kterou stanoví soud. Při překročení této lhůty nucená správa končí.

Poté, co bylo určeno, která strana má na majetek nárok, soudním rozhodnutím, jež bylo prohlášeno za konečné nebo předběžně vykonatelné, předá správce majetek této osobě. Nucenou správu zruší na základě společného rozhodnutí stran nebo na žádost jedné z nich soud příslušný pro rozhodování o návrhu na předběžné opatření.

D. Předběžná opatření

Předběžná opatření platí, dokud soud nevynese rozhodnutí v řízení ve věci samé.

Soud může v řízení o předběžných opatřeních rovněž omezit dobu platnosti těchto opatření nebo stanovit podmínku, že řízení ve věci samé bude zahájeno v určité lhůtě. Platnost předběžných soudních příkazů vydaných v řízení ve věci samé končí rovněž v případě, že je předčasně ukončeno řízení o hlavní žalobě.

Předběžné soudní příkazy v rozvodovém řízení mohou zůstat v platnosti i po určitou dobu po rozvodu. Lze je změnit nebo zrušit. Předběžné soudní příkazy vydané před rozvodovým řízením zanikají, pokud není žádost o rozvod podána do čtyř týdnů od rozhodnutí o vydání daného předběžného soudního příkazu.

E. Předběžná vykonatelnost

Odvolací soud může vykonatelnost soudního rozhodnutí odložit. Pozastavení vykonatelnosti lze rovněž získat v exekučním řízení.

4 Je možné podat proti těmto opatřením opravný prostředek?

Obecná pravidla

Proti soudnímu rozhodnutí lze podat námitku, odvolání a kasační stížnost.

Námitku může podat strana odsouzená v nepřítomnosti soudem, který vydal soudní rozhodnutí pro zmeškání, do čtyř týdnů (proměnlivý počátek běhu lhůty).

Odvolání (u částek přesahujících 1 750 EUR) může podat neúspěšná strana u odvolacího soudu do tří měsíců ode dne doručení soudního rozhodnutí.

Neúspěšná strana může podat kasační stížnost u Nejvyššího soudu Nizozemska (*Hoge Raad der Nederlanden*) do tří měsíců ode dne doručení soudního rozhodnutí vydaného buď soudem prvního a nejvyššího stupně, nebo odvolacím soudem.

Proti příkazu (usnesení) je možné se odvolat k odvolacímu soudu a podat kasační stížnost k Nejvyššímu soudu Nizozemska.

Odvolání podává navrhovatel a zúčastněné strany, které byly účastníky řízení, ve lhůtě tří měsíců ode dne doručení rozsudku, a jiné zúčastněné strany do tří měsíců ode dne, kdy obdržely oznámení o soudním rozhodnutí.

Kasační stížnost mohou podat osoby, které byly účastníky některého z předchozích soudních řízení, do tří měsíců ode dne doručení soudního rozhodnutí.

Tyto opravné prostředky mají odkladný účinek, pokud nebylo soudní rozhodnutí prohlášeno za předběžně vykonatelné.

A. Obstavení

Proti povolení k obstavení majetku není možné odvolání k vyšší instanci (§ 700 odst. 2 občanského soudního řádu). Osoba, která navrhuje obstavení, může podat odvolání a poté kasační stížnost proti rozhodnutí o zamítnutí žaloby.

B. Svěření do úschovy

Pokud bylo nařízeno svěření do úschovy na žádost osoby, která navrhla obstavení, není proti tomuto příkazu povoleno odvolání k žádné vyšší instanci.

Navrhovatel může podat odvolání a následně kasační stížnost proti zamítnutí žaloby.

Proti předběžnému soudnímu rozhodnutí lze podat námitku, odvolání a kasační stížnost.

C. Uvalení nucené správy

Proti příkazu na uvalení nucené správy lze podat námitku, odvolání a kasační stížnost.

D. Předběžná opatření

Proti předběžným soudním příkazům vydaným v předběžném řízení nebo v řízení o věci samé lze podat námitku, odvolání a kasační stížnost. Proti předběžným soudním příkazům vydaným v rozvodovém řízení nelze podat odvolání ani kasační stížnost.

E. Předběžná vykonatelnost

Pokud nebylo soudní rozhodnutí prohlášeno za předběžně vykonatelné, lze takové prohlášení i přesto získat prostřednictvím odvolání nebo kasační stížnosti, případně prostřednictvím exekučního řízení. Je-li soudní rozhodnutí prohlášeno za předběžně vykonatelné, může odvolací soud jeho výkon odložit. Na základě kasační stížnosti toto není možné. Pozastavení výkonu lze získat rovněž v rámci exekučního řízení.

Poslední aktualizace: 09/02/2022

Za originální verzi stránky (v jazyce daného členského státu) odpovídá příslušné kontaktní místo Evropské soudní sítě. Překlad pořídily útvary Evropské komise. Je možné, že změny, které v originální verzi případně provedly orgány daného členského státu, nebyly ještě do překladů zapracovány. ESS-O ani Evropská komise neodpovídá ani neručí za informace a data, které tento dokument obsahuje či na které odkazuje. Předpisy v oblasti autorských práv členských států odpovědných za tuto stránku naleznete v právním oznámení.

Upozorňujeme, že výchozí [de](#) verze této stránky byla v nedávné době aktualizována. Na překladu do jazyka, ve kterém se vám stránka právě zobrazuje, zatím pracujeme.

K dispozici jsou již tyto aktualizované překlady: [en](#)

Zajištění majetku při nároku v jiné zemi EU - Rakousko

1 Jaké druhy opatření existují?

Předběžnými a preventivními opatřeními se rozumějí zajišťovací řízení. V rakouském právu jsou upravena tato zajišťovací řízení:

zajištění důkazů,
zajišťovací exekuce,
předběžná opatření

Společným rysem všech těchto zajišťovacích řízení je to, že strany nemusejí svá tvrzení prokazovat, nýbrž je jednoduše osvědčit, tedy věrohodně vylíčit. Nej důležitější z těchto řízení jsou předběžná opatření, a proto se níže uvedený výklad omezuje právě na předběžná opatření.

Předběžným opatřením se rozumí soudní nařízení ve formě usnesení, kterým se zajistí budoucí výkon rozhodnutí nebo se po určitou dobu upraví poměry účastníků nebo jímž se dosáhne předběžného uspokojení nároku.

Předběžná opatření se dále dělí na předběžná opatření

k zajištění nároku na peněžitě plnění,
k zajištění nároku na individuální plnění,
k zajištění práva nebo právního vztahu.

2 Za jakých podmínek lze tato opatření vydat?

2.1 Postup

Předběžná opatření je možno nařídit pouze na návrh. Strany se označují jako „ohrožená strana“ (*Gefährdete Partei*) a „odpůrce ohrožené strany“ (*Gegner der gefährdeten Partei*). Příslušným k nařízení předběžného opatření je v případě již probíhajícího řízení soud příslušného stupně, který danou věc rozhoduje, v případě již probíhajícího exekučního řízení exekuční soud, před nalézacím řízením nebo mezi nalézacím a exekučním řízením ten okresní soud (*Bezirksgericht*), v jehož obvodu se nachází obecný soud odpůrce, subsidiárně soud příslušný podle předmětu, jehož se opatření týká, nebo podle bydliště nebo trvalého pobytu dlužníka-třetí osoby nebo ten okresní soud, u kterého probíhá první jednání o výkonu rozhodnutí.

Protože řízení probíhá podle předpisů exekučního práva, není v řízení před soudem prvního stupně stanoveno povinné zastoupení advokátem.

Má-li být reálně proveden výkon rozhodnutí – jako například provedení soudní úschovy – provádí se z úřední povinnosti (soudním vykonavatelem). Náklady, které jsou s předběžným opatřením spojeny a jejichž výše závisí na hodnotě zajišťovaného nároku, nese zpravidla navrhovatel zpočátku sám. Teprve když má úspěch ve věci v hlavním řízení, má nárok na náhradu nákladů, který se zpravidla uplatňuje v hlavním řízení. Naproti tomu odpůrci návrhu náleží náhrada nákladů již v době, kdy je o předběžném opatření rozhodováno, je-li v řízení o předběžném opatření úspěšný.

2.2 Hlavní podmínky

Podmínkou pro nařízení předběžného opatření je návrh ohrožené strany, ve kterém tvrdí a osvědčuje existenci peněžitě pohledávky, nároku na jiné než peněžitě plnění nebo sporného práva nebo právního vztahu a tvrdí a osvědčuje jejich ohrožení.

V případě předběžného opatření k zajištění peněžitě pohledávky musí být osvědčeno subjektivní ohrožení; to znamená osvědčení toho, že bez předběžného opatření by odpůrce vlastním jednáním zmařil nebo ztížil vymožení peněžitě pohledávky.

V případě ostatních druhů předběžných opatření musí být osvědčeno pouze objektivní ohrožení, to znamená, že bez nařízení předběžného opatření by právní stíhání nebo realizace nároku byly zmařeny nebo značně ztíženy, především v důsledku změny stávajícího stavu předmětu, kterého se opatření týká.

Jak v případě předběžného opatření k zajištění peněžitě pohledávky, tak i v případě ostatních druhů předběžných opatření je dostatečným osvědčením o ohrožení to, že by nárok musel být vykonán ve státech, ve kterých není realizace nároku zajištěna mezinárodními smlouvami ani právem Unie.

3 Účel a povaha opatření?

3.1 Jaké druhy majetku mohou být předmětem takových opatření?

V exekučním řádu (*Exekutionsordnung*) je uveden taxativní výčet zajišťovacích prostředků pro realizaci peněžitě pohledávky. Jedná se o úschovu a správu movitých věcí,

zákaz zcizování nebo zastavení movitého hmotného majetku,

zákaz třetí osobě,

správu nemovitých věcí patřících odpůrci ohrožené strany,

zákaz zcizovat nebo zatěžovat břemenem nemovitý majetek nebo práva zaknihovaná v pozemkové knize.

3.2 Jaké jsou účinky těchto opatření?

Účinky předběžných opatření se liší podle druhu zajišťovacího prostředku. V případě úschovy a správy movitých věcí je odpůrci ohrožené strany znemožněno, aby na tyto věci přímo skutečně působil. Stejně tak je ale zásadně neplatná i právní dispozice s uchovávanými a spravovanými věcmi. Za účelem zabránění změnám, které by v průběhu úschovy nebo správy mohly vést ke snížení hodnoty nebo výnosů, dává zákon soudu široké pole působnosti pro přijetí „nutných či užitečných“ opatření. Tato opatření mohou zahrnovat například prodej uschovávaných věcí podléhajících zkáze.

Jakékoli dispozice s movitými hmotnými věcmi, které jsou v rozporu se zákazem věci zcizovat nebo je zastavit, jsou neplatné v plném rozsahu.

Soudní zákaz třetí osobě se vykoná tak, že se odpůrci ohrožené strany zakáže jakákoli dispozice s nárokem, který vůči této třetí osobě má, a zejména se mu odepře právo tento nárok uplatnit. Současně je třetí osobě příkázáno, aby do vydání dalšího soudního nařízení neplatila odpůrci ohrožené strany žádnou

dlužnou částku, aby mu nevydala věci, které odpůrci patří, nebo aby jinak nepodnikla něco, co by mohlo zmařit nebo podstatně ztížit výkon týkající se peněžité pohledávky nebo dlužných věcí nebo věcí, které mají být vydány. Třetí osobě, která je dlužníkem, může být zakázáno pouze splnění závazku, resp. ohrožení splnění, není však již možné třetí osobě uložit, aby platbu provedla ohrožené straně, nebo jí zakázat, aby uplatnila jakékoli právo. V případě, že třetí osoba neuposlechne zákaz, je povinna nahradit způsobenou škodu; zda jsou dispoziční úkony třetí osoby, které jsou v rozporu s uloženým zákazem, neplatné, není v zákoně výslovně upraveno a v rakouské právní nauce je toto sporným bodem.

V případě správy nemovitého majetku náležejícího odpůrci ohrožené strany převezme správu nemovitostí soudem ustanovený správce, na kterého soud dohlíží.

Zákaz zcizovat nebo zatěžovat břemenem nemovitý majetek nebo zaknihovaná práva se zaznamená v pozemkové knize. Po vyznačení této poznámky jsou sice určité dispozice odpůrce ohrožené strany s nemovitostmi, resp. s právem a příslušnými záznamy v pozemkové knize přípustné, ale vůči ohrožené straně jenom podmíněně účinné. Pouze tehdy, pokud je nárok ohrožené strany pravomocným rozhodnutím zamítnut nebo je předběžné opatření jinak zrušeno, nabude třetí osoba i ve vztahu k ohrožené straně plně svých práv a zákaz může být zrušen.

3.3 Jaká je platnost těchto opatření?

Předběžné opatření je účinné pouze po určitou dobu, ale může být na návrh ohrožené strany prodlouženo. V případě, že je předběžné opatření nařízeno mimo nalézací řízení, stanoví soud v předběžném opatření přiměřenou lhůtu pro podání žaloby nebo návrhu na exekuci týkající se zajištěného nároku.

Složením určité částky (tzv. *Befreiungsbetrag, Lösungssumme*) může odpůrce pozastavit výkon opatření a zajistit zrušení již vykonaných opatření.

Předběžné opatření se na návrh nebo z úřední povinnosti zruší tehdy, pokud

marně uplynula lhůta pro podání žaloby nebo návrhu na exekuci,

bylo předběžné opatření vykonáno ve větším rozsahu, než bylo nezbytné pro ochranu ohrožené strany,

odpadly podmínky předběžného opatření,

odpůrce ohrožené strany složil určitou částku (tzv. *Lösungssumme*) nebo jistotu,

pominul důvod, pro který bylo předběžného opatření nařízeno.

4 Je možné podat proti těmto opatřením opravný prostředek?

V rámci řízení o vydání předběžného opatření jsou upraveny dva opravné prostředky, které nemají odkladný účinek:

odpor proti předběžnému opatření: Odpůrce ohrožené strany a podlužník mohou ve lhůtě 14 dnů podat odpor, pokud nebyli ve věci předtím slyšeni. Za účelem zachování spravedlivého procesu mohou být předkládány nové důkazy. O odporu rozhoduje usnesením soud prvního stupně na základě neveřejného, ústního jednání.

Proti usnesením v řízeních o vydání předběžného opatření je rovněž možno použít opravný prostředek (Rekurs). Lhůta pro podání opravného prostředku (Rekurs) činí 14 dnů. Řízení o opravném prostředku (Rekurs) je výlučně písemným řízením a nelze předkládat nové důkazy. Tento opravný prostředek je přípustný i proti potvrzenému usnesení, kterým se nařizuje předběžné opatření, nikoli však tehdy, bylo-li předběžné opatření zamítnuto.

Zvláštní úprava:

Zákon upravuje následující zvláštní skutečnosti:

stanovení předběžného výživného pro (rozvedeného) manžela

předběžná úprava, používání nebo zajištění majetku ve společném jmění manželů

stanovení předběžného výživného pro dítě

předběžná opatření na ochranu před násilím v domácnosti

předběžná opatření na obecnou ochranu před násilím

předběžné nájemné

předběžná opatření na ochranu před zásahy do soukromí

zajištění naléhavé bytové potřeby manželů.

V rámci těchto speciálních úprav jsou zvlášť významná předběžná opatření za účelem ochrany před násilím. V Rakousku existuje jednoduchý a velmi účinný systém na ochranu před násilím, který umožňuje vykázat násilnického spolubydlícího z bytu a vydání zákazu návratu. Mimoto existuje i možnost zakázat osobě, aby se zdržovala na určitých místech, nebo uložit zákaz navázání kontaktu, pokud je další setkávání v důsledku násilí nepřijatelné. Tento systém stanoví především úzkou spolupráci mezi policií, soudy, intervenčními centry na ochranu před násilím v rodině a – pokud jsou dotčeny nezletilé osoby – mezi úřady pro pomoc dětem a mládeži (*Kinder- und Jugendhilfeträger*).

Policejní právo umožňuje bezpečnostním orgánům, aby v případě nebezpečného útoku na život, zdraví nebo svobodu vykázaly dotyčnou osobu nebo uložily jí zákaz vstupu v délce nejvýše dvou týdnů. V případě, že bude k soudu podán návrh na nařízení předběžného opatření, dojde k prodloužení lhůty nanejvýš na čtyři týdny. Policie má také povinnost informovat intervenční centrum zabývající se podporou osob, které se staly obětmi násilí.

Soud na návrh osoby, které jiná osoba činí další soužití nepřijatelným tím, že ji fyzicky napadá nebo jí hrozí fyzickým napadením, nebo svým chováním, které značně ohrožuje psychické zdraví, této jiné osobě:

uloží, aby opustila byt a jeho bezprostřední okolí a

zakáže návrat do bytu a jeho bezprostředního okolí, pokud byt slouží k uspokojení naléhavé bytové potřeby navrhovatele.

Soud může navíc vykázat osobě zakázat, aby se zdržovala na konkrétně vymezených místech (například před obydlím nebo před školou, do které chodí dítě), a uložit jí, aby se vyhýbala setkání nebo navázání kontaktu s navrhovatelem, pokud tím není dotčen závažný zájem odpůrce.

Pokud je předběžné opatření nařízeno ve spojení s řízením v hlavní věci, jako je například s řízením o rozvod manželství, zrušení manželství nebo neplatnosti manželství, s řízením o majetkovém vypořádání nebo řízením o stanovení práva k užívání bytu, trvají účinky předběžného opatření do pravomocného skončení tohoto hlavního řízení. Předběžné opatření může být nařízeno nezávisle na trvání společné domácnosti a bez ohledu na hlavní řízení. Pokud však nebylo takové řízení zahájeno, nemohou účinky předběžného opatření trvat déle než šest měsíců.

Pokud jsou splněny podmínky, provede se okamžitě výkon předběžného opatření z úřední povinnosti nebo na návrh. V takovém případě vykáže orgán provádějící výkon (soudní vykonavatel) odpůrce z bytu, odebere mu všechny klíče od bytu a složí je u soudu. Výkonem předběžného opatření na ochranu před násilím může soud pověřit bezpečnostní orgány, které se mohou využít orgány veřejné bezpečnosti. V praxi je velmi časté, že předběžná opatření na ochranu před násilím zpravidla nejsou vykonávána soudním vykonavatelem, ale orgány veřejné bezpečnosti.

Poslední aktualizace: 05/06/2023

Za originální verzi stránky (v jazyce daného členského státu) odpovídá příslušné kontaktní místo Evropské soudní sítě. Překlad pořídily útvary Evropské komise. Je možné, že změny, které v originální verzi případně provedly orgány daného členského státu, nebyly ještě do překladů zapracovány. ESS-O ani Evropská komise neodpovídá ani neručí za informace a data, které tento dokument obsahuje či na které odkazuje. Předpisy v oblasti autorských práv členských států odpovědných za tuto stránku naleznete v právním oznámení.

Upozorňujeme, že výchozí verze této stránky byla v nedávné době aktualizována. Na překladu do jazyka, ve kterém se vám stránka právě zobrazuje, zatím pracujeme.

Zajištění majetku při nároku v jiné zemi EU - Polsko

1 Jaké druhy opatření existují?

Druh předběžného opatření záleží na povaze nároku, který je potřeba zajistit. Podle § 747 občanského soudního řádu (*kodeks postępowania cywilnego*) mohou být peněžní nároky zajištěny pomocí:

obstavení movitého majetku, mezd a platů, pohledávek z bankovního účtu nebo jiných pohledávek, případně jiného majetkového práva;
zatížení nemovitého majetku povinného subjektu nuceným zástavním právem;
stanovení zákazu zcizení nebo zatížení nemovitého majetku v případě, že neexistuje žádný katastr nemovitostí nebo hypoteční rejstřík, případně došlo ke ztrátě nebo zničení údajů z katastru nemovitostí nebo hypotečního rejstříku;
zatížení plavidla nebo plavidla ve výstavbě námořní hypotékou;
zřízení zákazu disponovat právem k družstevnímu vlastnictví bytů;
zavedení nucené správy podniku nebo zemědělského podniku povinného subjektu nebo zařízení tvořícího součást podniku nebo jeho části, případně podstatné části zemědělského podniku povinného subjektu.

Pokud je zajišťována jiná než peněžní pohledávka, soud poskytne záruku, kterou bude v daném případě považovat za vhodnou, nevymáhá opatření směřující k zajištění peněžních pohledávek (§ 755 občanského soudního řádu). Soud může zejména:

standardizovat práva a povinnosti stran nebo účastníků řízení po dobu trvání tohoto řízení;
zakázat nakládání s předměty či právy, které jsou předmětem daného řízení;
pozastavit řízení o výkonu rozhodnutí nebo jiné řízení, jehož cílem je výkon soudního rozhodnutí;
upravit otázky týkající se péče o děti (nezletilé) a styku s dětmi;

nařídít zápis příslušné poznámky do katastru nemovitostí a hypotečního nebo jiného příslušného rejstříku.

Při volbě formy, kterou bude toto zajištění mít, by měly být zohledněny zájmy stran nebo účastníků řízení tak, aby byla zajištěna řádná právní ochrana oprávněného a nedošlo k nadměrnému zatížení povinného.

2 Za jakých podmínek lze toto opatření vydat?

2.1 Postup

Řízení o předběžném opatření (poskytnutí zajištění) se zahajuje:

na návrh strany nebo účastníka řízení podaný soudu prvního stupně příslušného k řízení v dané věci. Pokud tento soud nelze určit, je příslušným soudem soud v místě, kde má být rozhodnutí o zajištění vykonáno, případně pokud jej nelze určit nebo v případě, že rozhodnutí o zajišťujícím předběžném opatření má být vykonáno v jurisdikci různých soudů, je příslušným soudem okresní soud (*sąd rejonowy*) v hlavním městě Varšavě. Návrh na zajišťující předběžné opatření podaný v průběhu řízení posuzuje soud, který věc právě projednává, s výjimkou případu, kdy je tímto soudem Nejvyšší soud (*Sąd Najwyższy*). V takových případech rozhodne o tom, zda má být zajišťující předběžné opatření nařízeno či nikoli, soud prvního stupně (§ 734 občanského soudního řádu). *Ex officio* v případech, kdy může být zahájeno řízení *ex officio* (§ 732 občanského soudního řádu).

Návrhy na zajišťující předběžné opatření se podávají písemně. Měly by splňovat požadavky na návrhy a určit formu, v níž se má zajištění poskytnout, a v případě peněžité pohledávky také výši této záruky (která nesmí překročit výši vymáhané pohledávky vypočtené včetně úroků ode dne, kdy je rozhodnutí o zajišťující předběžné opatření vyneseno, včetně nákladů na poskytnutí zajištění, a může obsahovat rovněž předpokládané náklady řízení), jakož i okolnosti, které návrh odůvodňují. Pokud je návrh na zajišťující předběžné opatření podán před zahájením řízení, je nutno stručně popsat rovněž předmět dané věci (§ 736 občanského soudního řádu).

Zajišťující předběžné opatření může být nařízeno před zahájením řízení nebo v jeho průběhu. Poté, co oprávněný získal exekuční titul, lze zajišťující předběžné opatření naříditi pouze v případě, že zajišťuje pohledávku, u níž dosud neuplynula lhůta na vykonání (§ 730 odst. 2 občanského soudního řádu). Pokud je zajištění poskytnuto před zahájením řízení ve věci samé, soud stanoví lhůtu, ve které by měl být předložen návrh na zahájení řízení, jinak zajištění pozbyde platnosti. Tato lhůta nesmí být delší než dva týdny (§ 733 občanského soudního řádu).

Návrh na zajišťující předběžné opatření musí být posouzen bez zbytečného odkladu nejpozději do jednoho týdne ode dne, kdy jsou podány u soudu, pokud zvláštní předpisy nestanoví jinak. Pokud zákon stanoví, že se návrhy projednávají při jednání, mělo by být toto jednání nařízeno do jednoho měsíce ode dne, kdy byl návrh podán (§ 737 občanského soudního řádu).

Zajišťující předběžné opatření se nařizuje soudním rozhodnutím.

2.2 Hlavní podmínky

Nařízení zajišťujícího předběžného opatření lze požadovat ve všech občanských věcech posuzovaných soudem nebo rozhodčím soudem (§ 730 občanského soudního řádu).

Podmínky pro nařízení zajišťujícího předběžného opatření jsou následující: nárok i právní zájem na nařízení zajišťujícího předběžného opatření musí být opodstatněné. Právní zájem na poskytnutí zajišťujícího předběžného opatření existuje v případě, že by soudní rozhodnutí vynesené v dané věci velmi těžko vykonatelné nebo nevykonatelné, případně by bylo jinak nemožné nebo velmi obtížné dosáhnout cíle řízení, pokud by zajišťující předběžné opatření nebylo nařízeno (§ 730i občanského soudního řádu).

Účelem zajišťujícího předběžného opatření nemůže být uspokojení pohledávky, pokud není v právních předpisech aktu stanoveno jinak (§ 731 občanského soudního řádu).

Soud může podmínit vykonání rozhodnutí o zajišťujícím předběžném opatření tím, že oprávněný složí jistotu na zajištění pohledávek, které povinnému vzniknou z vykonání rozhodnutí o zajišťujícím předběžném opatření s výjimkou případů, kdy je oprávněným ministerstvo financí, a kdy je zajišťující předběžné opatření nařizováno za účelem zajištění pohledávek z výživného, invalidního důchodu nebo částek dlužných zaměstnancům v záležitostech týkajících se pracovního práva, které nepřesahují měsíční odměnu zaměstnance v plné výši (§ 739 občanského soudního řádu).

3 Účel a povaha opatření?

3.1 Jaké druhy majetku mohou být předmětem takových opatření?

Předmětem zajišťujícího předběžného opatření může být:

movitý majetek,
mzdy a platy,
pohledávky vyplývající z bankovního účtu nebo jiné pohledávky, případně jiné majetkové právo,

nemovitost,
plavidla a plavidla ve výstavbě,
právo z družstevního vlastnictví bytů,
podnik nebo zemědělský podnik, zařízení tvořící součást podniku či jeho části nebo část zemědělského podniku.
Zajišťující předběžné opatření se nevztahuje na položky, dluhy nebo autorská práva, která jsou vyloučena z výkonu soudního rozhodnutí. Zboží podléhající rychlé zkáze může být předmětem zajišťujícího předběžného opatření v případě, že povinný nemá žádný jiný majetek, jímž by mohl zajistit pohledávku oprávněného, a toto zboží lze rychle prodat.

3.2 Jaké jsou účinky těchto opatření?

Hlavním účelem řízení o zajišťujícím předběžném opatření je zajistit, aby byl oprávněný (nejčastěji věřitel) chráněn před možnými nepříznivými účinky prodloužení v případech projednávaných před soudem (jakož i před zahájením řízení), a zlepšit postavení oprávněného v exekučním řízení, pokud je předmětem soudního řízení a zajištění vykonatelná pohledávka. Zajištění může do jisté míry umožnit oprávněnému rovněž získat peněžité dávky.

Zajišťující předběžné opatření může být reakcí na opatření povinného na úkor oprávněných zájmů oprávněného.

Účinky zajištění pro povinného se liší v závislosti na druhu zajišťujícího předběžného opatření a mohou být následující:

v případě obstarání movitého majetku nemá správa movitého majetku po zabavení žádný vliv na další průběh řízení a exekuční řízení v případě obstarání movitého majetku lze vést rovněž proti kupujcímu,
pokud obstarává bankovní účet podnikatele nebo vlastníka zemědělského podniku, může oprávněný vymáhat pouze částky určené soudem na výplatu současných mezd a platů včetně daně ze mzdy a dalších zákonných částek, jakož i režijních nákladů,
v omezeném rozsahu lze využít i jiné zabavené pohledávky a práva k majetku (způsob využití stanoví soud),
soudní vykonavatel či exekutor prodá všechny zabavené předměty společně s právy na finanční nástroje zaúčtovanými na účtu cenných papírů nebo na jiném účtu ve smyslu pravidel obchodování s finančními nástroji a získaná částka se uloží na depozitní účet soudu,
vydává se zákaz nakládání s nemovitostí a právy k družstevnímu vlastnictví bytů nebo jejich zatížení zástavními právy,
plavidlo nebo plavidla ve výstavbě se zatíží námořní hypotékou,
povinný se zbaví práva na správu, je nařízena nucená správa a výnos z nucené správy slouží jako zajištění,
v otázkách souvisejících s výživným je povinný povinen uhradit konkrétní částku oprávněnému, a to buď, jednorázově nebo pravidelně.

3.3 Jaká je platnost těchto opatření?

Povinný může kdykoli požádat o zrušení nebo změnu právně závazného rozhodnutí o zajišťujícím předběžném opatření, pokud důvody pro jeho nařízení pomítnuly nebo se změnily (§ 742, § 7541 odst. 3 a § 757 občanského soudního řádu).

Zajišťující předběžné opatření se zruší, jestliže:

povinný složí jistotu ve výši požadované oprávněným v návrhu na složení jistoty na depozitní účet soudu,
žaloba nebo návrh jsou vzaty zpět nebo zamítnuty,
žaloba nebo návrh jsou odmítnuty nebo se zastaví řízení,
oprávněný neuplatní v řízení celou pohledávku nebo uplatní i jiné nároky než ten, který byl zajištěn před zahájením řízení,
soudní rozhodnutí navazující na předběžné opatření nabude právní moci (zajišťující předběžné opatření se zruší jeden měsíc poté, co toto soudní rozhodnutí nabude právní moci),
oprávněný subjekt nepožádá o další exekuční opatření do dvou týdnů od okamžiku, kdy nabude právní moci soudní rozhodnutí přiznávající nárok
v případech, kdy bylo zajišťující předběžné opatření nařízeno na základě obstarání movitého majetku, mezd a platů, pohledávek na bankovním účtu nebo jiných pohledávek, jiného práva k majetku nebo zavedení nucené správy podniku nebo zemědělského podniku povinného subjektu, případně zařízení tvořícího součást podniku či jeho části nebo části zemědělského podniku povinného subjektu.
Zajišťující předběžné opatření se mimoto zruší (§ 7541 občanského soudního řádu):
dva měsíce od nabytí právní moci rozhodnutí o zajištěné pohledávce nebo od nabytí právní moci rozhodnutí o zamítnutí odvolání či jiného oprávněného prostředku, jež povinný podal proti rozhodnutí o zajištěné pohledávce,
pokud oprávněný do jednoho měsíce od nabytí právní moci rozhodnutí o zajištěné pohledávce nebo rozhodnutí o zamítnutí odvolání či jiného oprávněného prostředku, jež povinný podal proti rozhodnutí o zajištěné pohledávce, nepodal návrh na vykonání dalších vykonávacích opatření v případě zajištění spočívajícího mimo jiné v zajištění movitého majetku.

4 Je možné podat proti těmto opatřením opravný prostředek?

Jak oprávněný, tak povinný mohou podat stížnost proti rozhodnutí soudu prvního stupně ve věci zajišťujícího předběžného opatření (§ 741 občanského soudního řádu).

Poslední aktualizace: 24/09/2021

Za originální verzi stránky (v jazyce daného členského státu) odpovídá příslušné kontaktní místo Evropské soudní sítě. Překlad pořídily útvary Evropské komise. Je možné, že změny, které v originální verzi případně provedly orgány daného členského státu, nebyly ještě do překladů zapracovány. ESS-O ani Evropská komise neodpovídá ani neručí za informace a data, které tento dokument obsahuje či na které odkazuje. Předpisy v oblasti autorských práv členských států odpovědných za tuto stránku naleznete v právním oznámení.

Upozorňujeme, že výchozí [pt](#) verze této stránky byla v nedávné době aktualizována. Na překladu do jazyka, ve kterém se vám stránka právě zobrazuje, zatím pracujeme.

K dispozici jsou již tyto aktualizované překlady: [en](#)

Zajištění majetku při nároku v jiné zemi EU - Portugalsko

1 Jaké druhy opatření existují?

Předběžná a preventivní opatření mají za účel ochranu určitých právních okolností, přičemž může jít o: a) předběžná opatření v rozsahu právního rámce pro doprovázené dospělé upraveného [zákonem č. 49/2018 ze dne 14. srpna 2018](#); b) dočasná správa majetku nepřítomné osoby (článek 1021 občanského soudního řádu); c) jmenování opatrovníka *ad litem* (pro účely řízení) (článek 17 občanského soudního řádu) nebo d) opatření nezbytná k ochraně majetku v ležící pozůstalosti (článek 938 občanského soudního řádu).

Smyslem zajišťovacích opatření (např. opatření upravená článkem 362 a násl. občanského soudního řádu) je vyloučit riziko vážné nebo nenapravitelné újmy vůči nároku, zatímco probíhá řízení (*periculum in mora*), a zajistit, že konečné rozhodnutí bude vykonáno (článek 2 občanského soudního řádu).

S výjimkou případu, kdy soud nařídí přechod povinnosti podat žalobu zahajující hlavní řízení (*inversão do contencioso*), závisí řízení o zajišťovacím opatření na žalobě směřující k zjištění nároku chráněného daným zajišťovacím opatřením (článek 364 občanského soudního řádu); tato opatření chrání nebo předběžně předjímají účinky konečného rozhodnutí, přičemž platí předpoklad, že rozhodnutí vydané v hlavním řízení bude příznivé pro navrhovatele.

Hrozba újmy (*periculum in mora*) opravňuje soud předběžně a neprodleně zvážit základní právní vztah, který pak musí být podroben hlubšímu a delšímu šetření. Jestliže toto předběžné posouzení svědčí ve prospěch navrhovatele, jsou nařízena opatření za účelem ochrany před uvedeným rizikem.

Zajišťovací opatření mají za cíl zajistit praktický výsledek žaloby, tedy předejít závažné škodě nebo předjímat výkon daného práva, při současném dosažení rovnováhy mezi zájmy rychlosti a právní jistoty v co nejvyšší míře.

Portugalské občanské právo procesní stanoví dva druhy zajišťovacích opatření:

- a) obecná zajišťovací opatření (články 362 až 376 občanského soudního řádu);
- b) zvláštní zajišťovací opatření (články 377 až 409 občanského soudního řádu).

První druh se řídí článkem 362 občanského soudního řádu, který stanoví, že pokud určitá osoba projeví odůvodněnou obavu, že jiná osoba může jejím nároku způsobit vážnou a nenapravitelnou újmu a pokud se na danou věc nevztahuje žádné ze zajišťovacích opatření stanovených zákonem, může daná osoba požádat o odpovídající preventivní nebo předběžné opatření s cílem zajistit výkon ohroženého práva (čl. 362 odst. 1 občanského soudního řádu).

Nárok navrhovatele se může zakládat na existujícím právu nebo na právu stanoveném soudem v řízení, které probíhá nebo bude zahájeno (čl. 362 odst. 2 občanského soudního řádu). Obecná zajišťovací opatření nelze použít v případech, kdy je záměrem chránit před rizikem újmy, které je výslovně kryto kterýmkoli ze zvláštních opatření (čl. 362 odst. 3 občanského soudního řádu).

Zvláštní zajišťovací opatření jsou opatření výslovně stanovená v občanském soudním řádu nebo v samostatném právním předpisu.

V portugalském občanském soudním řádu jsou stanovena tato zvláštní zajišťovací opatření:

- a) *předběžné navrácení vlastnictví* (článek 377 občanského soudního řádu);
- b) *pozastavení rozhodnutí společnosti* (článek 380 občanského soudního řádu);
- c) *předběžné výživné* (článek 384 občanského soudního řádu);
- d) *předběžná náhrada škody* (článek 388 občanského soudního řádu);
- e) *zabavení* (článek 391 občanského soudního řádu);
- f) *zákaz nových prací* (článek 397 občanského soudního řádu);
- g) *zmrazení majetku* (článek 403 občanského soudního řádu).

2 Za jakých podmínek lze tato opatření vydat?

Jestliže někdo projeví odůvodněnou obavu, že jiná osoba může jejím právům způsobit vážnou a nenapravitelnou újmu, může daná osoba požádat o odpovídající preventivní nebo předběžné opatření s cílem zajistit účinnost ohroženého práva (čl. 362 odst. 1 občanského soudního řádu). Nárok navrhovatele se může zakládat na existujícím právu nebo na právu stanoveném soudem v řízení, které probíhá nebo bude zahájeno (čl. 362 odst. 2 občanského soudního řádu).

Opatření tohoto druhu jsou nařizována, je-li vysoce pravděpodobné, že dané právo je skutečné, a existuje-li dostatečně dobře odůvodněné riziko jeho porušení (čl. 368 odst. 1 občanského soudního řádu). Soud však může opatření zamítnout, jestliže by škoda na straně žalovaného, vyplývající z jeho uplatnění, podstatně přesáhla škodu, které chce navrhovatel využitím opatření zabránit (čl. 368 odst. 2 občanského soudního řádu).

Obecná zajišťovací opatření lze uplatnit jen tehdy, neexistuje-li žádné zvláštní zajišťovací opatření vhodné vzhledem ke skutečnosti v daném případě (čl. 362 odst. 3 občanského soudního řádu).

Pro **nespecifikovaná preventivní opatření** uvedená v článku 362 občanského soudního řádu tedy platí následující zákonné požadavky:

- a) zjevná existence práva;
- b) dobře odůvodněná obava, že jiná osoba může způsobit vážnou a nenapravitelnou újmu osobě (*periculum in mora*);
- c) praktická vhodnost preventivního či předběžného opatření pro zajištění účinnosti ohroženého práva;
- d) opatření, kterého má být dosaženo, nesmí být zahrnuto v jiných zajišťovacích postupech.

Aby soud mohl zajišťovací opatření nařídit, postačuje zjištění na základě spěšného šetření, že existují přesvědčivé důkazy svědčící pro uplatněné právo (*fumus bonis juris*) a dále důvodná obava, že doba potřebná k dosažení konečného rozhodnutí ve sporu může způsobit nenapravitelnou nebo obtížně napravitelnou škodu (*periculum in mora*). Soudce musí být dostatečně přesvědčen, že výsledek hlavní věci bude ve prospěch navrhovatele, neboť zajišťovací opatření jsou jasným zásahem do právní situace žalovaného (čl. 368 odst. 1 občanského soudního řádu).

Pokud jde o **zvláštní zajišťovací opatření**:

- a) **Předběžné navrácení vlastnictví**: V případě násilné loupeže může vlastník požadovat, aby mu byl majetek předběžně vrácen, a argumentovat skutečnostmi, které zakládají vlastnictví, loupež a násilí. Soudce může nařídit navrácení majetku, aniž by lupiče předvolal nebo vyslechl, jestliže se na základě posouzení důkazů domnívá, že navrhovatel měl majetek a byl o něj násilně oloupen (články 377, 378 a 379 občanského soudního řádu).
- b) **Pozastavení rozhodnutí společnosti**: Jestliže sdružení nebo společnost jakéhokoli druhu přijme usnesení v rozporu se zákonem nebo stanovami sdružení, může kterýkoli společník do deseti dnů (od data schůze, během níž bylo dané usnesení přijato, nebo data, kdy se o něm navrhovatel dozvěděl, jestliže nebyl na schůzi řádně pozván), požadovat pozastavení provádění takového usnesení. Navrhovatel musí doložit své postavení společníka a prokázat, že provedení daných usnesení může způsobit značnou škodu. K návrhu je nutné předložit kopii zápisu o přijetí usnesení, a není-li schůze vyžadovaná zákonem, nahradí se uvedený zápis listinným důkazem usnesení (články 380 až 383 občanského soudního řádu).
- c) **Předběžné výživné**: Osoba, která má nárok na výživné, může požádat o stanovení měsíční částky, kterou by měla dostávat v podobě předběžného výživného, za předpokladu, že dosud nebyla provedena první, s konečnou platností stanovená platba. Jakmile soud obdrží návrh na stanovení předběžného výživného, je určeno datum jednání a strany jsou vyzooměny, že se k němu musí osobně dostavit, nebo musí být zastoupeny zástupcem se zvláštní plnou mocí se věc vyřešit. Během jednání samého se předkládá odpověď na návrh a soudce se snaží dosáhnout dohody o stanovení výživného, které pak potvrdí rozsudkem (články 384 až 387 občanského soudního řádu).

Jestliže se některá ze stran nedostaví nebo je-li pokus o dosažení dohody neúspěšný, soudce nařídí dokazování před vydáním ústního rozsudku, pro který musí být uvedeny stručné důvody (čl. 385 odst. 3 občanského soudního řádu).

- d) **Předběžná náhrada škody**: V souvislosti s nárokem na odškodnění za úmrtí nebo tělesnou újmu může poškozená strana a osoby, které od ní případně mají nárok na výživné, jakož i osoby, které oběť vyživovala v souladu s přirozeným závazkem, žádat o přiznání určité peněžní částky v podobě měsíční platby jako předběžnou náhradu za újmu. Soudce schválí požadované opatření, jestliže existují důkazy o jeho potřebě v důsledku utrpění újmy a důkazy o povinnosti žalovaného poskytnout odškodnění. Předběžné vypořádání, které bude zohledněno v konečném vypořádání náhrady škody, spravedlivě určí soud. To platí i pro případy, kdy se nárok na náhradu škody zakládá na zranění, které může závažně ohrozit životy nebo podmínky bydlení poškozené strany. Výše uvedené body týkající se předběžného výživného obdobně platí i pro zpracování tohoto opatření (články 388 až 390 občanského soudního řádu).

- e) **Zabavení**: Zabavení umožňuje věřiteli, který se důvodně obává ztráty majetku, jímž je zaručena jeho pohledávka, dosáhnout soudního zabavení majetku. Navrhovatel zabavení předkládá skutečnosti na podporu nároku a odůvodnění tvrzeného rizika tak, že uvede seznam majetku, který má být zabaven, spolu s

veškerými informacemi nezbytnými k provedení zabavení. Žádá-li se zabavení vůči kupci majetku dlužníka a jestliže se neprokáže, že nákup byl soudně napaden, navrhovatel i nadále předkládá skutečnosti, které směřují k pravděpodobnému úspěchu takového napadení (články 391 až 396 občanského soudního řádu).

Po posouzení důkazů se zabavení nařídí bez vyslechnutí druhé strany, a to za předpokladu, že se právní požadavky považují za splněné (čl. 393 odst. 1 občanského soudního řádu).

V případě zabavení lodí nebo jejich nákladu je navrhovatel vedle splnění obecných požadavků povinen prokázat, že je zabavení přípustné vzhledem k povaze pohledávky (čl. 394 odst. 1 občanského soudního řádu). V tomto případě k zabavení nedojde, jestliže dlužník okamžitě poskytne věřiteli přijatelné zajištění nebo jestliže soudce do dvou dnů rozhodne o vhodnosti zákazu odplutí plavidla do doby, než bude poskytnuto zajištění (čl. 394 odst. 2 občanského soudního řádu).

f) **Zákaz nových prací:** Každá osoba, která se domnívá, že její užívací nebo vlastnické právo z výhradního vlastnictví nebo spoluvlastnictví či jiného věcného či závazkového práva je porušeno v důsledku nových prací nebo nové služby, která této osobě způsobuje nebo pravděpodobně způsobí ztrátu, může do 30 dnů od data, kdy se o této skutečnosti dozvěděla, požádat o okamžité pozastavení prací nebo služby. Navrhovatel může rovněž uložit zákaz přímo, mimosoudní cestou, kdy developerovi, a není-li to možné, osobě pověřené jej zastupovat, v přítomnosti dvou svědků oznámí zastavení prací. Tento mimosoudní zákaz je neplatný, jestliže do pěti dnů není vyžádáno jeho potvrzení soudem (články 397 až 402 občanského soudního řádu).

g) **Zmrazení majetku:** Jestliže existuje důvodná obava ze ztráty, ukrytí nebo zmizení movitého či nemovitého majetku nebo listin, lze požádat o zmrazení majetku. Tato žádost závisí na řízení o určení majetku nebo důkazu vlastnictví práv ke zmrazovanému majetku (články 403 až 409 občanského soudního řádu).

O toto opatření může žádat jakákoli osoba, která má zájem na zachování majetku nebo listin, ačkoliv věřitelé o něj mohou žádat pouze v případech, kdy je nutno zajistit dědictví. Navrhovatel je povinen neprodleně prokázat právo související s daným majetkem a dále skutečnosti, na nichž se zakládá obava z jejich ztráty nebo zmizení. Jestliže právo související s daným majetkem závisí na probíhajícím řízení nebo řízení, které má být zahájeno, musí navrhovatel soud přesvědčit o pravděpodobné oprávněnosti dotčeného návrhu. Jakmile je předložen požadovaný důkaz, soud opatření schválí, domnívá-li se, že bez nich by byl zájem navrhovatele vážně ohrožen.

2.1 Postup

Kromě zákazu nových prací, u nichž lze přistoupit k předběžnému mimosoudnímu opatření, po němž následuje návrh na potvrzení soudem (čl. 397 odst. 2 a 3 občanského soudního řádu), vycházejí veškerá ostatní zajišťovací opatření z výchozího návrhu podaného soudem, v němž navrhovatel poskytne souhrnné důkazy o ohroženém právu a odůvodní obavu z újmy. V tomto návrhu se uvádí seznam svědků a další požadované důkazy, přičemž svědků může být nejvýše pět, v souladu s článkem 365 občanského soudního řádu.

Na požádání může soudce v rozhodnutí, jímž opatření nařizuje, zprostit navrhovatele povinnosti podat hlavní žalobu, jestliže důkazy získané v řízení podporují pevné přesvědčení, že chráněné právo je skutečné a povaha nařizovaného opatření je vhodná k vyřešení sporu (čl. 369 odst. 1 občanského soudního řádu). O toto zproštění lze žádat do konce závěrečného jednání. V případech, kdy neproběhlo žádné předchozí jednání za účasti stran, může žalovaný současně s napadením nařízeného opatření vznést námitky proti obrácení povinnosti podat žalobu (čl. 369 odst. 2 občanského soudního řádu). Pravidla pro obrácení povinnosti platí obdobně pro předběžné navrácení vlastnictví, pozastavení rozhodnutí společnosti, předběžné výživné, zákaz nových prací a ostatní opatření stanovená v samostatných právních předpisech, která svou povahou umožňují konečné urovnání sporu (čl. 376 odst. 4 občanského soudního řádu).

Jestliže zákon neupravuje nařízení zajišťovacího opatření bez vyslechnutí žalovaného, soud žalovaného vyslechne, s výjimkou případů, kdy by vyslechnutí vážně ohrozilo cíle nebo účinnost opatření (čl. 366 odst. 1 občanského soudního řádu).

Jestliže je žalovaný vyslýchán před nařízením opatření, je do deseti dnů předvolán proto, aby podal námitky. Jestliže byl žalovaný již předvolán v hlavním řízení, je předvolání nahrazeno oznámením (čl. 366 odst. 2 občanského soudního řádu).

Jestliže lhůta k podání námitek uplynula a žalovaný byl vyslechnut, dle potřeby se provádí dokazování požadované nebo určené soudem (čl. 367 odst. 1 občanského soudního řádu).

Jestliže žalovaný nebyl vyslechnut a opatření se nařídí, je toto rozhodnutí žalovanému oznámeno až po jeho vydání (čl. 366 odst. 6 občanského soudního řádu). Po oznámení je žalovaný obecně oprávněn se proti tomuto nařízení odvolat, jestliže má za to, že s ohledem na skutečnosti nemělo být vydáno. Může rovněž podat námitky, pokud si přeje předložit skutečnosti nebo důkazy, k nimž soud nepřihlédl a které mohou vyvrátit důvody pro zajišťovací opatření nebo vést k jeho omezení (čl. 372 odst. 1 občanského soudního řádu).

Žalovaný může kterýmkoli z výše uvedených prostředků napadnout rozhodnutí o obrácení povinnosti podat žalobu (čl. 372 odst. 2 občanského soudního řádu). Jestliže žalovaný podá námitky, musí soud rozhodnout, zda bude nařízené opatření zachováno, omezeno nebo zrušeno. Proti tomuto rozhodnutí a případně proti zachování či zrušení rozhodnutí o obrácení povinnosti podat žalobu se lze odvolat a dle potřeby je provedeno dokazování, které soud z vlastního podnětu požaduje nebo určí (čl. 372 odst. 3 občanského soudního řádu).

Co se týká místní příslušnosti, článek 78 občanského soudního řádu stanoví, že:

- a) návrhy na zabavení a zmrazení majetku lze podávat u soudu, u něhož má být zahájeno související řízení, nebo v místě, kde se majetek nachází, nebo v případě majetku ve více okresech v jednom z těchto okresů (čl. 78 odst. 1 písm. a) občanského soudního řádu);
- b) v případě zákazu nových prací je příslušný soud v místě, kde má být práce provedena (čl. 78 odst. 1 písm. b) občanského soudního řádu);
- c) u ostatních zajišťovacích opatření je příslušným soudem soud, u něhož má být zahájeno související řízení (čl. 78 odst. 1 písm. c) občanského soudního řádu).

Pokud není obrácena povinnost podat žalobu, připojí se řízení ke spisu, jakmile je žaloba podána; jestliže je žaloba podána u jiného soudu, věc se postoupí k danému soudu a tento soud má v dalších krocích výhradní příslušnost (čl. 78 odst. 2 občanského soudního řádu).

Jestliže se o zajišťovací opatření žádá v průběhu řízení, žádost by měla být podána u soudu, kde probíhá související řízení, ledaže ve věci probíhá odvolací řízení. V takovém případě dojde ke sloučení teprve po skončení řízení nebo při vrácení spisů z hlavního řízení soudu prvního stupně (čl. 364 odst. 3 občanského soudního řádu).

Zastoupení právníkem je povinné v případech, kdy hodnota opatření přesahuje 5 000 EUR nebo kdy je přípustné odvolání, v souladu s články 58 a 1090 občanského soudního řádu ve spojení s čl. 44 odst. 1 zákona o organizaci soudního systému.

Hodnota zajišťovacích opatření se určuje takto:

- a) v případě předběžného výživného a předběžné náhrady škody na základě požadované měsíční platby vynásobené dvanácti (čl. 304 odst. 3 písm. a) občanského soudního řádu);
- b) v případě předběžného navrácení vlastnictví na základě hodnoty věci, o kterou byl vlastník připraven (čl. 304 odst. 3 písm. b) občanského soudního řádu);
- c) v případě pozastavení rozhodnutí společnosti na základě rozsahu ztráty (čl. 304 odst. 3 písm. c) občanského soudního řádu);
- d) v případě zákazu nových prací a nespécifikovaných zajišťovacích opatření na základě ztráty, které se má zabránit (čl. 304 odst. 3 písm. d) občanského soudního řádu);

e) v případě zabavení na základě částky pohledávky, která má být zajištěna (čl. 304 odst. 3 písm. e) občanského soudního řádu);

f) v případě zmrazení majetku na základě hodnoty dotčeného majetku (čl. 304 odst. 3 písm. f) občanského soudního řádu).

2.2 Hlavní podmínky

Při posuzování kritérií pro nařízení zajišťovacího opatření musí soud vždy zkoumat, zda je obava, které se navrhovatel dovolává, náležitě opodstatněná a rovněž to, jak závažná a obtížná bude náprava případné škody. Soud rovněž posoudí, zda je preventivní nebo předběžné opatření přiměřené konkrétní věci, v níž se vydává, s ohledem na ochranu údajně ohroženého práva. Soud musí dojít k závěru, že existuje riziko spojené s prodlením.

Rovněž prošetří, zda řízení s ohledem na právo chráněné daným opatřením skutečně nebo potenciálně závisí na řízení, které bylo nebo má být zahájeno.

V tomto typu řízení je na soudu, aby souhrnně prokázal (tj. méně přísný požadavek než v hlavním řízení), že právo, které má být chráněno, s velkou pravděpodobností existuje a že obava z jeho porušení je dostatečně odůvodněná.

Všechna zajišťovací opatření se považují za naléhavá, mají přednost před veškerými jinými nenaléhavými soudními úkony (čl. 363 odst. 1 občanského soudního řádu) a musí být o nich v prvním stupni rozhodnuto nejpozději do dvou měsíců nebo do patnácti dnů, není-li nutné předvolávat žalovaného (čl. 363 odst. 2 občanského soudního řádu).

3 Účel a povaha opatření?

3.1 Jaké druhy majetku mohou být předmětem takových opatření?

Předmětem zajišťovacích opatření mohou být práva a movitý a nemovitý majetek, který zákon zcela nebo z části nevylučuje.

3.2 Jaké jsou účinky těchto opatření?

Vzhledem k tomu, že je nařizuje soud, jsou zajišťovací opatření závazná pro všechny veřejné a soukromé subjekty a mají přednost před opatřeními přijatými jakýmkoli jiným orgánem (čl. 205 odst. 2 Ústavy Portugalské republiky). Každé osobě, která poruší nařízené zajišťovací opatření, bude uložena sankce za kvalifikované neuposlechnutí zákona, bez ohledu na vymáhací opatření (článek 375 občanského soudního řádu).

3.3 Jaká je platnost těchto opatření?

Bez ohledu na to, zda je navrhovatel zbaven povinnosti podat hlavní žalobu, článek 373 občanského soudního řádu stanoví, že řízení o zajišťovacím opatření skončí a každé nařízené opatření zanikne, jestliže:

a) navrhovatel nepodá žalobu, na které opatření závisí, do 30 dnů ode dne, kdy mu bylo oznámeno, že rozhodnutí o nařízení opatření nabylo právní moci (čl. 373 odst. 1 písm. a) občanského soudního řádu);

b) po podání žaloby bylo řízení přerušeno na více než 30 dnů v důsledku nedbalosti navrhovatele (čl. 373 odst. 1 písm. b) občanského soudního řádu);

c) žaloba je pravomocným rozhodnutím zamítnuta (čl. 373 odst. 1 písm. c) občanského soudního řádu);

d) žaloba je zamítnuta z procesních důvodů a navrhovatel včas nepodá novou žalobu tak, aby využil účinku předešlé žaloby (čl. 373 odst. 1 písm. d) občanského soudního řádu);

e) zanikne právo, jehož ochrany se navrhovatel domáhá (čl. 373 odst. 1 písm. e) občanského soudního řádu).

Jakmile rozhodnutí, které nařizuje zajišťovací opatření a obrácení povinnosti podat žalobu, nabude právní moci, žalovanému se bez ohledu na pravidla pro rozložení důkazního břemene oznámí, že jakákoli žaloba napadající existenci chráněného práva musí být podána do 30 dnů od oznámení, jinak bude nařízené opatření považováno za konečné vyřešení sporu (čl. 371 odst. 1 občanského soudního řádu).

Totéž ustanovení platí i v případě, že řízení bylo po podání žaloby přerušeno na více než 30 dnů v důsledku nedbalosti navrhovatele nebo žaloba byla zamítnuta z procesních důvodů a navrhovatel včas nepodá novou žalobu tak, aby využil účinku předešlé žaloby (čl. 371 odst. 2 občanského soudního řádu).

Jakmile je vydáno konečné rozhodnutí ve věci, zajišťovací opatření zanikají (čl. 371 odst. 3 občanského soudního řádu).

4 Je možné podat proti těmto opatřením opravný prostředek?

Běžné odvolání je přípustné, jestliže hodnota opatření převyšuje hraniční hodnotu pro soud, u něhož se odvolání proti rozhodnutí podává, a napadené rozhodnutí je nepříznivé pro stranu, která odvolání podává, v rozsahu odpovídajícím více než polovině této částky (čl. 629 odst. 1 občanského soudního řádu). Odvolání lze vždy podat proti rozhodnutím týkajícím se hodnoty zajišťovacích opatření z důvodu, že hodnota převyšuje hraniční hodnotu soudu, který přijal napadené rozhodnutí (čl. 629 odst. 3 písm. b) občanského soudního řádu), a proti předběžným zamítnutím původních návrhů na zajišťovací opatření (čl. 629 odst. 3 písm. c) občanského soudního řádu).

Proti rozhodnutím nařizujícím obrácení povinnosti podat žalobu se lze odvolat pouze ve spojení s odvoláním proti rozhodnutí o požadovaném opatření; rozhodnutí, která zamítají obrácení povinnosti, jsou konečná a nelze se proti nim odvolat (čl. 370 odst. 1 občanského soudního řádu).

K Nejvyššímu soudu (*Supremo Tribunal de Justiça*) nelze podat odvolání proti rozhodnutím nařizujícím zajišťovací opatření, včetně rozhodnutí nařizujících obrácení povinnosti podat žalobu, čímž nejsou dotčeny věci, v nichž je odvolání vždy přípustné (čl. 370 odst. 2 občanského soudního řádu).

Rozhodnutí o zajišťovacím opatření může napadnout:

kteřákoli ze stran řízení, která ve sporu prohrála (čl. 631 odst. 1 občanského soudního řádu),

kdokoli, kdo není účastníkem řízení, ale v jeho důsledku utrpěl přímou a skutečnou újmu (čl. 631 odst. 2 občanského soudního řádu).

Soudem příslušným k projednání odvolání je soud druhého stupně v soudním obvodu sídla soudu, který napadené rozhodnutí vydal.

Lhůta pro podání odvolání je patnáct dnů od oznámení rozhodnutí (čl. 638 odst. 1 občanského soudního řádu). Jestliže se odvolání týká i přehodnocení

zaznamenaných důkazů, prodlužuje se lhůta o deset dnů (čl. 638 odst. 7 občanského soudního řádu).

Odvolání podané proti nařízení, kterým se opatření zcela zamítá nebo nenařizuje, má odkladný účinek (čl. 647 odst. 3 písm. d) občanského soudního řádu).

V jiných případech má odvolání účinek čistě devolutivní.

Platná právní úprava

 [zákon č. 41/2013 ze dne 26. června 2013](#) – občanský soudní řád

 [zákon č. 62/2013 ze dne 26. srpna 2013](#) – zákon o organizaci soudního systému

Související odkazy

Další informace lze získat na těchto internetových stránkách:

 [Portál justice](#)

 [Generální ředitelství pro politiku spravedlnosti](#)

 [Portál CITIUS](#)

 [Databáze právních dokumentů](#)

 [portugalský úřední věstník](#)

Poznámka:

Informace uvedené v tomto informačním přehledu nejsou pro kontaktní místa Evropské soudní sítě pro občanské a obchodní věci, soudy ani jiné subjekty a orgány závazné. Přestože je tento informační přehled pravidelně aktualizován, nenahrazuje potřebu nastudovat příslušné účinné právní předpisy a může podléhat změnám ve výkladu podle judikatury.

Poslední aktualizace: 11/07/2023

Za originální verzi stránky (v jazyce daného členského státu) odpovídá příslušné kontaktní místo Evropské soudní sítě. Překlad pořídily útvary Evropské komise. Je možné, že změny, které v originální verzi případně provedly orgány daného členského státu, nebyly ještě do překladů zapracovány. ESS-O ani Evropská komise neodpovídá ani neručí za informace a data, které tento dokument obsahuje či na které odkazuje. Předpisy v oblasti autorských práv členských států odpovědných za tuto stránku naleznete v právním oznámení.

Zajištění majetku při nároku v jiné zemi EU - Rumunsko

1 Jaké druhy opatření existují?

Jednotlivé druhy ochranných opatření představují předběžné zabavení, soudní zabavení a předběžné obstavení. Ochranná opatření jsou procesní opatření nařízená soudem, jejichž cílem je zmrazení a ochrání majetku dlužníka za účelem zabránění odpůrci ve zničení nebo převedení tohoto majetku nebo ve zmenšení jeho objemu.

Předběžné zabavení spočívá ve zmrazení vysledovatelných aktiv dlužníka, aby bylo možné je vymáhat, až věřitel získá exekuční rozkaz. Občanský soudní řád obsahuje řadu zvláštních ustanovení týkajících se postupu výkonu předběžného zabavení civilních lodí.

Soudní zabavení spočívá ve zmrazení aktiv tím, že se svěří do úschovy soudnímu exekutorovi.

Soudní zabavení lze nařídit vždy, když je zahájeno řízení v souvislosti s vlastnickým nebo jiným nadřazeným věcným právem, s vlastnictvím aktiv nebo s využíváním či správou společného vlastnictví, přičemž soud je oprávněn schválit soudní zabavení majetku.

Předběžné obstavení lze uplatnit na peněžní prostředky, cenné papíry nebo jiný vysledovatelný movitý nehmotný majetek, který představuje dluh třetí osoby vůči dlužníkovi.

Vykonatelné obstavení je forma nepřímého výkonu, v jehož rámci se vymáhají peněžní prostředky, cenné papíry nebo jiný vysledovatelný movitý nehmotný majetek.

Některá rozhodnutí soudu prvního stupně jsou *ze zákona předběžně vykonatelná*, pokud je jejich cílem zajistit výkon rodičovských práv, právo na osobní styk s nezletilou osobou a právo bydliště nezletilé osoby; odměňování, dávky v nezaměstnanosti; náhradu škody za úraz na pracovišti; anuitu, vyživovací povinnost; výživné na děti a důchod; odškodnění za smrt, zranění nebo újmu na zdraví; okamžitou opravu; zapečetění, odpečetění nebo vytvoření soupisu; nároky týkající se držby; soudní rozhodnutí vynesena na základě toho, že žalovaný uznal nároky žalobce apod. Tato soudní rozhodnutí jsou předběžně vykonatelná.

Soud může umožnit předběžný výkon soudních rozhodnutí týkajících se majetku.

Pokud jde o poskytnutí důkazů, je každá osoba, která má naléhavý zájem na zajištění svědectví jiné osoby, odborného znaleckého posudku nebo stavu určitého majetku, případně usiluje o uznání určitého podání, skutečnosti nebo práva, oprávněna požadovat jak před zahájením soudního řízení, tak v jeho průběhu poskytnutí těchto důkazů.

Pokud držitel předloží důkazy o tom, že jeho práva duševního vlastnictví jsou předmětem protiprávního, aktuálního nebo bezprostředního jednání a že je pravděpodobné, že mu toto jednání způsobí obtížně napravitelnou škodu, může soud požádat o předběžná opatření (zákaz porušování nebo prozatímní zastavení jednání; přijetí nezbytných opatření k zajištění uchování důkazů).

V případě škody způsobené prostřednictvím písemných nebo audiovizuálních médií může soud nařídit prozatímní zastavení škodlivého jednání pouze v případě, že škoda způsobená žalobci je závažná, pokud je jednání zjevně neopodstatněné a pokud se opatření přijaté soudem nejeví jako nepřiměřené ve vztahu ke způsobené škodě.

Soud o návrhu na předběžné opatření rozhodne v souladu s ustanoveními týkajícími se předběžného opatření. Je-li návrh na předběžné opatření podán před podáním žaloby ve věci samé, stanoví rozsudek nařizující předběžné opatření rovněž lhůtu, ve které musí být žaloba ve věci samé podána, v opačném případě musí být uvedené opatření automaticky ukončeno. Je-li pravděpodobné, že přijatá opatření způsobí protistraně škodu, může soud nařídit stěžovateli složení jistoty ve výši, kterou stanoví.

Opatření přijatá před zahájením soudního řízení na ochranu porušeného práva jsou automaticky ukončena, pokud žalobce nepodal u soudu žalobu ve lhůtě stanovené soudem, nejpozději však do 30 dnů ode dne, kdy byla opatření přijata.

Žalobce je povinen na žádost zúčastněné strany nahradit jakoukoli škodu způsobenou přijatými předběžnými opatřeními, pokud je žaloba ve věci samé zamítnuta jako neopodstatněná. Pokud však žalobce jednání nezavinil nebo jednání zavinil v menší míře, může soud ve vztahu ke konkrétním okolnostem buď náhradu škody požadovanou protistranou neuložit, případně její výši snížit.

2 Za jakých podmínek lze tato opatření vydat?

2.1 Postup

Předběžné zabavení nařídí soud a následně jej vykoná soudní exekutor bez zvláštních formalit, s výjimkou registrace. Zabavení bude navíc provedeno bez předchozího upozornění nebo předchozího oznámení dlužníkovi.

Příkazy může vydávat pouze soud prvního stupně příslušný v dané věci (soudní zabavení, předběžné obstavení) nebo soud prvního stupně, který projednává řízení ve věci samé nebo místně příslušný soud, v jehož jurisdikci se daný majetek nachází (soudní zabavení). V těchto zvláštních řízeních neplatí povinnost právního zastoupení. Rozhodnutí týkající se předběžného zabavení a obstavení vykonává soudní exekutor. Soudní exekutor může vypracovávat veškeré dokumenty nutné pro zachování a správu majetku, přijímat veškeré příjmy a splatné pohledávky a hradit splatné dluhy a dluhy stanovené na základě vymahatelného platebního rozkazu. Předvídatelné náklady představují pouze poplatky za soudní kolky, které podle čl. 11 odst. 1 písm. b) mimořádného vládního nařízení č. 80 ze dne 26. června 2013 o poplatcích za soudní kolky činí 100 RON pro návrhy týkající se ochranných opatření a 1 000 RON pro návrhy týkající se zabavení lodí a letadel. Věřitel může být povinen složit jistotu ve výši stanovené soudem. Pokud není pohledávka věřitele stanovena písemně, je výše jistoty stanovena zákonem v poloviční výši požadované hodnoty.

Vykonatelné obstavení provádí na žádost věřitele soudní exekutor, jehož úřad se nachází v jurisdikci odvolacího soudu místa, kde má dlužník nebo třetí strana, jíž se obstavení týká, bydliště/sídlo, nebo v případě bankovních účtů soudní exekutor místně příslušný pro bydliště/sídlo dlužníka nebo pro ústředí /pobočku úvěrové instituce.

Pokud jde o předběžnou vykonatelnost rozhodnutí, lze podat písemný nebo ústní návrh u soudu až do ukončení projednávání věci. Soud může povolit předběžnou vykonatelnost soudních příkazů týkajících se aktiv, kdykoli uzná, že takové opatření je nezbytné s ohledem na zjevné právní důvody nebo platební neschopnost dlužníka, a pokud se domnívá, že nebude-li tento příkaz okamžitě vykonán, dojde k jednoznačnému poškození věřitele. V těchto případech může soud nařídit věřiteli složení jistoty.

Pokud jde o poskytnutí důkazů, před zahájením soudního řízení se podává návrh okresnímu soudu, do jehož jurisdikce daný svědek nebo předmět zjištění spadá, a v průběhu soudního řízení se podává návrh soudu, který vede řízení v dané věci v prvním stupni. V návrhu strany sporu jsou uvedeny důkazy a skutečnosti, které hodlá dokázat, jakož i důvody pro nezbytnost poskytnutí takových důkazů, případně i souhlas protistrany.

2.2 Hlavní podmínky

V případě *předběžného zabavení a obstavení* nesmí být o věci dosud pravomocně rozhodnuto. Soudní zabavení lze nařídit i v případě, že řízení ve věci samé neprobíhá. Věřitel, který nemá žádný exekuční titul, může požádat o výkon předběžného zabavení nebo obstavení, pokud prokáže, že podal žalobu. Návrh na předběžné zabavení lodí lze v naléhavých případech podat ještě před podáním žaloby ve věci samé.

Soud může vyhovět návrhu na soudní zabavení nebo předběžné obstavení, je-li toto opatření nevyhnutelné na ochranu příslušných práv a probíhá řízení týkající se vlastnictví nebo jiného nadřazeného věcného práva, držby majetku či využívání nebo správy společného vlastnictví.

Soudní zabavení lze nařídít i v případě, že není zahájeno řízení ve věci samé, týká-li se majetku, který dlužník nabízí za účelem svého zproštění závazku, s cílem zajistit majetek, u něhož má dotčená osoba dostatečné důvody k obavám, že jej vlastník zcizí, zničí nebo na něm provede změny, a u movitých věcí představujících záruku pro věřitele v případě, že věřitel prohlásí, že jeho dlužník je v platební neschopnosti, nebo má-li věřitel důvod se domnívat, že dlužník se bude vyhýbat výkonu rozhodnutí, případně se bude obávat zcizení nebo poškození tohoto majetku.

Soud rozhodne o návrhu předběžné zabavení nebo předběžné obstavení jako naléhavé záležitosti na neveřejném zasedání bez předvolání stran a jeho rozhodnutí bude vykonatelné, přičemž v případě potřeby stanoví výši jistoty a lhůtu, v níž má být složena. Návrh na soudní zabavení se vyřizuje jako naléhavá záležitost, přičemž jsou předvolány strany sporu. V případě vyhovění návrhu může soud nařídít žalobci, aby složil jistotu, a jedná-li se o nemovitý majetek, provede se zápis do katastru nemovitostí.

Pokud jde o naléhavost návrhu, neexistují žádné požadavky, věřitel však při předběžném zabavení a předběžném obstavení může poukázat na to, že rozsudek nebude možné vykonat, jestliže dlužník dotčený majetek zcizí nebo zničí, a to i když pohledávka není splatná.

Vykonatelné obstavení se nařizuje bez předvolání stran rozhodnutím prostřednictvím oznámení soudu, které obsahuje rovněž informace o exekučním titulu a které je zasláno dané třetí osobě. O soudním rozhodnutí je vyrozuměn rovněž i dlužník. Soudní rozhodnutí, kterým se obstavuje, informuje třetí osobu, která se stává třetí osobou, již se obstavení týká, že není oprávněna vyplatit dlužníkovi peněžní prostředky nebo mu vydat movité věci, které mu dluží nebo bude dlužit s tím, že se na ně vztahuje obstavení, v rozsahu nutném ke splnění povinnosti, již se obstavení týká.

Pokud jde o poskytnutí důkazů, je nutné, **aby existovala hrozba, že důkaz by mohl v budoucnosti zmizet nebo by mohlo být obtížné jej provést. Pokud k tomu protistrana poskytne souhlas, lze tento návrh podat i v případě, že se nejedná o naléhavou potřebu. Soud předvolá strany a doručí kopii návrhu protistraně. Soud projedná návrh na neveřejném zasedání a vydá rozhodnutí. Pokud existuje nebezpečí prodlení, může soud návrhu vyhovět i bez předvolání stran sporu.**

3 Účel a povaha opatření?

3.1 Jaké druhy majetku mohou být předmětem takových opatření?

Předmětem předběžného obstavení mohou být bankovní účty, nehmotný majetek, cenné papíry atd.

Předmětem předběžného zabavení může být movitý hmotný majetek, registrované dopravní prostředky, nemovitý majetek atd.

Předmětem soudního zabavení může být nemovitý majetek, movitý majetek atd.

Předmětem vykonatelného obstavení mohou být peněžní prostředky, cenné papíry nebo jiný movitý nehmotný majetek.

3.2 Jaké jsou účinky těchto opatření?

V případě předběžného zabavení a obstavení lze zajištěný majetek zpeněžit až poté, co věřitel získá exekuční titul.

Příkaz k předběžnému zabavení lodí se vykonává zadržením lodě kapitánem přístavu, kde se loď nachází. V takovém případě úřad přístavního kapitána nevydává požadované přepravní doklady a neumožní lodi opustit přístav.

Pokuta se vyměří pouze tehdy, když žalobce dosáhne ochranného opatření, které způsobí žalovanému újmu, jinak než v dobré víře. Žalovanému/dlužníkovi může být uložena sankce podle trestního práva za nedodržení soudních rozhodnutí.

Pokud dlužník složí dostatečnou jistotu (záruku), může soud na jeho žádost zrušit soudní příkaz k předběžnému zabavení. Žádost o uvolnění majetku se projednává na neveřejném zasedání jako naléhavá záležitost a účastníci jsou předvoláni ve zkrácené lhůtě.

Obdobně pokud byl hlavním návrh, který byl základem návrhu na ochranné opatření, zrušen, zamítnut nebo pozbyl platnosti na základě vydání pravomocného soudního rozhodnutí, případně pokud osoba, která tento návrh podala, jej vzala zpět, může dlužník požádat o uvolnění daného majetku soud, který příslušný příkaz vydal. Soud vydá konečné rozhodnutí ve věci návrhu bez předvolání stran.

V případě vykonatelného obstavení se všechny peněžní prostředky i majetek, které jsou předmětem obstavení, zmrazí ode dne, kdy byl příkaz k obstavení zaslán třetí straně, již se obstavení týká. Od okamžiku zmrazení až do úplného splacení závazků uvedených v exekučním titulu neprovede strana, již se obstavení týká, žádnou platbu ani operaci, která by výši zmrazeného majetku mohla snížit. Pokud je obstavená pohledávka zajištěna zástavním právem k nemovitosti nebo jinou nemovitou zástavou, je věřitel, který o obstavení požádal, oprávněn požadovat, aby bylo obstavení zapsáno do katastru nemovitostí nebo do jiného veřejného rejstříku.

3.3 Jaká je platnost těchto opatření?

V případě předběžného zabavení a obstavení se na základě soudního rozhodnutí mohou stanovit lhůty, které se nekryjí s dobou platnosti soudního příkazu (například lhůta, v níž musí věřitel složit jistotu, jinak bude majetek uvolněn).

Soudní příkaz platí do vynesení soudního rozhodnutí o návrhu o uvolnění majetku, pokud je tento návrh zamítnut, vyprší jeho platnost nebo byl vzat zpět; pokud je mu vyhověno, platí až do výkonu rozhodnutí, nebo dokud dlužník neposkytne dostatečné záruky.

Při projednávání odvolání jsou vždy předvolány strany sporu.

V případě vykonatelného obstavení se všechny peněžní prostředky i majetek, které jsou předmětem obstavení, zmrazí ode dne, kdy byl příkaz k obstavení zaslán třetí straně, již se obstavení týká. Od okamžiku zmrazení až do úplného uhrazení závazků uvedených ve vymahatelném platebním rozkazu, a to včetně doby pozastavení výkonu rozhodnutí v důsledku obstavení, nebude třetí strana, již se obstavení týká, provádět žádné platby ani operace, které by mohly snížit objem zmrazených aktiv, nestanoví-li zákon jinak.

Třetí strana, již se obstavení týká, musí zaevidovat obstavenou peněžní částku nebo volný obstavený nehmotný movitý majetek do pěti dnů od oznámení o obstavení nebo ode dne splatnosti částek dlužných v budoucnosti. Soudní exekutor uvolní nebo rozdělí zaevidovanou peněžní sumu.

Pokud třetí strana, které se obstavení týká, nesplní své povinnosti, může věřitel, dlužník či soudní exekutor vyrozumět soud, který zajišťuje výkon rozhodnutí, aby potvrdil obstavení. Pokud z předložených důkazů vyplývá, že třetí strana, již se obstavení týká, dluží peníze dlužníkovi, vydá soud rozhodnutí potvrzující toto obstavení, a tak zaváže třetí stranu, které se obstavení týká, aby uhradila věřiteli částku, kterou dluží dlužníkovi; pokud nikoli, rozhodne o zrušení obstavení. Pokud bylo provedeno obstavení nehmotných movitých věcí, které byly v den obstavení v držení třetí strany, které se obstavení týká, rozhodne soud o jejich prodeji.

Pokud jde o poskytnutí důkazů, předložené důkazy zkoumá soud v průběhu řízení o věci samé s ohledem na jejich přípustnost a průkaznost. Poskytnuté důkazy může využít i strana, která nepožadovala jejich předložení. Náklady spojené s předložením důkazů zaznamenává soud, který rozhoduje ve věci samé

4 Je možné podat proti těmto opatřením opravný prostředek?

Pokud jde o předběžné zabavení a obstavení, lze se proti rozhodnutí odvolat pouze do pěti dnů ode dne jeho vynesení rozhodnutí nebo jeho doručení podle toho, zda řízení proběhlo za přítomnosti stran nebo bez ní, k soudu hierarchicky vyššího stupně. Pokud je příslušným soudem v prvním stupni odvolací soud, je opravným prostředkem odvolání. Účinkem těchto opravných prostředků je buď uvolnění majetku, nebo zachování ochranného opatření. Kterákoli zúčastněná strana může námitkou napadnout výkon soudního příkazu k zabavení/obstavení.

Pokud jde o vykonatelné obstavení, lze se proti rozhodnutí potvrzujícím obstavení odvolat pouze ve lhůtě pěti dnů od jeho doručení. Účinkem pravomocného rozhodnutí o potvrzení je postoupení pohledávky a představuje exekuční titul vůči třetí straně, které se obstavení týká, až do výše částky, pro kterou bylo potvrzení uděleno. Poté, co bylo obstavení potvrzeno, provede třetí strana, již se obstavení týká, zaznamenání nebo vyplacení sumy výslovně uvedené v rozhodnutí o potvrzení.

Co se týče předběžné vykonatelnosti rozhodnutí, pokud byl návrh zamítnut soudem prvního stupně, lze se proti němu odvolat. O pozastavení předběžného výkonu rozhodnutí lze požádat buď v odvolání, nebo jiným způsobem v průběhu odvolacího řízení. Do rozhodnutí o žádosti o pozastavení výkonu, může být výkon rozhodnutí dočasně povolen na základě předběžného opatření ještě před obdržení spisu.

Pokud jde o poskytnutí důkazů, je rozhodnutí o přijetí návrhu na poskytnutí důkazů vykonatelné a nelze se proti němu odvolat. Proti rozhodnutí, kterým byla tato žádost zamítnuta, se lze odvolat pouze do pěti dnů ode dne vydání rozhodnutí, pokud byly strany předvolány, nebo ode dne jeho doručení, pokud předvolány nebyly.

Důkazy, které mají být poskytnuty, mohou být předloženy pouze po začátku lhůty stanovené pro tento účel nebo v jejím průběhu. Podání poskytovaného důkazu se uzná v závěru v rozhodnutí, proti němuž se nelze odvolat.

Poslední aktualizace: 08/08/2022

Za originální verzi stránky (v jazyce daného členského státu) odpovídá příslušné kontaktní místo Evropské soudní sítě. Překlad pořídily útvary Evropské komise. Je možné, že změny, které v originální verzi případně provedly orgány daného členského státu, nebyly ještě do překladů zapracovány. ESS-O ani Evropská komise neodpovídá ani neručí za informace a data, které tento dokument obsahuje či na které odkazuje. Předpisy v oblasti autorských práv členských států odpovědných za tuto stránku naleznete v právním oznámení.

Zajištění majetku při nároku v jiné zemi EU - Slovinsko

1 Jaké druhy opatření existují?

Zákon o výkonu rozhodnutí a zajištění (*Zakon o izvršbi in zavarovanju*, ZIZ) jako prozatímní a zajišťovací opatření stanoví předběžná a dočasná opatření. Jako (dlouhodobější) zajišťovací opatření ve smyslu nuceného zajištění pohledávek umožňuje ZIZ zajištění zřízením zástavního práva k nemovitostem, zřízením zástavního práva k movitým věcem a zřízením zástavního práva k obchodnímu podílu. Věřitel může o nucené zajištění pohledávek požádat na stejném základě jako v případě exekuce, tj. na základě exekučního titulu, na rozdíl od předběžných a dočasných opatření, která jsou pouze prozatímní a o něž lze požádat za níže uvedených podmínek.

2 Za jakých podmínek lze tato opatření vydat?

Předběžné opatření: Soud přijme předběžné opatření na základě rozhodnutí vnitrostátního soudu či jiného orgánu ohledně peněžitě pohledávky, které není dosud vykonatelné, pokud věřitel prokáže pravděpodobnost nebezpečí, že vymáhání pohledávky bude znemožněno či podstatně ztíženo.

Dočasná opatření jsou časově omezená opatření k zajištění nároků, která mají zachovat stávající stav nebo vytvořit novou, prozatímní situaci s cílem umožnit účinné vymáhání nároků věřitele k pozdějšímu datu (opatření ochranné povahy) nebo odvrátit závažné a škodlivé následky a hrozbu násilí (opatření regulační povahy).

Podle ZIZ lze **dočasná opatření** rozdělit na **opatření k zajištění peněžitých pohledávek** a **opatření k zajištění nepeněžitých nároků**.

Soud přijme *dočasné opatření k zajištění peněžitě pohledávky* v případě, může-li dlužník prokázat pravděpodobnost existence nároku nebo vzniku nároku vůči dlužníkovi, přičemž věřitel musí prokázat pravděpodobnost nebezpečí, že v důsledku zcizení, ukrytí nebo jiného užívání majetku ze strany dlužníka bude vymáhání pohledávky znemožněno či podstatně ztíženo.

Věřitel nemusí existenci rizika dokazovat, pokud prokáže, že je pravděpodobné, že dlužníkovi vznikne v důsledku navrhovaného opatření jen nepatrná újma. Riziko se pokládá za prokázané, má-li být pohledávka vymáhána v zahraničí, nejedná-li se o členský stát Evropské unie.

Soud přijme *dočasné opatření k zajištění nepeněžitě nároku*, může-li dlužník prokázat pravděpodobnost existence nároku nebo vznik nároku vůči dlužníkovi.

Věřitel musí prokázat rovněž existenci jedné z těchto podmínek:

nebezpečí toho, že vymáhání nároku bude znemožněno či podstatně ztíženo;

opatření je nezbytné, aby se vyloučilo použití síly nebo aby se odvrátila nenapravitelná škoda;

následky nepoškodí dlužníka více než věřitele, pokud by se v průběhu řízení ukázalo, že přijaté dočasné opatření je neopodstatněné.

2.1 Postup

Předběžné opatření: K rozhodnutí o návrhu na zajištění nároku prostřednictvím předběžného opatření a k zajištění samotného nároku je místně příslušný soud, který by byl příslušný k exekuci věci, jež je předmětem návrhu.

Po podání návrhu o nařízení předběžného opatření a přezkoumání podmínek pro jeho přijetí soud vydá rozhodnutí, v němž mimo jiné uvede částku zajištěného nároku, včetně úroků a nákladů, nařízenou jistotu a lhůtu trvání opatření. Předběžné opatření nesmí trvat déle než patnáct dnů ode dne, k němuž nastaly podmínky pro exekuci.

Pokud lhůta, po kterou soud povolil předběžné opatření, uplyne dříve, než se rozhodnutí, na jehož základě bylo předběžné opatření přijato, stane vykonatelným, soud na návrh věřitele platnost opatření prodlouží, jestliže nedošlo ke změně okolností, na jejichž základě bylo opatření nařízeno.

Dočasná opatření: Je-li zahájeno občanské či jiné soudní řízení, vydává rozhodnutí příslušný soud, který povede řízení ve věci samé. Pro rozhodnutí o návrhu na zajištění nároku prostřednictvím dočasného opatření podaném před zahájením soudního řízení, v němž by soud rozhodoval podle zvláštních procesních pravidel ve věcech manželských a ve věcech rodičovské zodpovědnosti obou manželů k dětem, a pro samotné zajištění nároku je příslušný krajský soud, který by byl pro takové řízení příslušný. Pro rozhodnutí o návrhu na zajištění nároku prostřednictvím dočasného opatření podaném před zahájením soudního řízení na základě zákona o předcházení domácímu násilí a pro samotné zajištění nároku je příslušný krajský soud, který by byl pro takové řízení příslušný. Není-li občanské nebo jiné soudní řízení zahájeno, je soudem, který je příslušný rozhodnout o návrhu na zajištění nároku prostřednictvím dočasného opatření a nárok zajistit, soud, který je místně příslušný rozhodovat o návrhu na exekuci.

Z toho vyplývá, že místní příslušnost soudů k přijímání dočasných opatření v těchto věcech je určena podle předmětu zajištění. Jedná-li se o movitou věc, je soudem s místní příslušností exekuční soud, v jehož obvodu se nacházejí předmětné věci nebo v jehož obvodu má dlužník trvalý nebo dočasný pobyt. Má-li být zajištěna peněžitá pohledávka, zaknihovaný cenný papír nebo jiné majetkové právo dlužníka, je soudem s místní příslušností obvykle soud, v jehož obvodu má dlužník trvalé bydliště nebo sídlo. Má-li by zajištěn obchodní podíl společníka ve společnosti, je soudem s místní příslušností soud, v jehož obvodu se nachází sídlo předmětné společnosti. Má-li být zajištěna nemovitost, je soudem s místní příslušností soud, v jehož obvodu se nachází předmětná nemovitost.

2.2 Hlavní podmínky

Soud přijme **předběžné opatření** na základě rozhodnutí vnitrostátního soudu či jiného orgánu ohledně peněžitě pohledávky, které není dosud vykonatelné, pokud věřitel prokáže pravděpodobnost nebezpečí, že vymáhání pohledávky bude znemožněno či podstatně ztíženo. Má se za to, že nebezpečí tohoto druhu bylo prokázáno, je-li žádost o zajištění nároku nařízením předběžného opatření založena na některé z těchto skutečností:

rozsudek vynesený v trestním řízení, který potvrdil majetkoprávní nárok poškozené strany, přičemž ve věci tohoto rozsudku byl podán návrh na obnovu trestního řízení, rozhodnutí, na jehož základě má být exekuce provedena v zahraničí, nejedná-li se o exekuci v některém z členských států Evropské unie, rozsudek na uznání, proti němuž byl podán opravný prostředek (v tomto případě může soud na návrh dlužníka stanovit jako podmínku pro zajištění nároku prostřednictvím předběžného opatření složení jistoty ze strany věřitele za účelem náhrady škody, která by mohla dlužníkovi v důsledku předběžného opatření vzniknout), soudní nebo správní smír, který je napaden v souladu se zákonem (v tomto případě může soud na návrh dlužníka stanovit jako podmínku pro zajištění nároku prostřednictvím předběžného opatření složení jistoty ze strany věřitele za účelem náhrady škody, která by mohla dlužníkovi v důsledku předběžného opatření vzniknout), notářský zápis, který představuje exekuční titul vztahující se na peněžitou pohledávku, která není dosud splatná. Soud povolí zajištění pohledávky prostřednictvím předběžného opatření na zákonem stanovené výživné, jež není dosud splatné, náhradu za ušlé výživné v důsledku úmrtí osoby, která je poskytovala, a náhradu za škodu způsobenou ztrátou výdělečné schopnosti nebo omezení či ztráty pracovní schopnosti, pouze s ohledem na částky, které budou splatné v průběhu jednoho roku. V těchto případech se uplatní domněnka, že nebezpečí bylo prokázáno, pokud již byla na dlužníka podána žádost o exekuci k vymození splatné částky nebo pokud byla takováto exekuce navržena. Soud přijme **dočasné opatření k zajištění peněžitě pohledávky** za těchto podmínek: může-li věřitel prokázat pravděpodobnost existence nároku nebo vznik nároku vůči dlužníkovi a prokáže-li věřitel pravděpodobnost rizika, že v důsledku zcizení, ukrytí nebo jiného užívání majetku ze strany dlužníka bude vymáhání pohledávky znemožněno či podstatně ztíženo (subjektivní riziko). Soud přijme **dočasné opatření k zajištění nepeněžitě nároku** za těchto podmínek: věřitel může prokázat pravděpodobnost existence nároku nebo vznik nároku vůči dlužníkovi a věřitel může prokázat pravděpodobnost splnění jedné z těchto podmínek: nebezpečí, že vymáhání nároku bude znemožněno nebo podstatně ztíženo (objektivní riziko), opatření je nezbytné k tomu, aby se zamezilo použití síly, nebo k odvrácení vzniku nenapravitelné škody a následky nepoškodí dlužníka více než věřitele, pokud by se v průběhu řízení ukázalo, že přijaté dočasné opatření je neopodstatněné. V obou případech (dočasné opatření k zajištění peněžitě pohledávky a dočasné opatření k zajištění nepeněžitě nároku) nemusí věřitel existenci rizika dokazovat, pokud prokáže, že je pravděpodobné, že dlužníkovi vznikne v důsledku navrhovaného opatření jen nepatrná újma. V obou případech se má za to, že nebezpečí bylo prokázáno, má-li být nárok vymáhán v zahraničí, nejedná-li se o jiný členský stát Evropské unie.

3 Účel a povaha opatření?

3.1 Jaké druhy majetku mohou být předmětem takových opatření?

Předběžné nebo dočasné opatření se může vztahovat na jakýkoli majetek dlužníka, tj. peněžní vklady na bankovních účtech, movité věci, registrovaná vozidla, nemovitosti a jiná majetková práva, pokud se nejedná o předměty, na něž se ze zákona nemohou být předmětem exekuce, nebo neexistuje-li zákonem omezené právo na exekuci věcí (např. věci, které nejsou v oběhu, nerostné bohatství, věci, které dlužník potřebuje k poskytování veřejné služby atd.).

3.2 Jaké jsou účinky těchto opatření?

Předběžná opatření: Soud může nařídít tato předběžná opatření: zajištění movitých věcí a záznam o jejich zajištění v registru, je-li takovýto registr veden; zajištění peněžitých pohledávek nebo jiných nároků na vydání věcí; zajištění jiných majetkových nebo věcných práv; zajištění peněžní částky na účtu dlužníka v organizaci provádějící platební transakce; zápis zástavního práva k obchodnímu podílu společníka ve společnosti do obchodního rejstříku nebo zápis zástavního práva k zaknihovaným cenným papírům do centrálního registru zaknihovaných cenných papírů; dočasný zápis zástavního práva k movitým věcem dlužníka nebo zápis práva k nemovitosti.

Soud může povolit prodej zajištěných movitých věcí pouze tehdy, pokud podléhají rychlé zkáze nebo pokud hrozí nebezpečí, že jejich cena výrazně klesne, přičemž prodej zajištěných věcí se uskuteční podle ustanovení ZIZ týkajících se exekuce na movité věci.

Jestliže soud zajišť pohledávku prostřednictvím předběžného opatření, může na žádost věřitele nebo dlužníka povolit postoupení dotyčné pohledávky na věřitele za účelem jejího vymození, hrozí-li, že by prodáva vedla k tomu, že by pohledávka nebyla dobyta, nebo že by zaniklo právo na postih vůči třetí straně.

Částku získanou prodejem věcí nebo dobytím pohledávky soud uchovává po dobu platnosti předběžného opatření nebo po dobu, kdy věřitel požaduje exekuci, nejdéle však 30 dnů ode dne, kdy se nárok stal vymahatelným.

Dočasné opatření: *Dočasnými opatřeními k zajištění peněžitých pohledávek* mohou být veškerá opatření, která mohou dosáhnout účelu zajištění pohledávky a která mohou mít z hlediska cílů, které sledují, pouze ochrannou povahu. Zákon například uvádí tyto druhy dočasných opatření k zajištění peněžitých pohledávek: uložení zákazu dlužníkovi volně užívat movité věci a úschova těchto věcí; uložení zákazu dlužníkovi převést nebo zastavit nemovitost nebo věcná práva k nemovitostem zapsaná v jeho prospěch, přičemž tento zákaz je zaznamenán do katastru nemovitostí; uložení zákazu poddlužníkovi dlužníka uhradit pohledávky nebo vydat majetek dlužníkovi a uložení zákazu dlužníkovi přijímat majetek, dobývat pohledávky nebo s nimi volně nakládat; příkaz uložený organizaci provádějící platební transakce, aby odmítla vyplacení částky, na niž se vztahuje dočasné opatření, z účtu dlužníka dlužníkovi či jiné osobě podle pokynu dlužníka.

Dočasnými opatřeními k zajištění nepeněžitých nároků mohou být rovněž veškerá opatření, která mohou dosáhnout účelu zajištění nároku a která mohou mít z hlediska cílů, které sledují, ochrannou nebo regulační povahu. Zákon například zmiňuje tyto druhy dočasných opatření k zajištění nepeněžitých nároků: zákaz převedení nebo zastavení movité věci, na niž se opatření vztahuje, a nařízení, aby byla tato věc dána do úschovy; uložení zákazu dlužníkovi převést nebo zastavit nemovitost, na niž se opatření vztahuje, přičemž tento zákaz je zaznamenán do katastru nemovitostí; uložení zákazu dlužníkovi učinit cokoli, co by mohlo poškodit věřitele, nebo uložení zákazu dlužníkovi provádět jakékoli změny majetku, na něž se opatření vztahuje, a uložení pokuty v případě porušení tohoto zákazu; uložení zákazu dlužníkovi vydat majetek, na něž se opatření vztahuje; vyplacení náhrady ušlé mzdy zaměstnanci za dobu, po kterou trvá spor ohledně zákonnosti rozhodnutí o ukončení jeho pracovního poměru, je-li tato náhrada nezbytná, aby mohl zaměstnanec živit sebe a osoby, vůči nimž má zákonnou vyživovací povinnost.

Jestliže bylo rozhodnutí o dočasném opatření vydáno v občanském nebo jiném soudním řízení, má stejný účinek jako rozhodnutí o exekuci; tj. umožňuje zasáhnout pouze do zájmové sféry dlužníka, nikoli třetí osoby. Přijetí dočasného opatření proto nevede k vzniku retenčního práva k věci, která má být zajištěna.

Pokud proto dočasné opatření dlužníkovi například zakazuje volně užívat věc, která má být zajištěna, nebrání to právnímu zásahu ze strany jiné osoby s ohledem na tuto věc (např. v exekučním řízení). Jestliže dlužník nedbá na dočasné opatření tohoto druhu, jediným důsledkem je to, že věřitel je oprávněn napadnout právní úkony, které jej poškozuji, v souladu s obecnými pravidly závazkového práva. Osoby nabývající majetek, který dlužník nemůže volně užívat, jsou v těchto případech chráněny, pokud jej nabyly v dobré víře (tj. nevěděly a nemohly vědět, že tento úkon poškodil věřitele). Pokud osoba nabývající majetek tento nenabyla v dobré víře, je právní úkon relativně neplatný (ve vztahu k věřiteli – žalobci), a to pouze v míře nutné k uspokojení jeho pohledávky.

Jestliže dlužník poruší dočasné opatření, je trestně odpovědný rovněž za trestný čin poškození práva třetích osob. Exekuční soud může dlužníkovi, který poruší dočasné opatření, uložit také pokutu, přičemž dlužník je oprávněn požadovat od věřitele náhradu škody, kterou mu způsobilo dočasné opatření, jež nebylo opodstatněné nebo k jehož přijetí nebyl věřitel oprávněn.

Dočasné opatření může uložit dlužníkovi dlužníka (např. bance) zákaz provádět platby; v tomto případě nabývá zákaz účinku od okamžiku, kde je doručen poddlužníkovi dlužníka. Po obdržení zákazu nemůže poddlužník plnit své povinnosti vůči dlužníkovi a může mít rovněž odpovědnost nahradit věřiteli vzniklou škodu. V řízení o přijetí dočasného opatření může banka zveřejnit informace o existenci a počtu transakčních účtů nebo jiných pohledávkách dlužníka pouze na žádost soudu; informace o číslech běžných účtů právnických osob a o zmrazení těchto účtů jsou však veřejnosti přístupné na internetových stránkách Agentury Republiky Slovinsko pro veřejnoprávní evidenci a související služby (*Agencija Republike Slovenije za javnopravne evidence in storitve*).

3.3 Jaká je platnost těchto opatření?

Rozhodnutí o *předběžném opatření* vydané soudem musí mimo jiné uvádět částku zajištěného nároku, včetně úroků a nákladů, nařízenou jistotu a **lhůtu platnosti stanovenou soudem**, přičemž předběžné opatření může trvat *nejvýše patnáct dnů ode dne, k němuž nastaly podmínky pro exekuci*.

Doba platnosti *dočasných opatření* není zákonem stanovena; místo toho ji stanoví soud v rozhodnutí nařizujícím dočasné opatření. Je-li opatření přijato před podáním žaloby nebo zahájením jiného řízení nebo je-li opatření přijato k zajištění nároku, který dosud nevznikl, stanoví soud věřiteli lhůtu, ve které musí zahájit řízení nebo podat žalobu. Pokud věřitel v této lhůtě nepodá žalobu nebo nezahájí řízení, soud řízení zastaví. Dočasná opatření mohou zůstat v platnosti po dni zveřejnění soudního rozhodnutí, v souvislosti s nímž byla přijata.

4 Je možné podat proti těmto opatřením opravný prostředek?

Dlužník může proti rozhodnutí o předběžném opatření nebo rozhodnutí o dočasném opatření podat do osmi dnů ode dne doručení rozhodnutí námitku.

Námítka se podává u soudu, který vydal rozhodnutí o předběžném nebo dočasném opatření; týž soud rozhoduje i o samotné námitce.

Dlužník nebo věřitel může proti soudnímu rozhodnutí o námitce a proti rozhodnutí, kterým se zamítá žádost o přijetí dočasného opatření, podat opravný prostředek u soudu, který rozhodnutí vydal, a to do osmi dnů ode dne doručení rozhodnutí. O tomto opravném prostředku rozhoduje soud druhého stupně. Podání námítky nebo opravného prostředku zpravidla nevede k zastavení řízení.

Související odkazy

 <http://www.pisrs.si/Pis.web/>

 <https://www.uradni-list.si/>

 <http://www.dz-rs.si/wps/portal/Home/deloDZ/zakonodaja/preciscenaBesedilaZakonov>

 <http://www.sodisce.si/>

 <http://www.ajpes.si/>

Poslední aktualizace: 09/01/2020

Za originální verzi stránky (v jazyce daného členského státu) odpovídá příslušné kontaktní místo Evropské soudní sítě. Příklad pořídily útvary Evropské komise. Je možné, že změny, které v originální verzi případně provedly orgány daného členského státu, nebyly ještě do překladů zapracovány. ESS-O ani Evropská komise neodpovídá ani neručí za informace a data, které tento dokument obsahuje či na které odkazuje. Předpisy v oblasti autorských práv členských států odpovědných za tuto stránku naleznete v právním oznámení.

Zajištění majetku při nároku v jiné zemi EU - Slovensko

1 Jaké druhy opatření existují?

Slovenský právní řád zná institut „neodkladných opatření“, „ochranných opatření“ a „zajištění důkazu“. Příslušná ustanovení se nacházejí v § 324 a násl.

zákona č. 160/2015 o civilním řízení sporném (*Civilný sporový poriadok*) a pro zvláštní řízení v § 360 a násl. zákona č. 161/2015 o civilním řízení nesporném (*Civilný mimosporový poriadok*).

Ochranným opatřením může soud zřídit zástavní právo vztahující se na věci, práva nebo jiný majetek dlužníka k zajištění peněžitě pohledávky věřitele, existuje-li obava, že exekuce bude ohrožena.

Neodkladné opatření soud nařídí, je-li zapotřebí bezodkladně upravit poměry nebo existuje-li obava, že exekuce bude zmařena, a pokud sledovaného účelu nelze dosáhnout ochranným opatřením. Toto rozhodnutí může sloužit rovněž jako záruka efektivnosti budoucího nuceného výkonu soudního rozhodnutí. Institut zajištění důkazu umožňuje zajistit důkaz (jakýkoli, svědeckou výpověď, znaleckým posudkem apod.) před zahájením řízení, a to pouze na návrh, nikoli z podnětu soudu. Předpokládá se, že tento návrh může podat pouze osoba, která je oprávněná podat návrh na zahájení řízení, ve kterém by se mohly použít výsledky zajištění důkazu.

2 Za jakých podmínek lze tato opatření vydat?

2.1 Postup

Příslušný k nařízení neodkladného nebo ochranného opatření je okresní soud, který je příslušný k rozhodnutí ve věci samé.

Neodkladné nebo ochranné opatření nařídí soud na návrh. Návrh se nevyžaduje v případě neodkladného nebo ochranného opatření v řízení, které může soud zahájit i bez návrhu.

Povinné zastoupení advokátem zákon nepředepisuje.

Podle příslušného zákona se u návrhu na nařízení nebo zrušení opatření účtuje soudní poplatek ve výši 33 EUR.

Za zajištění důkazu se poplatek nehradí. Stát hradí náklady důkazů, které nejsou pokryty zálohou. Soud však může účastníkovi, který není způsobilý pro osvobození od soudních poplatků, nařídít složení zálohy na náklady důkazů, aniž by tento ztratil nárok na jejich pozdější úhradu.

Ani v tomto případě nepředepisuje zákon povinné zastoupení advokátem.

Důkazy lze tímto způsobem zajistit ve sporném i nesporném řízení.

2.2 Hlavní podmínky

Neodkladná opatření může soud nařídit před zahájením řízení, v jeho průběhu i po jeho skončení. V případě ochranných opatření se zástavní právo zřizuje vydáním usnesení o ochranném opatření.

Před zahájením řízení, v jeho průběhu a po skončení řízení ve věci samé lze podat návrh na zajištění důkazu v případě obavy, že později nebude možné dokazování provést vůbec, nebo pouze s velkými obtížemi. K zajištění důkazu je příslušný soud, který by byl příslušný k rozhodnutí ve věci samé, nebo soud, v jehož obvodu se nachází ohrožený důkazní prostředek. Kromě všeobecné úpravy obsahuje zákon o civilním řízení sporném zvláštní ustanovení o zajištění důkazu ve věcech týkajících se duševního vlastnictví.

3 Účel a povaha opatření?

3.1 Jaké druhy majetku mohou být předmětem takových opatření?

Prostřednictvím neodkladného opatření může soud účastníkovi zejména nařídit, aby:

- platil výživné v nezbytné míře;
- svěřil dítě do péče druhého rodiče nebo do péče osoby, kterou určí soud;
- poskytl alespoň část své mzdy, pokud trvá pracovní poměr a navrhovatel ze závažných důvodů nepracuje;

- d) uložil určitou peněžní částku nebo věc do úschovy u soudu;
- e) nenakládal s určitými věcmi nebo právy;
- f) něco vykonal určitou činností, něčeho se zdržel nebo něco strpěl;
- g) dočasně nevstupoval do domu nebo bytu, ve kterém bydlí osoba blízká nebo osoba, která je v jeho péči nebo ve výchově, s ohledem na niž existuje důvodné podezření z násilí;
- h) zdržel se jednání, kterým porušuje nebo ohrožuje právo duševního vlastnictví.

3.2 Jaké jsou účinky těchto opatření?

Druhy neodkladných opatření jsou vymezeny formou příkladů, což znamená, že soud může nařídit i jiná neodkladná opatření.

Pokud se neodkladné nebo ochranné opatření vztahuje na nenakládání s věcmi nebo právy, představuje takovéto opatření zákaz disponování s věcmi nebo právy například kvůli obavě, že by je žalovaný mohl zašantročit (převést na jinou osobu, zničit, poškodit apod.).

Soud může vydat rozhodnutí o neodkladném nebo ochranném opatření i bez výsledku účastníků. Jinými slovy, účastníci nemusí být před vydáním rozhodnutí vyslechnuti. Toto pravidlo souvisí s tím, že by výsledek mohl zmařit účel neodkladného nebo ochranného opatření, a se skutečností, že u této činnosti soudu se dokazování zásadně neprovádí. Soud však může výsledek účastníků nařídit. V tomto případě musí dodržet všechna pravidla procesního dokazování. Provádí-li soud dokazování pouze listinami, neprovádí se toto dokazování během veřejného jednání. Soud potřebné úsudky přijímá bez součinnosti s účastníky.

Neodkladné opatření je vykonatelné doručením, nestanoví-li zvláštní právní předpis jinak.

3.3 Jaká je platnost těchto opatření?

Neodkladné nebo ochranné opatření zanikne:

- a) uplynutím lhůty, po kterou bylo nařízeno;
- b) pokud bylo nařízeno po zahájení řízení ve věci samé a soud prvního stupně resp. odvolací soud žalobu zamítl nebo řízení zastavil;
- c) pokud soud v rozhodnutí stanovil lhůtu pro podání návrhu ve věci samé a návrh nebyl v této lhůtě podán;
- d) pokud soud vyhověl žalobě ve věci samé;
- e) pokud to již není vzhledem ke stavu exekuce nutné.

4 Je možné podat proti těmto opatřením opravný prostředek?

Opravný prostředek proti usnesení o nařízení neodkladného nebo ochranného opatření je přípustný. Příslušným soudem pro řízení o podaném opravném prostředku je příslušný odvolací soud, tj. soud druhého stupně, který je nadřízený soudu prvního stupně, jenž neodkladné nebo ochranné opatření nařídil. Opravné prostředky se podávají do 15 dnů ode dne doručení rozhodnutí soudu, proti jehož rozhodnutí směřuje. Podání opravného prostředku nemá odkladný účinek.

Poslední aktualizace: 22/04/2022

Za originální verzi stránky (v jazyce daného členského státu) odpovídá příslušné kontaktní místo Evropské soudní sítě. Překlad pořídily útvary Evropské komise. Je možné, že změny, které v originální verzi případně provedly orgány daného členského státu, nebyly ještě do překladů zapracovány. ESS-O ani Evropská komise neodpovídá ani neručí za informace a data, které tento dokument obsahuje či na které odkazuje. Předpisy v oblasti autorských práv členských států odpovědných za tuto stránku naleznete v právním oznámení.

Zajištění majetku při nároku v jiné zemi EU - Finsko

1 Jaké druhy opatření existují?

Ve Finsku může být ve prospěch věřitelů či jiných navrhovatelů v občanskoprávních a obchodních řízeních nařízeno předběžné (preventivní) opatření.

Smyslem předběžných opatření je zajistit vykonatelnost pozdějšího rozhodnutí ve věci samé. Ustanovení týkající se vydávání předběžných opatření jsou obsažena v kapitole 7 občanského soudního řádu (*oikeudenkäymiskaari*) a ustanovení o výkonu rozsudků v kapitole 8 prováděcího řádu (*ulosottokaari*).

Rozlišují se tři typy předběžných opatření:

zabavení za účelem zajištění dluhu,

zabavení za účelem prosazení vlastnického práva nebo jiného tzv. přednostního nároku a

jiná předběžná opatření (obecná předběžná opatření).

Tato předběžná opatření, jež jsou k dispozici ve všech typech občanskoprávních věcí, se popisují níže. Existují také předběžná opatření, jež lze nařídit pouze v určitých typech sporů na základě zvláštních právních předpisů. Příkladem mohou být opatření k zajištění důkazů v občanskoprávních věcech týkajících se práv průmyslového vlastnictví a autorských práv. V trestních věcech lze uplatnit zákon o donucovacích opatřeních (*pakkokeinolaki*), přičemž k donucovacím opatřením upraveným v tomto zákoně patří zajištění, omezení nakládání a zabavení.

Je třeba rozlišovat předběžná opatření a předběžnou (prozatímní) vykonatelnost rozsudků v občanskoprávních věcech. Předběžnou vykonatelností se rozumí umožnění výkonu rozsudku, který ještě není konečný a proti kterému ještě lze podat opravný prostředek. Rozsudek v občanskoprávní věci, který ještě není pravomocný, je sice ze zákona obecně přímo vykonatelný, nelze jej však obvykle vykonat v plném rozsahu. Například na základě rozsudku soudu prvního stupně o splatném dluhu, který není pravomocný, lze zadržet majetek dlužníka, pokud dlužník nesložil k pokrytí dluhu jistotu. Na druhou stranu lze zadržený majetek realizovat a z výnosů vypořádat věřitele, jestliže věřitelé složili stejnou jistotu. Naopak kontumační rozsudky jsou vykonatelné okamžitě.

2 Za jakých podmínek lze tato opatření vydat?

2.1 Postup

Výše uvedené druhy předběžných opatření nařizují obecné soudy, přičemž v prvním stupni jsou příslušnými okresní soudy (*käräjäoikeus*). Soudem nařízené předběžné opatření vykonávají soudní exekutoři. Návrh na nařízení předběžného opatření se podává před koncem řízení ve věci samé. Pokud ještě řízení nebylo zahájeno, je třeba návrh na vydání předběžného opatření u téhož okresního soudu, u kterého se podává žaloba v řízení ve věci samé.

Soud nemůže s konečnou platností vyhovět návrhu na nařízení předběžného opatření, aniž by dal žalovanému možnost být vyslechnut. Soud nicméně, aniž by vyslechl druhou stranu, může vyhovět návrhu na nařízení předběžného opatření, a to v případech, že by jinak došlo ke zmaření účelu opatření. V praxi lze nařízení předběžného opatření dosáhnout velmi rychle. Předběžná opatření jsou v platnosti, dokud je nezvrátí jiné rozhodnutí.

V případě, že navrhovatel disponuje exekučním titulem, ale exekuční řízení nelze zahájit okamžitě, může dočasné předběžné opatření nařídit za určitých okolností soudní exekutor. Níže jsou popisována pouze předběžná opatření nařízená soudem.

2.2 Hlavní podmínky

Zabavení za účelem zajištění dluhu či přednostního nároku lze nařídit za těchto podmínek:

navrhovatel musí dostatečně zjevně doložit splatnou pohledávku za žalovaným, v souvislosti s níž lze zabavit majetek, či že má na daný majetek přednostní nárok; a

hrozí, že žalovaný svým jednáním ohrozí vyrovnaní splatného dluhu, který má vůči navrhovateli, či jeho nárok.

Obdobně je u jiných předběžných opatření zapotřebí *prima facie* důkazů o existenci jiného nároku a nebezpečí, že žalovaný do tohoto nároku neoprávněně zasáhne.

K tomu, aby bylo možné předběžné opatření vykonat, je nutné, aby navrhovatel u soudního exekutora složil jistotu.

3 Účel a povaha opatření?

3.1 Jaké druhy majetku mohou být předmětem takových opatření?

Předmětem předběžných opatření může být majetek všeho druhu. Je-li účelem zabavení majetku na pokrytí dluhu, nařídí soud zabavení movitého či nemovitého majetku žalovaného, a to v hodnotě odpovídající dluhu navrhovatele. O tom, které konkrétní věci z majetku žalovaného budou zabaveny, rozhodne následně soudní exekutor. Zabavuje-li se za účelem uspokojení přednostního nároku, identifikuje soud konkrétní majetek, kterého se nárok týká, a soudní exekutor soudní příkaz k jeho zabavení vykoná.

Dalšími předběžnými opatřeními může soud:

nařídit žalovanému, pod hrozbou trestu, aby se něčeho zdržel nebo někam nevstupoval;

nařídit žalovanému, pod hrozbou trestu, aby něco konal;

povolit navrhovateli něco konal nebo něco nechat vykonat;

nařídit, aby byl majetek žalovaného předán do držby či správy správce; či

nařídit k zajištění práv navrhovatele jiné předběžné opatření.

3.2 Jaké jsou účinky těchto opatření?

Výkonem příkazu k zabavení majetku pozbývá dlužník právo majetkem disponovat. Nakládat s majetkem, který je zabaven, představuje trestný čin. Pokud jsou předmětem příkazu k zajištění prostředky na bankovním účtu, může banka tyto prostředky uvolnit pouze soudnímu exekutorovi. Příkaz k zabavení však osobě, která jeho vydání navrhla, nepřiznává přednostní právo na uspokojení své pohledávky z výtěžku vůči ostatním věřitelům dlužníka.

Účinek předběžných opatření závisí na jejich povaze.

3.3 Jaká je platnost těchto opatření?

Do jednoho měsíce od vydání rozhodnutí, jímž se nařizuje předběžné opatření, musí navrhovatel u daného soudu podat žalobu ve věci samé či zahájit jiné řízení, jež může vést k vykonatelnému rozhodnutí, např. řízení rozhodčí. Pokud tak neučiní, bude předběžné opatření zrušeno. Předběžné opatření lze zrušit i v případě, kdy vzhledem k okolnostem důvody, na jejichž základě bylo vydáno, pominuly. Pokud soud rozhodne ve věci samé, musí zároveň rozhodnout o předběžných opatřeních.

Za náklady vzniklé v důsledku předběžných opatření odpovídá především navrhovatel. Ukáže-li se, že předběžné opatření nebylo důvodné, ponese navrhovatel náklady, jež žalovanému v souvislosti s předběžným opatřením vznikly, a to bez ohledu na to, zda jednal v nedbalosti. Proto musí navrhovatel před výkonem předběžného opatření složit jistotu. Obráceně žalovaný může složením jistoty zpravidla zabránit výkonu předběžného opatření.

4 Je možné podat proti těmto opatřením opravný prostředek?

Proti rozhodnutí soudu, kterým se nařizuje předběžné opatření, se lze odvolat k vyššímu soudu, tj. k odvolacímu soudu (*hovioikeus*) či Nejvyššímu soudu (*korkein oikeus*). Podání odvolání nemá vliv na vykonatelnost usnesení o nařízení předběžného opatření, pokud ji odvolací soud neodloží. Proti rozhodnutí soudu, kterým se nařizuje dočasné předběžné opatření, se však odvolat nelze.

Opravné prostředky proti opatření či rozhodnutí soudního exekutora ve věci výkonu předběžných opatření projednávají příslušné okresní soudy. Právo podat opravný prostředek mají také třetí strany, které se domnívají, že byl v souvislosti s dlužnickým dluhem zabaven jejich majetek.

Poslední aktualizace: 15/02/2024

Za originální verzi stránky (v jazyce daného členského státu) odpovídá příslušné kontaktní místo Evropské soudní sítě. Příklad pořídily útvary Evropské komise. Je možné, že změny, které v originální verzi případně provedly orgány daného členského státu, nebyly ještě do překladů zapracovány. ESS-O ani Evropská komise neodpovídá ani neručí za informace a data, které tento dokument obsahuje či na které odkazuje. Předpisy v oblasti autorských práv členských států odpovědných za tuto stránku naleznete v právním oznámení.

Zajištění majetku při nároku v jiné zemi EU - Švédsko

1 Jaké druhy opatření existují?

Základní úprava předběžných opatření v občanskoprávních sporech je obsažena v hlavě 15 švédského soudního řádu (*rättegångsbalken*). Hlavním pravidlem je, že nelze provést žádné donucovací opatření v souvislosti s občanskoprávním nárokem, dokud soud ve věci nevydá rozsudek. Předběžná opatření jsou výjimkou z tohoto pravidla. Obecně mají předběžná opatření za cíl zajistit, aby účastník, který spor prohrál, splnil, co mu bude uloženo nadcházejícím rozhodnutím soudu.

Nejběžnějším předběžným opatřením je zajištění majetku, což znamená, že na návrh lze zajistit majetek, který má u sebe protistrana, nebo protistraně jinak zabránit v tom, aby s ním nakládala.

Podle hlavy 15 § 1 švédského soudního řádu může být rozhodnutí o zajištění majetku vydáno k zajištění budoucího výkonu rozsudku týkajícího se nároku na úhradu pohledávky. Hlavním pravidlem je, aby rozhodnutí o zajištění majetku bylo formulováno tak, aby se zajištění týkalo majetku patřícího dlužníkovi v takové hodnotě, aby bylo možné předpokládat, že pokryje určitou částku pohledávky. Výjimečně lze v rozhodnutí uvést, který majetek má být předmětem výkonu rozhodnutí.

Rozhodnutí o zajištění majetku může být také vydáno k zajištění budoucího výkonu rozsudku týkajícího se nadřazeného práva k určitému majetku (hlava 15 § 2 švédského soudního řádu). Jako příklad takových rozsudků lze uvést takové, které obsahují jednak rozhodnutí o tom, že žalobce je určen jako ten, kdo má nadřazenější právo k určitým akciím než žalovaný, a jednak rozhodnutí o tom, že žalovanému je uloženo ihned akcie vydat.

V hlavě 15 § 3 švédského soudního řádu existuje obecné ustanovení o právu soudu nařídit vhodné opatření k zajištění práva žadatele. Toto ustanovení se používá mj. u zdržovací žaloby. Má se za to, že do působnosti tohoto ustanovení spadá také žaloba na potvrzení, že žalovaný nemá právo pracovat s určitým zbožím uvedeným v konkurenční doložce.

Kromě toho může soud podle hlavy 15 § 4 švédského soudního řádu ve věcech týkajících se nadřazenějšího práva na určitý majetek nařídit navrácení majetku, u něhož došlo k zásahu do vlastnických práv.

Z hlavy 15 § 5 odstavce 3 švédského soudního řádu je dále zřejmé, že předběžných opatření lze za určitých předpokladů vydat jako prozatímní.

Kromě toho existují v určitých oblastech, např. patentovém právu, zvláštní ustanovení o předběžných opatřeních.

2 Za jakých podmínek lze tato opatření vydat?

2.1 Postup

Rozhodnutí o nařízení předběžných opatřeních sděluje soud, u něhož probíhá soudní řízení. Pokud soudní řízení neprobíhá, platí v zásadě stejná ustanovení o příslušném soudu jako pro občanskoprávní spory obecně.

Soud nemůže z vlastního podnětu nařídit předběžná opatření. Je tedy vyžadováno, aby ten, kdo si nařízení předběžného opatření přeje, o něj požádal.

Pokud neprobíhá soudní řízení, musí být návrh podán písemně.

Není nutné právní zastoupení. Řízení u švédských soudů je bezplatné, s výjimkou soudního poplatku, který v současné době činí 450 švédských korun (cca 50 EUR).

2.2 Hlavní podmínky

Předpokladem pro vydání opatření podle hlavy 15 §§ 1-3 švédského soudního řádu je, aby samotná hlavní otázka (např. nárok na úhradu pohledávky podle § 1) mohla být předmětem soudního řízení nebo přezkoumání jiným podobným postupem, např. rozhodčím řízením.

O zajištění majetku nebo jiném předběžném opatření podle hlavy 15 švédského soudního řádu může být podle Švédského nejvyššího soudu (Högsta domstolen) rozhodnuto i v souvislosti s nárokem, o kterém bude rozhodovat zahraniční soud, má-li být rozhodnutí soudu vykonáno ve Švédsku.

Aby mohlo být nařízeno zajištění majetku podle hlavy 15 §§ 1-3 švédského soudního řádu, musí být navíc splněno následující:

Navrhovatel musí uvést pravděpodobné důvody nároku vůči jiné osobě, který by se mohl stát předmětem soudního řízení nebo přezkoumání jiným podobným způsobem.

Navrhovatel dále musí prokázat, že se „může důvodně obávat“, že protistrana se skrýváním, zbavováním se majetku nebo jiným postupem bude snažit vyhnout se povinnosti zaplatit dluh (§ 1), že se protistrana zbaví majetku, podstatně ho sníží jeho hodnotu nebo bude s majetkem nakládat jiným způsobem, který poškodí navrhovatele (§ 2), nebo že protistrana vykonáváním určité činnosti nebo podniknutím nebo opomenutím určitých kroků nebo jinak zabrání nebo ztíží vykonání práva navrhovatele, nebo významně sníží jeho hodnotu (§ 3).

Aby bylo opatření nařízeno jako prozatímní, je rovněž nutné, aby prodlení bylo spojeno s nebezpečím. Tato formulace znamená, že je ohrožen výkon rozhodnutí, pokud nebude opatření neprodleně nařízeno bez vyslechnutí protistrany. Bude-li opatření nařízeno tímto způsobem, bude rozhodnutí předáno účastníkům řízení a žalovanému bude vyzván, aby se k němu vyjádřil. Po obdržení vyjádření soud bezodkladně rozhodne, zda má být opatření znovu přezkoumáno.

Konečně lze opatření nařídit pouze tehdy, pokud navrhovatel složí jistotu za škodu, která může vzniknout protistraně. Pokud není žadatel schopen složit jistotu, ale zároveň prokáže, že má pro svůj nárok závažné důvody, může ho soud této povinnosti zprostit.

3 Účel a povaha opatření?

3.1 Jaké druhy majetku mohou být předmětem takových opatření?

Výkon rozhodnutí o zajištění majetku za účelem úhrady pohledávky spočívá v obstavení majetku do určité hodnoty. V otázce výkonu rozhodnutí platí v zásadě totéž jako pro exekuce. Nejedná se však o prodej majetku.

V zásadě lze obstavit jakýkoliv druh majetku. Může se jednat o nemovitý i movitý majetek.

Něco obstavit nelze, například věci osobní potřeby, tj:

oblečení a jiné předměty pro osobní potřebu dlužníka, do přiměřené hodnoty,

nábytek, domácí spotřebiče a jiné vybavení, které je nezbytné pro chod domácnosti a péči o ni,

pracovní nástroje nebo jiné vybavení nutné pro výdělečnou činnost nebo odborné vzdělávání dlužníka,

osobní majetek, např. čestné medaile a sportovní ceny, které mají pro dlužníka tak velkou osobní hodnotu, že by bylo nepřiměřené je prodat.

Majetek může rovněž spadat pod ochranu zvláštními předpisy. To se může týkat např. náhrady za škody.

Zajištění majetku za účelem úhrady pohledávky nelze použít na mzdu aj., do jejich vyplacení a obstavení.

3.2 Jaké jsou účinky těchto opatření?

Pokud byl majetek obstaven pro účely uhrazení pohledávky, nesmí žalovaný majetek zcizovat. Žalovaný s majetkem nesmí nakládat žádným způsobem, který by byl v neprospěch žadatele. Švédský exekuční orgán (Kronofogdemyndigheten) však smí udělit výjimku ze zákazu nakládat s majetkem, existují-li proto zvláštní důvody. Porušení zákazu nakládání s majetkem způsobuje vznik trestní odpovědnosti.

3.3 Jaká je platnost těchto opatření?

Pokud bylo nařízeno opatření podle hlavy 15 §§ 1-3 švédského soudního řádu, musí navrhovatel, pokud již žalobu nepodal, ji podat do jednoho měsíce od nařízení opatření. Pokud má být jeho nárok přezkoumán jiným postupem, musí navrhovatel namísto toho přijmout opatření podle daného postupu.

Pokud je opatření nařízeno jako prozatímní, bude rozhodnutí doručeno účastníkům řízení a žalovanému bude uloženo, aby se k němu vyjádřil. Po předložení vyjádření soud bezodkladně rozhodne, zda má být opatření opětovně přezkoumáno.

Opatření bude ihned zrušeno, pokud po jeho nařízení bude složena jistota plnící účel opatření.

4 Je možné podat proti těmto opatřením opravný prostředek?

Nařídit předběžné opatření lze pouze rozhodnutím, a to pokud je návrh podán v rámci soudního řízení ve věci samé, ale i tehdy, kdy je návrh podán samostatně.

V obou případech se proti rozhodnutí může odvolat zejména ten, proti komu je toto rozhodnutí namířeno. Kdo se chce odvolat proti rozhodnutí okresního soudu (tingsrätt), musí tak učinit písemně do tří týdnů ode dne vynesení rozhodnutí. Pokud rozhodnutí nebylo vyhlášeno při soudním jednání a při soudním jednání nebylo ani sděleno, kdy bude rozhodnutí vyhlášeno, běží lhůta pro odvolání ode dne, kdy bylo rozhodnutí doručeno. Odvolání se podává k odvolacímu soudu (hovrätt), ale je nutno ho doručit okresnímu soudu.

Zamítnul-li okresní soud v občanskoprávním sporu návrh na vydání předběžného opatření podle hlavy 15 švédského soudního řádu, nebo zrušil-li rozhodnutí, kterým bylo toto opatření nařízeno, může odvolací soud předběžné opatření ihned nařídit na dobu neurčitou. Nařídil-li okresní soud takové opatření, nebo rozhodl o předběžné vykonatelnosti rozhodnutí před nabytím právní moci, smí odvolací soud ihned rozhodnout, že rozhodnutí okresního soudu nesmí být vykonáno, a to po dobu neurčitou.

Poslední aktualizace: 06/09/2019

Za originální verzi stránky (v jazyce daného členského státu) odpovídá příslušné kontaktní místo Evropské soudní sítě. Překlad pořídily útvary Evropské komise. Je možné, že změny, které v originální verzi případně provedly orgány daného členského státu, nebyly ještě do překladů zapracovány. ESS-O ani Evropská komise neodpovídá ani neručí za informace a data, které tento dokument obsahuje či na které odkazuje. Předpisy v oblasti autorských práv členských států odpovědných za tuto stránku naleznete v právním oznámení.

Zajištění majetku při nároku v jiné zemi EU - Anglie a Wales

1 Jaké druhy opatření existují?

V Anglii a Walesu mají soudy podle části 25.1 bodu 1 občanského soudního řádu (CPR) i své příslušnosti pravomoc nařídit předběžná a/nebo ochranná opatření určená k ochraně zájmů strany, a to buď s ohledem na majetek, nebo žalobní důvod. Tato nápravná opatření jsou dostupná v jakékoli fázi, dokonce i před zahájením soudního řízení. Jedná se o nápravná opatření podle ekvity, kdy má soud pravomoc rozhodnout o vhodném opatření. Zásady pro ukládání těchto opatření byly stanoveny v zásadním rozsudku ve věci *American Cyanamid Co v. Ethicon*^[1] Podle části 25.1 bodu 1 může soud vydat:

předběžné soudní příkazy (Interim injunctions)

předběžná prohlášení (Interim declarations)

příkazy týkající se majetku s cílem umožnit prodej majetku, jeho zachování, kontrolu převodu správy nebo platbu z titulu vlastnictví

příkazy k umožnění vstupu na pozemky nebo do budov

příkazy k vydání věci

příkazy k zajištění nebo příkazy nařizující, aby některá ze stran poskytla informace o tom, kde se nachází majetek, který je předmětem příkazu k zajištění

příkazy k prohlídce

příkazy ke zpřístupnění dokumentů nebo ke kontrole majetku před zahájením soudního řízení – tyto příkazy mohou být vydány buď proti odpůrci, nebo straně, již se řízení dosud netýká

příkazy k předběžné platbě z důvodu náhrady škody, kterou má soud přiznat

příkazy k platbě soudu v očekávání výsledku řízení

příkazy k vyúčtování peněžní částky

příkazy v souvislosti s řízením týkajícím se duševního vlastnictví.

Judikatura na základě příslušnosti soudů vytvořila rovněž určitá předběžná opatření, mimo jiné příkazy podle rozsudku ve věci *Norwich Pharmacal* a zákazy vést jiné soudní řízení („anti-suit injunctions“). Příkazy *Norwich Pharmacal* mají přinutit třetí stranu k poskytnutí informací o pachateli, aby mohl žalobce podat žalobu na konkrétní osobu – tyto příkazy se často používají v případech protiprávního jednání ze strany podniků. Zákazy vést jiné soudní řízení („anti-suit injunctions“) mají zabránit tomu, aby jedna ze stran podala žalobu v cizí zemi, pokud by to znamenalo zlovolné nebo nespravedlivé jednání či nezákonný postup. Soud může mimoto vydat prohlášení ohledně výkladu práva nebo ohledně doby trvání smlouvy, která je předmětem soudního sporu.

Soudní příkaz je soudní rozhodnutí, které vyžaduje, aby některá strana buď podnikla určité kroky, nebo se zdržela určitého jednání. Předběžným soudním příkazem je rozhodnutí vydané před zahájením soudního řízení o žalobě. Žalobce se může domáhat ochrany svého postavení v průběhu soudního řízení, nebo dokonce před zahájením řízení, a to podáním návrhu na vydání předběžného soudního příkazu, jehož cílem je zabránit žalovanému, aby jednal způsobem, který by žalobce poškodil.

Existují rovněž dva zvláštní druhy soudních příkazů, o něž může žalobce požádat v případě rizika, že žalovaný podnikne kroky k zničení důkazů nebo zmaření rozsudku, který žalobce získal. Prvním je příkaz k prohlídce; druhým je příkaz k zajištění, který žalovanému zakazuje nakládat s majetkem nebo jej přemísťovat mimo jurisdikci.

Jestliže žalobce žádá o zaplacení určité peněžní částky (např. dluhu nebo náhrady škody), může soud žalovanému nařídít, aby provedl předběžnou platbu s ohledem na částku, kterou bude muset žalovaný případně zaplatit, aby se zabránilo nesnázím žalobce v důsledku případné prodlevy při vydávání soudního rozhodnutí.

Žalovaný může čelit riziku, že i v případě zamítnutí žaloby a uložení náhrady nákladů žalobci nebude možné vymáhat příkaz k náhradě nákladů. Za účelem ochrany žalovaného může soud za určitých okolností nařídít žalobci, aby složil jistotu k náhradě nákladů, obvykle zaplacením určité peněžní částky soudu. Vrchní soud (High Court) má pravomoc nařídít předběžná opatření na podporu řízení v jiné jurisdikci, je-li to účelné. Může rovněž vydat „celosvětově platný příkaz k zajištění“, který se vztahuje na majetek v jiných jurisdikcích.

[1] [1975] 1.504

2 Za jakých podmínek lze tato opatření vydat?

2.1 Postup

Soudní příkazy (včetně příkazů k prohlídce a příkazů k zajištění)

Podle části 25 musí být každý návrh na předběžné opatření podán u soudu, který danou věc projednává, nebo bude projednávat, jakmile bude podána žaloba. Některé druhy soudních příkazů, zejména ty s mezinárodním prvkem, musí být vydány pouze u vrchního soudu, zatímco jiné mohou být vydány u soudu hrabství (County Court). U vrchního soudu je možné je vydávat běžným způsobem, nebo prostřednictvím různých soudních oddělení projednávajících návrhy na předběžná opatření nebo služeb mimo úřední dobu – to je často relevantní pro soudní příkazy, jejichž cílem je nařídít tisku ukončení reportáže nebo ministerstvu vnitra zastavení deportace.

Obecné požadavky na podání návrhu jsou takové, že musí být podán formou oznámení návrhu (Application Notice, N244) a že k oznámení musí být připojen žalobní formulář, svědecká výpověď na podporu žádosti, přísežná prohlášení o důkazech a návrh usnesení. Návrh usnesení musí obsahovat protizávazek [2] ohledně náhrady škody, závazek týkající se doručení návrhu, důkazů a případného vydaného rozhodnutí odpůrcům. To je klíčové, jedná-li se o věc *ex parte*. V případě soudních příkazů v naléhavých situacích bude zapotřebí závazek týkající se uhrazení příslušných poplatků co nejdříve; mimoto se může vyžadovat závazek zahájit co nejdříve oficiální řízení.

Po podání žaloby projedná věc soudce, který vydá potřebné rozhodnutí a zajistí, aby bylo soudní rozhodnutí zapečetěno a vráceno navrhovateli. Za doručení protistraně odpovídá strana, která návrh podala.

Příkazy k prohlídce jsou velmi invazivní a jako takové znamenají zvláštní požadavky. Musí být zpravidla doručeny „dohlížejícím právním zástupcem“, který je obeznán s příkazy k prohlídce a je nezávislý na právních zástupcích navrhovatele. Dohlížející právní zástupce vysvětlí příkaz k prohlídce odpůrci a upozorní jej na jeho právo požádat o právní poradenství. Dohlížející právní zástupce provede prohlídku nebo na ni dohlíží a podá zprávu o prohlídce právním zástupcům navrhovatele. Příkazy k prohlídce jsou účinné od okamžiku doručení a po uplynutí přiměřené lhůty pro právní poradenství.

Příkazy k zajištění jsou příkazy, které brání účastníkovi řízení v přemístění majetku nacházejícího se v dané jurisdikci nebo omezují možnost nakládat s majetkem, který se nachází kdekoli na světě. Mají účinek od okamžiku, kdy jsou vydány, takže prvořadý význam má doručení příkazu.

V obou případech vede nedodržení příkazu k řízení z důvodu pohrdání soudem.

Předběžné platby a jistota k náhradě nákladů

Předběžné platby a jistota k náhradě nákladů mohou být poskytnuty na základě dohody stran, není-li však dohoda dosažena, je nutné obrátit se na soud.

Návrh se podává předložením oznámení návrhu s připojenými písemnými důkazy. Návrh musí být doručen odpůrci, který může v odpovědi předložit důkazy.

Pokud soud vydá rozhodnutí, stanoví formu a výši jistoty nebo platby, kterou je nutno poskytnout.

Náklady na získání příkazů

S ohledem na získání výše uvedených příkazů není stanoven pevný sazebník. Existují však zvláštní soudní poplatky za podání návrhu na vydání příkazu, které závisejí na tom, zda je návrh podán s oznámením odpůrci, nebo bez oznámení. Podrobné informace o těchto poplatcích jsou uvedeny na internetových stránkách [ministerstva spravedlnosti](#).

Navrhovatel je povinen zaplatit odměnu svým právním zástupcům (a v případě příkazu k prohlídce dohlížejícímu právnímu zástupci), ačkoli náhrada těchto nákladů může být nakonec uložena odpůrci.

[2] Závazky představují přísliby soudu. Trest za nesplnění závazku může být přísný.

2.2 Hlavní podmínky

Jak je uvedeno výše, všechna nápravná opatření popsaná v tomto oddíle mají diskreční povahu a soud je neuloží, pakliže se domnívá, že by za daných okolností nebyla vhodná nebo přiměřená. V případě příkazů k prohlídce a příkazů k zajištění postupují soudy obvykle s větší opatrností, neboť se jedná o obzvláště přísná opatření.

Předběžné soudní příkazy

Při rozhodování o vydání předběžného soudního příkazu [3] soud nejprve posoudí, zda žaloba vyvolává „závažnou otázku, která má být předmětem řízení“ (namísto toho, zda je „bezdůvodná nebo šikanózní“). Není-li tomu tak, bude příkaz odmítnut.

Pokud existuje závažná otázka, která má být předmětem řízení, soud poté zváží „poměr vhodnosti“. To zahrnuje otázku, zda by bylo horší požadovat po navrhovateli, aby se až do soudního řízení obešel bez soudního příkazu, nebo uložit žalovanému soudní příkaz. Při rozhodování o této otázce uváží soud následující záležitosti v tomto pořadí:

Bylo by pro žalobce v případě, že by v soudním řízení uspěl, přiměřenou nápravou přiznání náhrady škody? Je-li náhrada škody přiměřeným opatřením, bude příkaz odmítnut. Pokud by tomu tak nebylo (např. z důvodu nenapravitelné nebo nemajetkové újmy na straně žalobce), je třeba zvážit i zbývající otázky. Zajišťuje protizávazek žalobce s ohledem na náhradu škody žalovanému náležitou ochranu, pokud by v soudním řízení uspěl žalovaný? Jestliže by náhrada škody vedla k dostatečné ochraně žalovaného, počítá se obvykle ve prospěch soudního příkazu.

Pokud se ostatní faktory zdají být rovnoměrně vyvážené, zachová soud současný stav. Uvážit lze další sociální nebo ekonomické faktory, jako je dopad vydání či odmítnutí příkazu na zaměstnání nebo dostupnost léčivých přípravků.

V krajním případě může soud vzít v úvahu relativní důvody argumentace stran, avšak pouze tehdy, je-li možné jednoznačně stanovit, že argumenty jednoho účastníka řízení jsou mnohem pádnější než argumenty druhého účastníka.

Příkazy k prohlídce

Příkaz k prohlídce může být vydán za účelem zajištění důkazů nebo majetku relevantního pro soudní řízení. Podmínky pro získání příkazu k prohlídce jsou přísnější než u jiných druhů soudních příkazů a soud příkaz nevydává, pokud navrhovatel neprokáže, že jsou splněny všechny tyto podmínky:

Proti žalovanému existuje velmi silný *prima facie* důvod (*fumus boni juris*).

Činnosti žalovaného, které vedou k soudnímu řízení, způsobují žalobci vážnou skutečnou nebo potenciální újmu.

Existují jasné důkazy o tom, že žalovaný má usvědčující dokumenty nebo materiály.

Existuje „reálná možnost“ nebo „pravděpodobnost“, že příslušné dokumenty nebo materiály zmizí, nebude-li soudní příkaz vydán.

Příkazy k zajištění

Soud má pravomoc vydat příkaz k zajištění, je-li to „spravedlivé a vhodné“. Příkaz k zajištění nebude vydán, pokud žalobce neprokáže, že jsou splněny všechny níže uvedené podmínky:

Žalobce má hmotněprávní důvod žaloby, pro který jsou příslušné soudy Anglie a Walesu.

Žalobce má proti žalovanému „dobře zdůvodnitelný argument“ (good arguable case).

Existují důvody se domnívat, že žalovaný má v dané jurisdikci majetek.

Existuje „reálné riziko“, že žalovaný bude nakládat s majetkem způsobem, který znamená, že rozhodnutí nelze vykonat (např. majetek zcizí nebo jej z dané jurisdikce přemístí).

Soud bude postupovat zvláště obezřetně před tím, než vydá příkazy k zajištění na podporu zahraničních řízení, zejména pokud se příkaz k zajištění překrývá s jakýmkoli příkazem k zajištění vydaným zahraničním soudem, u něhož probíhá hlavní řízení, nebo je s ním v rozporu, nebo pokud zahraniční soud odmítl majetek zajistit.

Soud celosvětově platný příkaz k zajištění nevydává, má-li odpůrce v dané jurisdikci dostatečný majetek, a musí zvážit, zda by takovýto příkaz bylo možné vykonat v zemích, v nichž má odpůrce majetek.

Příkazy podle rozsudku ve věci Norwich Pharmacy

Tyto příkazy, které ukládají odpůrci povinnost zpřístupnit žalobci určité dokumenty nebo informace, vytvořila judikatura. Rozsah zpřístupnění je sice podobný jako v případě poskytnutí informací před zahájením řízení nebo poskytnutí informací nezúčastněnými stranami, je však širší, neboť se vztahuje na „informace“ oproti dokumentům. Tyto příkazy jsou dostupné kdykoli během soudního řízení a lze o ně požádat i po vynesení rozsudku. Kromě obecných zásad ekvity patří k dalším kritériím také to, že musí dojít k bezpráví a musí existovat pachatel, jehož se v případě, je-li znám, bude týkat soudní řízení zahájené navrhovatelem. Tento příkaz je nezbytný pro dosažení spravedlnosti a neexistuje jiný způsob, jak jej dosáhnout. Odpůrcem je buď pachatel, nebo osoba spojená s pachatelem či k němu přidružená, která má informace o pachateli. O tyto příkazy se žádá u vrchního soudu a mají mezinárodní platnost; obsah zpřístupněných dokumentů může být použit v zahraničním soudním řízení bez souhlasu soudu, což představuje odchylku od obecných zásad soudního řízení.

Zákazy vést jiné soudní jednání („anti-suit injunctions“)

Jedná se o příkazy, které žalovanému zakazují vést soudní řízení u zahraničního soudu. Kromě obecných zásad ekvity existují i další kritéria. Zákaz soudního řízení musí být v prvé řadě v zájmu spravedlnosti; obecně z toho důvodu, že se jedná o šikanózní žalobu nebo o porušení smluvního ustanovení, jako je porušení doložky o výlučné příslušnosti soudů Anglie a Walesu. Soudní řízení musí být navíc vedeno u soudu, na nějž se nevztahuje nařízení Brusel 1. Pokud by byl soud schopen zastavit soudní řízení u těchto soudů, byla by porušena zásada vzájemné důvěry mezi soudními systémy. Výjimkou z tohoto pravidla je případ, kdy záležitost souvisí se soukromou arbitráží, takže takováto obava neexistuje.

Předběžné platby

Soud může žalovanému nařídit, aby provedl předběžnou platbu, pouze tehdy, pokud žalovaný přiznal žalobci odpovědnost za uhrazení peněžní částky, pokud již bylo ve prospěch žalobce rozhodnuto o peněžní částce, která má být určena později, nebo pokud je soud přesvědčen o tom, že v soudním řízení získá žalobce zpět „významnou peněžní částku“ (nebo v případě žaloby týkající se vlastnictví pozemku platbu v souvislosti držbou pozemku ze strany žalovaného). V případech osobní újmy lze platbu nařídit pouze tehdy, pokud závazek žalovaného uhradí pojišťovna, nebo je-li žalovaným veřejný subjekt.

Jistota k náhradě nákladů

K nejběžnějším případům, kdy soud může žalobci nařídit složení jistoty, patří toto:

Žalobce pobývá mimo Evropskou unii a Evropskou zónu volného obchodu (Island, Lichtenštejnsko, Norsko a Švýcarsko) a v zemi, kde má žadatel bydliště, by bylo obtížné vymáhat náhradu nákladů.

Žalobcem je společnost či jiný subjekt zapsaný do obchodního rejstříku a existuje důvod domnívat se, že nebude s to uhradit náklady žalovaného, bude-li to nařízeno. (Při rozhodování, zda nařídit složení jistoty, vezme soud v úvahu skutečnost, zda byl nedostatek finančních prostředků žalobce způsoben jednáním žalovaného.)

Žalobce změnil adresu s cílem vyhnout se následkům soudního sporu, nebo v žalobním formuláři neuvedl správnou adresu.

Žalobce podnikl ve vztahu ke svému majetku kroky, které ztěžují výkon příkazu k náhradě nákladů.

Soud vydá příkaz pouze tehdy, pokud se ujistí, že je to za všech okolností odůvodněné. Soud zváží, zda je návrh na složení jistoty použit k zatajení skutečného nároku a zda má žaloba přiměřenou naději na úspěch.

Soud má rovněž pravomoc nařídit, že jistotu musí poskytnout:

strana, která není účastníkem řízení a která financuje žalobu výměnou za podíl na výtěžku z řízení, nebo která si vyhradila právo podat žalobu na žalobce s cílem zabránit riziku, že jí bude vystaven příkaz k náhradě nákladů, účastník řízení, který bez zjevného důvodu nedodržel soudní řád.

[3] Jedná se o zpřesnění a zdokonalení zásad stanovených v rozsudku ve věci *American Cyanamid*.

3 Účel a povaha opatření?

3.1 Jaké druhy majetku mohou být předmětem takových opatření?

Předběžné soudní příkazy

Příkaz může vyžadovat, aby jedna ze stran přijala určitá opatření nebo se zdržela určitého jednání ve vztahu k jakémukoli druhu majetku.

Příkazy k prohlídce

Příkaz k prohlídce vyžaduje, aby žalovaný povolil vstup do svých prostor, neumožňuje však navrhovateli vynutit si vstup násilím. V příkazu musí být uvedeny prostory, které mohou být předmětem prohlídky, a seznam položek, jež mohou osoby provádějící prohlídku kontrolovat, kopírovat a odebrat. Příkaz se může týkat pouze důkazů, které mohou být relevantní v řízení, nebo majetku, jenž může být předmětem řízení nebo s ohledem na něj může v rámci řízení vyvstat určitá otázka.

Standardní příkaz vyžaduje, aby žalovaný předal všechny položky uvedené v příkazu. Mohou-li být příslušné důkazy uchovávány v počítačích, musí být umožněn přístup ke všem počítačům v daných prostorách, aby mohly být prohledány, a musí být poskytnuty kopie všech nalezených relevantních položek.

Příkazy k zajištění

Soud může vydat příkaz k zajištění majetku odpůrce, který odpůrci zakazuje snížit jeho majetek v rámci jurisdikce pod stanovenou hodnotu, nebo příkaz k zajištění konkrétního majetku. Odpůrce však může nadále vynakládat stanovené částky na životní náklady a právní poradenství a zastoupení a příkaz může odpůrci povolit nakládání s majetkem v rámci běžného obchodního styku.

Standardní formou příkazu k zajištění je příkaz týkající se „maximální částky“, který uvádí, že se týká veškerého majetku odpůrce, a to až do uvedené hodnoty. Vztahuje se na jakýkoli majetek, s nímž může odpůrce sám nakládat, včetně majetku v držení nebo pod kontrolou třetí strany podle pokynů odpůrce. Obecný příkaz nebo příkaz týkající se „maximální částky“ se vztahuje na veškerý majetek, včetně movitých věcí a nemovitostí, vozidel, hotovosti a cenných papírů. Příkaz se vztahuje také na veškerý majetek nabytý po jeho vydání. Může upřesňovat konkrétní majetek, obchodní aktiva a bankovní účty, jež jsou předmětem zajištění. Společný bankovní účet nebude zmrazen, pokud na něj příkaz výslovně nevztahuje.

3.2 Jaké jsou účinky těchto opatření?

Žalovaný je upozorněn na to, že nedodržení předběžného soudního příkazu představuje pohrdání soudem, za něž může být žalovanému uložen trest odnětí svobody, pokuta nebo zabavení majetku.

Pokud třetí osoba umožní odpůrci nakládat s majetkem v rozporu s příkazem k zajištění, nejedná se nutně o pohrdání soudem. Jestliže však třetí osoba, která byla vyzkoumána o příkazu k zajištění, vědomě napomáhá odpůrci při prodeji zajištěného majetku, dopouští se tato strana pohrdání soudem.

Navrhovatel by proto měl poskytnout kopie příkazu k zajištění třetím osobám, jako jsou například bankéři, účetní a právní zástupci odpůrce. (Standardní forma příkazu předpokládá, že se tak stane, a upozorňuje třetí osoby na možné postihy. Zahnuje rovněž závazky navrhovatele týkající se úhrady přiměřených nákladů, které třetím osobám vznikly při plnění příkazu, a jejich odškodnění za související závazky.) I v případě doručení příkazu mohou banky a další třetí osoby uplatňovat práva na jistotu a započtení, která vznikla před vydáním příkazu k zajištění.

Příkaz k zajištění nepříznává žalobci vlastnická práva vztahující se na zajištěný majetek. Právo podat žalobu za pohrdání soudem je obecně jediným nápravným opatřením, které má žalobce k dispozici. Smlouva, která byla uzavřena v rozporu se soudním příkazem, je protiprávní, a může být tudíž nevymahatelná ze strany osoby, která ví, že příkaz porušuje. Soud může mimoto někdy vydat samostatný soudní příkaz, který brání žalovanému v plnění smlouvy se třetí osobou. Vlastnictví však může být převedeno na základě protiprávní smlouvy, a jakmile byla taková smlouva provedena, není obvykle možné získat zpět majetek, který byl převeden.

3.3 Jaká je platnost těchto opatření?

Je-li vydáno rozhodnutí o předběžném opatření v přítomnosti účastníků řízení, může uvádět, že je účinné do doby hlavního soudního řízení, vynesení rozsudku nebo vydání dalšího příkazu soudu, nebo do konkrétního data. (Je-li příkaz je účinný „do doby vydání dalšího soudního příkazu“, nepozbývá platnosti, jakmile soud vynese rozsudek, nýbrž pouze tehdy, vydá-li rozhodnutí, které dotýčný příkaz výslovně nebo implicitně ruší.)

Předběžný soudní příkaz vydaný bez oznámení odpůrci obvykle trvá omezenou dobu, ojediněle déle než 7 dnů, a bude zapotřebí další soudní příkaz, aby opatření nadále platilo. Při vydání příkazu bez oznámení soud obvykle stanoví datum dalšího soudního jednání, jehož se může odpůrce zúčastnit a napadnout zachování příkazu. Standardní formulář příkazu k zajištění stanoví, že se použije až do dne dalšího soudního jednání nebo vydání dalšího příkazu.

4 Je možné podat proti těmto opatřením opravný prostředek?

Žalovaný nebo třetí osoba, jíž se předběžný soudní příkaz přímo týká, může kdykoli podat soudu návrh na změnu nebo zrušení příkazu (ačkoli návrh v souvislosti s příkazem k prohlídce, který již byl proveden, by měl obvykle počkat až do soudního řízení). Za účelem napadení příkazu vydaného bez oznámení není nutné čekat do dne dalšího soudního jednání. Žalovaný musí právní zástupce žalobce předem vyzkoušet o návrhu. Návrh by měl být obvykle podán soudu, který příkaz vydal, a často jej projedná stejný soudce.

K důvodům, na jejichž základě může odpůrce takovýto návrh podat, patří: nesplnění jedné z podmínek příkazu, významná změna okolností, která ruší odůvodněnost příkazu, represivní účinek příkazu, nepřiměřený zásah do práv nevinných třetích osob a prodleva žalobce při pokračování v řízení. Pokud byl příkaz získán bez předchozího upozornění odpůrce, důvody pro zrušení nebo změnu příkazu zahrnují také nesplnění povinnosti žalobce sdělit soudu skutkové okolnosti při jeho získání a nedostatečné důkazy pro odůvodnění předběžného soudního příkazu bez předchozího oznámení.

Jestliže soud příkaz zruší, je odpůrce poté oprávněn uplatnit křížový závazek navrhovatele s ohledem na náhradu škody a požadovat odškodnění. Soud nařídí „šetření s ohledem na náhradu škody“, aby zjistil ztráty odpůrce, ačkoli to může být odloženo do doby hlavního soudního řízení nebo na později.

Soud má rovněž pravomoc zrušit nebo změnit příkazy týkající se předběžných plateb a jistoty k náhradě nákladů a nařídí navrácení celé peněžní částky nebo její části zaplacené na základě příkazu.

Související odkazy

 [Ministerstvo spravedlnosti](#)

Poslední aktualizace: 30/09/2021

Za originální verzi stránky (v jazyce daného členského státu) odpovídá příslušné kontaktní místo Evropské soudní sítě. Příklad pořídily útvary Evropské komise. Je možné, že změny, které v originální verzi případně provedly orgány daného členského státu, nebyly ještě do překladů zapracovány. ESS-O ani Evropská komise neodpovídá ani neručí za informace a data, které tento dokument obsahuje či na které odkazuje. Předpisy v oblasti autorských práv členských států odpovědných za tuto stránku naleznete v právním oznámení.

Zajištění majetku při nároku v jiné zemi EU - Severní Irsko

1 Jaké druhy opatření existují?

Soudní zákaz neboli negativní příkaz (Prohibitory or Negative Injunction) – příkaz zdržet se určitého jednání nebo ukončit určité jednání. Jedná se o nejběžnější druh rozhodnutí.

Soudní příkaz neboli pozitivní příkaz (Mandatory or Positive Injunction) – příkaz k provedení určitého úkonu nebo k odstranění újmy způsobené předchozím úkonem.

Quia Timet příkaz – příkaz k provedení či neprovedení určitého úkonu, aby se zabránilo škodám, k nimž ještě nedošlo.

Rozhodnutí o obstavení majetku („Mareva Injunction“) – příkaz, který brání žalovanému v tom, aby odstranil nebo zcizil svůj majetek za účelem nevymahatelnosti soudního rozhodnutí o náhradě škody. Toto rozhodnutí může stanovit příspěvek na životní, obchodní nebo právní náklady žalovaného. Závazek namísto příkazu – Takovýto závazek často nabízí žalovaný v reakci na návrh na vydání soudního zákazu nebo příkazu, a je-li žalobcem přijat, měl by být zaznamenán písemně nebo soudem.

Příkaz ke kontrole a zachování majetku (Order for inspection and preservation of property) – tento příkaz má dvojitý účel:

zachovat majetek, který je předmětem žaloby, aby strana, jež měla ve věci úspěch, byla schopna získat zpět nedotčený majetek nebo jeho hodnotu, a zpřístupnit majetek pro účely prohlídky ke shromáždění důkazů v rámci řízení. Soud může rovněž vydat usnesení umožňující vstup do prostor účastníka řízení za účelem provedení opatření.

Příkaz k zabavení (tzv. „Anton Piller Order“) – ten opravňuje žalobce, jeho právního zástupce nebo jiného zmocněnce zabavit věci bez předchozího upozornění žalovaného za účelem jejich zachování nebo pro účely dokazování.

2 Za jakých podmínek lze tato opatření vydat?

2.1 Postup

Předběžná opatření mohou být uplatněna kdykoli po zahájení řízení a před rozhodnutím v dané věci. V naléhavých případech může být předběžné opatření nařízeno před zahájením řízení pod podmínkou, že řízení je zahájeno neprodleně.

Postup pro podání návrhu na předběžné opatření je stanoven v soudním řádu. Obecnými soudními pravidly, která se vztahují na vrchní soud (High Court), je soudní řád Nejvyššího soudu Severního Irsku z roku 1980 (Rules of the Court of Judicature (NI) 1980), a na soudy hrabství se vztahuje soudní řád soudů hrabství (County Court) Severního Irsku z roku 1981 (County Court Rules (NI) 1981).

Návrh se obvykle podává prostřednictvím „oznámení návrhu“ (Notice of Motion) nebo „předvolání“ (Summons) oddělení vrchního soudu nebo soudu hrabství, u něhož je vedeno hlavní řízení.

Oznámení nebo předvolání musí obsahovat požadované nápravné opatření a soudní pravidla, na jejichž základě je návrh podán, musí být podloženy příslepným prohlášením (často učiněným právním zástupcem navrhovatele) a měl by být předložen návrh rozhodnutí.

Oznámení nebo předvolání spolu s příslepným prohlášením a jakýmkoli jinými příslušnými písemnostmi musí být žalovanému doručeny nejméně dva celé dny před plánovaným dnem konání soudního jednání, ačkoli v naléhavých případech může soud povolit zkrácení lhůty pro doručení.

U vrchního soudu projednává návrh obvykle vyšší soudní úředník (Master), ačkoli v některých druzích řízení (stanovených v soudním řádu Nejvyššího soudu Severního Irsku z roku 1980) musí návrhy na předběžná opatření projednat soudce.

Soud hrabství má úplnou pravomoc s ohledem na předběžná opatření ve vztahu k věcem spadajícím do jeho příslušnosti. U soudu hrabství musí návrhy na rozhodnutí o předběžném opatření projednat soudce soudu hrabství.

Návrh lze podat „*ex parte*“ bez doručení oznámení nebo předvolání osobě, vůči níž je opatření požadováno, v těchto případech:

je-li věc mimořádně naléhavá

pokud by předchozí oznámení vedlo k tomu, že žalovaný zmaří účel rozhodnutí

například dle dohody se návrhy před zahájením řízení obvykle podávají *ex parte*

pokud to umožňuje nebo nařizuje zákon či soudní řád.

Návrh *ex parte* se podává na zvláštním formuláři (tzv. procesní písemnost *ex parte*) a navrhovatel je povinen zveřejnit plně a správně všechny příslušné skutečnosti. O návrzích na rozhodnutí *ex parte* (s výjimkou návrhů na soudní zákazy nebo příkazy *ex parte*) zpravidla rozhoduje soudce nebo vyšší soudní úředník bez soudního jednání. Náklady na návrhy *ex parte* jsou obvykle vyhrazeny pro soudní jednání.

2.2 Hlavní podmínky

Soudní zákaz nebo příkaz vydá soud dle svého uvážení. Soud může vydat rozhodnutí v kterékoli fázi řízení, pokud to považuje za odůvodněné a vhodné.

Soud uplatňuje svou posuzovací pravomoc při rozhodování o soudním zakazu nebo příkazu v souladu s pokyny vydanými v rozsudku ve věci American Cyanamid v. Ethicon [1975] AC 396. Žalobce musí nejprve prokázat, že existuje závažný problém, který má být předmětem řízení. Soudce poté posoudí možnost finanční náhrady škody vzniklé žalobci. Soudce může posoudit poměr vhodnosti uložení opatření pro jednotlivé strany a v případě rovnosti to, zda se upřednostňuje zachování nebo obnovení situace, jaká existovala před údajným protiprávním jednáním. Jestliže se jedná o návrh na vydání obligatorního příkazu a opatření nebude přijato, dokud se žalobce nezaváže zaplatit žalovanému náhradu škody v případě, že jeho žaloba bude neúspěšná, nebo pokud se ukáže, že soudní příkaz je zbytečný, je třeba prokázat silnější potřebu.

V případě návrhu na vydání rozhodnutí o obstavení majetku musí žalobce předložit:

opodstatněné argumenty pro již existující důvod žaloby, kdy se požadují určitá peněžitá nápravná opatření

důkaz o tom, že žalovaný má majetek, který může odstranit nebo zatajit

důkaz o existujícím riziku toho, že žalovaný před vydáním soudního rozhodnutí bude s majetkem nakládat.

Návrh na kontrolu majetku lze podat v souvislosti s majetkem, který je předmětem řízení, nebo v souvislosti s nímž může vyvstat otázka. Právo na kontrolu nezávisí na síle argumentů žalobce.

V návrhu na vydání příkazu k zabavení musí žalobce prokázat, že existuje reálná možnost, že žalovaný zničí dokumenty nebo předměty škodící jeho obhajobě nebo zveřejní materiál, s ohledem na nějž má žalobce právo na důvěrné zacházení.

3 Účel a povaha opatření?

3.1 Jaké druhy majetku mohou být předmětem takových opatření?

Návrh na vydání soudního zákazu nebo příkazu musí být vedlejší a záviset na vymahatelném právním nároku nebo předmětu žaloby. Účelem soudního zákazu nebo příkazu však není výkon práv navrhovatele, nýbrž zachování stavu v daném okamžiku nebo jeho obnovení do doby, než bude rozhodnuto o žalobě.

Rozhodnutí o obstavení majetku lze vydat s ohledem na současný nebo budoucí majetek nacházející se v Severním Irsku (bez ohledu na to, zda je předmětem žaloby nebo zda souvisí se žalobou), ať už má žalovaný bydliště nebo přítomnost v Severním Irsku, či nikoli.

Příkaz ke kontrole a zachování majetku lze získat pouze ve vztahu k fyzickému majetku. Není to vhodný postup pro kontrolu obsahu dokumentu, který je k dispozici podle pravidel týkajících se zpřístupnění dokumentů.

3.2 Jaké jsou účinky těchto opatření?

Opatření může být vykonáno v předběžném řízení. Než může být opatření vykonáno v předběžném řízení, musí být doručeno žalovanému. Závazek je vykonatelný jako soudní zákaz nebo příkaz.

Třetí osoby, jako je manžel/manželka žalovaného, právní zástupce nebo banka, které obdržely rozhodnutí o obstavení majetku, musí zachovat majetek žalovaného, který mají v držení. Rozhodnutí o obstavení majetku však má účinek pouze proti žalovanému a nedává žalobci přednost před věřiteli.

Příkaz ke kontrole a zachování majetku může být vydán pouze proti účastníkovi řízení, takže jeho účinek závisí na souhlasu osoby, která majetek vlastní.

Příkaz k zabavení nepředstavuje povolení k prohlídce, takže jej nelze provést za použití síly, je-li však příkaz formulován tak, že nařizuje žalovanému, aby umožnil prohlídku, znamená odmítnutí žalovaného pohrdání soudem a může vést soud k vyvození závěru, že něco skrývá.

3.3 Jaká je platnost těchto opatření?

Opatření může být:

předběžné – trvá do doby soudního řízení

dočasně – trvá po omezenou dobu

4 Je možné podat proti těmto opatřením opravný prostředek?

Proti usnesení nebo rozhodnutí vyššího soudního úředníka může kterákoli strana podat opravný prostředek soudci. Opravný prostředek musí být podán do pěti dnů a musí být doručen ostatním stranám nejméně dva celé dny před tím, než je naplánováno projednání opravného prostředku. Pětidenní lhůta lze podle uvážení soudu prodloužit, soud však musí být přesvědčen, že existuje pádný důvod tak učinit. Proti závazku se však účastník řízení nemůže odvolat. Proti zamítnutí návrhu *ex parte* může navrhovatel podat opravný prostředek, odpůrce však podá spíše návrh na zrušení rozhodnutí než opravný prostředek. Odvolací řízení představuje úplně nové projednání, i když odvolávající se strana předkládá svou věc poprvé. Ačkoli mohou být předloženy nové důkazy, soudce se zdráhá připustit nové důkazy, neexistuje-li k tomu dostatečný důvod.

Proti předběžnému rozhodnutí vydanému soudem hrabství lze podat opravný prostředek soudci vrchního soudu za účelem opětovného projednání nebo postoupení věci odvolacímu soudu (Court of Appeal).

Související odkazy

 [Soudní služba Severního Irsku \(Northern Ireland Courts and Tribunals Service\)](#)

Poslední aktualizace: 29/09/2021

Za originální verzi stránky (v jazyce daného členského státu) odpovídá příslušné kontaktní místo Evropské soudní sítě. Překlad pořídily útvary Evropské komise. Je možné, že změny, které v originální verzi případně provedly orgány daného členského státu, nebyly ještě do překladů zapracovány. ESS-O ani Evropská komise neodpovídá ani neručí za informace a data, které tento dokument obsahuje či na které odkazuje. Předpisy v oblasti autorských práv členských států odpovědných za tuto stránku naleznete v právním oznámení.

Zajištění majetku při nároku v jiné zemi EU - Skotsko

1 Jaké druhy opatření existují?

Předběžný postih (Diligence on the dependence)

Předběžný postih je ochranné opatření, které se používá v době, kdy probíhá soudní řízení, nebo krátce před jeho zahájením. Umožňuje žalobci (věřiteli) zachovat majetek žalovaného, aby byl k dispozici za účelem splnění rozhodnutí (rozsudku) vydaného v soudním řízení ve prospěch žalobce.

Existují dva druhy předběžného postihu. Za prvé předběžné obstavení, což je způsob, kterým může žalobce v případě žaloby na zaplacení určité peněžní částky účinně „zajistit“ peněžní prostředky nebo majetek žalovaného nacházející se v držení třetí osoby. Tato třetí osoba pak nesmí vyplatit peněžní prostředky nebo převést majetek. Za druhé předběžný zákaz, který brání žalovanému v tom, aby převedl nebo zcizil nemovitost, kterou vlastní. Používá se v souvislosti s pozemky nebo budovami, nikoli penězi či movitým majetkem, a brání tomu, aby žalovaný nakládal se svým majetkem způsobem, který by mohl žalobce poškodit, například prodejem nemovitosti a poté zcizením výnosů.

Předběžné obstavení a předběžný zákaz lze při výkonu rozhodnutí přeměnit na běžný postih, je-li v rámci soudního řízení rozhodnuto ve prospěch žalobce.

Dočasné zabavení (Interim attachment)

Dočasné zabavení představuje prozatímní postih podobný předběžnému postihu, který žalobci umožňuje zabavit movitý majetek žalovaného v průběhu soudního řízení. Účinným způsobem omezuje možnost žalovaného nakládat se zabaveným movitým majetkem, který vlastní, a to do doby, než bude znám výsledek řízení. Dočasné zabavení však nelze použít s ohledem na obydlí a určité věci jsou z něj vyňaty. Jakmile je získáno rozhodnutí, není zabavení přeměněno na exekuční titul; před tím, než mohou být zabavené předměty vydraženy, se vyžaduje příkaz k platbě a další zabavení.

Dočasný soudní zákaz (Interim interdict)

Soudní zákaz je rozhodnutí soudu, které brání dotyčné osobě v určitém jednání, například rozdělení majetku, a proto jej lze využít k zachování stávajících poměrů žalovaného. Dočasný soudní zákaz má stejnou právní sílu jako zákaz, zpravidla je však vydán v počáteční fázi soudního řízení, jakmile je podán návrh na vydání soudního zákazu, a před posouzením skutečností. V důsledku toho je náchylnější k napadení nebo zrušení.

Zajištění dokumentů a jiného majetku

Soud může nařídit dočasné zajištění dokumentů a jiného majetku (včetně pozemků), které straně umožní zachovat věcné důkazy nebo získat důkazy.

2 Za jakých podmínek lze tato opatření vydat?

2.1 Postup

Předběžný postih

Předběžný postih lze provést pouze na základě rozhodnutí soudu. Příkaz k předběžnému obstavení nebo předběžný zákaz nebo příkaz k dočasnému zabavení majetku může vydat Court of Session i Sheriff Court. Předběžné obstavení a dočasné zabavení je možné pouze v případě, směřuje-li žaloba k zaplacení jiné peněžní částky než výdajů. Předběžný zákaz je přípustný v případě, že žaloba obsahuje podobný závěr, nebo směřuje-li ke splnění konkrétní povinnosti týkající se předání nemovitosti žalobci, či přiznání věcného práva k nemovitosti.

V řízení u Sheriff Court žalobce žádá o vydání příkazu k předběžnému postihu podáním počátečního návrhu na zahájení řízení. Počáteční návrh na zahájení řízení zahrnuje nárok žalobce. Předběžný postih lze uplatnit kdykoli až do vydání konečného rozhodnutí ve prospěch žalobce. Doručení příkazu k obstavení, zákazu nebo příkazu k zabavení poté obvykle provádí soudní úředník (sheriff officer) (úředník soudu jmenovaný pro doručování písemností a výkon rozhodnutí).

U Court of Session (nejvyšší civilní soud ve Skotsku) jsou příkazy k předběžnému postihu získány na základě návrhu. Rozhodnutí o postihu pak může vydat kterýkoli soudce Outer House of the Court of Session (Lord Ordinary). Prohlášení o obstavení, zákazu či zabavení obvykle provádí Messenger-at-Arms (pracovník Court of Session jmenovaný pro doručování písemností a výkon soudních rozhodnutí).

Zajištění dokumentů a jiného majetku

Předtím, než může soud vydat příkaz v případě, že řízení, jehož se dokumenty nebo majetek týkají, nebylo dosud zahájeno, je třeba, aby navrhovatel prokázal, že je pravděpodobné, že bude zahájeno občanskoprávní řízení a že v tomto řízení mohou vyvstat otázky ohledně příslušných dokumentů nebo jiného majetku. V zahájeném soudním řízení bude příkaz vydán pouze tehdy, jestliže navrhovatel prokáže, je nezbytný k upřesnění toho, co již bylo tvrzeno (tj. k prokázání uvedených skutečností). Je-li návrhu vyhověno, je v příkazu určen požadovaný způsob jeho splnění. Osobám, proti nimž byl příkaz vydán, musí být poté doručena ověřená kopie rozhodnutí.

2.2 Hlavní podmínky

Předběžný postih

Předběžný postih je diskreční povahy a soudy příslušný příkaz nevydají, nejsou-li splněna ustanovení skotského zákona o dlužnících z roku 1987 (Debtors (Scotland) Act 1987) a není-li přiměřené tak učinit za všech okolností. Je na žalobci, aby soud přesvědčil, že by rozhodnutí mělo být vydáno.

Dočasný soudní zákaz

Před vydáním dočasného soudního zákazu se musí soudce hrabství (Sheriff) přesvědčit o naléhavosti dané záležitosti a o přesvědčivosti dané věci. Dočasný soudní zákaz musí být s ohledem na všechny okolnosti vhodný a soudce hrabství se musí ujistit o tom, že by žalobci byly v případě nevydání dočasného soudního zákazu způsobeny větší nesnáze, než žalovanému v případě uložení takového zákazu.

Zajištění dokumentů a jiného majetku

Než může soud vydat příslušný příkaz, je třeba, aby žalobce prokázal, že je pravděpodobné, že bude zahájeno občanskoprávní řízení a že v tomto řízení mohou vyvstat otázky ohledně příslušných dokumentů nebo jiného majetku. Pokud již bylo občanskoprávní řízení zahájeno, bude příkaz vydán pouze v případě, že návrhové prokázá to, co je nezbytné (viz bod 2.1).

3 Účel a povaha opatření?

3.1 Jaké druhy majetku mohou být předmětem takových opatření?

Předběžný postih

V důsledku obstavení dochází k „zajištění“ věcí nebo peněžních prostředků ve vlastnictví žalovaného, jež se však nacházejí v držení třetí osoby. Tato třetí osoba se označuje jako osoba, již byl vydán příkaz k obstavení. Obstavené finanční prostředky nebo věci nemohou být předány do vlastnictví věřitele nebo prodány před tím, než bylo vydáno soudní rozhodnutí. Je-li vydáno soudní rozhodnutí ve prospěch žalobce, mohou být finanční prostředky uvolněny automaticky, za účelem uvolnění obstavených věcí je však nutné podat žalobu na jejich vydání.

Zákaz je osobní postih, který žalovanému brání ve zcizení nemovitosti nebo ve zřízení zástavního práva k nemovitosti, kterou vlastní, což by poškodilo věřitele. Zákazy se používají ve vztahu k nemovitostem ve vlastnictví žalovaného, a nikoli k majetku, který mu dluží třetí osoba.

Dočasné zabavení se může vztahovat na hmotný movitý majetek s výhradou určitých výjimek. K těmto výjimkám patří předměty v domácnosti žalovaného, předměty potřebné pro výkon živnosti nebo podnikání žalovaného, zboží rychle podléhající zkáze a vozidlo žalovaného s výhradou stanovené hodnoty.

Dočasný soudní zákaz

Dočasný soudní zákaz zakazuje žalovanému provedení konkrétního úkonu s okamžitým účinkem. Může zabránit tomu, aby žalovaný nebo třetí osoba podnikli kroky ve vztahu k jakémukoli druhu majetku.

Zachování dokumentů a jiného majetku

Court of Session a Sheriff Court mají rozsáhlé pravomoci k nařízení zachování, úschovy a zajištění dokumentů a jiného majetku (včetně pozemků), jež mohou být důležité pro jakékoli stávající či budoucí soudní řízení. Soud může nařídit předložení majetku a obnovení původního stavu, jakož i odběr vzorků, a může v tomto ohledu provést jakýkoli pokus.

3.2 Jaké jsou účinky těchto opatření?

Předběžný postih

V důsledku obstavení dochází k „zajištění“ věcí nebo peněžních prostředků ve vlastnictví žalovaného, jež se však nacházejí v držení třetí osoby. Pokud s obstaveným majetkem nakládá třetí osoba, odpovídá žalobci za jejich hodnotu. Má-li žalobce v dané věci úspěch, má přednostní právo na obstavený majetek. Předběžné obstavení zajišťuje majetek, nepřevádí však na žalobce vlastnické právo.

Předběžný zákaz nepřiznává žalobci věcné právo k majetku a tento nemůže přijmout opatření k převzetí majetku nebo k jeho prodeji. Tento postih má zachovat majetek jako součást majetkové podstaty žalovaného, a tudíž brání mu ve zcizení majetku nebo ve zřízení zástavního práva k majetku. Žalobce může zrušit dobrovolný právní úkon týkající se majetku učiněný poté, co zákaz nabyl účinnosti, a to v rozsahu, v jakém byly poškozeny jeho zájmy.

Dočasný soudní zákaz

Jestliže žalovaný soudní zákaz nedodrží, může žalobce proti němu zahájit řízení z důvodu porušení zákazu. Je-li porušení přiznáno nebo prokázáno, patří k sankcím, jež mohou být žalovanému uloženy, pokuta nebo případně trest odnětí svobody.

Zajištění dokumentů a jiného majetku

Nedodržení příkazu by mohlo vést k vydání kontumačního rozsudku proti straně, která příkaz nesplnila, v hlavním řízení. Mimoto by mohlo vést k řízení z důvodu pohrdání soudem, které je zahájeno proti osobě, jež má k dispozici dokument nebo majetek uvedený v soudním příkazu.

3.3 Jaká je platnost těchto opatření?

Předběžný postih

Má-li žalovaný v případě obstavení ve věci úspěch, je předběžné obstavení zrušeno, jakmile je vydáno konečné rozhodnutí. Má-li v dané věci úspěch žalobce, je obstavení vykonatelné po dobu tří let ode dne vydání rozhodnutí.

Zákaz brání žalovanému ve zcizení nemovitosti nebo ve zřízení zástavního práva k nemovitosti. Předběžný zákaz se po vydání rozhodnutí automaticky mění na zákaz. Zákaz má účinek po dobu pěti let, tuto lhůtu však lze prodloužit.

Je-li provedeno dočasné zabavení, je platné po dobu šesti měsíců, nebo do doby, kdy je zrušeno. Není-li žaloba na žalovaného úspěšná, znamená to rovněž ukončení dočasného zabavení.

Dočasný soudní zákaz

Dočasný soudní zákaz platí do doby, než je zrušen, nebo do okamžiku, kdy je vydáno konečné rozhodnutí o žalobě. Je-li zákaz časově omezený, platí do uplynutí stanovené lhůty.

Zajištění dokumentů a jiného majetku

Příkaz pozbývá platnosti ke dni vydání konečného rozhodnutí o žalobě.

4 Je možné podat proti těmto opatřením opravný prostředek?

Předběžný postih

Žalovaný může získat zákaz, který brání využití předběžného obstavení, ve dvou případech. Za prvé, je-li možné okamžitě ověřit, že by obstavení bylo protiprávní v tom smyslu, že je provedeno bez příkazu, nebo bylo provedeno nesprávně či ve zlém úmyslu bez pravděpodobné příčiny. Druhým případem je situace, kdy žalovaný složil u soudu částku jistiny, již se žaloba týká.

Pokud byl vydán příkaz týkající se předběžného postihu, může o jeho zrušení či omezení požádat žalovaný nebo jiná osoba, která má na dané věci zájem.

Zrušení zcela ruší příkaz i případný postih z něj vyplývající. V případě předběžného obstavení nebo zákazu či dočasného zabavení provedeného na základě příkazu, který se považuje za nepřipustný, je nutné obstavení, zákaz nebo zabavení zrušit.

Pokud byl příkaz ve skutečnosti platný, obstavení, zákaz či dočasné zabavení však byly buď neúčinné, nebo chybné, může být postih omezen.

Jestliže žalovaný žádá o zrušení nebo omezení předběžného postihu, je na žalobci, aby soud přesvědčil, že by postih zrušen nebo omezen být neměl. Soud může rovněž požadovat, aby žalovaný poskytl záruku (jistotu), že v případě vynesení rozhodnutí v jeho neprospěch budou žalobci vydány obstavené finanční prostředky nebo odpovídající hodnota, nebo částí celá dlužná částka, již se žaloba týká.

Dočasný soudní zákaz

Proti rozhodnutí o udělení či zamítnutí dočasného soudního zákazu, které vydal Sheriff Court, lze bez povolení podat opravný prostředek hlavnímu soudci hrabství (Sheriff Principal (vrchní soudce v dané oblasti) nebo Court of Session.

Proti rozhodnutí o udělení nebo zamítnutí dočasněho soudního zákazu, které vydal Court of Session, lze podat opravný prostředek do čtrnácti dnů ode dne vydání příslušného rozhodnutí.

Zajištění dokumentů a jiného majetku

Proti rozhodnutí, kterým se vyhovuje návrhu na zajištění dokumentů nebo majetku a které vydal Sheriff Court, lze podat opravný prostředek ve lhůtě čtrnácti dnů ode dne vydání příslušného rozhodnutí.

U Court of Session se může kterákoliv osoba, která obdrží návrh na zajištění dokumentů nebo majetku, dostavit a podat proti návrhu námitku, pokud si to přeje. Při výkonu rozhodnutí informuje komisař ustanovený soudem za tímto účelem příjemce o jeho právu vyžádat si právní poradenství. Je-li účelem tohoto poradenství poskytnutí pomoci při rozhodování o tom, zda požádat soud o změnu rozhodnutí, nezahájí komisař vyhledávání položek na seznamu, jejich převzetí nebo zajištění.

Související odkazy

 [Skotská soudní služba \(Scottish Courts and Tribunals Service\)](#)

 [Správce podstaty \(Accountant in Bankruptcy\)](#)

Poslední aktualizace: 28/09/2021

Za originální verzi stránky (v jazyce daného členského státu) odpovídá příslušné kontaktní místo Evropské soudní sítě. Překlad pořídily útvary Evropské komise. Je možné, že změny, které v originální verzi případně provedly orgány daného členského státu, nebyly ještě do překladů zapracovány. ESS-O ani Evropská komise neodpovídá ani neručí za informace a data, které tento dokument obsahuje či na které odkazuje. Předpisy v oblasti autorských práv členských států odpovědných za tuto stránku naleznete v právním oznámení.

Zajištění majetku při nároku v jiné zemi EU - Gibraltar

1 Jaké druhy opatření existují?

Soudní příkaz (*injunction*) je soudní rozhodnutí, které vyžaduje, aby některá strana buď podnikla určité kroky, nebo se zdržela určitého jednání. Předběžným soudním příkazem je rozhodnutí vydané před zahájením soudního řízení o žalobě. Žalobce se může domáhat ochrany svého postavení v průběhu soudního řízení, nebo dokonce před zahájením řízení, a to podáním návrhu na vydání předběžného soudního příkazu, jehož cílem je zabránit žalovanému, aby jednal způsobem, který by žalobce poškodil.

Existují rovněž dva zvláštní druhy soudních příkazů, o něž může žalobce požádat v případě rizika, že žalovaný podnikne kroky k zničení důkazů nebo zmaření rozsudku, který žalobce získal. Prvním je příkaz k prohlídce, který vyžaduje, aby žalovaný umožnil prohlídku svých prostor za účelem vyhledání dokumentů nebo majetku; druhým je příkaz k zajištění, který žalovanému zakazuje nakládat s majetkem nebo jej přemísťovat mimo jurisdikci.

Jestliže žalobce žádá o zaplacení určité peněžní částky (např. dluhu nebo náhrady škody), může soud žalovanému nařídít, aby provedl předběžnou platbu s ohledem na částku, kterou bude muset žalovaný případně zaplatit, aby se zabránilo nesnáším žalobce v důsledku případné prodlevy při vydávání soudního rozhodnutí.

Žalovaný může čelit riziku, že i v případě zamítnutí žaloby a uložení náhrady nákladů žalobci nebude možné vymáhat příkaz k náhradě nákladů. Za účelem ochrany žalovaného může soud za určitých okolností nařídít žalobci, aby složil jistotu k náhradě nákladů, obvykle zaplacením určité peněžní částky soudem. Nejvyšší soud (Supreme Court) má pravomoc nařídít předběžná opatření na podporu řízení v jiné jurisdikci, je-li to účelné. Může rovněž vydat „celosvětově platný příkaz k zajištění“, který se vztahuje na majetek v jiných jurisdikcích.

2 Za jakých podmínek lze tato opatření vydat?

2.1 Postup

Soudní příkazy (včetně příkazů k prohlídce a příkazů k zajištění)

Soudní příkazy představují rozhodnutí soudu. V případě neexistence příkazu k prohlídce nebo příkazu k zajištění nemá žalobce obvykle povinnost umožnit prohlídku svých prostor nebo zdržet se promrhání svého majetku. Návrh na vydání příkazu k prohlídce nebo příkazu k zajištění se podává Nejvyššímu soudu. Navrhovatel musí plně a poctivě uvést veškeré podstatné skutečnosti, jichž by si soud měl být vědom (zejména v případě podání návrhu bez oznámení). Je třeba uvést také návrh usnesení s upřesněním požadovaných opatření.

V případě předběžných soudních příkazů musí navrhovatel přijmout obvykle „protizávazek ohledně náhrady škody“ – příslib, že odpůrce odškodní za veškeré ztráty způsobené příkazem, jestliže se následně ukáže, že neměl být vydán (např. z toho důvodu, že navrhovatel nebyl v soudním řízení úspěšný). Návrh bez oznámení odpůrci lze podat v případě, že existuje náležitý důvod pro jeho nevyrozumění. Návrhy lze podat rovněž před tím, než žalobce předloží žalobní formulář, kterým se zahajuje hlavní řízení. Neexistuje formální požadavek na zastupování navrhovatele právním zástupcem při projednávání návrhu, navrhovatel však zpravidla potřebuje právní poradenství a zastupování za účelem podání takového návrhu.

Jakmile soud příkaz vydá, musí být vyhotoven a doručen odpůrci. Soudní úředníci nehrají při doručování a výkonu předběžných soudních příkazů žádnou roli. Příkazy k prohlídce však musí být provedeny podle zvláštních postupů. Musí být zpravidla doručeny „dohlížejícím právním zástupcem“, který je obeznámen s příkazy k prohlídce a je nezávislý na právních zástupcích navrhovatele. Dohlížející právní zástupce vysvětlí příkaz k prohlídce odpůrci a upozorní jej na jeho právo požádat o právní poradenství. Dohlížející právní zástupce provede prohlídku nebo na ni dohlíží a podá zprávu o prohlídce právním zástupcům navrhovatele.

Předběžné platby a jistota k náhradě nákladů

Předběžné platby a jistota k náhradě nákladů mohou být poskytnuty na základě dohody stran, není-li však dohody dosaženo, je nutné obrátit se na soud. Návrh se podává předložením oznámení návrhu s připojenými písemnými důkazy. Návrh musí být doručen odpůrci, který může v odpovědi předložit důkazy. Pokud soud vydá rozhodnutí, stanoví formu a výši jistoty nebo platby, kterou je nutno poskytnout.

Náklady na získání příkazů

S ohledem na získání výše uvedených příkazů není stanoven pevný sazebník. Existují však zvláštní soudní poplatky za podání návrhu na vydání příkazu, které závisí na tom, zda je návrh podán s oznámením odpůrci, nebo bez oznámení. Podrobné údaje o těchto poplatcích lze získat na podatelně Nejvyššího soudu (Supreme Court Registry) na adrese 277 Main Street, Gibraltar, tel. č. (+350) 200 75608.

Navrhovatel je povinen zaplatit odměnu svým právním zástupcům (a v případě příkazu k prohlídce dohlížejícímu právnímu zástupci), ačkoli náhrada těchto nákladů může být nakonec uložena odpůrci.

2.2 Hlavní podmínky

Veškerá nápravná opatření popsaná v tomto oddíle mají diskreční povahu a soud je neuloží, pakliže se domnívá, že by za daných okolností nebyla vhodná nebo přiměřená. V případě příkazů k prohlídce a příkazů k zajištění postupují soudy obvykle s větší opatrností, neboť se jedná o obzvláště přísná opatření.

Předběžné soudní příkazy

Při rozhodování o vydání předběžného soudního příkazu soud nejprve posoudí, zda žaloba vyvolává „závažnou otázku, která má být předmětem řízení“ (namísto toho, zda je „bezdůvodná nebo šikanózní“). Není-li tomu tak, bude příkaz odmítnut.

Pokud existuje závažná otázka, která má být předmětem řízení, soud poté zváží „poměr vhodnosti“. To zahrnuje otázku, zda by bylo horší požadovat po navrhovateli, aby se až do soudního řízení obešel bez soudního příkazu, nebo uložit žalovanému soudní příkaz. Při rozhodování o této otázce uváží soud následující záležitosti v tomto pořadí:

Bylo by pro žalobce v případě, že by v soudním řízení uspěl, přiměřenou nápravou přiznání náhrady škody? Je-li náhrada škody přiměřeným opatřením, bude příkaz odmítnut. Pokud by tomu tak nebylo (např. z důvodu nenapravitelné nebo nemajetkové újmy na straně žalobce), je třeba zvážit i zbývající otázky. Zajišťuje křížový závazek žalobce s ohledem na náhradu škody žalovanému náležitou ochranu, pokud by v soudním řízení uspěl žalovaný? Jestliže by náhrada škody vedla k dostatečné ochraně žalovaného, počítá se obvykle ve prospěch předběžného soudního příkazu.

Pokud se ostatní faktory zdají být rovnoměrně vyvážené, zachová soud současný stav. Tato skutečnost zpravidla hovoří pro vydání předběžného soudního příkazu.

Uvážit lze další sociální nebo ekonomické faktory, jako je dopad vydání či odmítnutí příkazu na zaměstnání nebo dostupnost léčivých přípravků.

V krajním případě může soud vzít v úvahu relativní důvody argumentace stran, avšak pouze tehdy, je-li možné jednoznačně stanovit, že argumenty jednoho účastníka řízení jsou mnohem pádnější než argumenty druhého účastníka.

Příkazy k prohlídce

Příkaz k prohlídce může být vydán za účelem zajištění důkazů nebo majetku relevantního pro soudní řízení. Podmínky pro získání příkazu k prohlídce jsou přísnější než u jiných druhů soudních příkazů a soud příkaz nevydává, pokud navrhovatel neprokáže, že jsou splněny všechny tyto podmínky:

Proti žalovanému existuje velmi silný *prima facie* důvod (*fumus boni juris*).

Činnosti žalovaného, které vedou k soudnímu řízení, způsobují žalobci vážnou skutečnou nebo potenciální újmu.

Existují jasné důkazy o tom, že žalovaný má usvědčující dokumenty nebo materiály.

Existuje „reálná možnost“ nebo „pravděpodobnost“, že příslušné dokumenty nebo materiály zmizí, nebude-li soudní příkaz vydán.

Příkazy k zajištění

Soud má pravomoc vydat příkaz k zajištění, je-li to „spravedlivé a vhodné“. Příkaz k zajištění nebude vydán, pokud žalobce neprokáže, že jsou splněny všechny níže uvedené podmínky:

Žalobce má hmotněprávní důvod žaloby, pro který jsou příslušné gibraltarské soudy.

Žalobce má proti žalovanému „dobře zdůvodnitelný argument“ (good arguable case).

Existují důvody se domnívat, že žalovaný má v dané jurisdikci majetek.

Existuje „reálné riziko“, že žalovaný bude nakládat s majetkem způsobem, který znamená, že rozhodnutí nelze vykonat (např. majetek zcizí nebo jej z dané jurisdikce přemístí).

Soud bude postupovat zvláště obezřetně před tím, než vydá příkazy k zajištění na podporu zahraničních řízení, zejména pokud se příkaz k zajištění překrývá s jakýmkoli příkazem k zajištění vydaným zahraničním soudem, u něhož probíhá hlavní řízení, nebo je s ním v rozporu, nebo pokud zahraniční soud odmítl majetek zajistit.

Soud celosvětově platný příkaz k zajištění nevydává, má-li odpůrce v dané jurisdikci dostatečný majetek, a musí zvážit, zda by takovýto příkaz bylo možné vykonat v zemích, v nichž má odpůrce majetek.

Předběžné platby

Soud může žalovanému nařídit, aby provedl předběžnou platbu, pouze tehdy, pokud žalovaný přiznal žalobci odpovědnost za uhrazení peněžní částky, pokud již bylo ve prospěch žalobce rozhodnuto o peněžní částce, která má být určena později, nebo pokud je soud přesvědčen o tom, že v soudním řízení získá žalobce zpět „významnou peněžní částku“ (nebo v případě žaloby týkající se vlastnictví pozemku platbu v souvislosti držbou pozemku ze strany žalovaného). V případech osobní újmy lze platbu nařídit pouze tehdy, pokud závazek žalovaného uhradí pojišťovna, nebo je-li žalovaným veřejný subjekt.

Jistota k náhradě nákladů

K nejběžnějším případům, kdy soud může žalobci nařídit složení jistoty, patří toto:

Žalobce pobývá mimo Evropskou unii a Evropskou zónu volného obchodu (Island, Lichtenštejnsko, Norsko a Švýcarsko) a v zemi, kde má žadatel bydliště, by bylo obtížné vymáhat náhradu nákladů.

Žalobcem je společnost či jiný subjekt zapsaný do obchodního rejstříku a existuje důvod domnívat se, že nebude s to uhradit náklady žalovaného, bude-li to nařízeno. (Při rozhodování, zda nařídit složení jistoty, vezme soud v úvahu skutečnost, zda byl nedostatek finančních prostředků žalobce způsoben jednáním žalovaného.)

Žalobce změnil adresu s cílem vyhnout se následkům soudního sporu, nebo v žalobním formuláři neuvedl správnou adresu.

Žalobce podnikl ve vztahu ke svému majetku kroky, které ztěžují výkon příkazu k náhradě nákladů.

Soud vydá příkaz pouze tehdy, pokud se ujistí, že je to za všech okolností odůvodněné. Soud zváží, zda je návrh na složení jistoty použit k zatajení skutečného nároku a zda má žaloba přiměřenou naději na úspěch.

Soud má rovněž pravomoc nařídit, že jistotu musí poskytnout:

strana, která není účastníkem řízení a která financuje žalobu výměnou za podíl na výtěžku z řízení, nebo která si vyhradila právo podat žalobu na žalobce s cílem zabránit riziku, že jí bude vystaven příkaz k náhradě nákladů, účastník řízení, který bez zjevného důvodu nedodržel soudní řád.

3 Účel a povaha opatření?

3.1 Jaké druhy majetku mohou být předmětem takových opatření?

Předběžné soudní příkazy

Příkaz může vyžadovat, aby jedna ze stran přijala určitá opatření nebo se zdržela určitého jednání ve vztahu k jakémukoli druhu majetku.

Příkazy k prohlídce

Příkaz k prohlídce vyžaduje, aby žalovaný povolil vstup do svých prostor, nemožňuje však navrhovateli vynutit si vstup násilím. V příkazu musí být uvedeny prostory, které mohou být předmětem prohlídky, a seznam položek, jež mohou osoby provádějící prohlídku kontrolovat, kopírovat a odebrat. Příkaz se může týkat pouze důkazů, které mohou být relevantní v řízení, nebo majetku, jenž může být předmětem řízení nebo s ohledem na něj může v rámci řízení vyvstat určitá otázka.

Standardní příkaz vyžaduje, aby žalovaný předal všechny položky uvedené v příkazu. Mohou-li být příslušné důkazy uchovávány v počítačích, musí být umožněn přístup ke všem počítačům v daných prostorách, aby mohly být prohledány, a musí být poskytnuty kopie všech nalezených relevantních položek.

Příkazy k zajištění

Soud může vydat příkaz k zajištění majetku odpůrce, který odpůrci zakazuje snížit jeho majetek v rámci jurisdikce pod stanovenou hodnotu, nebo příkaz k zajištění konkrétního majetku. Odpůrce však může nadále vynakládat stanovené částky na životní náklady a právní poradenství a zastoupení a příkaz může odpůrci povolit nakládání s majetkem v rámci běžného obchodního styku.

Standardní formou příkazu k zajištění je příkaz týkající se „maximální částky“, který uvádí, že se týká veškerého majetku odpůrce, a to až do uvedené hodnoty. Vztahuje se na jakýkoli majetek, s nímž může odpůrce sám nakládat, včetně majetku v držení nebo pod kontrolou třetí strany podle pokynů odpůrce. Obecný příkaz nebo příkaz týkající se „maximální částky“ se vztahuje na veškerý majetek, včetně movitých věcí a nemovitostí, vozidel, hotovosti a cenných papírů. Příkaz se vztahuje také na veškerý majetek nabytý po jeho vydání. Může upřesňovat konkrétní majetek, obchodní aktiva a bankovní účty, jež jsou předmětem zajištění. Společný bankovní účet nebude zmrazen, pokud na něj příkaz výslovně nevztahuje.

3.2 Jaké jsou účinky těchto opatření?

Žalovaný je upozorněn na to, že nedodržení předběžného soudního příkazu představuje pohrdání soudem, za něž může být žalovanému uložen trest odnětí svobody, pokuta nebo zabavení majetku.

Pokud třetí osoba umožní odpůrci nakládat s majetkem v rozporu s příkazem k zajištění, nejedná se nutně o pohrdání soudem. Jestliže však třetí osoba, která byla vyzkoumána o příkazu k zajištění, vědomě napomáhá odpůrci při prodeji zajištěného majetku, dopouští se tato strana pohrdání soudem. Navrhovatel by proto měl poskytnout kopie příkazu k zajištění třetím osobám, jako jsou například bankéři, účetní a právní zástupci odpůrce. (Standardní forma příkazu předpokládá, že se tak stane, a upozorňuje třetí osoby na možné postihy. Zahrnuje rovněž závazky navrhovatele týkající se úhrady přiměřených nákladů, které třetím osobám vznikly při plnění příkazu, a jejich odškodnění za související závazky.) I v případě doručení příkazu mohou banky a další třetí osoby uplatňovat práva na jistotu a započtení, která vznikla před vydáním příkazu k zajištění.

Příkaz k zajištění nepřiznává žalobci vlastnická práva vztahující se na zajištěný majetek. Právo podat žalobu za pohrdání soudem je obecně jediným nápravným opatřením, které má žalobce k dispozici. Smlouva, která byla uzavřena v rozporu se soudním příkazem, je protiprávní, a může být tudíž nevyhmatelná ze strany osoby, která ví, že příkaz porušuje. Soud může mimoto někdy vydat samostatný soudní příkaz, který brání žalovanému v plnění smlouvy se třetí osobou. Vlastnictví však může být převedeno na základě protiprávní smlouvy, a jakmile byla taková smlouva provedena, není obvykle možné získat zpět majetek, který byl převeden.

3.3 Jaká je platnost těchto opatření?

Je-li vydáno rozhodnutí o předběžném opatření v přítomnosti účastníků řízení, může uvádět, že je účinné do doby hlavního soudního řízení, vynesení rozsudku nebo vydání dalšího příkazu soudu, nebo do konkrétního data. (Je-li příkaz je účinný „do doby vydání dalšího soudního příkazu“, nepozbývá platnosti, jakmile soud vynese rozsudek, nýbrž pouze tehdy, vydá-li rozhodnutí, které dotýčný příkaz výslovně nebo implicitně ruší.)

Předběžný soudní příkaz vydaný bez oznámení odpůrci obvykle trvá omezenou dobu, ojediněle déle než 7 dnů, a bude zapotřebí další soudní příkaz, aby opatření nadále platilo. Při vydání příkazu bez oznámení soud obvykle stanoví datum dalšího soudního jednání, jehož se může odpůrce zúčastnit a napadnout zachování příkazu. Standardní formulář příkazu k zajištění stanoví, že se použije až do dne dalšího soudního jednání nebo vydání dalšího příkazu.

4 Je možné podat proti těmto opatřením opravný prostředek?

Žalovaný nebo třetí osoba, již se předběžný soudní příkaz přímo týká, může kdykoli podat soudu návrh na změnu nebo zrušení příkazu (ačkoli návrh v souvislosti s příkazem k prohlídce, který již byl proveden, by měl obvykle počkat až do soudního řízení). Za účelem napadení příkazu vydaného bez oznámení není nutné čekat do dne dalšího soudního jednání. Žalovaný musí právní zástupce žalobce předem vyzkoušet o návrhu. Návrh by měl být obvykle podán soudu, který příkaz vydal, a často jej projedná stejný soudce.

K důvodům, na jejichž základě může odpůrce takovýto návrh podat, patří: nesplnění jedné z podmínek příkazu, významná změna okolností, která ruší odůvodněnost příkazu, represivní účinek příkazu, nepřiměřený zásah do práv nevinných třetích osob a prodleva žalobce při pokračování v řízení. Pokud byl příkaz získán bez předchozího upozornění odpůrce, důvody pro zrušení nebo změnu příkazu zahrnují také nesplnění povinnosti žalobce sdělit soudu skutkové okolnosti při jeho získání a nedostatečné důkazy pro odůvodnění předběžného soudního příkazu bez předchozího oznámení.

Jestliže soud příkaz zruší, je odpůrce poté oprávněn uplatnit křížový závazek navrhovatele s ohledem na náhradu škody a požadovat odškodnění. Soud nařídí „šetření s ohledem na náhradu škody“, aby zjistil ztráty odpůrce, ačkoli to může být odloženo do doby hlavního soudního řízení nebo na později. Soud má rovněž pravomoc zrušit nebo změnit příkazy týkající se předběžných plateb a jistoty k náhradě nákladů a nařídí navrácení celé peněžní částky nebo její části zaplacené na základě příkazu.

Poslední aktualizace: 27/09/2021

Za originální verzi stránky (v jazyce daného členského státu) odpovídá příslušné kontaktní místo Evropské soudní sítě. Příklad pořídily útvary Evropské komise. Je možné, že změny, které v originální verzi případně provedly orgány daného členského státu, nebyly ještě do překladů zapracovány. ESS-O ani Evropská komise neodpovídá ani neručí za informace a data, které tento dokument obsahuje či na které odkazuje. Předpisy v oblasti autorských práv členských států odpovědných za tuto stránku naleznete v právním oznámení.